

VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Kommunestyret
Møtestad: 1. etg., Samfunnshuset i Volda
Dato: 29.10.2015
Tid: 14:00

Medlemar som er ugilde i ei sak vert bedne om å gje melding, slik at varamedlemer kan bli kalla inn. Jf. § 8, 3. ledd i forvaltningslova.

Vi ber om at forfall vert meldt til servicekontoret/utvalssekretær på telefon 700 58 700 eller postmottak@volda.kommune.no

Varamedlemer får særskilt melding når dei skal møte. Denne gongen vert innkallinga sendt ut på papir i posten til dei faste representantane og dei to første vara i gruppene KRF og AP og første vara i dei andre gruppene. Resten av varamedlemene kan lese dokumenta på heimesida til Volda kommune.

B- saker er underlagt teieplikt og er unnatekne offentleg innsyn.

Møtet er ope for publikum, med unnatak når b-saker vert handsama. Saksdokumenta er lagt ut til gjennomsyn på servicekontoret og på folkebiblioteket til møtet vert halde.

VOLDA KOMMUNE

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 101/15	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 102/15	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
PS 103/15	Godkjenning av kommunestyrevalet 2015
PS 114/15	Spørsmål knytt til funksjon som ordførar
PS 104/15	Val av formannskap for perioden 2015 -2019
PS 105/15	Val av ordførar for perioden 2015 - 2019
PS 106/15	Val av varaordførar for perioden 2015 - 2019
PS 107/15	Val av kontrollutval for perioden 2015 - 2019
PS 108/15	Val av valnemnd for perioden 2015 - 2019
PS 109/15	Val av styre, råd og utval og andre nemnder for perioden 2015-2019
PS 110/15	Forvaltningsrevisjonsprosjekt - spesialundervisning - grunnskulen i Volda kommune
PS 111/15	Skjenkeløyve - Fjordkongen AS (org nr 915055885)
PS 112/15	ORIENTERINGSSAKER
OS 33/15	Eldre og funksjonshemmede er best tjent med hvert sitt råd
OS 34/15	Kontrollutvalet - protokoll frå møte den 24.09.15
OS 35/15	Krav om at Søre Sunnmøre Tingrett vert oppretthalde
OS 36/15	Protokoll frå representantskapsmøte nr. 3-2015 i Sunnmøre regionråd IKS

VOLDA KOMMUNE

PS 113/15 DELEGERTE SAKER FRÅ AVDELINGANE

DS 199/15	Ferdigattest, tilbygg Gbr 2/33
DS 200/15	Løyve til endring Gbr 11/99
DS 201/15	Løyve til tiltak, etablering av pipe Gbr 18/1/3
DS 202/15	Pålegg om stans av utfylling i sjø, gbr 29/37
DS 203/15	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 157/15
DS 204/15	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 19/551
DS 205/15	Ferdigattest, utebod Gbr 13/131
DS 206/15	Igangsettingsløyve Gbr 19/877
DS 207/15	Ferdigattest, tomannsbustad og garasje Gbr 11/110
DS 208/15	Løyve til tiltak, driftsbygning Gbr 93/6
DS 209/15	Ferdigattest, brakkerigg Gbr 11/72
DS 210/15	Løyve til tiltak, einebustad Gbr 3/35
DS 211/15	Ferdigattest, bod Gbr 20/170
DS 212/15	Mellombels bruksløyve, bustad Gbr 6/36
DS 213/15	Igangsettingsløyve, tilbygg Gbr 19/288
DS 214/15	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 11/75
DS 215/15	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 30/352
DS 216/15	Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 19/54
DS 217/15	Løyve til tiltak, fasadeendring Gbr 19/230
DS 218/15	Løyve til tiltak, bustad og garasje Gbr 21/149
DS 219/15	Ferdigattest, flytebrygge Gbr 38/5
DS 220/15	Løyve til tiltak, rehab. pipe Gbr 91/3

Gruppemøte

Måndag 26.10.15

KRF	17:30-19:30	møterom 144
H	19:30-21:30	møterom 144

Tysdag 27.10.15

AP	17:30-19:30	møterom 113
SP	19:30-21:30	møterom 113
FRP	18:15-21:00	møterom 144

Onsdag 28.10.15

SV	18:00-20:00	møterom 113
V	20:00-22:00	møterom 144
MDG	18:00-20:00	møterom 144

PS 101/15 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 102/15 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2014/1012
		Arkivkode:	014

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
103/15	Kommunestyret	29.10.2015

GODKJENNING AV KOMMUNESTYREVALET 2015

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyrevalet i Volda kommune for perioden 2015-2019 vert med dette godkjent i samsvar med valstyret si møtebok av 15. september 2015.

Vedtaket er heimla i valgloven § 13-4 og kommuneloven § 17.

Vedleggsliste:

Valstyret si møtebok for kommunestyrevalet 2015.

[Valgloven](#)

[Kommuneloven](#)

Saksopplysningar:

Kommunelova er den generelle styringslova for kommunane, og kapittel 2 inneheld reglar om dei kommunale og fylkeskommunale organa. Det er dette kapittelet som set rammer for styringssystemet i kommunen. Reglane om kontroll av kommunestyrevalet er nedfelt i vallova. Der vert det slått fast at det er det nyvalde kommunestyret sjølv som skal ta stilling til om kommunestyrevalet er gyldig. Sak om godkjenning av valet skal leggst fram for det nye kommunestyret i konstituerande møte, jf vallova § 13-4 og kommunelova § 17.

Vallova har også klare reglar for klage på val og godkjenning av valet. For klager i høve kommunestyrevalet heiter det i § 13-2 at alle som har røysterett kan klage over tilhøve i samband med førebuinga og gjennomføringa av valet i den kommunen vedkomande er manntalsført i. Dersom klagen gjeld spørsmål om røysterett eller høvet til å gje si røyst, har også personar som ikkje er manntalsført klagerett.

Ein klage må fremjast innan sju dagar etter valdagen. Klage over valoppgjeret må fremjast innan sju dagar etter at valoppgjeret er godkjent i kommunestyret. Klagen skal vere skriftleg

og skal leggest fram for valstyret ved kommunestyreval og for fylkesvalstyret ved fylkestingsval.

Departementet er klageinstans. Departementet skal kjenne fylkestingsvalet i ein kommune, eller i heile fylket, eller kommunestyrevalet i ein kommunen ugyldig dersom det er gjort feil som kan ha hatt innverknad på fordelinga av mandat mellom lister og som det ikkje er mogleg å rette. Departementet sitt vedtak i klagesaker med heimel i vallova er endeleg og kan ikkje ankast inn for domstolane.

Volda kommune har pr 15. oktober ikkje motteke klage på valet. Fristen for å klage gjekk ut 22. september 2015.

Vurdering og konklusjon:

Ettersom det ikkje har kome inn klage knytt til valet, og ettersom fristen no er ute, rår rådmannen kommunestyret til å godkjenne valet på grunnlag av valstyret si møtebok.

Helse og miljøkonsekvensar:

[Sjå sjekkliste, slett denne linken etter bruk.](#)

Økonomiske konsekvensar:

Beredskapsmessige konsekvensar:

Rune Sjørgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:

Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2015

Valprotokoll for valstyret - Kommunestyrevalget 2015

Kommune: Volda

Fylke: Møre og Romsdal

År: 2015

A Administrative tilhøve

A1 Valstyret

Sekretær for

E-postadresse:

Telefon:

Medlemmer (inkl. møtande varamedlemmer):

Namn	Funksjon
Iversen Arild Johannes	Leiar
Bjørneset Dan Helge	Nestleiar
Hamre Helge	Medlem
Espset Roald	Medlem
Bjerkvik Margrete Henny	Medlem
Folkestad Odd Arne	Medlem
Amdam Jørgen	Medlem
Sundal Odd Harald	Medlem
Strøm Gunnar	Medlem

A2 Valtinget

Stemmekrinsar og tid:

Namn på alle krinsane i kommunen

Krins	Opningstid søndag	Opningstid mandag
Lid / Yksnøy		12:00 – 18:00
Mork		12:00 – 18:00
Øyra		09:00 – 20:00
Vikebygd		12:00 – 18:00
Hjartåbygda		12:00 – 18:00
Fyrde		12:00 – 18:00
Kalvatn		12:00 – 18:00
Høydal		12:00 – 18:00
Fylsvik		12:00 – 18:00
Bjørkedal		12:00 – 18:00
Folkestad		12:00 – 18:00
Dalsbygda		12:00 – 18:00
Steinsvik		12:00 – 18:00
Dravlaus		12:00 – 18:00
Ulvestad		12:00 – 18:00
Velsvik		12:00 – 18:00

B Førebels opteljing av førehandsstemmer

B1 Behandling av mottekne førehandsstemmer

B1.1 Totalt mottekne førehandsstemmer

	Tal stemmegjevingar	
	Forkasta	Godkjende
Tal førehandsstemmegjevingar innanriks frå 1. juli til 9. august (tidlegstemmegjeving)	0	32
Tal førehandsstemmegjevingar innanriks frå 10. august	0	811
Tal brevstemmer utanriks	0	0
Tal andre førehandsstemmegjevingar utanriks og på Svalbard og Jan Mayen	0	3
Tal i beredskapskonvolutt	0	0
Sum mottekne førehandsstemmer	0	846
Totalt tal	846	

B1.2 Behandla førehandsstemmegjevingar

Forkastingar	Innanriks	Utanriks
Veljaren står ikkje i manntalet (§ 10(1) a)(§10-1(1) a)	0	0
Ikkje mogleg å identifisere veljaren (§ 10(1) b)(§10-1(1) b)	0	0
Stemmegjevinga ikkje gjennomført i rett tid (§ 10(1) c)(§10-1(1) c)	0	0
Stemmegjevinga var ikkje levert rett stemmemottakar (§ 10-1(1) d)(§10-1(1) d)	0	0
Noko tyder på at omslagskonvolutten har vore opna (§ 10(1) e)(§10-1(1) e)	0	0
Veljaren har allereie fått godkjent ei stemmegjeving (§ 10(1) f)(§10-1(1) f)	0	0
Stemmegjevinga kom for seint fram § 10-1(1) g)(§10-1(1) g)	0	0
Veljaren er ikkje ført inn i manntalet i kommunen (§ 10(1) a)(§ 10-1a (1) a)	0	0
Veljaren har allereie gjennomført godkjend stemmegjeving (§ 10(1) c)(§ 10-1a (1))	0	0
Sum forkasta førehandsstemmegjevingar	0	0
Godkjende førehandsstemmegjevingar (skal vere lik summen av B2.1.1 og B2.2.1)	846	
Totalt tal førehandsstemmegjevingar	846	

B2 Førebels oppteljing av førehandsstemmer

B2.1 Starta seinast 4 timar før vallokala stengjer

B2.1.1 Behandla førehandsstemmesetlar

	Kryss i manntal	Tal setlar
Godkjende	—	811
Blanke	—	4
Tvilsame	—	6
Total	818	821

B2.1.2 Partifordelte førehandsstemmesetlar

Parti	Tal
Senterpartiet	75
Kristeleg Folkeparti	159
Høgre	87
Arbeidarpartiet	180
Partiet De Kristne	16
Sosialistisk Venstreparti	74
Miljøpartiet Dei Grøne	75
Raudt	5
Framstegspartiet	102
Venstre	38
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	811

B2.1.3 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom kryss i manntal (B2.1.1) og førebels oppteljing og eventuelt andre forhold)

Avviket skyldes stemmesedlar utan stempel.

B2.2 Opptalde etter at vallokalet stengde (lagde til sides og seint innkomne)

B2.2.1 Behandla førehandsstemmesetlar

	Kryss i manntal	Tal setlar
Godkjende	—	9
Blanke	—	0
Tvilsame	—	19
Total	28	28

B2.2.2 Partifordelte førehandsstemmesetlar

Parti	Tal
Senterpartiet	1
Kristeleg Folkeparti	2
Høgre	1
Arbeidarpartiet	2
Partiet De Kristne	0
Sosialistisk Venstreparti	1
Miljøpartiet Dei Grøne	2
Raudt	0
Framstegspartiet	0
Venstre	0
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	9

B2.2.3 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom kryss i manntal (B2.2.1) og førebels oppteljing og eventuelt andre forhold)

--

C Førebels opteljing av valtingsstemmer

C1 Oversikt over stemmegjevingar mottekne i alle krinsar

Stemmekrins	Stad for førebels opteljing	Kryss i manntal		Opptalde stemmer		
		Søndag	Mandag	Stemmesettar i urne	I særskilt omslag	Framande
Lid / Yksnøy	Hos valstyret	0	86	86	0	1
Mork	Hos valstyret	0	216	214	0	6
Øyra	Hos valstyret	0	2 034	2 026	0	102
Vikebygd	Hos valstyret	0	280	280	0	4
Hjartåbygda	Hos valstyret	0	57	57	0	0
Fyrde	Hos valstyret	0	103	102	0	4
Kalvatn	Hos valstyret	0	38	38	0	0
Høydal	Hos valstyret	0	27	27	0	1
Fylsvik	Hos valstyret	0	66	65	0	0
Bjørkedal	Hos valstyret	0	70	70	0	0
Folkestad	Hos valstyret	0	130	130	7	7
Dalsbygda	Hos valstyret	0	47	47	0	1
Steinsvik	Hos valstyret	0	39	39	0	0
Dravlaus	Hos valstyret	0	100	100	0	0
Ulvestad	Hos valstyret	0	121	121	0	0
Velsvik	Hos valstyret	0	23	23	0	0
Sum		0	3 437	3 425	7	126
Sum		3 437				

C1.1 Merknad

Mork — Ordinære valtingsstemmer:

Ikkje alle veljarar har stemt på begge vala.

Øyra — Ordinære valtingsstemmer:

Ikkje alle veljarar har stemt på begge vala.

Fyrde — Ordinære valtingsstemmer:

Ikkje alle veljarar har stemt på begge vala.

Fylsvik — Ordinære valtingsstemmer:

Ikkje alle veljarane har røysta på kommunestyrevalet.

C2 Førebels opteljing hos stemmestyra

Det er ikkje gjennomført førebels opteljing hos stemmestyra:

C3 Stemmegjevingar ? valting

C3.1 Stemmegjeving i særskilt omslag

Godkjende	0
Forkasta	0
Total	0

C3.2 Forkasta stemmegjevingar i særskilt omslag

Veljar ikkje i manntalet i kommunen (§ 10-2(1) a)(§10-2(1) a)	0
Veljar hadde førehandsstemt / gjeve allereie godkjend stemme (§ 10-2(1) c)	0
Total	0

C3.3 Framande stemmegjevingar

Godkjende	118
Forkasta	8
Total	126

C3.4 Forkasta Framande stemmegjevingar

Veljar ikkje i manntalet i kommunen (§ 10-2(1) a)(§10-2(1) a)	8
Veljar hadde førehandsstemt / gjeve allereie godkjend stemme (§ 10-2(1) c)	0
Total	8

C4 Førebels oppteljing hos valstyret

C4.1 Tal valtingsstemmesetlar i urne

	Kryss i manntal	Tal setlar
Godkjende	—	3 382
Blanke	—	20
Tvilsame	—	25
Total	3 437	3 427

C4.2 Partifordelte stemmesetlar i urne

Parti	Tal
Senterpartiet	420
Kristeleg Folkeparti	781
Høgre	350
Arbeidarpartiet	708
Partiet De Kristne	19
Sosialistisk Venstreparti	213
Miljøpartiet Dei Grøne	157
Raudt	22
Framstegspartiet	511
Venstre	201
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	3 382

C4.3 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom kryss i manntal (C4.1) og førebels oppteljing og eventuelt andre forhold)

Feiltelling

C4.4 Tal stemmesetlar i særskilt omslag

	Kryss i manntal	Tal setlar
Godkjende	—	13
Blanke	—	0
Tvilsame	—	0
Total	0	13

C4.5 Partifordelte stemmesetlar i særskilt omslag

Parti	Tal
Senterpartiet	1
Kristeleg Folkeparti	6
Høgre	1
Arbeidarpartiet	0
Partiet De Kristne	0
Sosialistisk Venstreparti	1
Miljøpartiet Dei Grøne	1
Raudt	0
Framstegspartiet	2
Venstre	1
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	13

C4.6 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom kryss i manntal (C4.4) og førebels oppteljing og eventuelt andre forhold)

Avviket skyldes at desse stemmene blei registrert som "framand røyst" i staden for i "særskilt omslag".

C4.7 Tal Framande stemmesetlar

	Kryss i manntal	Tal setlar
Godkjende	—	100
Blanke	—	3
Tvilsame	—	1
Total	118	104

C4.8 Partifordelte stemmesetlar - Framande stemmesetlar

Parti	Tal
Senterpartiet	12
Kristeleg Folkeparti	18
Høgre	11
Arbeidarpartiet	24
Partiet De Kristne	1
Sosialistisk Venstreparti	6
Miljøpartiet Dei Grøne	4
Raudt	1
Framstegspartiet	19
Venstre	4
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	100

C4.9 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom kryss i manntal (C4.7) og førebels opteljing og eventuelt andre forhold)

Avviket skyldes at 13 røyster ved ein feil blei registrert som "framand røyst", men skulle vere "særskilt røyst".

D Endeleg opteljing

D1 Førehandsstemmer

D1.1 Opptalde førehandsstemmer

Type	Godkjende	Blanke	Forkasta	Total
Talde opp minst fire timar før vallokalet stengjer:	813	3	5	821
Talde opp etter at vallokalet stengde (lagde til sides og seint innkomne)	26	2	0	28
Totalt tal opptalde førehandsstemmesetlar	839	5	5	849

D1.2 Forkasta stemmesetlar

Type forkasting	Starta seinast 4 timar før vallokala stengjer	Opptalde etter stenging
Setelen mangla offentlig stempel (§ 10-3(1) a)	3	0
Det går ikkje fram kva val stemmesetelen gjeld (§ 10-3(1) b) (§10-3(1) b)	0	0
Det går ikkje fram kva parti eller gruppe veljaren har stemt på (§ 10-3(1) c)	1	0
Partiet eller gruppa stiller ikkje liste (§10-3(1) d) (§10-3(1) d)	1	0
Totalt tal forkasta stemmesetlar	5	0

D1.3 Godkjende stemmesetlar fordelte på parti

Parti	Endeleg
Senterpartiet	80
Kristeleg Folkeparti	167
Høgre	88
Arbeidarpartiet	182
Partiet De Kristne	16
Sosialistisk Venstreparti	78
Miljøpartiet Dei Grøne	81
Raudt	5
Framstegspartiet	103
Venstre	39
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	839

D1.4 Avvik mellom førebels og endeleg opteljing

Parti	Førebels	Endeleg	Avvik
Senterpartiet	76	80	4
Kristeleg Folkeparti	161	167	6
Høgre	88	88	0
Arbeidarpartiet	182	182	0
Partiet De Kristne	16	16	0
Sosialistisk Venstreparti	75	78	3
Miljøpartiet Dei Grøne	77	81	4
Raudt	5	5	0
Framstegspartiet	102	103	1
Venstre	38	39	1
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	820	839	19

D1.5 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom førebels og endeleg opteljing av førehandsstemmer.)

--

D2 Valtingsstemmer

D2.1 Opptalde valtingsstemmesetlar

Type	Godkjende	Blanke	Forkasta	Total
Ordinære	3 406	20	1	3 427
Særskilt	13	0	0	13
Framande	101	3	0	104
Totalt tal opptalde valtingsstemmer	3 520	23	1	3 544

D2.2 Forkasta valtingsstemmesetlar

Type forkasting	Ordinære	Særskilt	Framande	Total
Setelen mangla offentleg stempel (§ 10-3(1) a)	1	0	0	1
Det går ikkje fram kva val stemmesetelen gjeld (§ 10-3(1) b)(§10-3(1) b)	0	0	0	0
Det går ikkje fram kva parti eller gruppe veljaren har stemt på (§ 10-3(1) c)(§10-3(1) c)	0	0	0	0
Partiet eller gruppa stiller ikkje liste (§10-3(1) d)(§10-3(1) d)	0	0	0	0
Totalt forkasta stemmesetlar	1	0	0	1

D2.3 Godkjende stemmesetlar fordelte på parti

Parti	Endeleg
Senterpartiet	434
Kristeleg Folkeparti	808
Høgre	362
Arbeidarpartiet	742
Partiet De Kristne	20
Sosialistisk Venstreparti	220
Miljøpartiet Dei Grøne	162
Raudt	23
Framstegspartiet	542
Venstre	207
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	3 520

D2.4 Avvik mellom førebels og endeleg oppteljing

Parti	Førebels	Endeleg	Avvik
Senterpartiet	433	434	1
Kristeleg Folkeparti	805	808	3
Høgre	362	362	0
Arbeidarpartiet	732	742	10
Partiet De Kristne	20	20	0
Sosialistisk Venstreparti	220	220	0
Miljøpartiet Dei Grøne	162	162	0
Raudt	23	23	0
Framstegspartiet	532	542	10
Venstre	206	207	1
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	3 495	3 520	25

D2.5 Merknad

(Årsak til eventuell differanse mellom førebels og endeleg oppteljing av valtingsstemmer)

--

D3 Total oversikt

Parti	Førehand	Valting	Total
Senterpartiet	80	434	514
Kristeleg Folkeparti	167	808	975
Høgre	88	362	450
Arbeidarpartiet	182	742	924
Partiet De Kristne	16	20	36
Sosialistisk Venstreparti	78	220	298
Miljøpartiet Dei Grøne	81	162	243
Raudt	5	23	28
Framstegspartiet	103	542	645
Venstre	39	207	246
Totalt tal partifordelte stemmesetlar	839	3 520	4 359

E Valoppgjør ved kommunestyrevalet

E1 Mandatfordeling

E1.1 Berekning av listestemmetal og tal mandat til listene

Senterpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 514 x 27		13878
Slengjarar:	Mottekne:	317
	Avgjevne:	245
Listestemmetal:		13950
1. div	1.4	9 964,285714
2. div	3.0	4 650,000000
3. div	5.0	2 790,000000
4. div	7.0	1 992,857143
5. div	9.0	1 550,000000
6. div	11.0	1 268,181818
7. div	13.0	1 073,076923
8. div	15.0	930,000000
9. div	17.0	820,588235
10. div	19.0	734,210526
11. div	21.0	664,285714
12. div	23.0	606,521739
13. div	25.0	558,000000
14. div	27.0	516,866667
15. div	29.0	481,034483
16. div	31.0	450,000000
17. div	33.0	422,727273
18. div	35.0	398,571429
19. div	37.0	377,027027

Kristeleg Folkeparti		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 975 x 27		26325
Slengjarar:	Mottekne:	290
	Avgjevne:	378
Listestemmetal:		26237
1. div	1.4	18 740,714286
2. div	3.0	8 745,666667
3. div	5.0	5 247,400000
4. div	7.0	3 748,142857
5. div	9.0	2 915,222222
6. div	11.0	2 385,181818
7. div	13.0	2 018,230769
8. div	15.0	1 749,133333
9. div	17.0	1 543,352941
10. div	19.0	1 380,894737

11. div	21.0	1 249,380952
12. div	23.0	1 140,739130
13. div	25.0	1 049,480000
14. div	27.0	971,740741
15. div	29.0	904,724138
16. div	31.0	846,354839

Høgre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 450 x 27		12150
Slengjarar:	Mottekne:	208
	Avgjevne:	158
Listestemmetal:		12200
1. div	1.4	8 714,285714
2. div	3.0	4 066,666667
3. div	5.0	2 440,000000
4. div	7.0	1 742,857143
5. div	9.0	1 355,555556
6. div	11.0	1 109,090909
7. div	13.0	938,461538
8. div	15.0	813,333333
9. div	17.0	717,647059
10. div	19.0	642,105263
11. div	21.0	580,952381
12. div	23.0	530,434783
13. div	25.0	488,000000
14. div	27.0	451,851852
15. div	29.0	420,689655
16. div	31.0	393,548387
17. div	33.0	369,696970
18. div	35.0	348,571429
19. div	37.0	329,729730
20. div	39.0	312,820513
21. div	41.0	297,560976
22. div	43.0	283,720930

Arbeidarpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 924 x 27		24948
Slengjarar:	Mottekne:	250
	Avgjevne:	318
Listestemmetal:		24880
1. div	1.4	17 771,428571
2. div	3.0	8 293,333333
3. div	5.0	4 976,000000

4. div	7.0	3 554,285714
5. div	9.0	2 764,444444
6. div	11.0	2 261,818182
7. div	13.0	1 913,846154
8. div	15.0	1 658,666667
9. div	17.0	1 463,529412
10. div	19.0	1 309,473684
11. div	21.0	1 184,761905
12. div	23.0	1 081,739130
13. div	25.0	995,200000
14. div	27.0	921,481481
15. div	29.0	857,931034
16. div	31.0	802,580645
17. div	33.0	753,939394
18. div	35.0	710,857143
19. div	37.0	672,432432
20. div	39.0	637,948718
21. div	41.0	606,829268
22. div	43.0	578,604651
23. div	45.0	552,888889

Partiet De Kristne		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 36 x 27		972
Slengjarar:	Mottekne:	14
	Avgjevne:	7
Listestemmetal:		979
1. div	1.4	699,285714
2. div	3.0	326,333333
3. div	5.0	195,800000
4. div	7.0	139,857143
5. div	9.0	108,777778
6. div	11.0	89,000000
7. div	13.0	75,307692

Sosialistisk Venstreparti		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 298 x 27		8046
Slengjarar:	Mottekne:	236
	Avgjevne:	185
Listestemmetal:		8097
1. div	1.4	5 783,571429
2. div	3.0	2 699,000000
3. div	5.0	1 619,400000
4. div	7.0	1 156,714286

5. div	9.0	899,666667
6. div	11.0	736,090909
7. div	13.0	622,846154
8. div	15.0	539,800000
9. div	17.0	476,294118
10. div	19.0	426,157895
11. div	21.0	385,571429
12. div	23.0	352,043478
13. div	25.0	323,880000
14. div	27.0	299,888889
15. div	29.0	279,206897
16. div	31.0	261,193548
17. div	33.0	245,363636

Miljøpartiet Dei Grøne		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 243 x 27		6561
Slengjarar:	Mottekne:	134
	Avgjevne:	155
Listestemmetal:		6540
1. div	1.4	4 671,428571
2. div	3.0	2 180,000000
3. div	5.0	1 308,000000
4. div	7.0	934,285714
5. div	9.0	726,666667
6. div	11.0	594,545455
7. div	13.0	503,076923
8. div	15.0	436,000000
9. div	17.0	384,705882
10. div	19.0	344,210526
11. div	21.0	311,428571
12. div	23.0	284,347826
13. div	25.0	261,600000
14. div	27.0	242,222222
15. div	29.0	225,517241

Raudt		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 28 x 27		756
Slengjarar:	Mottekne:	22
	Avgjevne:	11
Listestemmetal:		767
1. div	1.4	547,857143
2. div	3.0	255,666667
3. div	5.0	153,400000

4. div	7.0	109,571429
5. div	9.0	85,222222
6. div	11.0	69,727273
7. div	13.0	59,000000
8. div	15.0	51,133333

Framstegspartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 645 x 27		17415
Slengjarar:	Mottekne:	198
	Avgjevne:	235
Listestemmetal:		17378
1. div	1.4	12 412,857143
2. div	3.0	5 792,666667
3. div	5.0	3 475,600000
4. div	7.0	2 482,571429
5. div	9.0	1 930,888889
6. div	11.0	1 579,818182
7. div	13.0	1 336,769231
8. div	15.0	1 158,533333
9. div	17.0	1 022,235294
10. div	19.0	914,631579
11. div	21.0	827,523810
12. div	23.0	755,565217
13. div	25.0	695,120000
14. div	27.0	643,629630
15. div	29.0	599,241379
16. div	31.0	560,580645
17. div	33.0	526,606061
18. div	35.0	496,514286
19. div	37.0	469,675676
20. div	39.0	445,589744
21. div	41.0	423,853659
22. div	43.0	404,139535
23. div	45.0	386,177778
24. div	47.0	369,744681
25. div	49.0	354,653061
26. div	51.0	340,745098

Venstre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 246 x 27		6642
Slengjarar:	Mottekne:	179
	Avgjevne:	156
Listestemmetal:		6665

1. div	1.4	4 760,714286
2. div	3.0	2 221,666667
3. div	5.0	1 333,000000
4. div	7.0	952,142857
5. div	9.0	740,555556
6. div	11.0	605,909091
7. div	13.0	512,692308
8. div	15.0	444,333333
9. div	17.0	392,058824
10. div	19.0	350,789474
11. div	21.0	317,380952
12. div	23.0	289,782609
13. div	25.0	266,600000
14. div	27.0	246,851852
15. div	29.0	229,827586
16. div	31.0	215,000000
17. div	33.0	201,969697
18. div	35.0	190,428571

Mandata blei fordelte slik:

Mandat nr.:	Parti:	Kvotient:
1	Kristeleg Folkeparti	18 740,714286
2	Arbeidarpartiet	17 771,428571
3	Framstegspartiet	12 412,857143
4	Senterpartiet	9 964,285714
5	Kristeleg Folkeparti	8 745,666667
6	Høgre	8 714,285714
7	Arbeidarpartiet	8 293,333333
8	Framstegspartiet	5 792,666667
9	Sosialistisk Venstreparti	5 783,571429
10	Kristeleg Folkeparti	5 247,400000
11	Arbeidarpartiet	4 976,000000
12	Venstre	4 760,714286
13	Miljøpartiet Dei Grøne	4 671,428571
14	Senterpartiet	4 650,000000
15	Høgre	4 066,666667
16	Kristeleg Folkeparti	3 748,142857
17	Arbeidarpartiet	3 554,285714
18	Framstegspartiet	3 475,600000
19	Kristeleg Folkeparti	2 915,222222
20	Senterpartiet	2 790,000000
21	Arbeidarpartiet	2 764,444444
22	Sosialistisk Venstreparti	2 699,000000
23	Framstegspartiet	2 482,571429
24	Høgre	2 440,000000
25	Kristeleg Folkeparti	2 385,181818
26	Arbeidarpartiet	2 261,818182
27	Venstre	2 221,666667

E2 Kandidatkåring

E2.1 Berekning av stemmetillegg og personstemmer

Namnet på vallista: Senterpartiet						
Tal stemmesetlar: 514						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Odd Harald Sundal **	128,50	147,00	42,00	317,50	1
2	Sølvi Dimmen **	128,50	59,00	28,00	215,50	2
3	Rebecca Christina Riise Bjerknes **	0,00	66,00	51,00	117,00	3
6	Jan Øystein Håvik Holsvik *	0,00	73,00	16,00	89,00	4
8	Dag Sveinung Aarflot *	0,00	40,00	31,00	71,00	5
4	Per Larsgård Steinsvik *	0,00	41,00	28,00	69,00	6
16	Hans Peter Eidseflot *	0,00	41,00	26,00	67,00	7
11	Ottar Arve Bjørkedal *	0,00	33,00	21,00	54,00	8
5	Lina Marie Bjørkedal *	0,00	38,00	12,00	50,00	9
7	Mona Skålerud	0,00	29,00	18,00	47,00	10
9	Ingrid Salt	0,00	32,00	9,00	41,00	11
12	Anders Knut Bueide	0,00	32,00	8,00	40,00	12
10	Hogne Kristian Homberset	0,00	36,00	3,00	39,00	13
14	Lise Charlotte Ekros	0,00	35,00	4,00	39,00	14
13	Ingunn Johanne Løset	0,00	23,00	6,00	29,00	15
18	Ragnhild Synnøve Bjørkedal	0,00	23,00	3,00	26,00	16
19	Roger Kjetil Nedreklepp	0,00	20,00	6,00	26,00	17
15	Ingvild Rydjord Hansen	0,00	8,00	3,00	11,00	18
17	Iselin Marita Riise	0,00	7,00	2,00	9,00	19

Side 27

Namnet på vallista: Kristeleg Folkeparti						
Tal stemmesetlar: 975						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Arild Johannes Iversen **	243,75	490,00	205,00	938,75	1
2	Margrete Henny Bjerkvik **	0,00	117,00	10,00	127,00	2
4	Anders Egil Straume **	0,00	116,00	7,00	123,00	3

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
3	Henning Holsvik **	0,00	88,00	13,00	101,00	4
15	Erlend Koppen **	0,00	73,00	10,00	83,00	5
7	Erlend Krumsvik **	0,00	71,00	4,00	75,00	6
5	Inger Tove Bilsbak Simonnes *	0,00	69,00	2,00	71,00	7
8	Magny Astrid Fylling *	0,00	50,00	20,00	70,00	8
6	Kjell Petter Wiik *	0,00	60,00	7,00	67,00	9
9	Einar Bertin Børtveit *	0,00	51,00	5,00	56,00	10
14	Alinde Marie Bjørkedal *	0,00	17,00	1,00	18,00	11
16	Esther Kesseboom Lien *	0,00	17,00	0,00	17,00	12
12	Øyvind Haugan Cruickshank *	0,00	11,00	1,00	12,00	13
11	Margret Theresa Rajaratne Kornberg *	0,00	9,00	1,00	10,00	14
10	Inge Alexander Bruheim *	0,00	8,00	1,00	9,00	15
13	Meseret Weldeyesus Tedla	0,00	6,00	3,00	9,00	16

Namnet på vallista: Høgre						
Tal stemmesetlar: 450						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Dan Helge Bjørneset **	112,50	171,00	47,00	330,50	1
3	Sindre Rotevatn **	0,00	67,00	26,00	93,00	2
5	Per Svein Krøvel **	0,00	45,00	18,00	63,00	3
7	Ivar-Otto Kristiansen *	0,00	32,00	29,00	61,00	4
14	Petter Olav Espe *	0,00	28,00	14,00	42,00	5
22	Odd Martin Velsvik *	0,00	31,00	8,00	39,00	6
2	Elisabeth Velle Høidal *	0,00	25,00	5,00	30,00	7
15	Audun Kristian Høidal *	0,00	19,00	10,00	29,00	8
9	Jon Even Bjørdal *	0,00	20,00	7,00	27,00	9
21	Lena Hønsvik Vatsaas	0,00	21,00	5,00	26,00	10
6	Lena Sætre	0,00	19,00	5,00	24,00	11
10	Torill Merete Hasfjord Bjørneset	0,00	22,00	2,00	24,00	12
4	May Grethe Skaget Lysbakk	0,00	14,00	7,00	21,00	13
19	Trond Nerem Monsholm	0,00	20,00	0,00	20,00	14
16	Gunnar Høydal	0,00	12,00	5,00	17,00	15

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
12	Bjørn Helge Eliassen	0,00	11,00	2,00	13,00	16
18	Kjell Helge Krumsvik	0,00	7,00	6,00	13,00	17
8	Eivind Arne Bjørdal	0,00	6,00	5,00	11,00	18
13	Harald Ytreeide Engeset	0,00	8,00	3,00	11,00	19
17	Chris Patrick Aspås Kristiansen	0,00	9,00	2,00	11,00	20
20	Per Oddvar Støyle	0,00	11,00	0,00	11,00	21
11	Bjørn Daniel Brudevoll	0,00	4,00	2,00	6,00	22

Namnet på vallista: Arbeidarpartiet

Tal stemmesetlar: 924

Stemmetillegg på 25%

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Jørgen Einar Amdam **	231,00	316,00	123,00	670,00	1
2	Hild Våge **	231,00	102,00	27,00	360,00	2
3	Magnar Sunde **	231,00	52,00	7,00	290,00	3
4	Margrete Trovåg **	0,00	54,00	22,00	76,00	4
7	Uthman Suheil Rajeh Abu Harbid **	0,00	60,00	13,00	73,00	5
5	Bjørn Ytrestøyl **	0,00	37,00	2,00	39,00	6
22	Jan Henning Egset *	0,00	31,00	6,00	37,00	7
12	Anne Lise Fredly *	0,00	25,00	7,00	32,00	8
19	Eivind Olav Indresøvde *	0,00	21,00	11,00	32,00	9
10	Kaspar Fredrik Selvik *	0,00	23,00	5,00	28,00	10
20	Hildegunn Homberset *	0,00	25,00	1,00	26,00	11
23	Torill Rødven Eide *	0,00	24,00	2,00	26,00	12
6	Milan Ilic *	0,00	18,00	6,00	24,00	13
21	Anne-Grete Eiken *	0,00	21,00	1,00	22,00	14
13	Espen Stray Helle *	0,00	19,00	2,00	21,00	15
9	Kari-Elin Overå	0,00	13,00	6,00	19,00	16
11	Morten Osdal	0,00	17,00	0,00	17,00	17
8	Ingunn Rusten Øye	0,00	13,00	2,00	15,00	18
15	Per Kåre Nesset	0,00	9,00	4,00	13,00	19
14	Arne Lars Ullaland	0,00	10,00	2,00	12,00	20
17	Aud Johanne Osdal	0,00	11,00	1,00	12,00	21

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
16	Kirsten Else Homberset	0,00	8,00	0,00	8,00	22
18	Inger Mai Viklund	0,00	8,00	0,00	8,00	23

Namnet på vallista: Partiet De Kristne						
Tal stemmesetlar: 36						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
2	Per Arne Steinar Åkenes	9,00	10,00	6,00	25,00	1
1	Ole Gustav Olsen	9,00	8,00	4,00	21,00	2
3	Hans Dagfinn Reite	0,00	6,00	2,00	8,00	3
4	Anja Nes	0,00	1,00	1,00	2,00	4
7	Kjell Magne Klokk	0,00	1,00	1,00	2,00	5
6	Ellen Solveig Høydalsvik	0,00	1,00	0,00	1,00	6
5	Lars Heltne	0,00	0,00	0,00	0,00	7

Namnet på vallista: Sosialistisk Venstreparti						
Tal stemmesetlar: 298						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Gunnar Schjelderup Strøm **	74,50	71,00	74,00	219,50	1
2	Åshild Vik **	74,50	35,00	48,00	157,50	2
7	Kari Aslaug Hasle *	0,00	56,00	33,00	89,00	3
9	Janne Heggvoll *	0,00	32,00	7,00	39,00	4
10	Alf Jakobsen *	0,00	25,00	10,00	35,00	5
12	Anne Natvig *	0,00	21,00	13,00	34,00	6
6	Astrid Oddlaug Gjersdal *	0,00	22,00	9,00	31,00	7
8	Reidar Egset Haug	0,00	19,00	9,00	28,00	8
3	Anne Karin Espe	0,00	20,00	6,00	26,00	9
15	Hilde Randi Osdal	0,00	21,00	3,00	24,00	10
11	Randi Kalland	0,00	20,00	2,00	22,00	11
5	Jørund Fet	0,00	9,00	6,00	15,00	12

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
4	Øyvind Espe	0,00	8,00	6,00	14,00	13
14	Else Victoria Nitter	0,00	10,00	3,00	13,00	14
16	Tore Våde	0,00	2,00	5,00	7,00	15
17	Karl Erik Ølnes	0,00	5,00	2,00	7,00	16
13	Geir Helge Nilsen	0,00	2,00	0,00	2,00	17

Namnet på vallista: Miljøpartiet Dei Grøne

Tal stemmesettlar: 243

Stemmetillegg på 25%

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Øyvind Festø **	60,75	50,00	65,00	175,75	1
2	Helge Johan Standal *	0,00	40,00	22,00	62,00	2
8	Lars Olav Drabløs *	0,00	16,00	13,00	29,00	3
6	Siri Tangen Standal *	0,00	22,00	3,00	25,00	4
3	Inghild Liv Remøy *	0,00	16,00	6,00	22,00	5
9	Annlaug Stokke	0,00	15,00	6,00	21,00	6
10	Hanne Benedicte Drabløs	0,00	14,00	5,00	19,00	7
4	Carlen Hedvig Passchier Lærum	0,00	9,00	1,00	10,00	8
7	Arild Kjell Andenes	0,00	4,00	6,00	10,00	9
15	Hanne Flacké Botnen	0,00	7,00	2,00	9,00	10
14	Anders Moltu Lundberg	0,00	4,00	3,00	7,00	11
5	Frode Riise	0,00	5,00	1,00	6,00	12
13	Henrik Kjos Torgersen	0,00	5,00	0,00	5,00	13
11	Per Roald Leikanger	0,00	4,00	0,00	4,00	14
12	Josef Guttormsen	0,00	3,00	1,00	4,00	15

Namnet på vallista: Raudt						
Tal stemmesetlar: 28						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Gudrun Kløve Juuhl	0,00	6,00	14,00	20,00	1
8	Tor Erik Aasen	0,00	2,00	2,00	4,00	2
4	Ketil Grøtting	0,00	0,00	3,00	3,00	3
5	Bente Hasle	0,00	1,00	2,00	3,00	4
6	Geir Frøysedal	0,00	1,00	1,00	2,00	5
2	Vebjørn Otneim Myklebust	0,00	1,00	0,00	1,00	6
7	Karoline Aamås	0,00	1,00	0,00	1,00	7
3	Tarjei Johannessen Vågstøl	0,00	0,00	0,00	0,00	8

Namnet på vallista: Framstegspartiet						
Tal stemmesetlar: 645						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Odd Arne Folkestad **	161,25	212,00	84,00	457,25	1
2	Roald Arnold Espset **	161,25	78,00	10,00	249,25	2
9	Sindre Olav Kvangarsnes **	0,00	107,00	21,00	128,00	3
26	Jon Georg Dale **	0,00	106,00	15,00	121,00	4
12	Edvin Dale *	0,00	66,00	4,00	70,00	5
3	Jenny Venås *	0,00	55,00	5,00	60,00	6
13	Egil Berg *	0,00	36,00	11,00	47,00	7
21	Edvin Sverre Mårstøl *	0,00	33,00	5,00	38,00	8
15	Harald Ola Søvik *	0,00	35,00	2,00	37,00	9
8	Lars Peder Barstad *	0,00	32,00	4,00	36,00	10
25	Jakob Kolbein Helset *	0,00	30,00	5,00	35,00	11
11	Asbjørn Tore Humberset	0,00	30,00	3,00	33,00	12
19	Arne Oddmund Torvik	0,00	26,00	3,00	29,00	13
14	Elin Mari Løvøy Wilhelmsen	0,00	16,00	10,00	26,00	14
10	Ragnhild Folkestad	0,00	24,00	1,00	25,00	15
24	Rolleiv Hjelle	0,00	19,00	4,00	23,00	16
4	Eiliv Peter Halkjelsvik	0,00	17,00	4,00	21,00	17

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
23	Terje Følsvik	0,00	16,00	2,00	18,00	18
5	John Gerhard Leirvik	0,00	14,00	3,00	17,00	19
18	Idar Berstad Egset	0,00	13,00	1,00	14,00	20
6	Steinar Holstad	0,00	9,00	0,00	9,00	21
7	Hilda Aslaug Fløtre	0,00	8,00	1,00	9,00	22
16	Anne Olaug Bjørkedal	0,00	4,00	0,00	4,00	23
20	Inger Johanne Halkjelsvik	0,00	4,00	0,00	4,00	24
22	Johan Geir Øren	0,00	4,00	0,00	4,00	25
17	Karl Åmodt Flåte	0,00	1,00	0,00	1,00	26

Namnet på vallista: Venstre

Tal stemmesetlar: 246

Stemmetillegg på 25%

Nr.:	Namnet på representanten:	Stemmetillegg:	Personstemmer:	Slengjar:	Totalt tal stemmetillegg og personstemmer:	Ny rangering:
1	Fride Schjølberg Sortehaug **	61,50	79,00	41,00	181,50	1
3	Benedikte Holmberg **	61,50	37,00	22,00	120,50	2
2	Idar Andre Flo *	61,50	32,00	20,00	113,50	3
4	Hjalmar Trond Eiksund *	0,00	34,00	20,00	54,00	4
15	Jørn Tunheim Kippersund *	0,00	22,00	6,00	28,00	5
17	Jorunn Aske *	0,00	17,00	10,00	27,00	6
11	Johann Roppen *	0,00	19,00	6,00	25,00	7
18	Helge Hamre	0,00	10,00	14,00	24,00	8
8	Tor Mikalsen	0,00	9,00	9,00	18,00	9
14	Kardis Bergitte Hasfjord	0,00	13,00	5,00	18,00	10
5	Alexander Scott Løvik Stevenson	0,00	11,00	6,00	17,00	11
12	Reidun Evelyn Heimen Heltne	0,00	10,00	4,00	14,00	12
16	Gunnhild Larsgård	0,00	6,00	7,00	13,00	13
6	Håkon Ragnar Hagen	0,00	5,00	4,00	9,00	14
7	Hans Morten Sundnes	0,00	6,00	3,00	9,00	15
9	Herbjørn Ørstavik Holte	0,00	6,00	1,00	7,00	16
13	Ottar Grepstad	0,00	3,00	1,00	4,00	17
10	Svein Ove Seljeset	0,00	2,00	0,00	2,00	18

E2.2 Valde representantar og vararepresentantar

Namnet på Senterpartiet		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Odd Harald Sundal **	1966
2	Sølvi Dimmen **	1968
3	Rebecca Christina Riise Bjerknes **	1983
4	Jan Øystein Håvik Holsvik *	1975
5	Dag Sveinung Aarflot *	1971
6	Per Larsgård Steinsvik *	1985
7	Hans Peter Eidseflot *	1974
8	Ottar Arve Bjørkedal *	1965
9	Lina Marie Bjørkedal *	1995
10	Mona Skålerud	1966
11	Ingrid Salt	1969
12	Anders Knut Bueide	1964
13	Hogne Kristian Homberset	1967
14	Lise Charlotte Ekros	1976
15	Ingunn Johanne Løset	1953
16	Ragnhild Synnøve Bjørkedal	1996
17	Roger Kjetil Nedreklepp	1947
18	Ingvild Rydjord Hansen	1989
19	Iselin Marita Riise	1984

Namnet på Kristeleg Folkeparti		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Arild Johannes Iversen **	1956
2	Margrete Henny Bjerkvik **	1956
3	Anders Egil Straume **	1983
4	Henning Holsvik **	1990
5	Erlend Koppen **	1962
6	Erlend Krumsvik **	1970
7	Inger Tove Bilsbak Simonnes *	1955
8	Magny Astrid Fylling *	1952
9	Kjell Petter Wiik *	1966
10	Einar Bertin Børtveit *	1946
11	Alinde Marie Bjørkedal *	1990
12	Esther Kesseboom Lien *	1970

Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
13	Øyvind Haugan Cruickshank *	1970
14	Margret Theresa Rajaratne Kornberg *	1952
15	Inge Alexander Bruheim *	1973
16	Meseret Weldeyesus Tedla	1962

Namnet på Høgre		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Dan Helge Bjørneset **	1958
2	Sindre Rotevatn **	1960
3	Per Svein Krøvel **	1955
4	Ivar-Otto Kristiansen *	1967
5	Petter Olav Espe *	1965
6	Odd Martin Velsvik *	1962
7	Elisabeth Velle Høidal *	1979
8	Audun Kristian Høidal *	1974
9	Jon Even Bjørdal *	1960
10	Lena Hønsvik Vatsaas	1973
11	Lena Sætre	1971
12	Torill Merete Hasfjord Bjørneset	1958
13	May Grethe Skaget Lysbakk	1972
14	Trond Nerem Monsholm	1966
15	Gunnar Høydal	1959
16	Bjørn Helge Eliassen	1956
17	Kjell Helge Krumsvik	1960
18	Eivind Arne Bjørdal	1966
19	Harald Ytreeide Engeset	1971
20	Chris Patrick Aspås Kristiansen	1995
21	Per Oddvar Støyle	1959
22	Bjørn Daniel Brudevoll	1980

Namnet på Arbeidarpartiet		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Jørgen Einar Amdam **	1945
2	Hild Våge **	1958
3	Magnar Sunde **	1961
4	Margrete Trovåg **	1968
5	Uthman Suheil Rajeh Abu Harbid **	1987

Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
6	Bjørn Ytrestøyl **	1958
7	Jan Henning Egset *	1956
8	Anne Lise Fredly *	1944
9	Eivind Olav Indresøvdde *	1942
10	Kaspar Fredrik Selvik *	1996
11	Hildegunn Homberset *	1972
12	Torill Rødven Eide *	1957
13	Milan Ilic *	1953
14	Anne-Grete Eiken *	1960
15	Espen Stray Helle *	1981
16	Kari-Elin Overå	1955
17	Morten Osdal	1967
18	Ingunn Rusten Øye	1939
19	Per Kåre Nesset	1964
20	Arne Lars Ullaland	1956
21	Aud Johanne Osdal	1947
22	Kirsten Else Homberset	1943
23	Inger Mai Viklund	1963

Namnet på Partiet De Kristne		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Per Arne Steinar Åkenes	1946
2	Ole Gustav Olsen	1964
3	Hans Dagfinn Reite	1954
4	Anja Nes	1978
5	Kjell Magne Klokk	1933
6	Ellen Solveig Høydalsvik	1951
7	Lars Heltne	1946

Namnet på Sosialistisk Venstreparti		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Gunnar Schjelderup Strøm **	1955
2	Åshild Vik **	1965
3	Kari Aslaug Hasle *	1972
4	Janne Heggvoll *	1981
5	Alf Jakobsen *	1962
6	Anne Natvig *	1986

Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
7	Astrid Oddlaug Gjersdal *	1960
8	Reidar Egset Haug	1976
9	Anne Karin Espe	1956
10	Hilde Randi Osdal	1957
11	Randi Kalland	1960
12	Jørund Fet	1956
13	Øyvind Espe	1979
14	Else Victoria Nitter	1953
15	Tore Våde	1966
16	Karl Erik Ølnes	1945
17	Geir Helge Nilsen	1956

Namnet på Miljøpartiet Dei Grøne		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Øyvind Festø **	1982
2	Helge Johan Standal *	1953
3	Lars Olav Drabløs *	1984
4	Siri Tangen Standal *	1982
5	Inghild Liv Remøy *	1964
6	Annlaug Stokke	1962
7	Hanne Benedicte Drabløs	1985
8	Carien Hedvig Passchier Lærum	1987
9	Arild Kjell Andenes	1959
10	Hanne Flacké Botnen	1984
11	Anders Moltu Lundberg	1987
12	Frode Riise	1972
13	Henrik Kjos Torgersen	1988
14	Per Roald Leikanger	1985
15	Josef Guttormsen	1932

Namnet på Raudt		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Gudrun Kløve Juuhl	1979
2	Tor Erik Aasen	1985
3	Ketil Grøtting	1974
4	Bente Hasle	1958
5	Geir Frøysedal	1979

Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
6	Vebjørn Otneim Myklebust	1996
7	Karoline Aamås	1987
8	Tarjei Johannessen Vågstøl	1977

Namnet på Framstegspartiet		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Odd Arne Folkestad **	1940
2	Roald Arnold Espset **	1944
3	Sindre Olav Kvangarsnes **	1964
4	Jon Georg Dale **	1984
5	Edvin Dale *	1975
6	Jenny Venås *	1993
7	Egil Berg *	1952
8	Edvin Sverre Mårstøl *	1962
9	Harald Ola Søyvik *	1950
10	Lars Peder Barstad *	1944
11	Jakob Kolbein Helset *	1937
12	Asbjørn Tore Humberset	1970
13	Arne Oddmund Torvik	1949
14	Elin Mari Løvøy Wilhelmsen	1976
15	Ragnhild Folkestad	1944
16	Rolleiv Hjelle	1936
17	Eiliv Peter Halkjelsvik	1966
18	Terje Følsvik	1952
19	John Gerhard Leirvik	1942
20	Idar Berstad Egset	1977
21	Steinar Holstad	1972
22	Hilda Aslaug Fløtre	1944
23	Anne Olaug Bjørkedal	1963
24	Inger Johanne Halkjelsvik	1944
25	Johan Geir Øren	1952
26	Karl Åmodt Flåte	1946

Namnet på Venstre		
Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
1	Fride Schjølberg Sortehaug **	1988
2	Benedikte Holmberg **	1964
3	Idar Andre Flo *	1968
4	Hjalmar Trond Eiksund *	1972
5	Jørn Tunheim Kippersund *	1970
6	Jorunn Aske *	1965
7	Johann Roppen *	1967
8	Helge Hamre	1970
9	Tor Mikalsen	1973
10	Kardis Bergitte Hasfjord	1969
11	Alexander Scott Løvik Stevenson	1982
12	Reidun Evelyn Heimen Heltne	1948
13	Gunnhild Larsgård	1958
14	Håkon Ragnar Hagen	1961
15	Hans Morten Sundnes	1961
16	Herbjørn Ørstavik Holte	1969
17	Ottar Grepstad	1953
18	Svein Ove Seljeset	1970

Underskrifter:

Dato:

15.09.2015

Leiar:

Andre medlemmer:

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Rune Sjugard

Arkivsak nr.: 2015/1850

Arkivkode: 033

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

114/15

Kommunestyret

29.10.2015

SPØRSMÅL KNYTT TIL FUNKSJON SOM ORDFØRAR

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret tek saksutgreinga til orientering.

Vedleggsliste:

1. Notat frå Jørgen Amdam, datert 14.10.15
2. Skriv frå ordførar Arild Iversen til Jørgen Amdam, datert 19.10.15
3. E-post frå partigruppene Høgre og Frp av 25.10.15

SAKSOPPLYSNINGAR:

Partigruppene Høgre og FRP ber om eit notat frå rådmannen i høve dei spørsmåla som Amdam reiser i sitt notat av 14.10.15.

Ordføraren har overfor rådmannen opplyst at han har kome til at nemnde notat frå Amdam og svarbrevet frå ordførar bør flyttast frå saka om val av ordførar, og ordføraren har bedt rådmannen leggje fram ei eiga sak som omhandlar problemstillingane i notatet frå Amdam.

Storleik på ombodsfunksjonen

Ordførar er eit ombod og ikkje stilling. Rådmannen vil gjere merksam på at det er politikarane ved kommunestyret som fastset storleiken på funksjonen og godtgjersla til ordførar og varaordførar.

Godtgjersle for ordførar og varaordførar er regulert i punkt 2 i reglement fastsett av kommunestyret i K-sak 54/13, jfr følgjande utdrag:

A. Ordførar

Godtgjersle for ordførar vert sett til 100 % av løna som ein stortingsrepresentant har pr år.

Godtgjersla skal utbetalast etter same reglar som for dei tilsette i kommunen med tanke på feriepengar, sjukeløn mm.

B. Varaordførar

Godtgjersle for varaordførar vert sett til 10 % av ordførargodtgjersla.

Godtgjersla vert automatisk regulert i samsvar med reguleringa i løna til stortingsrepresentantane.

Ordføraren kan ha godtgjersle for tilleggsverv som kjem i tillegg til ordførargodtgjersla dersom ikkje anna går fram av godtgjerslereglementet.

Fordeling av godtgjersla

Det kan setjast opp følgjande reknestykke basert på nemnde notat frå Amdam:

Kostnad med ordførar i 100 % (justert pr 01.05.15)	kr 881 491
- Godtgjersle tilsvarande 50 %	kr 440 745
- 20 % varaordførar i tillegg til tidlegare 10 %	kr 176 298
= Midlar til rest	kr 264 447

Dersom ordførar mottok 50 % godtgjersle og varaordførar får 30 % godtgjersle mot 10 % i dag, så vil det utgjere kr 264 447 i samla mindre godtgjersle. Dette er godtgjersle ekskl pensjonskostnad (som utgjør 18,8 % av løna). Amdam har bedt om å ikkje verte meldt inn i pensjonsordninga.

Mynde som kan tilleggjast ordførar

Rolle og mynde til ordførar er regulert i kommunelova § 9 nr 3, 4 og 5. Nr 5 regulerer kva mynde som kommunestyret kan delegere til ordførar, sitat:

”Kommunestyret og fylkestinget kan gi ordfører og fylkesordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.”

I kommentarane til kommunelova er det m.a sitert følgjande frå lovforarbeida under argumentasjon for at ordførar kan få delegert mynde; *”Den ytre rammen for delegasjonsadgangen bør vere rimelig fleksibel, og på same måte som i forhold til administrasjonssjefen foreslås adgang til delegasjon av avgjørelsesmyndighet i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.”*

Ei sak vert ikkje oppfatta som prinsipiell, eller er kurant, når det ligg føre klare retningslinjer for korleis ho skal handsamast, ein har praksis frå handsaming av liknande saker, samt at saka ikkje har større økonomiske eller andre konsekvensar. Det kan som utgangspunkt vere nyttig i sonderinga av kva som er prinsipielle saker å spørje om det som grunnlag for avgjerda trengst meir enn ei fagleg og/eller regelbunden vurdering eller handsaming. Saker som krev utøving av skjøn og prioriteringar er prinsipielle og kan ikkje delegerast til ordførar.

VURDERING OG KONKLUSJON:

Storleiken på funksjonen og godtgjersla til ordførar og varaordførar er forhold som kommunestyret skal ta stilling til ut frå ei politisk vurdering, og det ligg ikkje naturleg til rådmannen å innstille til vedtak om dette. Kommunestyret kan velje å handsame dette i eiga sak eller handsame det i samband med budsjettvedtaket. Inntil det vert gjort anna vedtak gjeld eksisterande reglement med 100 % godtgjersle til ordførar og 10 % godtgjersle til varaordførar.

Volda kommune har inngått pensjonsordning for ordførar. Administrasjonen er i gang med å avklare om ordføraren sjølv kan be seg fritaken frå innmelding i ordninga eller om kommunestyret må godkjenne eit slikt fritak.

Dersom samla utbetaling av godtgjersle til ordførar og varaordførar vert redusert, så skal dette innarbeidast i budsjettet. Dei midlane som vert frigjort skal kommunestyret godkjenne kva formål dei skal gå til. Kor vidt ordføraren etter særskilt delegeringsvedtak kan få mynde til å disponere heile eller delar av desse midlane, innanfor det formålet kommunestyret har bestemt, vert å vurdere ut frå kommunelova § 9.

Rune Sjurgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:
Ingen klagerett

Jørgen Amdam, Volda 14.10.2015

Til Rådmann Rune Sjurgard

Volda kommune

MIN SITUASJON SOM ORDFØRAR

Om eg blir vald til ordførar vil eg gjere merksam på desse forholda som kan ha budsjettmessige konsekvensar, og som må takast opp med kommunestyret:

1. **80 % «stilling» på grunn av andre oppgåver.** I dag er eg pensjonist og i tillegg har eg 20 % stilling ved HVO og som eg har sagt opp frå 1.11. Samstundes har eg teke på meg forplikingar som rettleiar av masteroppgåver og fagleg ansvar for kurs som eg ikkje kan seie frå meg og som minst forpliktar meg fram til sommaren 2016. I tillegg har eg stadig henvendingar om å delta på prosjekt t.d. i regi av KS, foredrag m.m. I praksis betyr dette at vervet som ordførar for meg bør avgrensast til 80 % av normal arbeidstid. Eg vil be om at varaordførar si arbeidstid blir utvida frå 10 % til 30 % med tilsvarande auke i godtgjersle, jamfør nedanfor.
2. **50 % av stortingsrepresentantlønn.** Ordførar si godtgjering er i dag knytt til stortingsrepresentantar og med pensjon. Eg er i dag pensjonist og med statspensjon som garanterer inntekt tilsvarande 66 % av lønna eg hadde som professor. Pensjon og 50 % av godtgjersla til ordførar vil gi om lag same inntekt som eg har i dag med pensjon og andre inntekter som vil falle vekk. Om det blir betalt pensjonsinnskott vil det redusere pensjonen frå statens pensjonskasse og utan at min pensjon på sikt blir nemnande påverka. Eg vil derfor be om at godtgjersla til meg blir satt til 50 % av stortingsrepresentantlønn og utan pensjon.
3. **30 % av godtgjersla til utviklingsarbeid.** Eg vil foreslå at dei 30 % av godtgjersla til ordførar som ikkje er disponert blir avsett til utviklingsarbeid og som ordførar disponerer. Til dømes vil eg peike på at kommuneplanen skal rullerast og vi må bruke tid og ressursar politisk og administrativt for utvikling av langsiktige strategiar som vi alle eig og legg kraft bak. Vi arbeider med store tiltak som Volda-tunnelen, miljøgate m.m. som må følgast opp.

Om kommunestyret godkjenner desse endringane reknar eg med at dei vil tre i kraft frå årsskiftet.

Jørgen Amdam

Sign.

VOLDA KOMMUNE

Ordførar

Jørgen Amdam
SMALEBAKKEN 10
6103 VOLDA

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/2166	/2015	290445, Amdam, Jørgen	ORDF/ POL-AI	19.10.2015

ORDFØRAR PÅ DELTID

Syner til ditt brev til rådmann Rune Sjørgard, Volda kommune datert 14. oktober. Innhaldet i brevet er også gjort kjent gjennom media.

Du gjer i brevet ditt greie for korleis du vil utforme ansvaret for omboda som ordførar og varaordførar i Volda om du vert vald når det nye kommunestyret møtest 29. oktober. Slik eg ser det handlar dette ikkje berre om ei melding til rådmannen om praktisk tilrettelegging. Det rører ved prinsippa for korleis folkevald styring er tenkt praktisert i Volda dei neste fire åra, og er soleis først og fremst eit politisk spørsmål. Eg har i dag meldt frå til rådmannen at eg som ordførar vil utforme svaret på brevet frå deg, slik at det nye kommunestyret kan ha eit tilstrekkeleg avgjerdsgrunnlag. Ditt brev og mitt svar vert lagt ved saka om val av ordførar i det konstituerande møtet. Kommunestyret kan då betre vere budd på ei brei drøfting av korleis ein ynskjer politisk leiing i Volda skal vere organisert.

Etter det eg har sett har Volda hatt ordførar i fulltid i alle fall sidan 1991. Denne ordninga har vore samanhengande slik for mange ulike kommunestyre og fleire ordførarar. Enkelte av dei minste kommunane i landet har ordførar på deltid også i dag. Når det gjeld godt over middels store kommunar som Volda med 9000 innbyggjarar, er deltidsordførar så langt eg kjenner til eineståande.

Ut frå lang tradisjon med ordførar i full tid, er det naturleg at innbyggjarane i Volda ventar at dei som presenterer seg som ordførarkandidatar før eit val er budde på å gå inn i dette for fullt. Eg skuldar å gjere deg merksam på at fleire har vendt seg til meg som ordførar med synspunkt på at ditt ynskje om å vere ordførar på deltid burde ha vore gjort kjent for veljarane før valet. Dette fordi grunngevinga for di prioritering har vore kjent for deg sjølv over tid.

For ordens skuld vil eg gjere merksam på at ein ordførar ikkje er tilsett i ei stilling med definert arbeidstid slik ein kan få inntrykk av i brevet frå deg. Å vere ordførar er eit ombod med ei godtgjering bestemt av kommunestyret. Ordføraroppgåva er så krevjande at det har det vore lite rom for andre oppgåver eller forpliktingar utanfor politikken. Det vil sannsynleg også vere situasjon og naturleg forventning framover.

Varaordfører i Volda har heller ikkje hatt arbeidstid på 10% slik du omtalar det. Men varaordfører har ei godtgjering som er fastsett til 10% av ordførarløn. Dette skal dekke det kontinuerleg meiransvaret som varaordfører har og for det arbeidet han utfører når ordfører ikkje er tilgjengeleg. Dette gjeld også i samband med ferieavvikling.

Slik eg forstår det skal du om du vert vald til ordfører dele kontor med varaordfører som no er tiltenkt 30% arbeidstid slik du formulerer det. Dei som på ulik måte vender seg til ordføreren både internt i kommunen og utanfrå bør på førehand vite kven dei møter og kven som til ei kvar tid representerer kommunen. Spesiell merksemd må ein ha når det gjeld ordfører sitt tydelege og kontinuerlege ansvar for beredskapen til Volda kommune.

Du peikar på at 30% av normal ordførergodtgjersle som ikkje er disponert i dei komande åra skal nyttast til utviklingsarbeid og at det er ordføreren sjølv som skal disponere desse midlane. Det vil vere nytt at ordføreren skal få fullmakt til å disponere så store beløp utan at det er politiske vedtak på korleis desse vert brukt. Eg vil rå til at det er kommunestyret som framleis gjer vedtak om korleis kommunen skal nytte midlar til utvikling av Voldasamfunnet. Det er alt avsett midlar i budsjett og økonomiplan når det gjeld pågåande arbeid med kommuneplanen. Det vil difor slik eg ser det ikkje vere nødvendig eller ynskjeleg å bruke godtgjering tiltenkt ordfører til dette arbeidet.

Det vert til sist opp til kommunestyret i konstituerande møte knytt til sak om val av ordfører å drøfte desse og eventuelt andre moment som varsla endra praksis vil medføre. Ein del av drøftinga kan vere om den løysinga du foreslår styrker eller svekker det lokalpolitiske arbeidet generelt, men også kva konsekvensar det vil ha for behovet for tydeleg politisk leiarskap.

Med helsing

Arild Iversen
ordfører

For journalføring. Set saka på meg.

Mvh

Rune

Fra: Odd A. Folkestad [mailto:folkesf@online.no]
Sendt: 25. October 2015 23:36
Til: Rune Sjurgard
Kopi: Arild Iversen
Emne: Notat av 14.10.2015 frå Jørgen Amdam til rådmannen i Volda

Vi har i samband med mottekne saksdokument m/vedlegg til kommunestyremøtet [29/10](#), fått innsyn i notat av 14.10.2015 frå Jørgen Amdam (ordførarkandidat for Volda AP) - notatet er stila til deg som rådmann.

Vi ber om at du som rådmann i eit svarnotat som kan leggjast ved kommunestyredokumenta - svarar på spørsmåla Amdam har reist. M.a. ber vi om at storleiken på beløpa som er nemnde vert konkretiserte. Når det gjeld pkt 3, ynskjer vi og di vurdering av korleis dette stiller seg i høve til gjeldande lovverk, forskrifter og kommunale reglement.

Med helsing

Volda Høgre

Dan Bjørneset

Volda Framstegsparti

Odd A. Folkestad

Sendt fra min iPhone

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2015/1850
		Arkivkode:	033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
104/15	Kommunestyret	29.10.2015

VAL AV FORMANNSKAP FOR PERIODEN 2015 -2019

Administrasjonen si tilråding:
Saka blir lagt fram utan tilråding.

Vedleggsliste:

[Kommuneloven](#)

[Valgloven](#)

[Rundskriv H-12/15 frå KMD vedr. val av formannskap/fylkesutval, ordførar/fylkesordførar, varaordførar m.m.](#)

Saksopplysningar:

Kommunestyret sjølv skal velje formannskap for valperioden. Valet skal skje i det konstituerande møtet som blir halde innan utgangen av oktober månad. Medlemmer og varamedlemmer skal veljast for fire år av og blant *dei faste* kommunestyremedlemmene. Det er berre faste kommunestyremedlemmer som kan veljast til formannskapet. Kven som er utelukka frå val og kven som kan krevje fritak går fram av kommuneloven § 14.

Lova fastset at valet skal skje som forholdstalsval når minst eitt medlem krev det, og elles som avtaleval, jf §§ 36 forholdstalsval - listeforslag, § 37 - Forholdstalsval - valoppgjør og § 38a - Avtaleval. I Volda kommune har det vore praksis å velje ved forholdstalsval.

§ 36. Forholdsvalg - listeforslag.

Ved forholdsvalg følges denne framgangsmåten:

- 1. Valg foregår på grunnlag av på forhånd innleverte lister med forslag til kandidater. Partier eller grupperinger som er representert i det velgende organ, kan bare levere ett listeforslag hver. Listen kan inneholde inntil dobbelt så mange forskjellige navn som det skal velges medlemmer. Kandidater fra ett parti eller en gruppering kan bare*

føres opp på partiets eller grupperingens listeforslag, eller på en felleliste som utgår fra flere partier eller grupperinger.

2. *Skal det velges to eller tre medlemmer, skal hvert kjønn være representert på den enkelte liste. Skal det velges fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Skal det velges seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre. Skal det velges ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og skal det velges flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent. Ved valg til folkevalgte organ som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organ, skal disse reglene følges så langt som mulig. Når det gjelder representasjon av begge kjønn i styret i selskaper som er eid av kommuner og fylkeskommuner i fellesskap, vises til kapittel 12 A.*
3. *Listeforlaget skal være underskrevet av minst ett medlem av det parti eller den grupperingen som framsetter forlaget. Den som underskriver må være medlem av det velgende organ. Foreslå kandidat som kan kreve seg fritatt for valg, skal det være innhentet samtykke fra denne.*

Røystinga skal vere skriftleg, og det skal brukast røystesetlar. Det er høve til å røyste blankt. Følgjande endringar kan gjerast på røystesetlane:

- Stryke kandidatar
- Endre på rekkefølgja mellom kandidatar

Ein kan ikkje føre opp kandidatar frå andre lister, eller føre opp kandidatar som ikkje er sett opp på noko framlegg.

Rune Sjugard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:
Servicekontoret for vidare arbeid

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Inger-Johanne Johnsen Arkivsak nr.: 2015/1850
Arkivkode: 033

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
105/15	Kommunestyret	29.10.2015

VAL AV ORDFØRAR FOR PERIODEN 2015 - 2019

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vel som ordfører for perioden 2015-2019.

Vedleggsliste:

[Kommuneloven](#)

Saksopplysningar:

Kommunestyret skal sjølv velje ordfører, jf kommuneloven (KL) § 9. Valet blir gjort for heile valperioden på fire år, og valet skal skje i det konstituerande kommunestyremøtet, jf § 17 nr 2. Dei faste medlemmene av formannskapet er valbare, varamedlemmer er ikkje valbare.

Reglar om fritak for val til ordfører finn ein i loven § 9 nr 1.

§ 9. Ordfører. Fylkesordfører. Varaordfører.

- 1. Kommunestyret velger selv blant formannskapets medlemmer ordfører og varaordfører. Fylkestinget velger selv blant fylkesutvalgets medlemmer fylkesordfører og varaordfører. Valget foretas for hele valgperioden. Den som har vært ordfører eller varaordfører de siste fire år, kan nekte valg til begge verv. Tilsvarende gjelder for den som har vært fylkesordfører eller fylkesvaraordfører de siste fire år. Krav om fritak må fremsettes før valget foretas.
I kommuner som har innført parlamentarisk styringsform velges ordfører og varaordfører blant kommunestyrets medlemmer. I fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styringsform velges fylkesordfører og varaordfører blant fylkestingets medlemmer.*
- 2. Trer ordføreren eller fylkesordføreren midlertidig ut av sitt verv, rykker varaordføreren opp som ordfører eller fylkesordfører, og det velges midlertidig ny varaordfører.
Trer ordfører eller fylkesordfører endelig ut av sitt verv, foretas nyvalg.*

3. *Ordfører og fylkesordfører leder møtene i kommunestyret og fylkestinget, formannskapet og fylkesutvalget. Han eller hun er rettslig representant for kommunen og fylkeskommunen og underskriver på dennes vegne i alle tilfelle hvor myndigheten ikke er tildelt andre.*
4. *Ordfører og fylkesordfører har møte- og talerett i alle andre kommunale eller fylkeskommunale organer unntatt kommune- og fylkesråd og organer under disse, men har bare stemmerett og forslagsrett hvis han eller hun er valgt medlem. Ordfører og fylkesordfører kan la seg representere ved annet medlem av kommunestyret eller fylkestinget i organer hvor han eller hun ikke er medlem.*
5. *Kommunestyret og fylkestinget kan gi ordfører og fylkesordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.*

Valreglane finn ein i kommuneloven § 38 nr 1 og § 40 nr 2, jf § 35 nr 3.:

Den som skal veljast etter berre ei røysting, må ha fått fleirtal, det vil seie meir enn 50% av røystene i første omgang. Dersom ingen oppnår tilstrekkeleg røystetal, må det haldast ei ny røysting i same møte. Alle kandidatar, også dei som ikkje fekk nokre røyster ved første røysting, er med i den nye røystinga.

Kommunestyret kan ikkje vedta at den andre røystinga skal haldast berre mellom to eller fleire av dei som fekk flest røyster ved den første røystinga.

Ved andre gongs røysting er den valt som får enkelt fleirtal, det vil seie flest røyster. Det er altså ikkje krav om 50 % eller meir av røystene i denne omgangen. Har to eller fleire av kandidatane fått like mange røyster ved denne avstemminga, må valet bli avgjort ved loddtrekning mellom desse.

Departementet har tolka reglane om val av ordførar slik at det er høve til å halde uforpliktande prøverøystingar, og at det er høve til å trekke kandidatar før ein går til formelt val. Prøverøysting kan likevel ikkje regnast som ein gyldig første røysting etter reglane i lova.

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Klageinstans:

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2015/1850
		Arkivkode:	033

Utvaksaksnr	Utval	Møtedato
106/15	Kommunestyret	29.10.2015

VAL AV VARAORDFØRAR FOR PERIODEN 2015 - 2019

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret vel som varaordfører for perioden 2015 - 2019.

Vedlegg:

[Kommuneloven](#)

Saksopplysningar:

Kommunestyret skal sjølv velje varaordfører, jf kommuneloven (KL) § 9. Valet blir gjort for heile valperioden på fire år, og valet skal skje i det konstituerande kommunestyremøtet, jf § 17 nr 2. Dei faste medlemmene av formannskapet er valbare, varamedlemmer er ikkje valbare.

Valet foregår etter dei same reglane som for val av ordfører.

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Servicekontoret for vidare arbeid
Den som blir vald

Klageinstans:

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2015/1850
		Arkivkode:	033

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
107/15	Kommunestyret	29.10.2015

VAL AV KONTROLLUTVAL FOR PERIODEN 2015 - 2019

Administrasjonen si tilråding:

1. Kommunestyret vel som kontrollutval for perioden 2015 - 2019.
2. Som leiar blir valt.
3. Som nestleiar blir valt.

Vedleggsliste:

[Kommuneloven](#)

[Forskrift om kontrollutvalg](#)

Råd om val av kontrollutval for perioden 2015-2019

[Kontrollutvalsboka](#)

Rundskriv H-12/15 Val av formannskap/fylkesutval, ordfører/fylkesordfører, varaordfører m.m.

Saksopplysningar:

I henhold til kommuneloven § 77 nr 1 skal kommunestyret sjølv velje kontrollutval. Utvalet skal ha minst tre medlemmer. Kommunestyret vel medlemmer og varamedlemmer, og blant medlemmene leiar og nestleiar. Minst eitt av utvalet sine medlemmer skal veljast blant kommunestyret sine medlemmer.

Kontrollutvalet i Volda kommune har hatt fem medlemmer og varamedlemmer i inneverande periode.

Utvalet sin leiar har møte- og talerett i kommunestyret når utvalet sine saker skal handsamast.

Kommuneloven § 17 nr 2 blei endra ved lov i 2013, noko som betyr at kontrollutvalet skal veljast i det konstituerande møtet, etter val av ordfører og varaordfører, men før ein vel andre folkevalde organ. Kontrollutvalet trer i funksjon frå det konstituerande møtet.

Utelukka frå val er ordførar, varaordførar, medlem og varamedlem i formannskap, medlem og varamedlem av kommunal nemnd med beslutningsmynde og tilsette i kommunen.

Når det gjeld kjønnsmessig samansetning i kontrollutval på fem medlemmer, må kvart kjønn vere representert med to medlemmer.

Kontrollutvalet skal ha løpande tilsyn med den kommunale forvaltning på kommunestyret sine vegne. Dette framgår av forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar, og kommuneloven § 77 nr 4-nr 6 som har følgjande ordlyd:

4. *Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systemsatiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).*
5. *Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.*
6. *Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget. Før en sak rapporteres til kommunestyret eller fylkestinget, skal den ha vært forelagt administrasjonssjefen til uttalelse.*

Vurdering og konklusjon:

Kommunestyret vel medlemmer og varamedlemmer til kontrollutvalet, samt leiar og nesteleiar blant medlemmene.

Helse og miljøkonsekvensar:

[Sjå sjekkliste, slett denne linken etter bruk.](#)

Økonomiske konsekvensar:

Beredskapsmessige konsekvensar:

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

Servicekontoret
Dei som blir valde

Klageinstans:

Til
- Kommunene
- Fylkeskommunene

Att.: Ordfører / fylkesordfører
Rådmann / fylkesrådmann
Kontrollutvalget
Saksansvarlig valgteknisk forberedelse
Ev. videresending til representanter for valglister til kommune- og fylkestingsvalget

Valg av kontrollutvalg for perioden 2015–2019

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en interesseorganisasjon for kontrollutvalgene i norske kommuner og fylkeskommuner og sekretariatene deres.
(Kontaktinformasjon: www.fkt.no | fkt@fkt.no | 403 90 775)

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er en interesseorganisasjon for alle som arbeider med revisjon av kommunal virksomhet og sekretærfunksjonen for kontrollutvalg.
(Kontaktinformasjon: www.nkrf.no | post@nkrf.no | 23 23 97 00)

Kontrollutvalget er ett av de få lovfestede utvalgene i kommunen/fylkeskommunen. Kontrollutvalget er blitt et stadig mer sentralt utvalg, ikke minst på grunn av økt fokus på forvaltningsrevisjon og selskapskontroll som tillegg til finansiell revisjon. Det gjør også at kommunestyrene prioriterer utvalget høyere nå enn før. FKT og NKRF ser det som en naturlig og gledelig utvikling.

Utvalget er ellers spesielt mht. hvem som kan velges. Vi fikk både i 2007 og i 2011 mange meldinger om feil ved valg av kontrollutvalg, og vi vil derfor gi noen råd og innspill før nytt utvalg skal velges i 2015. Vi vil også peke på noen aktuelle lovklider og dokumenter:

- Kommuneloven §§ 77–80
- Forskrift om kontrollutvalg
- KRØ, rapport: "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane", av des. 2009
- "Kontrollutvalgsboken, om kontrollutvalgets rolle og oppgaver", av febr. 2011 (en oppdatert utgave kommer senere i høst)
- Rapporten «Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat», KMD desember 2014

Valg av kontrollutvalg i det konstituerende møtet

Minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal være medlem av kommunestyret eller fylkestinget. Vi minner om at det nå er lovfestet at kontrollutvalget skal velges på det konstituerende møtet, etter valg av formannskap/fylkesutvalg, ordfører/fylkesordfører og varaordfører/fylkesvaraordfører, jf. koml. § 17 nr. 2 (og nr. 3).

Antall medlemmer i kontrollutvalget

Lovkravet er at det skal være minst 3 medlemmer i kontrollutvalget. Vi anbefaler at kommunene velger minst 5 medlemmer inn i kontrollutvalget. Det er vår oppfatning at det er en helt annen

dynamikk i kontrollutvalg med 5 fremfor 3 medlemmer. Fem medlemmer i utvalget bidrar til bedre debatt og bredere kompetanse i utvalget. Med 3 medlemmer vil utvalget dessuten være svært sårbart ved forfall til møter.

Hvem kan ikke velges inn i kontrollutvalget?

Kommuneloven § 77 nr. 2 viser hvem som ikke kan velges inn i kontrollutvalget:

"2. Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, medlem og varamedlem av kommunestyrekomité og fylkestingskomité etter § 10 a og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen."

Videre er det i § 14 nr. 1 b sagt dette om hvem som er utelukket til å kunne velges inn i kontrollutvalget:

«b) Utelukket fra valg er fylkesmannen, assisterende fylkesmann, og den som i vedkommende kommune eller fylkeskommune er administrasjonssjef eller dennes stedfortreder, er sekretær for kommunestyret eller fylkestinget, er leder av forvaltningsgren, har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen, eller foretar revisjon for kommunen eller fylkeskommunen. Leder av enkeltstående virksomheter er likevel ikke utelukket fra valg. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform er ansatte i sekretariatet til rådet som har fått myndighet delegert fra rådet, ikke valgbare.»

Noen det er uheldig å velge inn i kontrollutvalget?

Vi vil peke på noen uheldige rollekombinasjoner som kommunene og fylkeskommunene kan styre klar ved å velge andre personer til kontrollutvalget:

- Kontrollutvalget har et "påse-ansvar" overfor revisjonen, jf. koml. § 77 nr. 4. Vi synes således det er uheldig om kontrollutvalgsmedlemmer samtidig sitter i styret for interkommunale revisjonssamarbeid.
- Kontrollutvalget innstiller i plan for selskapskontroll, og påvirker i stor grad hvilke selskap det skal gjennomføres selskapskontroll i. Kontrollutvalgsmedlemmer som har styreverv i eller har ledende stilling i et av de samme selskapene, er inhabile og skal fratres når utvalget behandler saker vedrørende det aktuelle selskapet, jf. fvl. § 6 første ledd e). Vi mener kommunen unngår rollekonflikter ved å velge andre enn medlemmer av kontrollutvalget inn i selskapsstyret. Dette er et råd for alle selskap der kommunen har eierandeler, men er viktigere jo større det kommunale eierskapet er.

Skal «opposisjonen» ha lederen i kontrollutvalget?

Det er ikke noe lovkrav at opposisjonen skal ha lederen i kontrollutvalget, men det er mange kommuner som har valgt å ta det inn i kommunalt reglement. I KMD sin «Evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat» fra 2014 går det frem at 74 % av kontrollutvalgslederne kom fra opposisjonen i 2012 mens det tilsvarende tallet for fylkeskommunene var 94 %.

For å ivareta kontrollutvalgets legitimitet anbefaler vi at lederen av utvalget velges fra et parti som tilhører «opposisjonen» i kommunestyret.

Varaordning

Ved valg av vararepresentanter til kontrollutvalget er det vanlig å benytte forholdsvalg, jf. bl.a. kommuneloven § 37 om forholdsvalg.

En bør være oppmerksom på at en felles varamannsliste vil gjøre kontrollutvalget mindre sårbart ved forfall. Da vil det som regel være samme person som stiller i de møtene det er behov for vara. Det er i tilfelle en forutsetning at kommunestyret/fylkestinget gjør enstemmig vedtak. Reglene for dette går fram av kommuneloven § 38a Avtalevalg.

Kjønnsmessig sammensetting

Kommunelovens regler om kjønnsmessig balanse gjelder også for kontrollutvalget.

Anbefalinger / oppsummering

1. Husk at kontrollutvalget skal velges på konstituerende møte som første utvalg etter formannskap/fylkesutvalg
2. Sats på et kontrollutvalg med minst 5 medlemmer
3. Husk at minst ett av medlemmene i kontrollutvalget skal velges blant kommunestyre-/fylkestingsmedlemmene
4. Kommunens egne ansatte (uavhengig av stillingsbrøk) er ikke valgbare til kontrollutvalget. Dette gjelder også som varamedlem.
5. Unngå å velge kontrollutvalget sine medlemmer inn i styret i revisjonsselskap
6. Unngå å velge ledere eller styremedlemmer i selskap der kommunen har eierdeler inn i kontrollutvalget
7. Vurder å innføre varaordning i rekkefølge

Til orientering viser vi også til rundskriv H-12/15 Val av formannskap/fylkesutvalg, ordfører/fylkesordfører, varaordfører m.m. av 3. september 2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Godt valg!

FKT og NKRF ønsker kommuner og fylkeskommuner lykke til med valg av kontrollutvalg for perioden 2015-19.

Kontrollutvalget er et lovfestet og viktig utvalg i kommunen, som fortjener dyktige medlemmer.

Vi er tilgjengelige for spørsmål som måtte dukke opp i forbindelse med valg av kontrollutvalg.

Med hilsen

Per Rune Vereide (s)
Styreleder FKT

Per Olav Nilsen (s)
Styreleder NKRF

Kopi: Kommunal- og moderniseringsdepartementet og KS

DET KONGELEGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Kommuner
Fylkeskommuner
Fylkesmenn

Nr.	Vår ref	Dato
H-12/15	15/2262 - 1	29.06.2015

Val av formannskap/fylkesutval, ordfører/fylkesordfører, varaordfører m.m.

INNLEIING

Kommunar og fylkeskommunar skal i haust velje ei rekkje organ.

Kommunelova § 17 omhandlar det første møtet – det konstituerande møtet - i dei nyvalde kommunestyre og fylkesting. Nokre val skal haldast i dette møtet. Andre kan haldast i dette møtet.

Departementet vil i dette rundskrivet orientere om dei lovreglane som gjeld for val av folkevalde organ.

I kapittel 1 er innhaldet i kommuneloven § 17 nærare omtala. Val av formannskap og fylkesutval og reglane om framgangsmåten ved valet blir omtala i kapittel 2. I kapittel 3 blir reglane for val av (eventuelt) kommuneråd og fylkesråd omtala, saman med reglane om utpeiking av leiar og medlemmer av rådet. Kapittel 4 tar for seg val av ordfører eller fylkesordfører og va-raordfører. I kapittel 5 blir omtala val av kontrollutval. Kapittel 6 omtalar reglane for val av andre folkevalde organ. Kapittel 7 gjeld val av komitear på kommunalt og fylkeskommunalt nivå. I kapittel 8 vert reglane i kommunelova § 80 a om val av styre for kommunale og fylkeskommunale aksjeselskap omtala. I dette kapitlet vert òg reglane om inhabilitet for styremedlemmer omtala. Kapittel 9 omhandlar spørsmålet om kva for verknader det får når eit vedtak er gjort av eit organ som ikkje er samansett i samsvar med reglane om kjønnskvotering i kommunelova. Kapittel 10 inneheld ei orientering om reglane i kommunelova som gjeld møteoffentlegheit. I kapittel 11 vert omtala føresegnene og

delegeringsreglement og innstillingsrett. Kapittel 12 gir ei orientering om prosedyrene rundt val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar.

Val skal haldast som forholdstalsval dersom ein medlem av kommunestyret/fylkestinget krev det, og elles som avtaleval, jf. kommunelova § 8 nr. 2 og § 35 nr. 4. Dei nærare reglane om gjennomføringa av vala finn ein i kommunelova §§ 36 – 37 og § 38a.

Som vedlegg 1 i rundskrivet er det tatt inn kopi av dei føresegnene i kommunelova som gjeld val av folkevalde organ, saman med føresegnene om møteoffentlegheit og andre viktige føresegner i kommunelova.

I vedlegg 2 er det tatt inn døme på valoppgjjer ved forholdstalsval.

Med helsing

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Steinar Dalbakk
rådgjevar

INNHALD

Kapitel	Tittel	Side
1	<i>Nærare om det konstituerande møtet</i>	5
2	<i>Val av formannskap/fylkesutval</i>	6
2.1	<i>Aktuelle lovreglar</i>	6
2.2	<i>Valtidspunkt</i>	6
2.3	<i>Kven er valbare?</i>	6
2.4	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	6
2.5	<i>Forholdstalsval</i>	6
2.6	<i>Avtaleval</i>	9
2.7	<i>Opprykk og nyval</i>	12
2.8	<i>Retting av feil ved valet</i>	13
2.9	<i>Kva skjer dersom ein medlem/varamedlem melder seg ut av det partiet han/ho er vald for?</i>	14
3	<i>Parlamentarisme. Val av kommuneråd og fylkesråd. Utpeiking av kommunerådsleiar/fylkerådsleiar og medlemmer av rådet</i>	15
3.1	<i>Aktuelle lovreglar</i>	15
3.2	<i>Val av kommuneråd/fylkesråd</i>	15
3.2.1	<i>Valtidspunkt</i>	15
3.2.2	<i>Kven er valbare?</i>	15
3.2.3	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	16
3.2.4	<i>Kven er utelukka?</i>	16
3.2.5	<i>Fleirtalsval</i>	16
3.2.6	<i>Skifte av råd i valperioden</i>	17
3.2.7	<i>Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av rådet</i>	17
3.2.8	<i>Retting av feil ved valet</i>	17
3.3	<i>Utpeiking av kommunerådsleiar/fylkesrådsleiar og medlemmer av rådet</i>	17
4	<i>Val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar</i>	19
4.1	<i>Aktuelle lovreglar</i>	19
4.2	<i>Valperiode</i>	19
4.3	<i>Kven er valbare?</i>	19
4.4	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	19
4.5	<i>Framgangsmåten ved valet</i>	19
4.6	<i>Retting av feil ved valet</i>	20
5	<i>Val av kontrollutval</i>	21
5.1	<i>Aktuelle lovreglar</i>	21
5.2	<i>Valtidspunkt</i>	21
5.3	<i>Kven er utelukka?</i>	22
5.4	<i>Kan eit fleirtal i kommunestyret/fylkestinget fastsetje kven som skal vere mindretalet sin representant i utvalet?</i>	22
5.5	<i>Opne møte i kontrollutvalet</i>	23

6	<i>Val av faste utval m.m.</i>	25
6.1	<i>Aktuelle lovreglar</i>	25
6.2	<i>Valtidspunkt</i>	26
6.3	<i>Valperiode</i>	26
6.4	<i>Kven er valbare?</i>	26
6.5	<i>Kven er utelukka?</i>	27
6.6	<i>Kven kan krevje seg fritatt?</i>	29
6.7	<i>Framgangsmåten ved valet</i>	29
6.8	<i>Suppleringsval</i>	30
6.9	<i>Retting av feil ved valet</i>	30
7	<i>Komitear på kommunalt og fylkeskommunalt nivå</i>	31
7.1	<i>Kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear</i>	31
7.2	<i>Ad-hoc komitear</i>	32
8	<i>Val av styre for kommunalt/fylkeskommunalt åtte aksjeselskap</i>	33
8.1	<i>Valreglane</i>	33
8.2	<i>Om inhabilitet for styremedlemmer</i>	33
9	<i>Verknader av at eit organ som ikkje er samansett i samsvar med reglane om kjønnskvoltering treffer vedtak</i>	35
10	<i>Møteoffentlegheit i folkevalde organ</i>	36
10.1	<i>Innleiing</i>	36
10.2	<i>Hovudinnhaldet i lovreglane</i>	36
10.3	<i>Møteprinsippet (§ 30 nr. 1)</i>	36
10.4	<i>Prinsippet om møteoffentlegheit (§ 31 nr. 1)</i>	37
10.5	<i>Teieplikt som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 2)</i>	37
10.6	<i>Personalsaker som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 3)</i>	37
10.7	<i>Personvern som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 4)</i>	37
10.8	<i>Tungtvegande offentleg interesser som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 5)</i>	37
10.9	<i>Prosedyrereglar mv.</i>	38
11	<i>Vedtak om delegeringsreglement og innstillingsrett</i>	39
12	<i>Val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar</i>	40
	Vedlegg	
1.	<i>Oversyn over aktuelle føresegner i kommunelova og forvaltningslova</i>	42
	<i>Kommunelova</i>	42
	<i>Forvaltningslova (§ 6. Habilitetskrav)</i>	50
2	<i>Døme på valoppger ved forholdstalsval</i>	51

1 NÆRARE OM DET KOSTITUERANDE MØTET

Dei nyvalde kommunestyra og fylkestinga skal kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober.

Som første sak skal kommunestyret avgjere om kommunestyrevalet er gyldig. Har kommunen halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret om dette er gyldig før ein gjer andre val.

Fylkestinget si første sak er å ta stilling til om fylkestingsvalet er gyldig.

Kommunestyret skal velje

- formannskap,
- ordførar og varaordførar
- kontrollutval

i det konstituerande møtet

Val av eventuelt kommuneråd skal óg finne stad i det konstituerande møtet ved vidareføring av parlamentarisk styringsform. Vedtak om innføring av parlamentarisme kan tidlegast bli fatta på det nyvalde kommunestyret eller fylkestinget sitt konstituerande møte, jf. kommunelova § 18 nr. 2.

Val av andre folkevalde organ bør i fylgje lova § 17 óg haldast i det konstituerande møtet. Det er imidlertid ikkje noko absolutt krav at så skjer.

Fylkestinget skal velje

- fylkesutval
- fylkesordførar og varaordførar
- kontrollutval

Val av eventuelt fylkesråd skal óg finne stad i det konstituerande møtet ved vidareføring av parlamentarisk styringsform. Vedtak om innføring av parlamentarisme kan tidlegast bli fatta på det nyvalde fylkestinget sitt konstituerande møte, jf. kommunelova § 18 nr. 2.

Val av andre folkevalde organ bør i fylgje lova § 17 óg haldast i det konstituerande møtet. Det er imidlertid ikkje noko absolutt krav at så skjer.

2 VAL AV FORMANNSKAP/FYLKESUTVAL

2.1. Aktuelle lovreglar

Kommunelova § 8 nr. 1 inneheld regler om medlemstal i formannskapet/fylkesutvalet. Kven som er utelukka frå val, og kven som kan krevje seg fritatt, går fram av § 14.

Lova § 8 nr. 2 fastset at valet skal haldast som forholdstalsval når minst eitt medlem krev det, og elles som avtaleval. Føresegnene om gjennomføringa av valet er tatt inn i kommunelova §§ 36 – 37 (forholdstalsval) og § 38a (avtaleval).

2.2 Valtidspunkt

Val av formannskap/fylkesutval skal skje i kommunestyret/fylkestinget sitt *konstituerande* møte, som skal haldast innan utgangen av oktober månad, jf. kommunelova § 17 nr. 1 og 2. Vallova § 13-4 (1) fastset at det nyvalde kommunestyret/fylkestinget avgjer om valet er gyldig. Kommunelova § 17 nr. 2 slår fast at kommunestyret/fylkestinget som første sak i det konstituerande møtet skal ta stilling til om valet er gyldig. Dersom kommunen har halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret òg om dette valet er gyldig før det blir gjort andre val.

2.3 Kven er valbare?

Det er berre dei *faste* medlemmene i kommunestyret/fylkestinget som kan veljast til formannskapet/fylkesutvalet, jf. kommunelova § 8 nr. 1. Varamedlemmene er ikkje valbare.

2.4 Kven kan krevje seg fritatt?

Følgjande personar kan krevje seg fritatt frå val til formannskapet/fylkesutvalet, jf. kommunelova § 14 nr. 1 bokstav c:

Personar som har gjort teneste som medlem av vedkomande organ dei siste fire åra. Føresegna må bli forstått slik at varamedlem som har rykt opp som fast medlem av formannskap/fylkesutval i løpet av valperioden, ikkje kan krevje seg fritatt.

Personar som er medlem av eit parti som er registrert etter partilova kapittel 5, dersom listeframlegget ikkje er satt fram av dette partiet.

Kommunelova § 36 nr. 3 pålegg det partiet eller den grupperinga som set fram listeframlegget å innhente samtykke frå kandidatar som kan krevje seg fritatt frå val. Departementet antar at ein kandidat kan krevje fritak *etter* valet, dersom vedkomande ikkje har gitt eit slikt samtykke som fastsett i § 36 nr. 3.

2.5 Forholdstalsval

Valet skal haldast som forholdstalval når det blir kravd av minst ein medlem, jf. kommunelova § 8 nr. 2. Føresegner om forholdstalsval finn ein i kommunelova §§ 36 (listeframlegg) og 37 (valoppgjær).

Innlevering av listeframlegg

Valet skjer på grunnlag av lister med framlegg til kandidatar, jf. kommunelova § 36 nr. 1. Lova set ingen frist for innlevering av listeframlegg. Dette inneber at listeframlegg kan leggjast fram heilt til det tidspunkt møteleiaren seier ifrå at ein skal gå til røysting.

Det er berre dei *partia* eller *grupperingane* som er representerte i det *veljande organet* (kommunestyret/fylkestinget) som har rett til å stille liste. Eit parti eller ei gruppering kan berre levere inn *eitt* listeframlegg. Dersom det blir sett fram to ulike listeframlegg som begge inneheld kandidatar frå same parti/gruppering, kan berre eitt av dei bli godkjent.

Det er det einskilde parti/den einskilde grupperinga som sjølv må ta stilling til kva for eit framlegg som skal gjelde. Ved intern usemje vil det vere det alternativet som får størst oppslutning i partiet/gruppa som blir partiet/gruppa sitt offisielle listeframlegg. I utgangspunktet har alle representantar som er valde inn på lista, rett til å ta del i avgjerda om korleis partiet/grupperinga sitt listeframlegg skal se ut. Personar som har meldt seg ut av partiet eller som er blitt ekskludert, vil likevel ikkje ha rett til å ta del i denne prosessen. Medlemmer av organet som ikkje lenger representerer eit parti eller ei gruppering, vil i høve til desse føresegnene må bli sett på som ei ny gruppering (eventuelt fleire grupperingar), og kan difor stille egne listeframlegg.

Kandidatar frå eit parti eller ei gruppering kan berre bli ført opp på listeframlegg som blir levert inn av dette partiet eller denne grupperinga, eventuelt på ei fellesliste som blir levert inn av fleire parti eller grupperingar.

Overskrift

Kommunelova inneheld ikkje noko krav om overskrift på listeframlegget. Etter departementet si oppfatning *bør* likevel lista ha ei overskrift som viser kva for gruppering(ar) som står bak framlegget.

Talet på kandidatnamn

Kvar liste kan innehalde inntil dobbelt så mange *forskjellige* namn som det skal veljast medlemmer til organet. Dette inneber at det ikkje er høve til å kumulere kandidatar.

Kjønnsmessig representasjon

Kommunelova § 36 nr. 2 fastset følgjande krav til listeframlegga når det gjeld fordeling av kvinner og menn:

Skal det veljast *to eller tre medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert på den einskilde liste. Skal det velges *fire eller fem medlemmer*, skal *hvert kjønn* være representert *med minst to*. Skal det veljast *seks til åtte medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert *med minst tre*. Skal det veljast *ni medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst fire*. Skal det veljast *fleire enn ni medlemmer*, skal *kvalt kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Ved val til folkevalde organ som etter lov berre består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved val av arbeidsutval for folkevalde organ, skal desse reglane følgjast så langt det er mogeleg.

Formannskapet/fylkesutvalet skal bestå av minimum fem medlemmer. Det vil vere talet på medlemmene i det einskilde organ som avgjer kor mange representantar frå kvart kjønn som skal førast opp på listeframlegga. Ved val av formannskap og fylkesutval, som *etter lov* berre

skal bestå av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, skal reglane om kjønnsmessig representasjon følgjast *så langt det er mogeleg*. Kravet til kjønnsmessig representasjon på listeframlegga gjeld soleis *ikkje* absolutt ved val til formannskap og fylkesutval. Dei som set fram listeframlegga plikter likevel å oppfylle kravet om kjønnsrepresentasjon så langt det er mogeleg også ved desse vala.

Krava i lova om at begge kjønn skal vere representert gjeld i dei tilfella der det finst både mannlege og kvinnelege kandidatar. Dersom det skal veljast 7 medlemmer, må listeforslaget innehalde minst 3 menn og 3 kvinner blant kandidatane. Dette vil ikkje vere mogeleg dersom partiet/gruppa består av 8 menn og 2 kvinner. I og med at føresegna skal følgjast så langt det er mogeleg, vil listeframlegget måtte innehalde 5 menn og 2 kvinner.

Det er ikke fastsett krav til plassering av kandidatane på lista. Eventuell *kvotering* finn stad ved valoppgjeret etter føresegnene i kommunelova § 37 nr. 3.

Sjå vidare om kjønnsmessig representasjon under pkt. 1.7 om val av varamedlemmer og utskifting av medlemmer i formannskap/fylkesutval i løpet av valperioden.

Underskrift på listeframlegg

Listeframlegget skal vere underskrive av minst ein medlem av det partiet eller den grupperinga som står bak listeframlegget. Ved ei fellesliste må listefamlegget vere underskrive av minst éin representant for kvart parti/kvar gruppering som står bak listeframlegget. Den eller dei som skriv under må vere medlem av det veljande organet. Det er berre høve til å skrive under på eitt listeframlegg, og ingen kan vere kandidat på meir enn éi liste.

Møteleiaren sin funksjon - godkjenning av listene

Departementet meiner at møteleiaren uoppfordra bør informere om dei føresegnene som gjeld for valet. Dersom eit medlem av forsamlinga ber om at det blir gitt slik informasjon, har møteleiaren plikt til å etterkome oppmodinga. Departementet meiner dette må følgje av dei vanlege prinsippa for møteleiing.

Møteleiaren har ansvaret for at listene er i samsvar med lova og skal gjere dei som står bak framlegga oppmerksame på eventuelle manglar ved framlegga. Blir desse ikkje retta, må ein avvise framlegget. Dersom nokon reiser protest mot avgjerdene til møteleiaren, skal forsamlinga avgjere spørsmålet med alminneleg fleirtal.

Røystinga

Røystinga skal skje skriftleg og med bruk av røystesetlar. Det er høve til å røyste blankt, jf.kommunelova § 40 nr. 2.

Ein kan gjere følgjande endringar på røystesetlane:

- stryke kandidatnamn
- endre rekkefølgja på kandidatane

Det er ikkje høve til å føre opp kandidatar frå andre lister. Det er heller ikkje høve til å føre opp kandidatar som ikkje står på noko listeframlegg, jf. kommunelova § 37 nr. 2 siste ledd. Det fører likevel ikkje til at det er ugyldig. Ein ser berre bort frå desse namna ved oppteljinga.

Valoppgjer

Valgoppgjeret blir gjort av av den veljande forsamlinga. Det vil seie av kommunestyret ved val av formannskapet og av fylkestinget ved val av fylkesutvalet, etter føresegnene i kommunelova § 37.

Oppteljing

Oppteljinga går føre seg ved at ein registrerer kor mange røyster (røystesetlar, ikkje listerøyster) den einskilde lista har fått.

Mandatberekning

Mandatberekninga går føre seg på denne måten:

Ein skal dividere røystetala for kvar liste med delingstala 1, 2, 3, 4, 5 osv. (den såkalla d'Hondts metode). Representantplassane blir deretter fordelt til dei listene som har dei største kvotientane. Har fleire lister same kvotient, går plassen til den lista som har det største røystetalet. Har fleire lister det same røystetalet, blir valet avgjort ved loddtrekking. Ein må gjere så mange divisjonar at ein er sikker på at ein har funne fram til dei største kvotientane. Nokre døme på valoppgjer er tatt inn som vedlegg II til rundskrivet.

Kandidatkåring

Føresegnene om kandidatkåringa er tatt inn i kommunelova § 37 nr. 2 og går føre seg slik:

Når det er avgjort kor mange representantplassar ei liste vil få, skal ein foreta ei ny røysteoppteljing for *kandidatane* på lista. Først tel ein dei namna som står som nr. 1 på røystesetlane. Den kandidaten som får flest røyster ved denne oppteljinga er vald. Skal lista ha meir enn ein plass, tel ein deretter opp dei namna som står som nr. 2 på røystesetlane. Den kandidaten er vald som får flest røyster ved dei to oppteljingane, når ein ser bort frå den allereie valde. På same måten held ein fram til alle plassar lista skal ha, er fordelt, med dei modifikasjonane som følgjer av føresegnene om kjønnsmessig representasjon og kvotering i § 37 nr. 3, sjå nedanfor. Dersom fleire kandidatar har fått like mange røyster, er den vald som står først i rekkjefølgja på lista.

Så langt det er mogeleg, skal kvar liste bli tildelt så mange varamedlemmer som ho får medlemmer, med tillegg av to, jf. § 37 nr. 4. Varamedlemsplassane blir fordelte ved at ein held fram oppteljinga på same måten som for medlemmene.

Kjønnsmessig representasjon

Det følgjer av føresegnene om kjønnskvaltering i § 37 nr. 3, jf. § 36 nr. 2, at ein må foreta kjønnskvaltering dersom krava i lova ikkje er oppfylde. Ein må her sjå på den gruppa den *einskilde lista har fått vald inn, og ikkje på organet samla*. Dette inneber følgjande:

Har lista fått *to eller tre medlemmer*, skal *kvalt kjøn*n vere representert. Har lista fått *fire eller fem medlemmer*, skal *kvalt kjøn*n vere representert med *minst to*. Har lista fått *seks til åtte*

medlemmer, skal kvart kjønn vere representert med *minst tre*. Har lista fått *ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst fire*, og har lista fått *fleire enn ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Sidan formannskapet/fylkesutvalet berre skal bestå av medlemmer frå kommunestyre eller fylkesting, skal desse føresegnene følgjast så langt det er mogeleg.

Dersom det står kandidatar frå det underrepresenterte kjønn lenger ned på lista, skal desse *rykke opp i det omfang det er naudsynt* for å tilfredsstille krava til kjønnsmessig balanse.

2.6 Avtaleval

Dersom formannskap/fylkesutval ikkje veljast ved forholdstalsval, blir valet halde som *avtaleval* etter føresegnene i kommunelova § 38a, jf. pkt. 2.1 foran. Reglane inneber ei lovfesting av den ordninga som tidligare blei kalla ”fleirtalsval som forholdstalsval”.

Ved avtaleval gjeld følgjande reglar:

Samrøystes vedtak

Framgangsmåten er avhengig av oppslutnad frå ei *samrøystes* forsamling. Dersom ein medlem krev forholdstalsval, må valet haldast etter dei reglane som er omtalt foran i punkt 2.5. Fleirtalet kan *ikkje* avvise eit krav om forholdstalsval.

Innstilling

Det blir lagt fram ei innstilling med forslag på kandidatar. Dette kan til dømes gjennomførast på den måten at ei valnemnd som er sett ned av kommunestyret eller fylkestinget legg fram eit forslag til personsamansetjing i formannskapet eller fylkesutvalet. Forslaget er laga på bakgrunn av ein avtale mellom gruppene i kommunestyret eller fylkestinget, der ein legg til grunn at ei gruppe får ein representasjon som svarar til forholdstalsprinsippet – eventuelt sett i samanheng med fordelinga av medlemsplassar i øvrige folkevalde organ. Innstillinga frå valnemnda skal splittast opp, slik at ein nemner medlemmer og varamedlemmer frå kvar gruppe, med parti- eller gruppenemning. Varamedlemmene blir dermed ikkje varamedlemmer for andre enn dei faste medlemmene frå vedkomande gruppe.

Røysting og valoppgjer. Kjønnbalanse

Innstillinga må vedtakast samrøystes.

Ved forholdstalsval stiller kommunelova krav om kjønnsmessig balanse *mellom kandidatane* på listeforslaga, jf. § 36 nr. 2, og *mellom dei som blir valde inn som representantar* for kvar liste, jf. § 37 nr. 3. Ved avtaleval stiller kommunelova § 38a nr. 3 krav om at det skal vere *kjønnsmessig balanse mellom dei medlemmene som blir valde, når ein ser på organet under eitt*. Dette inneber følgjande:

Der formannskapet/fylkesutvalget har *fem* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst to*. Der formannskapet/fylkesutvalget har *sju* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst tre*. Der formannskapet/fylkesutvalget har *ni* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst fire*. Der

formannskapet/fylkesutvalget har *fleire enn ni* medlemmer, skal *kvart kjønn* i utgangspunktet vere representert med *minst 40 %*.

Formannskapet/fylkesutvalet skal ifølgje *lova* berre ha medlemmer frå kommunestyret/fylkestinget. Difor fastset kommunelova § 38a nr. 3, siste punktum, at reglane om kjønnsmessig samansetjing skal føljust *så langt det er mogeleg*. Dette inneber at krava om representasjon frå begge kjønn ikkje gjeld *absolutt* ved val til formannskap og fylkesutval. At kravet likevel gjeld *så langt det er mogeleg* medfører at ein må kvotere inn personar frå det underrepresenterte kjønn, såframt det er nokon som kan veljast, uavhengig av kva for parti eller gruppering dei representerer. Vi viser til pkt. 2.8. om utskifting av medlemmer til formannskap/fylkesutvalg etter kommuneloven § 16 nr. 2.

Reglane om kjønnsmessig balanse mellom dei som blir valde som medlemmer av formannskapet/ fylkesutvalet gjeld tilsvarande for varamedlemmene.

Innstillinga kan til dømes se ut slik når det skal veljast eit formannskap med sju medlemmer:

Medlemmer	Varamedlemmer:
Hans Olsen, Arbeiderpartiet Liv Pedersen, Arbeiderpartiet Karl Nilsen, Arbeiderpartiet	Trine Vik, Arbeiderpartiet Ole Andresen, Arbeiderpartiet Hjalmar Lunde, Arbeiderpartiet Kari Olsen, Arbeiderpartiet Eva Nilsen, Arbeiderpartiet
Fredrik Lange, Høyre Kristine Lund, Høyre	Iver Ramm, Høyre Hanne Svendsen, Høyre Richard Os, Høyre Anne Bergli, Høyre
Knut Fredriksen, Fremskrittspartiet	Per Strøm, Fremskrittspartiet Frank Aakre, Fremskrittspartiet Stein Lind, Fremskrittspartiet
Berit Holm, Sosialistisk Venstreparti	Tone Green, Sosialistisk Venstreparti Liv Pedersen, Sosialistisk Venstreparti Hanne Aall, Sosialistisk Venstreparti

Her er det fire menn og tre kvinner blant medlemmene. Kravet i *lova* om minst tre av kvart kjønn er oppfylt. Av dei 15 varamedlemmene er det sju menn og åtte kvinner. Det følgjer av *lova* at det av vararepresentantane skal vere minst 40 % av kvart kjønn, av di det er 15 vararepresentantar i alt. Dette kravet er oppfylt (det er ikkje i strid med *lova* at eit parti har berre menn, og eit anna har berre kvinner, i gruppa av varamedlemmer).

Kan ein velje felles vararepresentantar for heile organet, når valet blir gjort som avtaleval?

Det følgjer av *lova* § 38a nr. 2 at innstillinga til val av folkevalde organ skal innehalde så mange namn som svarar til talet på medlemmer i organet, med nemning av den gruppa

medlemmene høyrer til. I tillegg kan innstillinga innehalde så mange vararepresentantar *for kvar gruppe*, som svarar til det talet medlemmer gruppa skal ha, med tillegg av to.

Departementet har fått spørsmål om det er høve til å ha ei felles vararepresentantliste for heile utvalet. Vararepresentantane vil då ikkje bli knytta til ei gruppe, men vere vararepresentantar for heile organet. Ved forfall vil då den vararepresentanten som står først på lista bli kalla inn, utan omsyn til kva for gruppe som har forfall. Bakgrunnen for ei slik ordning kan vere at vil sikre større stabilitet ved at *ein* vararepresentant i realiteten blir fast møtande ved forfall.

Den ordninga som er omtala i avsnittet over svarar i realiteten til ordninga med fleirtalsval som blei oppheva i 2006, samstundes med vedtakinga av reglane om avtaleval.

I forarbeida til lovendringane – Ot.prp. nr. 96 (2005 – 2006) side 60 – uttalar departementet:

”I høringsnotatet uttalte departementet:

«Dersom det blir lovfestet regler om avtalevalg, vil det etter departementets syn være lite behov for regler om tradisjonelt flertallsvalg av nemnder. Departementet foreslår ikke noen endring av bestemmelsene i kommuneloven § 35 nr. 4 og § 38 i dette høringsnotatet. Med mindre det kommer innvendinger i høringsrunden, vil imidlertid departementet vurdere å foreslå at adgangen til å velge nemnder ved «rent» flertallsvalg oppheves når odelstingsproposisjonen om endringer i kommuneloven blir lagt frem.»

Det er ikke kommet noen høringsuttalelser som går inn for å opprettholde prinsippet om flertallsvalg til folkevalgte organ. Departementet vil derfor fremme forslag om at denne valgformen oppheves som et alternativ ved valg til folkevalgte organ. Flertallsvalg som valgform skal opprettholdes når det gjelder valg av leder/nestleder til folkevalgte organer og ansettelser, jf. loven § 35 nr. 3. Denne valgformen vil være aktuell også i andre situasjoner der det er snakk om å velge enkeltrepresentanter, for eksempel som kommunens representant i et organ utenfor kommunen eller ved suppleringsvalg til folkevalgte. Gjeldende § 38 endres i samsvar med dette.

Departementet foreslår at loven § 35 nr. 4 endres, slik at valg av folkevalgte organ holdes som avtalevalg dersom ikke noe medlem av den velgende forsamlingen krever forholdsvalg. Reglene om avtalevalg foreslås tatt inn i en ny § 38 a i loven. I denne paragrafen foreslås tatt inn bestemmelsene i gjeldende § 38 nr. 2 og 3, om kjønnskvolter.”

Departementet viser til dette. Vi finn at ei ordning der ein gjennomfører avtaleval med ei felles vararepresentantliste for heile organet ikkje vil vere i samsvar med reglane i lova § 38a.

2.7 Opprykk og nyval

Etter kommunelova § 16 nr. 1 skal varamedlem innkallast når eit medlem av formannskap eller fylkesutval har forfall til eit møte. Dersom organer er vald ved forholdstalsval, kallar ein inn varamedlem frå den gruppa der det er forfall.

Dersom eit medlem av formannskapet/fylkesutvalget går ut eller får varig forfall, skal det veljast nytt medlem, sjølv om det er velt varamedlem. Suppleringsval skal skje frå den same gruppa som den som trer ut, jf. lova § 16 nr. 3. Med gruppe meiner ein den gruppa som stiller til val av formannskap, ikke gruppe ved kommunestyrevalet. Dette gjer det mogeleg – dersom den som trer ut høyrer til ei gruppe som er basert på samarbeid mellom fleire parti ved forholdstalsval – å velje eitt nytt medlem frå det same partiet som den som går ut.

Prinsippet om kjønnsmessig representasjon gjeld óg ved *utskifting* av medlemmer av formannskapet/fylkesutvalet i valperioden. Føresegner om dette er tatt inn i kommunelova § 16 nr. 3. Den nye medlemmet skal kome frå det kjønn som er underrepresentert, dersom ikkje begge kjønn vil vere representert med minst 40 % etter utskiftinga. (Lovteksten sine krav til den kjønnsmessige samansetjinga er her utforma noko annleis enn det som gjeld ved det opphavlege valet, jf. § 37 nr. 3 og punkt 1.5 ovanfor.)

Krava om representasjon av begge kjønn gjeld her i høve til *heile organet*, ikkje i høve til den einskilde gruppa.

Dette dømet kan illustrere føresegna:

Det er ni medlemmer i formannskapet: tre kvinner og seks menn. Ein mannleg representant får varig forfall, og det må haldast eit suppleringsval. Det følgjer av § 16 nr. 3 siste punktum at ein, dersom det er mogeleg, skal velje ei kvinne (frå den same gruppa som den som går ut), som blir den som går inn i formannskapet. Etter utskiftinga vil dermed formannskapet bestå av fire kvinner og fem menn.

Det følgjer av føresegna at ein representant for det underrepresenterte kjønn skal tre inn ”så langt det er mulig”. Reservasjonen er naudsynt fordi val av medlemmer til formannskap og fylkesutval skjer på grunnlag av lovfastsett gjennomgåande representasjon. Det vil difor kunne oppstå tilfelle der det ikke finst nokre representantar for det underrepresenterte kjønn frå den aktuelle gruppa som kan erstatte medlemmet som går ut.

Føresegnene om representasjon frå begge kjønn gjeld óg ved suppleringsval av varamedlemmer, jf. kommunelova § 16 nr. 5.

2.8 Retting av feil ved valet

Val av formannskap kan førast inn for fylkesmannen og val av fylkesutval kan førast inn for departementet etter reglane i kommunelova § 59. Ved ei slik lovlegheitsklage skal fylkesmannen/departementet oppheve vedtaket hvis det er gjort slike feil at det er *ugyldig*. Det vil seie at det er gjort feil som kan ha hatt innverknad på resultatet av valet.

Dersom det er på det reine at valet er ugyldig, må kommunestyret/fylkestinget på eiga hand kunne erklære valet ugyldig og halde nytt val eller valoppgjjer. Det er då ikkje naudsynt å vente på avgjerda frå fylkesmannen/departementet. Det er likevel eit vilkår at valet må reknast for heilt eller delvis *ugyldig*. Forsamlinga kan ikkje fritt gjere om eit gyldig val, til dømes fordi nokon er misnøgd med resultatet.

Eit feilaktig val skal berre kjennast ugyldig så langt det er naudsynt for å rette den feilen som er gjort, i tråd med prinsippet i vallova § 13-2 (4). Dette inneber – ved forholdstalsval – at ikkje heile valet er ugyldig, dersom listeframlegga oppfyller krava i lova til representasjon av baa kjønn, men plasseringa av kandidatane på listene har ført til at samansetjinga ikke fyller krava i kommunelova § 37 nr. 3 og 4. Valoppgjjeret skal gjennomførast på nytt berre så langt det er naudsynt for å rette opp ei ulovleg kjønnsamansetjing. Dette skjer ved at ein bytter ut overtallige representantar for det kjønn som er overrepresentert med representantar for det andre kjønn. Dei øvrige representantane må vere lovleg valde. Dersom eitt eller fleire

listeframlegg ikkje oppfyller kravet i kommunelova § 36 nr. 2 første og andre punktum, er heile valet ugyldig og det må haldast nytt val med lovlege lister. Ved valoppgjæret må ein sjå til at gruppene får ei samansetjing som oppfyller krava i lova.

Dersom eit val blir gjennomført som avtaleval, vil det vere ugyldig dersom kjønnsamansetjinga ikkje er i samsvar med krava i lova § 38a.

2.9 Kva skjer dersom eit medlem/varamedlem melder seg ut av det partiet han/ho er vald for?

Det hender at eit medlem eller varamedlem til formannskapet (eller eit anna folkevald) organ melder seg ut av partiet, og inn i eit anna parti, eller vel å vere uavhengig. Departementet får spørsmål om kva konsekvensar dette får når det gjeld rett og plikt for vedkomande til å delta i møte, innkalling av varamedlem m.m.

Den som er vald inn i formannskapet har både rett og plikt til å delta i møte, uavhengig av partitilknytning, så lenge vedkomande ikkje misser valbarheita eller får fritak etter søknad. Dette følgjer av kommunelova § 40 nr. 1. Dersom vedkomande har forfall, skal vararepresentant kallast inn frå det partiet han/ho blei vald inn for, ikkje det partiet vedkomande har meldt seg inn i. Dette følgjer av kommunelova § 16 nr. 1.

Dersom ein vararepresentant har skifta parti, skal vedkomande kallast inn når det er forfall frå det partiet han/ho blei vald inn for, ikkje det partiet vedkomande no representerer.

Døme:

1. A er medlem i formannskapet i Lillevik kommune, vald inn for parti X. Han melder seg ut av X og inn i parti Y. Dersom A har forfall til eit møte, skal vararepresentant frå X kallast inn.
2. B er første varamedlem til formannskapet i Lillevik kommune, for parti X. Ho melder seg ut av X og inn i parti Y. Dersom ein av X sine representantar har forfall til eit møte, skal B kallast inn.

Reglane om møterett og – plikt, og innkalling av vararepresentantar er det same som for andre folkevalde organ.

Lova har ikkje føresegner om korleis ein skal nemne ein medlem/varamedlem som har skifta parti, når det gjeld innkalling til møte, protollering m.m. Dette er det opp til kvar kommune å fastsetje.

3 PARLAMENTARISME. VAL AV KOMMUNERÅD OG FYLKESRÅD. UTPEIKING AV KOMMUNERÅDSLEIAR/FYLKESRÅDSLEIAR OG MEDLEMMER AV RÅDET

3.1 Aktuelle lovreglar

Kommunelova har i kapittel 3 reglar om kommunal og fylkeskommunal parlamentarisme. Det er i tillegg tatt inn føresegner om parlamentarisme i flere einskildparagrafar i lova. For dei kommunar og fylkeskommunar som har innført parlamentarisk styreform skal eit kommuneråd/ fylkesråd erstatte formannskapet/ fylkesutvalet. Rådet er óg den øvste administrative leiinga i kommunen/fylkeskommunen.

Kommunelova § 18 nr. 4 fastset at danning av kommuneråd/fylkesråd kan skje på ein av to måtar.

- Det haldast val av råd i medhald av § 19 i lova
- Ordføraren/fylkesordføraren utpeiker ein kandidat til å leie kommunerådet eller fylkesrådet. Denne får i oppdrag å danne råd. Dette går fram av § 19a i lova, som trådte i kraft 1. juli 2012.

Kommunestyret/fylkestinget avgjer sjølv om danning av rådet skal skje ved val, eller ved utpeiking frå leiaren av rådet.

3.2 Val av kommuneråd/fylkesråd

3.2.1 Valtidspunkt

Ved *vidareføring* av parlamentarisk styreform skal det veljast eit kommuneråd/ fylkesråd i det konstituerande møtet etter kommunestyre- og fylkestingsvalet, jf. kommunelova § 19 nr. 3.

Innføring av parlamentarisk styreform kan tidlegast bli vedteke på det nyvalde kommunestyret/fylkestinget sitt konstituerande møte, jf. kommunelova § 18 nr. 2. Vedtaket om parlamentarisk styre må vere gjort og sett i verk innan *det andre året* i valperioden. Departementet har lagt til grunn at tidspunktet for vedtak og iverksetjing er 31. desember året etter valet. Det vil seie at den einskilde kommune/ fylkeskommune må ha innført styreform pr. 1. januar 2017.

Ved ønske om *utskifting* av heile rådet eller leiaren av rådet, må det veljast eit nytt råd. Val av nytt råd skal seinast skje i det neste møtet. Dersom eit medlem av rådet fratrer etter vedtak eller eige ønskje, skal det veljast eit nytt medlem etter framlegg frå rådet, jf. kommunelova § 19 nr. 5 og 6.

3.2.2 Kven er valbare?

Det er ikkje særskilde valbarheitsreglar for val av rådet. Dette inneber at dei vanlege reglane i kommunelova § 14 gjeld. I tillegg gjeld det ein regel om at tilsette i rådet ikkje er valbare dersom dei har fått mynde delegert frå rådet, jf. lova § 14 nr. 1 b siste punktum, og punkt 3.5 nedanfor.

3.2.3 Kven kan krevje seg fritatt?

Kommunelova § 14 nr. 1 bokstav c omtalar kven som har rett til å krevje fritak, jf. pkt. 2.4.

I § 15 er det reglar om uttreden i valperioden.

3.2.4 Kven er utelukka?

I § 14 nr. 1 bokstav b er det ei oversikt over dei som er utelukka frå val. Denne paragrafen gjeld òg ved val av råd. I den siste setninga er det ein særregel om valbarheit i kommunar og fylkeskommunar med parlamentarisk styreform. Etter denne føresegna er ”tilsette i sekretariatet til rådet som dei har fått myndighet delegert frå, ikkje valbare.

Tolking av omgrepet ”rådet sekretariat” vil ligge til kommunestyret eller fylkestinget som skal foreta val til dei organa som er nemnde i § 14 nr. 1 første ledd. Kva for personar i rådet sitt sekretariat som kan utøve delegert myndigheit, vil framgå av interne instruksjer og reglement. Slik myndighetstildeling bør skje skriftleg for å sikre notoritet ved bruk av valbarheitsreglane.

Det følgjer av kommunelova § 14 nr. 5 at ein kandidat som elles ville vore utelukka frå val pga. si stilling, likevel kan veljast dersom vedkomande har fratrudd stillinga når organet trer i funksjon.

3.2.5 Fleirtalsval

Val av råd skjer som *fleirtalsval*. Rådet utgår frå den delen av kommunestyret/ fylkestinget som klarer å mønstre størst støtte for alternativet sitt.

Kommunelova § 19 har føresegner om val av kommuneråd/fylkesråd. Etter § 19 nr. 4 vil forslagsstillarane ha rådvælde over størrelsen på og samansetjinga av rådet, slik som kven som skal vere leiar og nestleiar for rådet. Eit forslag til råd skal innehalde namna på dei personane som ein ønskjer i rådet. Retten til å foreslå medlemmer vil ligge til det partiet/dei partia som ønskjer å danne råd.

Lova fastet at reglane i § 38 nr.3 gjeld for den kjønnsmessige samansetjinga av rådet.

Dette inneber:

Skal rådet ha *to eller tre medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert. Skal rådet ha *fire eller fem medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst to*. Skal rådet ha *seks til åtte medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst tre*. Skal rådet ha *ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst fire*. Skal rådet ha *fleire enn no medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Reglane i nr. 4 fastset framgangsmåten ved røystinga. Desse reglane er meint å vere uttømmende ved val til kommuneråd og fylkesråd. Det er høve til å røyste blankt, jf. også kommunelova § 40 nr. 2 andre punktum. For øvrig røyster ein under eitt på heile rådet, ikkje over forslaga på kvart medlem for seg. Det framlegget som får flest røyster er vald. Ligg det føre meir enn to framlegg, må eit framlegg likevel ha tilslutnad frå fleitalet av røystene. Får ingen av framlegga slik tilslutnad, må det haldast ei ny røysting over dei to framlegga som fekk flest røyster. Ved denne røystinga er det framlegget vald som har fått flest røyster.

3.2.6 Skifte av råd i valperioden

Kommunelova § 19 nr. 3 inneheld ei føresegn om skifte av råd i valperioden. Denne regelen må sjåast i samanhang med nr. 5, der det blir slått fast at val til nytt råd som hovudregel ikkje skal haldast i det same møtet som der det blir reist mistillitsframlegg, med mindre saka er førebudd og står på dagsorden til vedkomande møte i kommunestyret eller fylkestinget. Siste punktum i nr. 3 om rådet si tiltreding vil gjelde både ved skifte av råd og ved val til råd fyrste gang. Indirekte fastset denne føresegna óg at eit sitjande råd som skal fråtre etter mistillitsvedtak/forslag eller av eige ønskje, plikter å halde fram som ”forretningsministerium” til det blir vald eit nytt råd.

Valreglane i § 19 nr. 4, jf. pkt. 2.6, gjeld óg ved skifte av råd i perioden.

Regelen i § 19 nr. 5 må bli sett i samanhang med føresegna i nr. 3 og § 34 nr. 1 og inneber at mistillitsforslag mot eit råd, som blir sett fram i møtet utan at dette står på møtekartet, ikkje kan realitetshandsamast, med mindre to tredjedelar av dei som er til stades røyster for realitetshandsaming. Hovudregelen vil dermed vere at votering over eit mistillitsforslag skjer i det *neste* møtet i kommunestyret eller fylkestinget.

3.2.7 Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av rådet

Etter kommunelova § 19 nr. 7 fråtrer eit rådsmedlem sine øvrige kommunale og fylkeskommunale verv i funksjonsperioden. Det er opp til den einskilde kommune eller fylkeskommune om ein vil bruke settemedlemmer for dei valde eller velje nye faste medlemmer til dei verva kommunerådane eller fylkesrådene fråtrer. For vervet som kommunestyremedlem eller fylkestingsmedlem skal ein følgje dei vanlege reglane i kommunelova § 16 om opprykk av varamedlem for den tida ein fast representant er medlem av et kommuneråd eller fylkesråd.

Føresegna om uttreden må bli forstått slik at kravet berre gjeld det forvaltningsnivået der rådet har mynde. Eit medlem av kommunerådet treng soleis ikkje fråtre dei fylkeskommunale verva vedkomande har, og eit medlem av fylkesrådet treng ikkje fråtre sine kommunale verv.

3.2.8 Retting av feil ved valet

Når det gjeld spørsmål om ugyldig val og klage, viser vi til det som er sagt tidligere under pkt. 2.8 om val av formannskap/fylkesutval, som også gjeld for val av kommuneråd og fylkesråd.

3.3 Utpeiking av kommunerådsleiar/fylkesrådsleiar og medlemmer av rådet

Lova § 19a opnar for ein alternativ måte for danning av kommuneråd/fylkesråd. Vilkåret er at kommunestyret/fylkestinget gjer vedtak om å nytte denne framgangsmåten. Når det ligg føre eit slikt vedtak, har ordføraren plikt til å gi ein rådsleiarkandidat i oppdrag å danne nytt råd. Denne plikta trer inn når den parlamentariske situasjonen tilseier det. Det er såleis ordføraren/fylkesordføraren som må vurdere om det har oppstått ein parlamentarisk situasjon. Døme på kva som kan reknast som ein parlamentarisk situasjon kan vere at rådsleiaren varslar at rådet går av, eller at rådet blir felt ved mistillit eller går på eit avrøystingsnederlag i kommunestyret/fylkestinget etter at rådsleiaren har stilt kabinettspørsmål. Det er på vegne av kommunestyret/fylkestinget ordføraren/fylkesordføraren skal peike ut ein kandidat.

Ordføraren/fylkesordføraren skal peike ut den kandidaten han eller ho etter politiske sonderingar trur kan samle størst oppslutning for rådet sitt.

Viss eit skifte av råd er ei følgje av eit kommunestyre-/fylkestingsval, skal den personen som til kvar tid formellt har ordførar-/fylkesordførarvervet peike ut ein kandidat til vervet som rådsleiar. Den leiarkandidaten som er peika ut set sjølv saman rådet sitt, og det nye rådet konstituerer seg sjølv. Rådet skal ikkje veljast av kommunestyret/ fylkestinget.

Leiarkandidaten bestemmer kor mange medlemmer det skal vere i rådet og kven dette skal vere. Når leiaren set saman rådet sitt, er han/ho likevel bunden av reglane i kommunelova om kjønnsbalanse, jf. tilvisinga til § 38 a nr. 3.

Leiaren kan når som helst skifte ut medlemmer av rådet, og bestemme samansetninga av rådet. Det inneber at rådsleiaren kan auke eller redusere talet på rådsmedlemmer også etter at rådet er konstituert.

Rådet skal sende melding til kommunestyret/fylkestinget om samansetninga av rådet straks det har konstituert seg og straks det har skjedd endringar i samansetninga av rådet.

Funksjonstida til kommunerådet er uavhengig av valperioden for kommunestyret/ fylkestinget. At det har vore eit val vil derfor i seg sjølv ikkje kunne reknast som ein parlamentarisk situasjon etter kommunelova § 19a nr. 1. Ved skifte av råd blir rådet som fråtrer sitjande inntil eit nytt råd har konstituert seg.

Eit forslag om at rådet skal fråtre (mistillitsforslag) må setjast fram i møte i kommunestyret/ fylkestinget. Forslaget skal behandlast i neste møte, med mindre to tredelar av dei som er på møtet, krev avrøysting straks. Dersom rådet sjølv ønskjer å fråtre, skal rådet gi beskjed om det i møte i kommunestyret/fylkestinget. Dersom rådsleiaren fråtrer, skal heile rådet fråtre.

Eit medlem av rådet fråtrer etter vedtak av kommunestyret/fylkestinget. I tillegg til mistillitsforslag mot sjølve rådet kan kommunestyret/fylkestinget òg reise mistillitsforslag mot enkeltpersonar i rådet. Lova heimlar ein rett for medlemmer av rådet til å fråtre etter eige ønske.

4 VAL AV ORDFØRAR/FYLKESORDFØRAR OG VARAORDFØRAR

4.1 Aktuelle lovreglar

Val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar blir regulert av kommunelova §§ 9 og 38, jf. § 35 nr. 3. Kommunestyret/fylkestinget vel sjølv ordførar/fylkesordførar og varaordførar i det konstituerande møtet, jf. § 17 nr. 2 i kommunelova.

4.2 Valperiode

Ordførar/fylkesordførar og varaordførar skal veljast for *heile* valperioden, jf. kommunelova § 9 nr. 1. Det er altså ikkje lov at to kandidatar deler på vervet med ein toårsperiode på kvar.

4.3 Kven er valbare?

Valbare til verva som ordførar/fylkesordførar og varaordførar er dei *faste* medlemmene av formannskapet/fylkesutvalet. Varamedlemmer til formannskapet/fylkesutvalet er ikkje valbare. I kommunar og fylkeskommunar med parlamentarisk styreform, er kravet at ein er fast medlem av kommunestyret/fylkestinget.

4.4 Kven kan krevje seg fritatt?

Den som har vore ordførar/fylkesordførar eller varaordførar dei siste fire åra kan nekte val til det same vervet, jf. kommunelova § 9 nr. 1. Retten til fritak er avhengig av at ein har hatt vervet i *heile* den førre valperioden. Den som har vore ordførar eller varaordførar i ein kommune kan ikkje nekte å ta i mot verv som ordførar eller varaordførar i fylkeskommunen, og omvendt.

Krav om fritak må setjast fram før valet.

4.5 Framgangsmåten ved valet

Valreglane framgår av kommunelova § 38 nr. 1 og § 40 nr. 2, jf. § 35 nr. 3.

Den som skal veljast etter berre éi røysting, må ha fått fleirtal, dvs. meir enn 50 prosent av røystene i første runde. Blanke røyster skal òg reknast med når ein skal avgjere om fleirtalskravet er oppfylt. Dersom ingen får tilstrekkeleg røystetal, må det haldast ei ny røysting i same møte (det konstituerande møtet). Alle kandidatar, også dei som ikkje fekk røyster ved den første røystinga, er med i den nye røystinga.

Kommunestyret/fylkestinget kan ikkje vedta at den andre røystinga skal haldast berre mellom to eller fleire av dei som fekk flest røyster ved den første røystinga.

Ved andre gongs røysting er den som får *enkelt fleirtal*, vald. Det vil seie flest røyster. Det er altså ikkje eit krav om 50 prosent eller meir av røystene i denne omgongen. Dersom det blir gitt i same følgd 12, 11 og 10 røyster for ordførarkandidatane A, B og C, vil A vere vald. Har

to eller fleire kandidatar fått like mange røyster ved denne avstemminga må valet bli avgjort ved loddtrekking mellom desse.

Departementet har tolka reglane om val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar slik at det er høve til å halde uforpliktande prøverøystingar, og at det er høve til å trekkje kandidatar før ein går til formelt val. Prøverøysting kan likevel ikkje reknast som ei gyldig første røysting etter reglane i lova.

4.6 Retting av feil ved valet

Når det gjeld spørsmål om ugyldig val og klage, viser vi til det som er sagt tidligare under pkt. 1.8 om val av formannskap/fylkesutval. Prinsippa der gjeld det same for val av ordførar/fylkesordførar og varaordførar.

5. VAL AV KONTROLLUTVAL

5.1 Aktuelle lovreglar

Etter kommunelova § 77 nr. 1 vel kommunestyret/fylkestinget sjølv eit kontrollutval som på vegne av kommunestyret/fylkestinget har det *løpande tilsynet* med forvaltninga i kommunen/fylkeskommunen. Utvalet sine oppgåver er nærare omhandla i forskrift om kontrollutval, fastsett av departementet 15. juni 2004.

Etter § 2 i forskrifta skal kontrollutvalet ha minst tre medlemmer. Minst eit av medlemmene i utvalet skal veljast mellom medlemmene av kommunestyret/fylkestinget. Kommunestyret/fylkestinget vel medlemmer og varamedlemmer til utvalet, og leiar og nestleiar mellom medlemmene.

Kommunestyret/fylkestinget kan når som helst halde nyval av medlemmene i kontrollutvalet, jf. kommunelova § 77 nr. 3. I motsetnad til det som gjeld for faste utval - jf. lova § 10 nr. 6 – kan kommunestyret/fylkestinget ikkje vedta å leggje ned kontrollutvalet i valperioden. Møta i kontrollutvalet skal som hovudregel haldast for opne dører til liks med andre folkevalde organ, jf. pkt. 5.5 nedanfor.

5.2 Valtidspunkt

Kommunelova § 17 nr 2 tredje punktum vart endra ved lov av 8. februar 2013, og fastset no at kontrollutvalet skal veljast i det konstituerande møtet, etter val av formannskap/ordfører, men før ein vel andre folkevalde organ. Regelen vart endra for å sikre at kravet om minst eit medlem av kommunestyret i kontrollutvalet vert oppfylt.

Bakgrunnen for lovendringa

Erfaring frå konstitueringa etter valet i 2007 viste at nokre kommunar hadde problem med å oppfylle kravet i kommunelova § 77 om at minst eit medlem av kommunestyret skal vere med i kontrollutvalet. Årsaka til dette var m.a. at kommunestyret valde kontrollutvalet etter at dei hadde valgt nemnder og utval, og at alle kommunestyrerepresentane var ”brukt opp” som medlem av desse organa. Kommunestyra ynskte ikkje å gjere om på dei vala som var gjort. Dette førte til at fylkesmannen i nokre tilfelle måtte erklære vala av kontrollutval ulovleg.

Arbeidsgruppa som departementet sette ned for å føreslå tiltak som kan styrkje eigenkontrollen i kommunar og fylkeskommunar tok i sin rapport ”85 *tilrådingar for styrka eigenkontroll i kommunane*” opp spørsmålet om når kontrollutvalet bør veljast. Arbeidsgruppa sa: ” *For at ein skal sikre rett samansetjing av kontrollutvalet og andre folkevalde organ, bør kontrollutvalet veljast før andre utval og nemnder.*” og tilrår: ” *Kontrollutvalet bør veljast på det konstituerande møtet, saman med formannskap og ordførar. På dette punktet bør kommunelova § 17 nr. 2 og 3 endrast.*”

I Prop. 119 L (2011 – 2012) Endringar i kommunelova m.m (eigenkontroll m.v.) følgde departementet opp framlegga frå arbeidsgruppa, noko som fekk støtte i Stortinget.

Endringa i § 17 nr. 3 inneber at kontrollutvalet skal tre i funksjon frå det konstituerande møtet.

5.3 Kven er utelukka?

Kven som er utelukka frå val til kontrollutvalet, går fram av § 14 og § 77 nr. 2 i kommunelova. Dei vanlege reglane om kven som er utelukka frå val, gjeld óg for val til kontrollutvalet. Dette omfattar følgjande grupper:

- Fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- Administrasjonssjefen i kommunen/fylkeskommunen og assisterande administrasjonssjef
- Sekretæren for kommunestyret/fylkestinget
- Leiar av forvaltningsgrein i kommunen/fylkeskommunen
- Den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen/fylkeskommunen
- Den som foretar revisjon for kommunen/fylkeskommunen

Vi viser elles til det som er sagt under punkt om val til faste utval nedanfor.

Etter § 77 nr. 2 er dessutan følgjande personar i tillegg utelukka frå val til *kontrollutvalet*:

- Ordførar/fylkesordførar og varaordførar
- Medlem og varamedlem av formannskapet/fylkesutvalet
- Medlem og varamedlem av kommunal/fylkeskommunal nemnd med avgjerdsmynde
- Medlem av kommuneråd/fylkesråd i kommunar og fylkeskommunar med parlamentarisk styreform. Dei tilsette i sekretariatet til rådet er heller ikkje valbare, dersom dei har fått mynde delegert frå rådet
- Medlem og varamedlem av kommunestyrekomite og fylkestingskomite etter § 10a (Ikraft frå 1. november 2015)
- Tilsette i kommunen/fylkeskommunen

Når det gjeld den sistnemnde gruppa har departementet fått spørsmål om det gjeld ei nedre grense for dei som er tilsette i ein stillingsbrøk i kommunen, slik at dei likevel kan veljast inn i kontrollutvalet. Departementet si haldning er at det ikkje finst ei slik grense. Dei som har eit tilsettingsforhold til kommunen/fylkeskommunen er utelukka frå val til kontrollutvalet, same kor liten stillingsbrøk det er tale om. Bakgrunnen for dette standpunktet er omsynet til å sikre at kontrollutvalet og medlemmene skal vere 100 % uavhengig og utan bindingar til kommunen. Dessutan vil ein hindre at medlemmer av kontrolutvalet får saker til handsaming som gjeld dei sjølve eller etaten/verksemda der dei er tilsette.

5.4 Kan eit fleirtal i kommunestyret/fylkestinget fastsetje kven som skal vere mindretalet sin representant i utvalet?

Fire stortingsrepresentantar fremja i Dok. 8:4 (2008 – 2009) framlegg om å styrke mindretalsrettar i kommunale og fylkeskommunale kontrollutval. Mellom anna vart det fremja følgjande: *”Stortinget ber Regjeringen om å endre kommuneloven slik flertall i et kommunestyre ikke kan plassere et partis eneste representant i kontrollutvalget mot denne representantens vilje.”*

Stortinget handsama framlegga våren 2009. Framlegget om å endre kommunelova fekk ikkje støtte frå fleirtalet i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 192 (2008 – 2009) frå Stortingets kommunal- og forvaltningskomite.

Departementet har følgjande kommentarar til denne problemstillinga:

Dersom eit parti, A, berre har ein representant, X, i kommunestyret, og fleirtalet vil velje X inn i kontrollutvalet mot hans/hennar vilje, kan X krevje forholdstalsval, jf. kommunelova § 35 nr. 4. Valet må då gå føre seg på den måten kommunelova § 36 føreskriv. Dersom parti A lét vere å levere inn listeframlegg, kan X ikkje veljast inn kontrollutvalet, jf. kommunelova § 36 nr. 1 siste punktum.

5.5 Opne møte i kontrollutvalet

Kommunelova § 77 nr. 8 fastsette tidlegare at møte i kontrollutvalet skulle haldast for lukka dører dersom ikkje utvalet sjølv hadde bestemt noko anna.

Føresegna vart oppheva ved lov av 8. februar 2013. Lovendringa trådte i kraft 1. juli 2013. Dette inneber at reglane om opne møte i folkevalde organ i mellom anna kommunelova §§ 31 – 31a vil gjelde for kontrollutvalet. Vi viser til det som er sagt om desse føresegnene i kapittel 10 nedanfor.

Kontrollomsyn som grunnlag for å lukke møte i kontrollutvalet?

I samband med framlegget om å oppheve § 77 nr. 8 (Prop. 119 L (2011 – 2012)) drøfta departementet om det var behov for å innføre kontrollomsyn som særskilt grunnlag for å kunne lukke møta i kontrollutvalet. Bakgrunnen var at nokre høyringsinstansar – i samband med høyringa om lovframlegget – meinte at høvet til å drive kontrollarbeid ville bli svekka dersom møta skulle gå for opne dører.

Departementet uttalte

”Kontrollutvalet vil alltid ha plikt til å lukke møte når det ligg føre lovbestemt teieplikt, eller når det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve for ein arbeidstakar. I tillegg kjem dei sakene der kommunelova § 31 gjev høve til å lukke møte på grunnlag av personvern og tungtvegande offentlege interesser. Heimelen til å lukke møte i desse sakene gjev kontrollutvalet framleis høve til å diskutere ulike typar saker bak lukka dører. At fleire kontrollutval allereie i dag praktiserer ei ordning med opne møte, illustrerer at det neppe er behov for ei lovføresegn som gjev kontrollutvala høve til å halde alle møte lukka.

Departementet meiner at ei føresegn som gjev heimel til å lukke møte av kontrollomsyn eller liknande, ikkje vil vere føremålstenleg. Dei aller fleste saker kontrollutvalet handsamar, vil ha kontrollmessige sider. Ei føresegn om til dømes ”kontrollomsyn” vil kunne bli svært vidtgåande og dermed undergrave ein hovudregel om opne møte.

Handsaminga av rapportar i samband med rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll vil nok for dei fleste kontrollutval utgjere hovuddelen av saksporteføljen.

Departementet har vurdert om det er sider ved desse sakene som gjer at det på generelt grunnlag bør vere høve til å lukke møtet under handsaminga i kontrollutvalet. Vurderinga til departementet er at desse sakene på generelt grunnlag neppe inneheld opplysningar som tilseier at handsaminga bør skje bak lukka dører. Departementet kan heller ikkje sjå at det

ligg føre andre omsyn som tilseier at utvalet bør ha fleire unntaksheimlar enn dei som ligg i kommunelova § 31.”
(Proposisjonen side 9)

6 VAL AV FASTE UTVAL M.M.

6.1 Aktuelle lovreglar

Uttrykket "*nemnd*" i kommunelova er ei fellesnemning som omfattar:

- Faste utval
- Styre og råd for kommunale/fylkeskommunale institusjonar
- Inter(fylkes)kommunale samarbeidsorgan
- Kontrollutval
- Kommunedelsutval
- Styre for kommunale og fylkeskommunale foretak

Reglane om oppretting og val av kommunale/fylkeskommunale nemnder finn ein i kommunelova §§ 10 – 12, 14, 27 og 35 – 38a. Når det gjeld oppretting av folkevalde organ, gir lovgjevinga stor fridom til den einkilde kommune/fylkeskommune til å organisere strukturen slik ein finn det passande ut frå lokale tilhøve.

Lovpålagte nemnder

Nokre nemnder er pålagt i særlov. Desse nemndene kan vere kommunale, fylkeskommunale eller statlege.

Lovpålagte *kommunale* nemnder:

- råd (eller anna representasjonsordning) for menneske med nedsett funksjonsevne. (Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.)
- eldreråd (Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd)
- valstyre og røystestyre (vallova)

Lovpålagte *fylkeskommunale* nemnder:

- råd (eller annen representasjonsordning) for menneske med nedsett funksjonsevne (Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.)
- eldreråd (Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd)
- fylkesvalstyre (vallova) yrkesopplæringsnemnda (opplæringslova)

Lovpålagte *statlege* nemnder på kommunenivå:

- heimevernsmemnd (heimevernlova)
- fjellstyre – i kommuner der det er statsalmenning (fjellova)

Kommunale/fylkeskommunale nemnder

Med unntak av dei lovpålagte nemndene er det kommunestyret/fylkestinget som fastset kva for nemnder det skal vere i kommunen/fylkeskommunen. Når det gjeld komitear etter kommunelova § 10 nr. 5 kan ein delegere til andre folkevalde organ å opprette desse.

Det er lagt til kommunestyret/fylkestinget å

- fastsetje kva for oppgåver den enkelte nemnd skal ha

- fastsetje talet på medlemmer (det er likevel ofte lovfesta ei nedre grense, jf. t.d. kommunelova §§ 10 – 11, § 65 nr. 1 og § 77 nr. 1)
- foreta val av medlemmer/varamedlemmer, leiar og nestleiar. Denne kompetansen kan i visse høve bli delegert.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har tidlegare vore i kontakt med Lovavdelinga i Justisdepartementet med spørsmål om kommunelova gjeld når kommunestyret/fylkestinget oppretter *statlege nemnder på kommunenivå/fylkesnivå*.

Lovavdelinga konkluderte – under ein viss tvil – med at reglane i kommunelova eller likestillingslova ikkje gjeld direkte når kommunane vel medlemmer til statlege nemnder på kommunalt nivå, med mindre det følgjer av regelverket for vedkomande organ at reglane skal gjelde slik. Derimot talar reelle omsyn for at både reglane om kjønnsfordeling og dei andre reglane om personval i kommunelova blir brukte likt på desse organa, i den grad dette ikkje er i strid med reglane i særlovgivinga.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet tilrår at reglane i kommunelova blir lagde til grunn også ved val av medlemmer til statlege nemnder.

6.2 Valtidspunkt

Kommunelova § 17 nr 1 fastset at val av nemnder *bør* haldast i kommunestyret/fylkestinget sitt konstituerande møte. Det er altså ikkje noko absolutt krav om at nemndene blir valde samstundes med at kommunestyret/fylkestinget vel formannskap/fylkesutval, men det er ein fordel at flest moglege folkevalde trer i funksjon nokonlunde samstundes.

6.3 Valperiode

Valperioden for nemndene følgjer valperioden for kommunestyret/fylkestinget, med unntak av komitéar, jf. § 10 nr. 5, som kan opprettast for eit kortere tidsrom. Dersom nyval ikkje blir halde i det konstituerande møtet, blir funksjonstida for dei sitjande nemndsmedlemmene automatisk forlenga fram til nyval er halde.

Reglane om valperiode er ikkje til hinder for at ein legg ned eller omorganiserar nemndene i perioden, (med mindre desse er lovpålagde).

6.4 Kven er valbare?

Valbare, og pliktige til å ta imot val, er alle som oppfyller følgjande vilkår, kommunelova § 14 nr. 1:

- har røysterett ved val til kommunestyre/fylkesting
- står innført i folkeregisteret som busett i vedkomande kommune/ein av kommunane i fylket på det tidspunkt valet finn stad
- ikkje er utelukka eller fritatt

Det følgjer av det andre kulepunktet at det er folkeregisterføring på tidspunktet for val av nemnda som er avgjerende for valbarheita. Det er ikkje eit krav at vedkomande har hatt røysterett i kommunen/fylkeskommunen ved kommunestyrevalet/fylkestingsvalet. Dette

inneber at ein person som har flytta frå ein kommune til ein annan etter valdagen 14. september i år, kan veljast som medlem av ei nemnd i innflyttingskommunen, dersom vedkomande er blitt registrert som innflytta før kommunestyret foretar valet.

Personar som ikkje har nådd røysterettsalderen kan veljast, såframt dei fyller dei øvrige vilkåra for valbarheit, jf. kommunelova § 14 nr. 1 bokstav a andre leddet. Det er inga nedre aldersgrense her. Den som ikkje har nådd røysterettsalderen, er imidlertid ikkje pliktig til å ta imot val. Dei treng ikkje vise til anna fritaksgrunn enn den unge alderen. Ut fra samanhengen må denne føresegna bli forstått slik at ho ikkje omfattar dei som fyller 18 år i løpet av valåret. Dei er røysteføre ved valet og dermed óg pliktige til å motta val til nemndene.

Det er berre val til faste utval, kommunedelsutval, kontrollutval, kommune- og fylkesråd og kommunale eller fylkeskommunale nemnder oppretta i medhald av andre lover, at ein er pliktig til å motta vervet, jf. § 14 nr. 1. Ved val til komitéar, styre for kommunale og fylkeskommunale foretak eller styre for inter(fylkes)kommunale samanslutningar, ligg det soleis ikkje føre plikt til å la seg velje/oppnemne. Ved val til kommunestyrekomitear/fylkestingskomitear etter kommunelova § 10a er det berre medlemmene av kommunestyret/fylkestinget (med unntak av den som er medlem av kontrollutvalet) som er valbare. Dei er og pliktige til å ta imot valet.

6.5 Kven er utelukka?

Ved val av faste utval, kommunedelsutval, kontrollutval, kommune- og fylkesråd, kommunale eller fylkeskommunale nemnder oppretta i medhald av andre lover er følgjande utelukka frå val etter kommunelova § 14 nr. 1 bokstav b:

- Fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- Administrasjonssjefen i kommunen/fylkeskommunen og assisterande administrasjonssjef
- Sekretæren for kommunestyret/fylkestinget
- Leiar av forvaltningsgrein i kommunen/fylkeskommunen
- Den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen/fylkeskommunen
- Den som foretar revisjon for kommunen/fylkeskommunen

Når det gjeld val til kontrollutval er fleire grupper utelukka frå val. Vi viser til kapittel 5 foran.

Det kan oppstå tvil om korleis uttrykket *leiar av forvaltningsgrein* skal tolkast. I utgangspunktet må kommunen/fylkeskommunen sjølv ta stilling til dette ut frå korleis administrasjonen er organisert i den aktuelle kommunen/fylkeskommunen. Eit viktig utgangspunkt i vurderinga er at færrest mogleg skal utelukkast frå val til kommunale/fylkeskommunale organ. Ein bør difor – i tilfelle av grunnitt tvil – leggje til grunn at ein stillingsinnehaver er valbar.

Med uttrykket ”forvaltningsgrein” blir det sikta til eit større, avgrensa og utadretta funksjonsområde i den kommunale/fylkeskommunale forvaltninga. For å kunne bli rekna som "leiar av forvaltningsgrein", må ein vere i ein kvalifisert leiarfunksjon der ein er tillagt eit sjølvstendig ansvar. Stillinger som har leiarfunksjonar i ein sentral del av

kommunen/fylkeskommunen sin administrasjon, må etter departementet si oppfatning bli omfatta av uttrykket. Andre moment kan vere om etaten har eige kontorbudsjett, og tittelen og avlønninga til vedkomande.

Omorganiseringar i kommunesektoren, med mellom anna utstrekt bruk av resultateiningar som inneber at ein mange stader ikkje lenger har tradisjonell leiar førte til at fleire personar enn tidligare blei rekna å vere leiar av forvaltningsgrein, og difor ikkje var valbare. Stortinget ønskte ikkje ei slik utvikling. Stortinget vedtok difor ein regel i den nye vallova i 2002, og i kommunelova, om at leiar av forvaltningsgrein framleis ikkje skal vere valbar, men at dette ikkje gjeld leiar av einskildståande verksemder.

I ein kommune med ein tradisjonell organisasjon i etatar vil etatsjefane (skulesjef, teknisk sjef osv.) vere utelukka frå val. Tilsette på eit lågare ledd i organisasjonen, som leiar av dei einskilde verksemdene innan etatane, er som før valbare.

I ein kommune som er organisert etter to-nivåmodellen, vil likevel leiarane av dei einskildståande verksemdene vere valbare i og med at det er presisert i lova at leiarar av slike verksemder er valbare. Dette fører til at rektorar, barnehagestyrarar og liknande vil vere valbare. Uttrykket ”leiar av einskildståande verksemd” må etter departementet si meining innebere at det óg omfattar personar som er leiar, ikkje berre av éin, men óg to av fleire verksemder i ein særskilt type i kommunen/fylkeskommunen.

I ein kommune som er organisert slik at administrasjonen er delt opp i ei rekkje likestilte resultateiningar/verksemder, vil utgangspunktet vere at leiarane er valbare, sjølv om dei og må reknast som leiar av forvaltningsgrein. Døme her kan vare rektorar, barnehagestyrarar og styrar ved institusjonar som t.d sjukeheim.

Valbarheit må avgjerast konkret ut frå skjønn og ei konkret vudering i kvart einskild høve, og etter korleis administrasjonen er organisert i kommunen. Det avgjerande vil vere det reelle innhaldet i stillinga, ikkje stillingsnemninga. Det at kommunen nemner stillinga som ”virksomhetsleder” er ikkje avgjerande. Spørsmålet må vurderast ut frå den funksjonen vedkomande har i den aktuelle stillinga.

Dersom kommunen er organisert slik at ein person leiar alle verksemdene innan ein sektor – t.d. at alle skulane i kommunen har same rektor – er det mest nærliggjande å sjå på vedkomande som leiar av ei forvaltningsgrein, og dermed ikkje valbar. Dersom ein person – i tillegg til å vere leiar av ei verksemd – har andre leiaroppgåver som det ikkje er naturleg å knytte til verksemda, kan dette føre til at vedkomande vil vere utelukka frå val.

Det er viktig å presisere at grensa for når ein går frå å vere ”leiar av einskildståande verksemd” til ”leiar av forvaltningsgrein” vil måtte avgjerast konkret ut frå ei skjønsmessig heilheitsvurdering i kvart einskilt høve. Kommunen må sjølv ta denne avgjerda.

Det er tilsettingshøvet når organet *trer i funksjon*, det vil seie den dagen det har det første møtet sitt, som er avgjerande for valbarheita, jf. kommunelova § 14 nr. 5. Ein person som på grunn av stillinga ikkje er valbar, kan veljast som medlem av organet dersom vedkomande *fråtrer* stillinga *før* organet *trer i funksjon*. Der ikkje tilstrekkeleg med permisjon. Dersom

vedkomande ikkje har tiltrådt stillinga, og har fått innvilga permisjon for heile valperioden, meiner departementet at han/ho likevel er valbar.

Kommunelova § 14 nr. 2 fastset at den som foretar revisjon for ein kommune/fylkeskommune er utelukka frå val også til andre folkevalde organ enn dei som er nemnde i kommunelova § 14 nr. 1.

Kommunelova § 14 nr. 3 inneheld følgjande regler når det gjeld valbarheit:

- Den som er ansvarleg for rekneskapet for eit (fylkes)kommunalt foretak eller ei verksemd etter kommunelova § 27, er utelukka fra val til styret for foretaket eller verksemda.
- Den som foretar revisjon for ei interkommunal/interfylkeskommunal verksemd etter kommunelova § 27, kan ikkje veljast til styret for verksemda.

Personer som på grunn av si stilling i kommunen er utelukka frå val til kommunale nemnder, er likevel valbare til fylkeskommunale nemnder. Det same gjeld for personar som på grunn av si stilling i fylkeskommunen er utelukka frå val til fylkeskommunale nemnder. Disse er altså valbare til kommunale nemnder.

Departementet presiserer at statleg tilsette (med unntak av fylkesmann og assisterande fylkesmann) ikkje vil vere utelukka for val til kommunale/fylkeskommunale nemnder.

6.6 Kven kan krevje seg fritatt?

Ved val til faste utval, kommunedelsutval, kontrollutval, kommuneråd og fylkesråd, kommunale eller fylkeskommunale nemnder oppretta i medhald av andre lover gjeld dei same fritaksgrunnene som for val til formannskap/fylkesutval, sjå pkt. 2.4 foran.

Ved val til komitear, styre for (fylkes)kommunale bedrifter, (fylkes)kommunale foretak og styre for inter(fylkes)kommunale samanslutningar finst det inga plikt til å la seg velje som medlem av denne type organ. Ein treng difor ingen spesiell fritaksgrunn for å sleppe å bli vald inn i eit slikt organ. Det er nok at ein ikkje vil.

Ved val til kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear kan ordføreren/fylkesordføreren bli gitt fritak av kommunestyret/fylkestinget, jf. kommunelova § 10a nr. 2

6.7 Framgangsnåten ved valet

Kommunestyret/fylkestinget fastset medlemstalet i nemndene og vel medlemmer, varamedlemmer, leiar og nestleiar, men nemndene skal minst tre medlemmer, jf. kommunelova § 10 nr. 1

Kommunelova § 35 nr. 4 fastset at val av medlemmer til folkevalde organ går føre seg som *forholdstalsval* etter føresegnene i kommunelova § 36, dersom minst ein medlem av den veljande forsamlinga krev det. Viss ikkje, haldast valet som *avtaleval* etter føresegnene i kommunelova § 38a. Vi viser til det som er sagt om forholdstalsval og avtaleval, samt kjønnsrepresentasjon og kjønnsmessig balanse tidligere.

Når det gjeld val av kommunestyrekomitear og fylkestingsvkomitear, viser vi til punkt 7.1 nedanfor.

6.8 Suppleringsval

Etter kommunelova § 16 nr. 3 skal det, dersom eit medlem trer endeleg ut elle får varig forfall, veljast eit *nytt* medlem. Føresegna gjeld óg for formannskapet/fylkesutvalet. Er organet vald ved forholdstalsval, skal nytt medlem kome frå den *same* gruppa som medlemmet som trer ut. Fører suppleringsvalet til at eit kjønn blir representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i *organet*, skal det veljast eit nytt medlem frå det kjønnnet som er underrepresentert.

Det følgjer av kommunelova § 16 nr. 5 at desse reglane gjeld nyval av varamedlemmer.

Kommunelova § 16 nr 6 inneheld føresegner om korleis eit suppleringsval skal gjennomførsat:

Den gruppa som har ein ledig plass, peikar sjølv ut kandidaten til plassen.

Kommunestyret/fylkestinget – eller formannskapet/fylkesutvalet etter delegert mynde, jf. § 16 nr. 5 – vel deretter vedkomande dersom dei formelle vilkåra for val er oppfylde.

Departementet meiner at uttrykket ”den ledige plassen” må ha ei slik forståing: at dersom ein plass i ei rekkjefølgje av vararepresentanter – t.d. nr. 3 - er blitt ledig, skal den nyvalde ikkje gå inn på denne plassen. Vedkomande vil då måtte bli plassert sist i rekkjefølgja.

6.9 Retting av feil ved valet

Når det gjeld spørsmål om ugyldig val og klage, viser vi til det som er sagt ovanfor under pkt. 2.8 om val av formannskap/fylkesutval. Prinsippa der gjeld som for val av faste utval m.m.

7 KOMITEAR PÅ KOMMUNALT OG FYLKESKOMMUNALT NIVÅ

7.1 Kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear

Det har etter kvart blitt ganske vanleg å dele kommunestyret eller fylkestinget inn i komitear som førebur saker og innstiller til det øvste organet. Slike ”reine” komitear – utan avgjerdsmynde og utan kompetanse til å sende ei sak tilbake til administrasjonen – er regulert i kommunelova § 10a om kommunestyrekomitear og fylkestingskomitear.

Kommunestyret/fylkestinget avgjer sjølv om slike komitear skal opprettast, og fastset kor mange medlemmer den einskilde komiteen skal ha. Komiteane kan ikkje ha avgjerdsmynde, men berre ha mynde til å gi innstilling i saker som skal avgjerast av kommunestyret eller fylkestinget.

I utgangspunktet er alle medlemmene av kommunestyret/fylkestinget valbare til komiteane. Kommunestyremedlem/fylkestingsmedlem som óg er medlem av kontrollutvalet er likevel utelukka frå val, jf. kommunelova § 10a nr. 2. Kommunestyret/fylkestinget kan sjølv vedta at ordføraren/fylkesordføraren skal vere fritatt frå val.

Val til komiteane skjer på grunnlag av ei innstilling frå ei valnemnd, jf. § 10 nr. 3. I motsetnad til det som gjeld elles ved avtaleval, er det nok med vanleg fleirtal for å rekne valet som gjennomført, jf. § 10a nr. 3 siste setning. Det er soleis ikkje noko krav om samrøystes oppslutning frå den veljande forsamlinga. Vi viser her til grunngevinga som er gitt i forarbeida til kommunelova § 10a, sjå Ot.prp. nr. 96 (2005 – 2006) kapittel 3.9.

Innstillinga frå valnemnda skal innehalde så mange namn som svarar til talet på medlemmer i den einskilde komiteen, med opplysning om kva for gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillinga innehalde så mange vararepresentantar som tilsvarar talet på representantar kvar gruppe skal ha, med tillegg av to. Det er berre varamedlemmer til kommunestyret/fylkestinget som er valbare som varamedlemmer til komiteane.

Når det gjeld krav til kjønnsbalanse, fastset kommunelova i § 10a nr. 4 at komiteane kvar for seg skal ha den same kjønnsmessige samansetjinga som det veljande organet har. Val til alle komitear må difor skje samla. Regelen inneber at dersom det til dømes er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn blant dei som skal veljast til komiteane, skal dette fordelingstalet leggjast til grunn ved valet til den einskilde komiteen. Den same fordelinga skal leggjast til grunn når det gjeld val av varamedlemmer.

Dersom eit medlem av kommunestyret/fylkestinget trer endeleg ut, skal vedkomande varamedlem tre inn, ikkje berre i den ledige plassen i kommunestyret/fylkestinget, men óg i den komiteen der han/ho som trer ut var medlem. Regelen om at det skal haldast nyval når eit medlem trer ut av eit fast utval, gjeld dermed ikkje for kommunestyrekomiteane/fylkestingskomiteane.

7.2 Ad-hoc komitear

Reglane i kommunelova omhandlar óg ein annan type komitear, jf. § 10 nr. 5. Slike komitear er ofte meint á vere meir ad-hoc-prega og av mellombels karakter. Dette blir gjort tydeleg mellom anna av at retten til á opprette slike komitear kan delegerast frá kommunestyret/fylkestinget.

Komiteane er ikkje omfatta av reglane om valbarheit i kommunelova § 14, med unnatak av forbodet mot á velje revisor, jf. § 14 nr. 2. Dette inneber til dømes at personar som er busett utanfor kommunen/fylkekommunen kan veljast som medlem av ein komite. Det er inga plikt til á ta imot val til ein komite. Reglane om framgangsmåten ved val – kommunelova §§ 36 - 38a – vi likevel alltid gjelde, jf. § 29 nr. 3 siste setning.

8 VAL AV STYRE FOR KOMMUNALT/FYLKESKOMMUNALT ÅTTE AKSJESELSKAP

8.1 Valreglane

Kommunelova § 80a fastset:

”1. Reglane i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet. Departementet kan gi forskrifter om at reglane i første punktum også skal gjelde for aksjeselskaper som eies av kommuner eller fylkeskommuner med under to tredeler, når resten av selskapet er eid av staten eller selskaper som direkte eller indirekte, er heleid av staten.

2. For å legge til rette for at valget oppfyller kravene i nr. 1 kan departementet gi forskrift om den nærmere gjennomføringen av valget av styremedlemmer som velges av og blant de ansatte, jf. aksjeloven § 6-4, herunder også eventuelt i selskaper som nevnt i nr. 1 annet punktum.”

Reglane gjeld alle aksjeselskap der minst to tredelar av aksjene blir åtte av kommunar/fylkeskommunar. Dei er ikkje avgrensa til å gjelde selskap som driv tradisjonell forvaltningsverksemd. Det følgjer av tilvisinga til aksjelova sine reglar at krava til kjønnsrepresentasjon óg gjeld for selskap som er heileigde datterselskap, i eitt eller fleire ledd, til selskap som blir omfatta av § 80a.

Reglane i aksjelova § 20-6 om representasjon av begge kjønn – som det blir vist til i lovteksten – tilsvarar reglane i kommunelova § 36 nr. 2, § 37 nr. 3 og § 38a nr. 3 om kjønnsrepresentasjon i folkevalde organ.

Dette inneber:

Har styret *to eller tre medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert. Har styret *fire eller fem medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst to*. Har styret *seks til åtte medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst tre*. Har styret *ni medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst fire*, Har styret *fleire medlemmer*, skal *kvart kjønn* vere representert med *minst 40 prosent*.

Reglane i kommunelova gjeld berre dei styremedlemmene som blir valgt frå kommunane eller fylkeskommunane. Val av dei tilsette sine representantar blir regulert av representasjonsforskrifta (forskrift av 20. juni 2014 nr. 850, gitt av Arbeids- og sosialdepartementet).

Vi viser elles til Ot.prp. nr. 57 (2008 – 2009) og rundskriv H-11/09 når det gjeld nærare omtale av reglane i kommunelova § 80a.

8.2 Om inhabilitet for styremedlemmer

Stortinget vedtok våren 2009 nye og skjerpa føresegner om inhabilitet for offentlege tenestemenn og folkevalde som óg er leiar eller medlem av styre eller bedriftsforsamling i offentlig heilåtte selskap. Endringane trådte i kraft 1. november 2011.

Forvaltningslova § 6 første ledd bokstav e fastset no at inhabilitet inntrer automatisk for ein tenestemann eller folkevald, som óg er leiar eller medlem av styre eller bedriftsforsamling i offentleg heileigd selskap, når saker der selskapet er part skal handsamast i folkevalde organ eller administrasjonen i kommunen. Hovudgrunngevinga for lovregelen er å medverke til større klarheit om kva for roller ein tenestemann og folkevald har i ein gitt situasjon, når vedkomande óg er leiar, styremedlem eller medlem av bedriftsforsamlinga i eit offentleg heileigd selskap. Klarheit med omsyn til kva for interesser ein person representerer i ein gitt situasjon vil medverke til å redusere risikoen for uheldige rollekombinasjonar. Regelen skal ikkje berre hindre interessekonfliktar, men óg medverke til å vise omverda at det er ryddige og klare ansvarstilhøve internt. Lovendringa kan på den måten medverke til å oppretthalde den tilliten ålmenta har til forvaltninga.

9 VERKNADER AV AT EIT ORGAN SOM IKKJE ER SAMANSETT I SAMSVAR MED REGLANE OM KJØNNKVOTERING TREFFER VEDTAK

Spørsmålet om eit folkevalt organ er samansett i samsvar med reglane om kjønnskvoltering, og kva følgjer eventuelle feil i samansetjinga kan få for dei vedtaka organet har gjort, kan det dukke opp i to samanhangar. For det fyrste kan det vere sett fram krav om lovlegheitskontroll etter kommunelova § 59. For det andre kan det vere klaga på eit vedtak etter føresegnene i forvaltningslova § 28 andre ledd

Departementet meiner at feil med omsyn til kjønnsmessig samansetjing ikkje automatisk fører til at alle dei vedtaka organet har gjort blir ugyldige. Ein må gjere ei konkret vurdering av kvart enkelt vedtak. Dersom det er grunn til å rekne med at ei feilaktig samansetjing av utvalet ikkje har hatt noko å seie for innhaldet i vedtaket, vil det vere gyldig, jf. prinsippet i forvaltningslova § 41.

10 MØTEOFFENTLEGHEIT I FOLKEVALDE ORGAN

10.1 Innleiing

Føremålet med dette kapitlet er å orientere om møteoffentlegheit i kommunelova. Sjølv om desse reglane ikkje er nye i år finn departementet at det kan vere grunn til å informere nærare om dei. Departementet arbeider med ferdigstilling av ein rettleiar i møteoffentlegheit for kommunane. Ein tar sikte på at den vil kome ut like etter sommaren.

Lovreglane byggjer på Prop. 152 L (2009-2010) *Endringar i kommuneloven (møteoffentlegheit)*. Departementet fremja proposisjonen for Stortinget i juni 2010. Lovendringane blei vedteke av Stortinget i desember 2010, på bakgrunn av innstillinga frå Kommunal- og forvaltningskomiteen, jf. Innst. 118 L (2010-2011). Lovvedtaket blei sanksjonert av Kongen i statsråd 14. januar 2011, og lovendringane blei sette i kraft frå 1. juli 2011.

10.2 Hovudinnhaldet i lovreglane

Eit sentralt føremål med lovendringane i 2011 var å gjere reglane om møteoffentlegheit meir presise og enklare å praktisere for kommunane. Det vart gjort fleire endringar i kommunelova § 31, som inneheld reglar om opne/lukka møter i kommunane. Nokre av endringane var av teknisk og redaksjonell karakter, medan andre innebar realitetsendringar.

I samband med lovrevideringa vart det vedteke ein ny paragraf (§ 31 a). Lova § 31 fastset hovudregelen om opne møte og på kva grunnlag det kan gjerast unntak frå dette, medan § 31 a inneheld prosedyrereglar mv.

På eitt område innebar lovendringane ei mulig innstramming når det gjaldt høve til å lukke møte. Retten kommunestyret hadde til å lukke møte i andre organ når organet ikkje skulle gjere vedtak i saka, vart oppheva. Denne endringa medverker til større openheit om den førebuaende handsaminga av viktige saker i kommunen.

Departementet vil i det følgjande gjere kort greie for innhaldet i §§ 30 nr. 1, 31 og 31 a etter lovendringa.

10.3 Møteprinsippet (§ 30 nr. 1)

Det er presisert at folkevalde organ, i tillegg til å gjere vedtak, skal *handsame sakene sine i møte*. Denne presiseringa er ei lovfesting av gjeldande rett, men departementet vil understreke viktigheita av at også handsaminga av sakene skjer i møte. Eit samkome i eit folkevalt organ vil vere eit "møte" når det er fastsett på førehand at medlemmene skal tre saman som folkevalt organ for å forhandle, drøfte, gjere vedtak eller på annan måte handsame saker og spørsmål som det etter lov, forskrift eller delegert avgjerdsrett har som oppgåve å handsame.

10.4 Prinsippet om møteoffentlegheit (§ 31 nr. 1)

I § 31 nr. 1 er prinsippet om møteoffentlegheit slått fast. Føresegna framhevar at prinsippet om møteoffentlegheit er ei føresegn som gjev allmenta rettigheitar. Det inneber at alle som ynskjer det, har rett til å vere til stades på møte i folkevalde organ, så lenge ikkje organet med heimel i lov har vedteke noko anna. Lukking av møte skal eller kan skje med heimel i § 31 nr. 2-5 og § 31 a nr. 1.

10.5 Teieplikt som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 2)

Når organet skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt i lov, pliktar organet å lukke møtet. Føresegna presiserar at det må gjerast eit vedtak om at møtet skal lukkast.

10.6 Personalsaker som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 3)

Når eit folkevald organ skal handsame personalsaker skal dette skje i eit lukka møte. Dette er ei vidareføring av gjeldande rett, men det vart gjort nokre justeringar i ordlyden. Føresegna omhandlar ”sak som angår ein arbeidstaker sitt tjenstlige forhold”. Som i nr. 2 er det presisert at lukking av møte skal skje på grunnlag av eit vedtak. Uttrykket ”tjenstlige forhold” omfattar saker om tilsetjing, oppseiing, lønnsvilkår, permisjonar osv. Saker av meir overordna, generell og arbeidsgivarpolitisk karakter vil derimot falle utanfor denne føresegna. Slike saker kan til dømes vere generelle saker om lønnspolitikken i kommunen, organisasjonsmessige tilhøve eller sakshandsamingsrutiner.

10.7 Personvern som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 4)

Også personvern blei vidareført som eit lukningsgrunnlag, men ordlyden blei innskjerpa. For å vedta lukking etter føresegna, er det teke inn eit vilkår om at omsynet til personvern *krev* det. Dette signaliserar at terskelen for å lukke møte av omsyn til personvern skal vere høg. I motsetnad til lukningsgrunnlaga i nr. 2 og nr. 3, er dette ei ”kan-føresegn”. Det inneber at organet ikkje *pliktar* å lukke møte sjølv om omsynet til personvern *krev* det, men det har rettsleg høve til å gjere det. Døme på opplysningar som kan danne grunnlag for å lukke møtet etter denne føresegna, er opplysningar som det ikkje er knytt teieplikt til, men som likevel er av personleg og sensitiv karakter, slik at personen som opplysningane gjeld, bør skjermast mot at dei blir offentleg kjende.

10.8 Tungtvegande offentlege interesser som lukningsgrunnlag (§ 31 nr. 5)

Også tungtvegande offentlege interesser kan gi grunnlag for å lukke eit møte. Det er to vilkår som må vere oppfylte. For det første må tungtvegande offentlege omsyn tilseie lukking. For det andre må det i offentleglova vere ein heimel om unntak frå innsyn dersom opplysningane hadde stått i eit dokument. Det folkevalde organet må altså finne at begge vilkåra er oppfylte, før det kan vedta å lukke møtet.

I vilkåret som omhandlar offentleglova ligg det at organet, dersom det kjem til at tungtvegande offentlege interesser tilseier lukking, må identifisere kva for ein unntaksheimel i offentleglova som gjer at vilkåret er oppfylt. Her vil dei mest aktuelle heimlane vere dei som

er gitt av omsyn til offentlege interesser. Som særleg praktiske unntaksgrunnlag i offentleglova kan det peikast på § 23 (omsynet til dei økonomiske interessene det offentlege har i forhandlingar), § 18 (omsynet til partsinteressa det offentlege har i sivile søksmål) og § 24 (omsynet til gjennomføringa av lovpålagde kontroll- eller reguleringsiltak). Denne føresegna er ei kan-føresegn på same måte som lukkingsgrunnlaget i kommunelova § 31 nr. 4. Organet pliktar altså ikkje å lukke møtet sjølv om vilkåra for lukking er til stades.

10.9 Prosedyrereglar mv.

Debatt om lukking av møte (§ 31 a nr. 1)

Regelen om at debatt om lukking av eit møte skal haldast i eit lukka møte dersom møteleiaren eller organet krev det, er vidareført. Samstundes er det teke inn ei *ny* føresegn som slår fast at sjølv avrøystinga skal skje i ope møte. Eit organ som har debattert om eit møte skal lukkast, pliktar såleis å opne møtet før avrøystinga skjer.

Føring av møtebok (§ 30 nr. 4)

Når eit folkevald organ har vedteke å lukke møte skal ein føre avgjerda inn i møteboka og heimelen skal nemnast. Dersom møtet lukkast etter § 31 nr. 5 skal også den aktuelle føresegna i offentleglova nemnast.

Opptak og overføring av møte

Møteleiaren skal, på oppmoding, gi samtykke til opptak av eller overføring av lyd eller bilde frå eit ope møte, med mindre dette vil virke forstyrrande på gjennomføringa av møtet.

Møte i kommuneråd

Regelen om at møte i kommunerådet i utgangspunktet er lukka, er vidareført. Rådet kan sjølv bestemme om møta deira skal vere opne. Til liks med andre folkevalde organ er rådet pålagt å lukke møtet når det ligg føre teieplikt fastsett ved lov, eller når det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve hos ein arbeidstakar.

Teieplikt for folkevalde ved lukking av møte.

Det er ikkje egne reglar om teieplikt om drøftingar i lukka møte. Om ei sak blir handsama for stengde dører etter kommunelova § 31 har dei folkevalde berre teieplikt om dei opplysningane som er under teieplikt etter love. Kommunane har ikkje høve til å påleggje dei folkevalde ei generell teieplikt om opplysningar som er unnateke offentlegheit eller drøfta i eit lukka møte.

11 VEDTAK OM DELEGERINGSREGLEMENT OG INNSTILLINGSRETT

Ved lov av 25. mai 2012 vart det vedteke eit nytt nr. 2 i kommunelova § 39. Føresegna fastset:

”Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta reglement for delegasjon av avgjørelsesmyndighet og for innstillingsrett innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Sist vedtatte reglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt.”

Føresegna trådte i kraft 1. juli 2012

Kommunestyret/fylkestinget plikter å vedta reglement som skal innehalde ei oversikt over kva slags avgjerdsmyndigheit som blir delegert til administrasjonen og til folkevalde organ. Vedtaket skal gjerast innan 31. desember året etter konstitueringa, dvs innan 31. desember 2016 for komande valperiode.

Føresegna er ei minimumsføresegn i den forstand at ho stiller krav om at delegeringsreglement blir behandla og vedteke minst éin gong i kvar valperiode. Føresegna stiller ikkje som krav at alle delegeringar blir samla i eitt reglement. Kommunestyret/fylkestinget står fritt til både å endre sjølve reglementet (eller reglementa) og til å gjere vedtak om delegering i enkeltsaker også etter at ein har behandla reglementet i tråd med føresegna.

Føresegna pålegg òg kommunestyret/fylkestinget plikt til å ta stilling til korleis innstillingsinstituttet skal praktiserast. I det ligg det at ein må ta stilling til om det skal vere innstilling i saker som blir behandla av kommunestyret/fylkestinget og andre folkevalde organ, og i så fall kven det er som skal stå for innstillinga. Ei innstilling er eit forslag til vedtak som organet skal votere over. Føresegna stiller likevel ikkje krav om at kommunestyret/fylkestinget handsamar delegeringsreglementet og innstillingsinstituttet samtidig, så lenge fristen blir holdt.

Inntil eit nytt delegeringsreglement er vedtatt i tråd med føresegna, gjeld det sist vedtatte reglementet og eventuelle andre enkeltstående delegeringsvedtak. Det inneber at avgjerder som blir tatt på grunnlag av eit ”gammalt” delegeringsreglement eller andre delegeringsvedtak, ikkje fører til at avgjerdene blir ugyldige av den grunn. Det same vil gjelde for eventuelle avgjerder som blir tekne på grunnlag av eit “gammalt” reglement eller andre vedtak om innstilling.

12 VAL OG KONSTITUERING AV NYTT KOMMUNESTYRE VED SAMANSLÅING AV KOMMUNAR

Ordinært kommunestyreval blir halde i 2015, 2019, 2023 osv. I samband med samanslåing av kommunar har Kongen heimel i inndelingslova § 17 til å forkorte, men ikkje forlengje, kommunestyrevalperioden.

Ei samanslåing vil gjelde frå eit årsskifte. Dersom ei samanslåing gjeld frå 1. januar året etter eit ordinært kommuneval, kan Kongen gjere dei naudsynte unntaka frå vallovgjevinga slik at innbyggjarnane vel kommunestyret for den nye kommunen ved ordinært val (sjølv om kommunane ikkje er samanslått på valdagen).

Ved samanslåing frå andre årsskifte i kommunestyreperioden, kan det anten gjennomførast ekstraordinært val hausten før eller det nye kommunestyret kan veljast av og mellom medlemmene i kommunestyra som blei valde ved førre ordinære kommunestyreval. Kongen har fullmakt til å forkorte kommunestyreperioden i samband med samanslåing av kommunar. Det kan skje for heile kommunestyret ved gjennomføring av ekstraordinært kommunestyreval, eller for delar av kommunestyret dersom det nye kommunestyret skal veljast av og mellom medlemmene i kommunestyra som blei valde ved førre ordinære kommunestyreval. Det er ikkje noko formelt i vegen for at ein ny kommune kan fungere med alle dei valde representantane i eit nytt kommunestyre. Kommunelova § 7 nr. 2 inneheld berre eit minstetal på medlemmer i kommunestyret. Det eneste kravet er at medlemstalet skal vere eit oddetal.

Samanslåingane av Bodø og Skjerstad (vedteken i 2003, gjeldande frå 2005) og av Bjarkøy og Harstad (vedteken i 2011, gjeldande frå 2013) skjedde utan føregåande kommunestyreval. I tråd med ønska lokalt blei heimelen i inndelingslova § 17 annet ledd nytta til å forkorte valperioden for enkelte kommunestyremedlemmer slik at det nye kommunestyret blei samansett av medlemmene frå den eine (større) kommunen, supplert med nokre medlemmer valde av og mellom kommunestyret i den andre (mindre) kommunen. (Til dømes blei det ved valet i 2011 valt 13 medlemmer til Bjarkøy kommunestyre og 35 medlemmer til Harstad kommunestyre. Kommunane var samde om at kommunestyret i nye Harstad skulle vere samansett av kommunestyret i tidligare Harstad supplert med to medlemmer frå kommunestyret i Bjarkøy.)

For å gjennomføre ei samanslåing etter ein slik modell må ein gjere unntak frå vallova § 9-1 (2) om lengda på kommunestyreperioden. Unntak kan gjerast med heimel i inndelingslova § 17. Ein føresetnad for å korte ned kommunestyreperioden og velje nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra, er at kommunane ønskjer det. (For meir utfyllande informasjon, sjå brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Fylkesmannen i Vestfold 08.04.2015.)

I kommunereformperioden kan grunnlaget for det nye kommunestyret ordnast etter følgjande alternativ:

- Samanslåing frå 1. januar 2017: forkorta kommunestyreperiode og val av nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra. Kommunar som ønskjer det, kan også halde ekstraordinært kommunestyreval hausten 2016.

- Samanslåing frå 1. januar 2018: ekstraordinært kommunestyreval saman med stortingsvalget i 2017. Kommunane kan også velje ei forkorta kommunestyreperiode og val av nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra.
- Samanslåing frå 1. januar 2019: forkorta kommunestyreperiode og val av nytt kommunestyre av og mellom dei valde kommunestyra. Kommunar som ønskjer det, kan også halde ekstraordinært kommunestyreval hausten 2018.
- Samanslåing frå 1. januar 2020: ordinært kommunestyreval i 2019.

Kommunestyret i ein samanslått kommune blir konstituert før samanslåinga på same måte som nyvalde kommunestyrer, jf. kommunelova § 17. Inndelingslova § 27 seier at *”det nyvalte kommunestyret eller fylkestinget kallast saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober månad. Leiaren av fellesnemnda kallar saman og leier møtet inntil ny ordførar er valt. Elles gjeld reglane i kommunelova § 17 nr. 1 til 3 om konstituerande møte o.a. i kommunestyre og fylkesting.”* Inndelingslova § 27 fastset at funksjonsperioden og rolla for dei opphavlege kommunestyra *”varer inntil tidspunktet for iverksetjing av samanslåinga eller delinga som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b. Deira ansvar og fullmakter er likevel avgrensa til det som er nødvendig for å avslutte verksemda i dei eksisterande einingane.”* Departementet vil gjere desse føringane gjeldande også ved samanslåingar der kommunestyreperioden blir forkorta og det nye kommunestyret blir vald av og mellom dei valde kommunestyra hausten før ein samanslåing.

VEDLEGG 1

Oversyn over aktuelle føresegner i kommunelova og forvaltningslova Kommunelova

§ 8. *Formannskap. Fylkesutvalg.*

1. Kommunestyret og fylkestinget velger selv henholdsvis formannskap og fylkesutvalg på minimum 5 medlemmer. Dette gjelder likevel ikke kommuner og fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styringsform.
2. Medlemmer og varamedlemmer til formannskap eller fylkesutvalg velges for fire år av og blant medlemmene av kommunestyret eller fylkestinget. Valget holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.
3. Formannskapet og fylkesutvalget behandler forslag til økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak. For øvrig fastsetter kommunestyret og fylkestinget selv området for formannskapets og fylkesutvalgets virksomhet. Formannskapet og fylkesutvalget kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

§ 9. *Ordfører. Fylkesordfører. Varaordfører.*

1. Kommunestyret velger selv blant formannskapets medlemmer ordfører og varaordfører. Fylkestinget velger selv blant fylkesutvalgets medlemmer fylkesordfører og varaordfører. Valget foretas for hele valgperioden. Den som har vært ordfører eller varaordfører de siste fire år, kan nekte valg til begge verv. Tilsvarende gjelder for den som har vært fylkesordfører eller fylkesvaraordfører de siste fire år. Krav om fritak må fremsettes før valget foretas. I kommuner som har innført parlamentarisk styringsform velges ordfører og varaordfører blant kommunestyrets medlemmer. I fylkeskommuner som har innført parlamentarisk styringsform velges fylkesordfører og varaordfører blant fylkestingets medlemmer.
2. Trer ordføreren eller fylkesordføreren midlertidig ut av sitt verv, rykker varaordføreren opp som ordfører eller fylkesordfører, og det velges midlertidig ny varaordfører. Trer ordfører eller fylkesordfører endelig ut av sitt verv, foretas nyvalg.
3. Ordfører og fylkesordfører leder møtene i kommunestyret og fylkestinget, formannskapet og fylkesutvalget. Han eller hun er rettslig representant for kommunen og fylkeskommunen og underskriver på dennes vegne i alle tilfelle hvor myndigheten ikke er tildelt andre.
4. Ordfører og fylkesordfører har møte- og talerett i alle andre kommunale eller fylkeskommunale organer unntatt kommune- og fylkesråd og organer under disse, men har bare stemmerett og forslagsrett hvis han eller hun er valgt medlem. Ordfører og fylkesordfører kan la seg representere ved annet medlem av kommunestyret eller fylkestinget i organer hvor han eller hun ikke er medlem.
5. Kommunestyret og fylkestinget kan gi ordfører og fylkesordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

§ 10. *Faste utvalg. Komiteer.*

1. Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette faste utvalg for kommunale og fylkeskommunale formål eller for deler av den kommunale eller fylkeskommunale virksomhet. Slike utvalg skal ha minst tre medlemmer.
2. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv området for de faste utvalgs virksomhet. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.
3. Kommunestyret og fylkestinget velger selv medlemmer og varamedlemmer til utvalget, og blant medlemmene leder og nestleder.

4. Utvalget kan gi lederen eller et arbeidsutvalg myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.
5. Kommunestyret og fylkestinget kan opprette komiteer til forberedende behandling av saker og til å utføre særskilte verv. Slik komité kan også tildeles myndighet til å avgjøre enkeltsaker som har direkte tilknytning til komiteens oppdrag.
6. Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge faste utvalg og komiteer. En komité kan også omorganiseres eller nedlegges av det organ som har fått myndighet til å opprette vedkommende komité.

§ 10 a. Kommunestyrekomiteer. Fylkestingskomiteer.

1. Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer som saksforberedende organ for kommunestyret og fylkestinget. Komiteene kan ikke gis avgjørelsesmyndighet. Slike komiteer skal ha minst tre medlemmer.
2. Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer, og velger leder og nestleder til komiteene. Medlemmer av kontrollutvalget som også sitter i kommunestyret eller fylkestinget, er utelukket fra valg til komiteene. Ordfører og fylkesordfører kan fritas fra valget dersom kommunestyret eller fylkestinget bestemmer det.
3. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til komiteene. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i hver komité med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas med simpelt flertall.
4. Komiteene skal sammensettes forholdsmessig etter den kjønnsmessige fordeling blant de som skal velges. Varamedlemmer til komiteene velges på samme måte blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer.
5. Ved varig uttreden eller forfall til kommunestyret og fylkestinget etter § 16 nr. 2 skal vedkommende varamedlem tre inn i den kommunestyrekomité eller fylkestingskomité som den uttredende tilhørte.
6. Komiteene kan opprette arbeidsutvalg hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.
7. Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.

§ 14. Valgbarhet. Plikt til å ta imot valg.

1. Ved valg til
 - formannskap og fylkesutvalg
 - faste utvalg
 - kommunedelsutvalg
 - kontrollutvalg - kommuneråd og fylkesråd
 - kommunale eller fylkeskommunale nemnder opprettet i medhold av andre lovergjelder følgende regler:
 - a) Valgbar og pliktig til å ta imot valg er den som har stemmerett ved valg til kommunestyre og fylkesting, og som når valget finner sted står innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommune eller i en av kommunene i fylket. Ved valg til kommunedelsutvalg kan kommunestyret vedta at bare de som er innført i

folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommunedel, er valgbar. Den som ikke har nådd stemmerettsalder, er valgbar, men ikke pliktig til å ta imot valg.

- b) Utelukket fra valg er fylkesmannen, assisterende fylkesmann, og den som i vedkommende kommune eller fylkeskommune er administrasjonssjef eller dennes stedfortreder, er sekretær for kommunestyret eller fylkestinget, er leder av forvaltningsgren, har ansvaret for regnskapsfunksjonen i kommunen eller fylkeskommunen, eller foretar revisjon for kommunen eller fylkeskommunen. Leder av enkeltstående virksomheter er likevel ikke utelukket fra valg. I kommuner og fylkeskommuner med parlamentarisk styreform er ansatte i sekretariatet til rådet som har fått myndighet delegert fra rådet, ikke valgbar.
- c) Rett til å kreve seg fritatt fra valg har den som har gjort tjeneste som medlem av vedkommende organ de siste fire år. Den som er medlem av et parti som er registrert etter partiloven kapittel 2, kan nekte valg på grunnlag av listeforslag som ikke er framsatt av dette partiet.

- 2. Den som har tapt sin stemmerett eller foretar revisjon for vedkommende kommune eller fylkeskommune, er utelukket fra valg til også andre folkevalgte organer enn nevnt i nr. 1.
- 3. Den som er ansvarlig for regnskapet i kommunalt eller fylkeskommunalt foretak eller for interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som omhandlet i § 27, er utelukket fra valg til styret for foretaket eller den interkommunale virksomheten. Den som foretar revisjon for interkommunal eller interfylkeskommunal virksomhet som omhandlet i § 27, kan ikke velges til styret for virksomheten.
- 4. Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke velges til stemmestyremedlem i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke velges til stemmestyremedlem i kommunene i vedkommende fylke.
- 5. En kandidat som ellers ville vært utelukket fra valg på grunn av sin stilling, er likevel valgbar, hvis han eller hun har fratrudd stillingen når organet trer i funksjon.

§ 17 Konstituerende møte mv. i kommunestyre og fylkesting

- 1. Så snart valgoppgjøret er avsluttet, innkalles til konstituerende møte i det nyvalgte kommunestyre og fylkesting. Møtet kalles sammen av tjenestegjørende ordfører eller fylkesordfører med minst 14 dagers varsel, og holdes innen utgangen av oktober måned. Det er vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene er til stede.
- 2. Som første sak i det konstituerende møtet tar kommunestyret og fylkestinget stilling til om kommunestyrevalget eller fylkestingsvalget er gyldig, jf. valgloven § 13-4 første ledd. Dersom kommunen har avholdt direkte valg til kommunedelsutvalg, tar kommunestyret stilling til gyldigheten av dette valget før øvrige valg foretas. Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere og kontrollutvalg for den nye valgperioden. I møtet bør det også velges medlemmer av kommunale eller fylkeskommunale nemnder, og ledere for disse, hvis det ikke er overlatt til vedkommende nemnd selv å foreta dette valget.
- 3. Kommunestyre og fylkesting, formannskap og fylkesutvalg, trer i funksjon fra det konstituerende møte. Ordfører, fylkesordfører, varaordfører og andre folkevalgte organer trer i funksjon fra det tidspunkt de er valgt.
- 4. For nemnder som ikke blir valgt i det konstituerende møtet, forlenges de sittende medlemmers funksjonstid inntil nyvalg foretas.
Det nyvalgte kommunestyre eller fylkesting treffer selv vedtak om neste års budsjett.

§ 18. Innføring og oppheving av kommunal eller fylkeskommunal parlamentarisme.

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv vedta å innføre parlamentarisk styringsform etter reglene i dette kapittel. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvdel av kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.
2. Forslag om innføring av parlamentarisk styringsform må være fremmet og votert over i kommunestyret eller fylkestinget senest 31. desember i nest siste år av valgperioden. Det kreves ikke at forslaget oppnår flertall. Innføring av parlamentarisk styringsform kan tidligst vedtas på det nyvalgte kommunestyrets eller fylkestingets konstituerende møte. Styringsformen må være vedtatt og satt i verk når det andre året av den nye valgperioden tar til.
3. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv vedta å gå tilbake til ordinær styringsform etter reglene i denne paragraf. Slikt vedtak må treffes med tilslutning av minst halvdel av kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer.
4. Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om dannelse av kommuneråd eller fylkesråd skal skje etter § 19 eller § 19 a.

§ 19. Kommuneråd. Fylkesråd.

1. Kommunestyret og fylkestinget skal selv opprette et kommuneråd eller fylkesråd som øverste ledelse av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon.
2. Når det innføres kommuneråd eller fylkesråd, bortfaller ordningen med administrasjonssjef.
3. Ved videreføring av parlamentarisk styreform velger kommunestyret eller fylkestinget selv et råd i det konstituerende møtet etter et kommunestyre- eller fylkestingsvalg. Når kommunestyret eller fylkestinget selv har vedtatt at det sittende rådet skal fratre eller er blitt meddelt at rådet vil fratre, skal valg av nytt råd foretas senest i det neste møtet. Rådet tiltrer straks det er valgt.
4. Et forslag til råd skal inneholde det antall navn som ønskes i rådet og skal angi hvem som skal være rådets leder og nestleder. Bestemmelsene om kjønnsmessig balanse i § 38 a nr. 3 første og andre punktum gjelder tilsvarende. Det må enten stemmes for et av forslagene eller stemmes blankt. Det forslaget som får flest stemmer er valgt. Foreligger det flere enn to forslag, må et forslag likevel ha tilslutning fra flertallet av de avgitte stemmene for å være valgt. Får ingen av forslagene slik tilslutning, skal det stemmes på nytt over de to forslagene som fikk flest stemmer. Det forslaget som ved denne avstemningen får flest stemmer er valgt.
5. Et forslag om at rådet skal fratre må fremsettes i møte. Forslaget skal behandles i neste møte med mindre to tredjedeler av de møtende krever umiddelbar avstemning. Meddelelse fra rådet om fratreden skal gis i møte.
6. Fratrer et medlem av rådet etter vedtak eller eget ønske, skal det velges et nytt medlem etter forslag fra rådet. Dersom lederen fratrer skal det velges nytt råd.
7. Den som velges som medlem av kommuneråd eller fylkesråd, fratrer sine øvrige kommunale eller fylkeskommunale verv i funksjonsperioden. Kommunestyret eller fylkestinget kan velge settemedlemmer for andre verv enn kommunestyre- eller fylkestingsmedlem for den tid vedkommende er medlem av kommunerådet eller fylkesrådet.

§ 19 a Utpeking av kommunerådsleder kandidat eller fylkesrådsleder kandidat

1. Når den parlamentariske situasjonen i kommunestyret eller fylkestinget tilsier det, har ordføreren eller fylkesordføreren på kommunestyrets eller fylkestingets vegne plikt til å gi en kommunerådsleder kandidat eller fylkesrådsleder kandidat i oppdrag å danne nytt kommuneråd

eller fylkesråd. Den kandidaten som ordføreren eller fylkesordføreren etter politiske sonderinger antar kan samle størst oppslutning i kommunestyret eller fylkestinget for sitt kommuneråd eller fylkesråd, skal utpekes.

2. Er skifte av kommuneråd eller fylkesråd følge av et kommunestyrevalg eller fylkestingsvalg, skal den person som til enhver tid formelt innehar ordførervervet eller fylkesordførervervet, ha oppdraget som følger av nr. 1.

3. Den utpekte kandidaten setter selv sammen sitt kollegium, og det nye kommunerådet eller fylkesrådet konstituerer seg selv. Bestemmelsene om kjønnsbalanse i § 38 a nr. 3 første og annet punktum gjelder tilsvarende. Lederen av kommunerådet eller fylkesrådet kan selv når som helst skifte ut medlemmer av rådet og bestemme rådets sammensetning.

4. Kommunerådet og fylkesrådet sender, straks det har konstituert seg, melding til kommunestyret eller fylkestinget om rådets sammensetning. Tilsvarende gjelder ved endringer i rådets sammensetning.

5. Funksjonstiden til kommunerådet eller fylkesrådet er uavhengig av kommunestyrets og fylkestingets valgperiode.

6. Ved skifte av kommuneråd og fylkesråd blir fratredende råd sittende inntil nytt råd har konstituert seg.

7. Et forslag om at rådet skal fratre, må fremsettes i kommunestyremøte eller fylkestingsmøte. Forslaget skal behandles i neste kommunestyremøte eller fylkestingsmøte med mindre to tredjedeler av de møtende krever umiddelbar avstemning. Meddelelse fra rådet om fratreden skal skje i kommunestyremøte eller fylkestingsmøte.

8. Et medlem av rådet fratrer, foruten i tilfeller nevnt i nr. 3 i denne paragrafen, etter vedtak eller etter eget ønske. Dersom rådslederen fratrer, skal hele rådet fratre.

§ 30. Møteprinsippet. Møtebok

1. Folkevalgte organer behandler sine saker og treffer sine vedtak i møter.

2. Når en sak skal avgjøres av annet organ enn kommunestyret eller fylkestinget, kan lederen for organet beslutte saken tatt opp til behandling ved fjernmøte eller ved skriftlig saksbehandling. Dette kan likevel bare gjøres når det er påkrevd å få avgjort saken før neste møte, og det enten ikke er tid til å kalle sammen til ekstraordinært møte, eller saken ikke er så viktig at dette må anses nødvendig.

Departementet kan gi nærmere regler om adgang til å treffe vedtak på grunnlag av fjernmøte eller skriftlig saksbehandling.

3. Det skal føres møtebok over forhandlingene i alle folkevalgte organer. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv nærmere regler om føring av møtebok.

4. Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at et medlem av organet er inhabilt

§ 31. Møteoffentlighet

1. Enhver har rett til å overvære møtene i folkevalgte organer.

2. Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det foreligger lovbestemt taushetsplikt.

3. Et folkevalgt organ skal vedta å lukke et møte når det skal behandle en sak som angår en arbeidstakers tjenstlige forhold.

4. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til personvern krever det.

5. Et folkevalgt organ kan vedta å lukke et møte når hensynet til tungtveiende offentlige interesser tilsier det, og det vil komme fram opplysninger i møtet som kunne ha vært unntatt

offentlig innsyn etter lov 19. mai 2006 nr. 16 (offentleglova) dersom de hadde stått i et dokument.

§ 31a. *Prosedyreregler mv.*

1. Hvis møtelederen eller vedkommende organ krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.
2. Møtelederen skal etter anmodning gi tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet.
3. Kommunerådet eller fylkesrådet bestemmer selv om deres møter skal være åpne, såfremt § 31 ikke er til hinder for åpenhet.

§ 35 nr. 4. *Valgmåte*

Valg av medlemmer av nemnder holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.

§ 36. *Forholdsvalg – listeforslag.*

Ved forholdsvalg følges denne framgangsmåten:

1. Valg foregår på grunnlag av på forhånd innleverte lister med forslag til kandidater. Partier eller grupperinger som er representert i det velgende organ, kan bare levere ett listeforslag hver. Listen kan inneholde inntil dobbelt så mange forskjellige navn som det skal velges medlemmer. Kandidater fra et parti eller en gruppering kan bare føres opp på partiets eller grupperingens listeforslag, eller på en fellesliste som utgår fra flere partier eller grupperinger.
2. Skal det velges to eller tre medlemmer, skal hvert kjønn være representert på den enkelte liste. Skal det velges fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to. Skal det velges seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre. Skal det velges ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og skal det velges flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg av arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse reglene følges så langt det er mulig. Når det gjelder representasjon av begge kjønn i styret i selskaper som er eid av kommuner og fylkeskommuner i fellesskap, vises til kapittel 12 A.
3. Listeforslaget skal være underskrevet av minst ett medlem av det parti eller den gruppering som framsetter forslaget. Den som underskriver må være medlem av det velgende organ. Foreslås kandidat som kan kreve seg fritatt fra valg, skal det være innhentet samtykke fra denne.

§ 37. *Forholdsvalg – valgoppgjøret.*

1. Ved valgoppgjøret fordeles medlemsplassene på listene i forhold til det antall stemmesedler hver liste har fått, ved bruk av delingstall 1, 2, 3, 4 osv. Har flere lister samme kvotient, tilfaller plassen den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres valget ved loddrekning.
2. Når det er avgjort hvor mange medlemsplasser en liste vil få, foretas en ny stemmeopptelling for listens kandidater. En går fram slik:
Først telles de navn som står som nr. 1 på stemmesedlene. Den kandidat som får flest stemmer ved denne opptellingen, er valgt. Skal listen ha mer enn én plass, teller en deretter opp de navn som står som nr. 2 på stemmesedlene. Den kandidat som får flest stemmer ved de to opptellingene, når en ser bort fra den allerede valgte, er valgt. På samme måte fortsetter en

inntil alle plasser listen skal ha er besatt, med de modifikasjoner som følger av bestemmelsen i denne paragrafs nr. 3. Hvis flere kandidater har fått like mange stemmer, anses den valgt som står først i rekkefølgen på listen.

Ved opptellingen ses bort fra andre navn enn de som står på den innleverte valgliste.

3. Viser det seg at et kjønn etter denne fremgangsmåte vil bli representert med færre medlemmer fra en liste enn det som følger av kravene i § 36 nr. 2, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn så langt mulig opp på listen i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse.

4. Hver liste skal såvidt mulig tildeles så mange varamedlemmer som den får medlemmer, med et tillegg av to. Varamedlemsplassene fordeles ved fortsatt opptelling på samme måte som bestemt for medlemmene i pkt. 2 og 3 ovenfor.

38a. Avtalevalg.

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.

2. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.

3. Kravene til kjønnsbalanse i § 36 nr. 2 gjelder tilsvarende. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av første punktum, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg til arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse regler følges så langt det er mulig.

4. Ved valg av varamedlemmer gjelder nr. 3 tilsvarende.

§ 39 nr. 2 Reglement for delegasjon. Innstillingsrett

Kommunestyret og fylkestinget skal vedta reglement for delegasjon av avgjørelsesmyndighet og for innstillingsrett innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Sist vedtatte reglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt.

§ 40. Rett og plikt til å delta i møter i kommunale og fylkeskommunale organer. Inhabilitet. Rett til dokumentinnsyn.

1. Den som er valgt som medlem av kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ, plikter å delta i organets møter, med mindre det foreligger gyldig forfall.

Arbeidstaker har krav på fri fra arbeid i det omfang dette er nødvendig på grunn av møteplikt i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer. Arbeidstaker har også rett til permisjon fra sitt arbeid i fire år eller for resten av valgperioden for å utføre heltids- eller deltids kommunalt eller fylkeskommunalt verv.

2. Medlem som er til stede i et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ når en sak tas opp til avstemning, plikter å avgi stemme. Ved valg og ansettelse er det adgang til å stemme blankt

3. Om inhabilitet gjelder reglene i forvaltningsloven kap. II, med følgende særregler:

- a. Inhabilitet inntreer ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.
- b. Kommunalt og fylkeskommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi og regional plan gjelder ikke første punktum.
- c. Ved behandling av klager etter forvaltningsloven § 28 andre ledd er ansatte eller folkevalgte som var med på å treffe det påklagede vedtak, eller som medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen. Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen.
4. Vedkommende organ kan frita et medlem fra å delta ved behandlingen av en sak når han eller hun ber om det før saken tas opp til behandling, og vektige personlige grunner tilsier dette.
5. Kommunestyret og fylkestinget skal selv fastsette et reglement for de folkevalgtes rett til innsyn i saksdokumenter og til informasjon om saker som er under behandling.

§77 nr. 2. Utelukket fra valg til kontrollutvalget

Utelukket fra valg er ordfører, fylkesordfører, varaordfører, medlem og varamedlem av formannskap og fylkesutvalg, medlem og varamedlem av kommunal eller fylkeskommunal nemnd med beslutningsmyndighet, medlem av kommuneråd eller fylkesråd, *medlem og varamedlem av kommunestyrekomite og fylkestingskomite etter § 10a* og ansatte i kommunen eller fylkeskommunen.

§ 80a. Representasjon av begge kjønn i styret for aksjeselskap der kommuner/ fylkeskommuner eier minst to tredeler av aksjene

1. Reglene i aksjeloven § 20-6 om representasjon av begge kjønn i styret gjelder tilsvarende for aksjeselskap hvor kommuner og fylkeskommuner til sammen eier minst to tredeler av aksjene i selskapet. Departementet kan gi forskrifter om at reglene i første punktum også skal gjelde for aksjeselskaper som eies av kommuner eller fylkeskommuner med under to tredeler, når resten av selskapet er eid av staten eller selskaper som direkte eller indirekte, er heleid av staten.
2. For å legge til rette for at valget oppfyller kravene i nr. 1 kan departementet gi forskrift om den nærmere gjennomføringen av valget av styremedlemmer som velges av og blant de ansatte, jf. aksjeloven § 6-4, herunder også eventuelt i selskaper som nevnt i nr. 1 annet punktum.

Forvaltningslova

§ 6. Habilitetskrav

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

a) når han selv er part i saken;

b) når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende eller i sidelinje så når som søsken;

c) når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;

d) når han er verge eller fullmektig for en part eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;

e) når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for

1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller

2. et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part

Er den overordnede tjenestemann ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan.

Ugildhetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at tjenestemannens tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke hans standpunkt og verken offentlige eller private interesser tilsier at han viker sete.

Rekkevidden av annet og fjerde ledd kan fastlegges nærmere ved forskrifter som gis av Kongen.

VEDLEGG 2

Døme på valoppgjer ved forholdstalsval til formannskap/fylkesutval og nemnder

Døme 1

Kommunestyret har 45 representantar. Det skal veljas ei nemnd med 13 medlemmer. 6 lister (A, B, C, D, E og F) stiller ved valet. Dei får i same følgd 18, 14, 7, 3, 2 og 1 røyst(er).

Valgoppgjeret vil da bli slik: <u>Divisjon med: 1 2 3 4 5 6 7</u>							
A	18	9,0	6,00	4,50	3,6	3,00	2,57
B	14	7,0	4,66	3,50	2,8	2,33	2,00
C	7	3,5	2,33	1,75	1,4	1,16	1,00
D	3	1,5	1,00	0,75	0,6	0,50	
E	2		1,0		0,66		
F	1		0,5		0,33		

Fordelinga i nemnda blir slik:

A: 6 representantar

B: 4 representantar

C: 2 representantar

D: 1 representant

B er nærast til å ta eit mandat. D har sistemandatet på grunn av lågare røystetal enn A.

Døme 2

Kommunestyret har 25 representantar. Det skal veljast ei nemnd med 7 medlemmer. 4 lister (A, B, C og D) stiller ved valet. Dei får i same følgd 13, 5, 4 og 3 røyster.

Valgoppgjeret vil da bli slik: <u>Divisjon med: 1 2 3 4 5 6</u>						
A	13	6,5	4,33	3,25	2,6	2,16
B	5	2,5	1,66	1,25	1,0	0,83
C	4	2,0	1,33	1,00	0,8	0,66
D	3	1,5	1,00	0,75	0,6	0,50

Fordelingen i nemnda blir slik:

A: 4 representantar

B: 1 representant

C: 1 representant

D: 1 representant

D har sistemandatet.

A er nærast til å ta mandat.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2015/1850
		Arkivkode:	033

Utvaksaksnr	Utval	Møtedato
108/15	Kommunestyret	29.10.2015

VAL AV VALNEMND FOR PERIODEN 2015 - 2019

Administrasjonen si tilråding:

Volda kommunestyre vel følgjande medlemmer til valnemnda:

Som leiar vertvalt.

Som nestleiar vert valt.

Vedlegg:

[Reglement for styre, nemnder, råd og utval i Volda kommune](#)

Saksopplysningar:

I det konstituerande kommunestyremøtet skal det veljast valnemnd for valperioden.

Heimelen for å oppnemnd ei slik nemnd er å finne i kommuneloven §§ 10 og 10a. Administrasjonen kan då legge saker som vedkjem val til ulike råd og utval fram for valnemnda, som gir tilråding i alle valsaker som ikkje er avgjort direkte av kommunestyret sjølv i det konstituerande møtet.

Valnemnda bør ha brei representasjon frå partia i kommunestyret, og etter vedtak i kommunestyret 01.10.15 skal valnemnda samansettast av inntil 11 representantar.

Reglane om kjønnsmessig balanse gjeld også for valnemnda si samansetjing. Det vil seie at det skal vere minst 40% menn/kvinner i utvalet.

Val av medlemmer i valnemnda skal gjennomførast som forholdsval dersom eitt av medlemmene i kommunestyret krev det.

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:
Dei som vert valde

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Inger-Johanne Johnsen	Arkivsak nr.:	2015/1850
		Arkivkode:	033

Utvaksaksnr	Utval	Møtedato
109/15	Kommunestyret	29.10.2015

VAL AV STYRE, RÅD OG UTVAL OG ANDRE NEMNDER FOR PERIODEN 2015-2019

Valnemnda si tilråding:
(Sjå vedlagte referat)

Vedleggsliste:

Uprenta saksvedlegg:
Rundskriv H-12/15 frå KMD
Kommunelova

Utskrift av endeleg vedtak:

Referat: Andre møte i førebels Valnemnd for kommunestyreperioden 2015-2019.

Stad: Volda rådhus, Dato 20.10.2015 Klokka 14:00

Møtte:

Arild Iversen (KRF), Margrete Bjerkvik (KRF), Magnar Sunde (AP), Hild Våge (AP), Odd A. Folkestad (FRP), Roald Espset (FRP), Odd Harald Sundal (SP), Dan Bjørneset (H), Benedikte Holmberg (V) (vara for Fride Sortehaug), Gunnar Strøm (SV), Øyvind Festø (MDG)

-Møtet satt klokka 14:05

-Leiar opna møtet med å informere om endringar i utvala frå OPP si side.

-Einigheit om å gå gjennom utval for utval og legge fram endringane.

DRIFTSSTYRET	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANTAR
9 plassar		
POS med framlegg om:	-Rebecca Riise Bjerknes	1. Inghild Remøy
	SP (-leiar)	2. Anne Lise Fredly
		3. Dag Aarflot
	-Hild Våge (-nestleiar)	4. Idar Flo
		5. Janne Heggvoll
	-Bjørn Ytrestøyl	6. Kaspar Selvik
	-Alf Jacobsen	7. Lina Marie Bjørkedal
	-Mathilde Eiksund	8. Helge Standal
KRF med framlegg om:	-Henning Holsvik	1:Erlend Krumsvik
	-Inger Tove Bilsbak	2:Kjell Petter Wiik
	Simonnes	3:Alinde Marie Bjørkedal
		4:Margaret Theresa Raiaratne Kornberg
FRP med framlegg om:	Roald Espset	1: Jenny Venås
		2: Eiliv Halkjelsvik
H med framlegg om:	Per Svein Krøvel	1:Ivar Otto Kristiansen
		2:Odd Martin Velsvik

FORVALTNINGS- STYRET 9 plassar	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	-Magnar Sunde (-leiar) -Øyvind Festø (-nestleiar) -Lina Marie Bjørkedal -Margrethe Trovåg -Åshild Vik	1. Hans Peter Eidseflot 2. Alexander Løvik Stevenson 3. Milan Ilic 4. Kari Hasle 5. Idar Flo 6. Annlaug Stokke 7. Hildegunn Homberset 8. Ingrid Salt
KRF med framlegg om:	-Erlend Koppen -Magny Astrid Fylling	1: Einar Børtveit 2: Esther Kesseboom Lien 3: Øyvind Haugan Cruickshank
FRP med framlegg om:	-Sindre Olav Kvangardsnes	1: Rolleiv Hjelle 2: Jon Georg Dale 3: Elin Mari Løvøy Wilhelmsen
H med framlegg om:	-Sindre Rotevatn	1: Petter Espe 2: Elisabeth Welle Høidal

KONTROLLUTVALET 7 repr.	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
H med framlegg om:	-Solfrid Førde -Ronald Hagen –(leiar)	Anne Sundalsfoll
KRF med framlegg om:	-Håvard Strand	Inge Aleksander Bruheim
FRP med framlegg om:	-Ragnhild Folkestad	1:Eiliv Halkjelsvik 2:Elin Mari Løvøy Willhelmsen
V med framlegg om:	-Uthman Harbid	Tor Mikalsen
SP med framlegg om:	-Jørgen Holte	Anne Karin Espe
AP med framlegg om:	-Toril Rødven Eide	Arne Ullaland

VALNEMND 11 repr.	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
AP	Hild Våge	Margrete Trovåg
AP	Magnar Sunde	Bjørn Ytrestøyl
SP	Sølvi Dimmen	Odd Harald Sundal
SV	Åshild Vik	Gunnar Strøm
V	Fride Sortehaug	Benedicte Holmberg
MDG	Øyvind Festø	Rebecca Riise Bjerkvik
KRF	Erlend Krumsvik	Arild Iversen
KRF	Margrete Bjerkvik	Anders Egil Straume
FRP	Roald Espset	Odd A. Folkestad
FRP	Sindre Olav Kvangardsnes	Jon Georg Dale
H	Sindre Rotevatn	Per Svein Krøvel

Representantskap IKS revisjon	1.Ordførar	1. Varaordførar
	2. Rådmann	2. Ass. Rådmann

Eldrerådet:	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	- Roger Nedreklepp (Leiar)	–Inge Kløvning
	– Ingun Øye	– Kirsten Homberset
	– Mao Deogratias Mucocori	-Reidun Eide
KRF med framlegg om:	-Einar Børtveit	-Inger Håvik
FRP - med framlegg om:	-Inger Johanne Halkjelsvik	-Hilda Fløtre

Administrasjonsutvalet:	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Jørgen Amdam	Hild Våge
	Fride Sortehaug	Odd Harald Sundal
	Sølvi Dimmen	Gunnar Strøm
KRF med framlegg om:	Margrete Bjerkvik	Anders Egil Straume
FRP med framlegg om:	Odd A. Folkestad	Jenny Venås

Merk:

Dette under føresetnad at medl. vert valde til formannskapet

Rådet for funksjonshemma (5.repr)	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Anne Grethe Eiken	Milan Ilic
	Sølvi Dimmen	Annlaug Stokke
	Reidar Haug	Astrid Gjersdal
KRF med framlegg om:	Esther Kesseboom Lien	Marit Isene
FRP med framlegg om:	Arne Odmund Torvik (leiar)	Terje Følsvik

Forstandarskapen i Sparebank1 Søre Sunnmøre (2 repr)	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
AP med framlegg om:	Oddny Vatnehol	Idar Flo
KRF og H med framlegg om:	Arild Iversen	Dan Bjørneset

Fylkesmøtet KS	REPRESENTANTAR	VARAREPRESENTANTAR
	-Ordførar -Arild Iversen	1: Varaordførar 2:Hild Våge 3:Gunnar Strøm 4:Odd Harald Sundal 5:Henning Holsvik 6:Roald Espset

Styret for Søre Sunnmøre Kommunerevisjon		
	Margrete Bjerkvik	Eiliv Halkjelsvik

Representantskapen for SSKR (sjå over)	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Ordfører	Varaordfører

Kommunal byggenemnd	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	A– Jan Henning Egset	SP - Rebecca Riise Bjerknes
	V - Benedicte Holmberg	V - Idar Flo
	A – Hild Våge	MDG - Helge Standal
FRP med framlegg om:	Harald Søvik	Egil Berg
KRF med framlegg om:	Herman Dahl	Magny Astrid Fylling

Sakkyndig nemnd for eigedomsskatt	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Svein H. Arnesen - Leiar	Benedikte Holmberg
	Atle Svellingen - Nestleiar	Svein Bjerkvik
	Oddny Vatnehol	Ottar Arve Bjørkedal

Klagenemnda for eigedomsskatt	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Harald O. Søvik	Svein Seljeset
	Bjørn Ytrestøyl	Milan Ilic
	Inger Tove Simones	Inger Lise Eiken
	Hildegun Nautvik	Ann Elin Haugland Bjørkedal
	Sølvi Dimmen	Tor Mikalsen

Styret for Volda Ørsta Reinholdsværk:	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Helge Standal	Anne Natvig
KRF og Høgre med framlegg om:	Ann Britt Våge Fannemel	Erlend Krumsvik

Representantskapet for VØR	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Jan Henning Egset	Margrete Trovåg
	Hild Våge	Dag Årflot
H med framlegg om:	Torill Hasfjord Bjørneset	Margrete Bjerkvik
FRP med framlegg om:	Arne Oddmund Torvik	Eiliv Halkjelsvik

Styret for Sunnmøre Kulturnæringshage AS (1 representant og 1 vara)	REPRESENTANT	VARAREPREENTANT
Ventar		

Kyrkjeleg Fellesråd	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
AP med framlegg om:	Anne Grethe Eiken	Magny Astrid Fylling

Styret for Volda folkeakademi	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
Dette går ut		

Styret for Volda Taxisentral	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
H med framlegg om:	Ola Rangseter	Gunnar Strøm

Styret for Stiftinga Voldabygdetun	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Eivind Indresøvde	Lars Barstad

Rådet for stiftinga for Nynorsk Kultursetrum	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Astrid Gjersdal	Anne Lise Fredly

Årsmøtet i Sunnmøre Museum	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Kari Hasle	Tove Aurdal Hjellnes

Utsending til landssamanslutninga for nynorskkommunar (3 stk.)	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Hilde Osdal	1: Sølvi Dimmen 2: Uthman Harbid 3: Inger Anne Kvamme 4: Roald Espset 5: Kaspar Selvik
	Milan Ilic	
OPP med framlegg om:	Karl Anders Helset	

Kontaktutvalet for skogbruk	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Jacob Helset	Ottar Arve Bjørkedal

Kommunal Heimevernsnemnd	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
OPP med framlegg om:	Roald Espset	Kjell Helge Krumsvik
POS	Hild Våge	Rebecca Riise Bjerknes

Fadder for Ungdomsrådet	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Åshild Vik	Mathilde Eiksund

AV-senteret og Norsk Nettskule	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
KRF med framlegg om:	Olav Trandal	Espen Stray Helle

Klimakutt Møre	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Lina Mari Bjørkedal	Anne Natvig
	Idar Flo	Egil Berg
	Øyvind Festø	Uthman Harbid

Stiftinga Dalsfjord fyrmuseum	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Edvin Dale	Tove Aurdal Hjellnes

Ålesund og omegn krisesenter og overgrepsmottak	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Åshild Vik	Alinde Marie Bjørkedal

Minnefondet for Olav Riste	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Gunnar Strøm	

Kontaktperson til Konfliktrådet på Sunnmøre	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Ordfører	Varaordfører

Søre Sunnmøre vassområde - pol. repr. i styringsgruppa	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Hild Våge	Helge Standal

Fairtrade, kommunal Representant.	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Anne Natvig	Mathilde Eiksund

Medlem til representantskap i Sunnmøre Regionråd (sjåsak 2014/2088)	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Ordfører	Varaordfører

Trepartssamarbeid - partssamansettgruppe (sjåsak 2015/784) 2 plassar	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
POS med framlegg om:	Ordfører	Varaordfører
KRF med framlegg om:	Erlend Krumsvik	Sindre Kvangarsnes

Representantar til Interkommunaltarkiv for MøreogRomsdal IKS sitt representantskap		
	Ordfører	Varaordførar

Stiftinga for sentrumsprosjektet		

*Styringsgruppa for sentrumsprosjektet
5 repr. Frå formannskapet
Ventar til repr.til formannskapet er valde.*

<u>Stiftinga for varmtvassbassenget</u>	REPRESENTANT	VARAREPRESENTANT
	Arne Oddmund Torvik	Åshild Vik
	Odd A. Folkestad	Margrete Bjerkvik

Møtet heva omlag kl. 18:15

Referent: Øyvind Festø

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Arkivsak nr.:	2015/2102
	Arkivkode:	A20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
110/15	Kommunestyret	29.10.2015

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - SPESIALUNDERVISNING - GRUNNSKULEN I VOLDA KOMMUNE

Kontrollutvalet si tilråding:

1. Kommunestyret tek til vitande forvaltningsrevisjonsprosjektet spesialundervisning - grunnskulen Volda kommune.
2. Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal fylgjast/utførast:
 - a. Kommunen skal sørgje for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/2016.
 - b. Kommunen skal sørgje for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
 - c. Kommunen skal utarbeid rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.
3. Kommunestyret merkar seg at det er dobbelt så mange elevar som tek mot spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen som i småskulen. Ut frå kunnskapen om kor viktig det er med tidleg innsats, ber kommunestyret administrasjonen vri innsatsen ved å setje inn større ressursar tidleg.
4. Kommunestyret ber om at ein i samband med overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for komande valperiode sterkt vurderer å følgje opp rapporten med ein ny forvaltningsrapport der ein ser på samspelet mellom skulen og pp-tenesta.
5. Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterer om status for gjennomføringane av anbefalingane og evt. vidare framdrift til kontrollutvalet innan 01.08.2016.

Vedleggsliste:

Forvaltningsrevisjonsprosjekt - spesialundervisning - grunnskulen Volda kommune, utarbeidd av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS, datert 11.06.2015.

Utskrift av endeleg vedtak:

VOLDA KOMMUNE – KONTROLLUTVALET

U T S K R I F T

frå

M Ø T E B O K

Utval:	Sak nr.:	Arkiv:	Møtedato:
Kontrollutvalet i Volda kommune	26/15	217	30.09.2015

SAK 26/15 FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – SPESIALUNDERVISNING – GRUNNSKULEN VOLDA KOMMUNE

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsprosjekt – spesialundervisning - grunnskulen Volda kommune.
Utarbeida av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS, datert 11.06.2015.

Saksopplysningar

Vedtak for prosjektet

Kontrollutvalet vedtok i sak 37/14 å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring spesialundervisning i grunnskulen. Formålet med prosjektet er å sette søkelys på dagens situasjon og peike på muligheiter for forbedring og vidareutvikling av den kommunale verksemd, samt avdekke eventuelle manglar.

Problemstillingar, anbefalingar og rådmannen sine kommentarar

Problemstilling 1:

Sikrar kommunen eleven sine rettigheter knytt til sakkyndig vurdering? (Del 6 i rapporten. Side 18)

Revisor sin konklusjon, oppsummering:

- PPT skal utarbeide ei sakkyndig vurdering før kommunen gjer enkeltvedtak om spesialundervisning.
- Kan vere tilstrekkeleg å utarbeide sakkyndig vurdering kvart tredje/fjerde år, men dette må vurderast i kvart enkelt tilfelle. Eleven/føresette kan og krevje ny sakkyndig vurdering.
- Kontrollert 20 av 90 saker der det hadde blitt tildelt spesialundervisning, tilfeldig utvalt av alle dei offentlege skulane i kommunen.
- Innhaldet i dei sakkyndige vurderingane var i samsvar med føresetnadane i opplæringslova, og vurderinga låg som grunnlag for dei vedtaka som blei fatta.
- Dei sakkyndige vurderingane som ligg til grunn for enkeltvedtak dette skuleåret var ikkje eldre enn 3-4 år, og det gjekk fram kor lenge den var gjeldande.

- Skulen og PPT er i dialog med foreldra før den sakkyndige vurderinga vert utarbeida, og dei føresette får dermed mulegheit til å komme med evt. innspel i forhold til vurderinga som vert gjort.
- I følge kommunen sine skriftlege rutinar skal føresette signere samtykkeerklæring før PPT startar kartlegging av eleven. Av dei kontrollerte elevmappene låg det berre føre ei signert samtykkeerklæring.
- I dei tilfelle der PPT ikkje tilrår spesialundervisning samarbeider PPT og skulen slik at eleven får eit tilrettelagt undervisningsopplegg innanfor det ordinære opplæringstilbodet.

Problemstilling 2:

Ligg det føre skriftleg vedtak på elevar med spesialundervisning og er dei i samsvar med vedtaket?

(Del 7 i rapporten. Side 22)

Revisor sin konklusjon, oppsummering:

Vedtak: Form og innhald

- Vedtak om spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva for opplæringstilbod eleven skal få.
- Dei ulike skulane nytta i stor grad same mal for utforming på vedtaka, men det var derimot forskjellig detaljgrad og kvalitet på vedtaka.
- Vedtaka hadde i stor grad informasjon om innhald, organisering og omfang av spesialundervisninga, men også enkelte tilfelle der vedtaka inneheldt lite informasjon m.o.t. desse emna.
- Spesielt ved ein av skulane blei det i stor grad berre vist til den sakkyndige vurderinga og framtidig IOP.
- Det er viktig at vedtaka inneheld all relevant informasjon slik at foreldre/føresette får kjennskap til innhaldet.

Unnateke offentlegheit

- Dei fleste kontrollerte vedtaka var stempla med «unnateke offentlegheit», med unntak av vedtaka fatta ved Volda ungdomsskule.

Klage

- Vert berre i varierende grad fatta vedtak i saker der det ikkje har blitt tilrådd spesialundervisning.
- Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak, og når det ikkje vert fatta vedtak fell desse rettane vekk.
- Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Problemstilling 3:

Vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapportar)

(Del 8 i rapporten. Side 27)

Revisor sin konklusjon, oppsummering:

Individuell opplæringsplan (IOP)

- IOP skal vise mål, innhald og korleis opplæringa skal gjennomførast.

- Planen skal rullerast kvart år så lenge eleven har vedtak om spesialundervisning, og skal innehalde kor mange timar med spesialundervisning i skuleåret som er spesifisert i enkeltvedtaket.
- Ulik utforming og kvalitet på planane ved dei ulike skulane.
- Det er utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport som vert teken i bruk ved alle skulane for skuleåret 2015/2016.
- IOP må utarbeidast så snart som mulig etter at enkeltvedtak er fatta. Manglande dato for når IOP har vore utarbeida gjorde det vanskeleg å evaluere sakshandsamingstida.
- I dei få tilfella det gjekk fram signaturdato kunne det sjå ut som at planane vart utarbeida på hausten, medan vedtaka i stor grad var fatta i mai/juni.
- Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld signatur og dato for utarbeiding, og evt. re-vurderingsdato.
- IOP bør utarbeidast så snart som mulig, og i samband med at enkeltvedtak om spesialundervisning vert fatta.
- Sjølv om ein registrerte forskjellig mal og utforming mellom dei ulike skulane, oppfylte i stor grad alle IOP-ane dei krava som går fram av lov og rettleiar.
- Kontrollen avdekkja ved nokre saker med avvik mellom vedtak og IOP i høve tildelt ressurs, utan at det hadde vore utarbeidd nytt enkeltvedtak.
- Ressursendringar som berre går fram av IOP-en fører til at eleven mistar klageretten sin. På ei anna side er IOP i stor grad utarbeida i samråd med dei føresette (signert).
- Kommunen bør utarbeide rutinar for å få på plass nytt enkeltvedtak i dei saker der ein vel å endre den tildelte ressursen til eleven i løpet av skuleåret.

Årsrapport

- Registrerte forskjellig mal og utformin av årsrapportane ved skulane, som også gjorde at kvaliteten varierte.
- Samanhengen mellom IOP og årsrapportane var varierende både m.o.t. opplæringsmål og tiltak.
- I dei fleste tilfella hadde årsrapporten anna utforming enn IOP, og i fleire av sakene gjekk det ikkje fram ei evaluering av sjølv ressursen (om timeforbruket har vore tilstrekkeleg).
- Kommunen bør sørge for at ein får implementert den nye malen for IOP med tilhøyrande årsrapport ved alle skulane i løpet av skuleåret 2015/2016, slik som administrasjonen har signalisert.

Anbefalingar i rapporten (Rapporten del 9. Side 30)

1. Kommunen bør sørge for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/2016.
2. Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
3. Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Rådmannen si tilbakemelding (Rapporten del 10. Side 31)

«Vi kjenner att det som er peika på i rapporten. Anbefalingane som er peika på er relevante og er allereie under arbeid.

Lene Nupen
Fagkonsulent
Opplæring og oppvekst»

Avslutning

Meir utfyllande og detaljert informasjon finn ein i rapporten frå Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS, som ligg ved saka.

Samrøystes innstilling

1. Kommunestyret tek til vitande forvaltningsrevisjonsprosjektet spesialundervisning - grunnskulen Volda kommune.
2. Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal fylgjast/utførast:
 - a. Kommunen skal sørge for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/2016.
 - b. Kommunen skal sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
 - c. Kommunen skal utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.
3. Kommunestyret merkar seg at det er dobbelt så mange elevar som tek mot spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen som i småskulen. Ut frå kunnskapen om kor viktig det er med tidleg innsats, ber kommunestyret administrasjonen vri innsatsen ved å setje inn større ressursar tidleg.
4. Kommunestyret ber om at ein i samband med overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for komande valperiode sterkt vurderer å følgje opp rapporten med ein ny forvaltningsrapport der ein ser på samspelet mellom skulen og pp-tenesta.
5. Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterer om status for gjennomføringane av anbefalingane og evt. vidare framdrift til kontrollutvalet innan 01.08.2016.

Rett utskrift

Åram, 30. september 2015

Ida B. Marholm

Ida Birgitte Marholm
Sekretær

Utskrift til: **Kommunestyret for behandling**

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Spesialundervisning

Grunnskulen

VOLDA KOMMUNE

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS

- integritet, kvalitet og kostnadseffektivitet -

Forord

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS legg med dette fram forvaltningsrevisjonsprosjektet; «Spesialundervisning- **grunnskulen Volda kommune**».

Forvaltningsrevisjon er ei lovpålagd oppgåve for alle kommunane i Noreg, og formålet med forvaltningsrevisjonen kjem fram av kommunelova §77 nr.4 :

" (...)Kontrollutvalget skal vidare påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Formålet med forvaltningsrevisjon er å sette søkelys på dagens situasjon og peike på muligheter for forbedring og vidareutvikling av den kommunale verksemd, samt avdekke eventuelle manglar.

Prosjektet er utført i samsvar med standard for forvaltningsrevisjon -RSK001.

Rapporten er utarbeida av underteikna, med innspel frå kollegaer i Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS. Det er føreteke vurderingar av uavhengigheit og objektivitet vedkomande dette prosjektet.

Kommunerevisjonen vil vidare takke administrasjonen i Volda kommune for bistand, tilrettelegging og godt samarbeid i arbeidet med prosjektet.

Ulsteinvik 11.06.15

Alf Marius Grønnevik

Forvaltningsrevisor

Innholdsliste

SAMANDRAG	5
Anbefalinger	8
1 INNLEIING	9
1.1. Spesialundervisning.....	9
1.1.1 Opplæringslova - lovføresegn om spesialundervisning.....	9
1.1.2 Samanheng mellom spesialundervisning og tilpassa opplæring.....	9
1.1.3 Saksgong.....	9
1.1.4 Vedtakskompetanse.....	10
1.1.5 Pedagogisk- psykologisk teneste – PPT.....	11
1.1.6 Grunnskulen i Volda	11
2 Målsetting og problemstilling	11
3 Revisjonskriterium.....	12
3.1 Innleiing.....	12
3.2 Kjelder til kriterium	12
4 Metode og gjennomføring	13
4.1 Dokument.....	13
4.2 Verifisering av data.....	13
4.3 Avgrensing.....	13
5 Analyse - ressursbruk	14
5.1 Rapportert ressursbruk i forhold til andre kommunar.....	14
5.2 Spesialundervisningstimar totalt per elev.....	16
5.3 Elevar med spesialundervisning pr. klassetrinn i Volda	16
5.4 Utvikling i antal elevar med spesialundervisning	17
5.5 Årsverk og lærartimar	17
6 Problemstilling 1: Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?	18
6.1 Innleiing:.....	18
6.2 Revisjonskriterium:.....	18
6.2.1 Innmelding til PPT.....	18
6.2.2 Sakkyndig vurdering	18
6.3 Fakta	20
6.3.1 Samtykkeerklæring.....	20
6.3.2 Sakkyndig vurdering	20
6.3.3 Sakkyndig tilråding	21
6.4 Vurdering - konklusjon	21
7 Problemstilling 2:.....	22
Ligg det føre skriftleg vedtak og er dei i samsvar med regelverket?	22

7.1	Innleiing	22
7.2	Revisjonskriterium	22
7.3	Fakta	24
7.3.1	Vedtaket	24
7.3.2	Klage og klagesaker	25
7.4	Vurdering - konklusjon	26
7.4.1	Vedtak – innhald og utforming	26
7.4.5	Unnateke offentlegheit	26
7.4.6	Klage	26
8	Problemstilling 3:	27
Vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (individuell opplæringsplan og årsrapportar)		27
8.1	Revisjonskriterium	27
8.1.1	Individuell opplæringsplan	27
8.1.2	Årsrapportar	27
8.1.3	Oppsummert	28
8.2	Fakta	28
8.2.1	Individuell opplæringsplan	28
8.2.2	Årsrapport	29
8.3	Vurdering - konklusjon	29
8.3.1	Individuell opplæringsplan	29
8.3.2	Årsrapport	30
9	ANBEFALINGAR	30
10	Rådmannen sin kommentar	31

SAMANDRAG

Kontrollutvalet i Volda kommune gjorde vedtak om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring spesialundervisning i grunnskulen. Målsettinga med prosjektet var å undersøke om Volda kommune innanfor spesialundervisning følgjer krava som går fram av lover og føreskrifter og då spesielt m.o.t. sakkyndig vurdering, vedtak, individuell opplæringsplan og års/halvårsrapportar. I tillegg er det utarbeida ei deskriptiv analyse som viser kommunen sine ressursbruk innan spesialundervisning sett i forhold til andre kommunar.

Grunnskulen i Volda består av 8 skular. Fire barneskular, tre er kombinerte barne- og ungdomsskular, og ein ungdomsskule. I tillegg er det to private barneskular, ein på Bjørkedalen og ein på Ulvestad. Kommunen hadde 1093 elevar skuleåret 2013/14, der 758 var knytt til 1-7 årstrinn og 335 var knytt til 8-10 årstrinn. Dette året var det 90 elevar som hadde vedtak om spesialundervisning etter opplæringslova. Av desse var 33 elevar på ungdomstrinnet og 57 elevar på barnetrinnet. Dette utgjorde 8,23 % av det totale elevtalet.

Volda kommune låg i 2013 på landsgjennomsnittet i høve andel spesialundervisning i grunnskulen. Kommunen låg "midt på treet" i forhold til nabokommunane på Søre Sunnmøre. Det vert vist til kap 5 i rapporten for meir detaljar og samanlikningar.

Problemstilling 1: Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?

Opplæringslova krev at det skal ligge føre ei sakkyndig vurdering før kommunen gjer enkeltvedtak om spesialundervisning. Det er PPT i kommunen som skal sørge for at det vert utarbeida ei sakkyndig vurdering med ei tilråding. Den sakkyndige vurderinga skal tilrå om det ligg føre behov for spesialundervisning eller ikkje, og kva tilbod som eventuelt bør bli gitt, samt kva omfang. Føresette skal gi samtykke for at PPT kan kartlegge eleven.

Den sakkyndige vurdering skal sikre at eleven si sak er tilstrekkeleg opplyst før det vert fatta vedtak. Om det vert konkludert med at eleven ikkje har rett på spesialundervisning skal eleven likevel ha tilrettelagt undervisninga for å nå måla i opplæringsplanen for grunnskulen sitt årstrinn.

Opplæringslova regulerer ikkje kor lenge ei sakkyndig vurdering er gyldig, men rettleiar gir føringar på at det kan vere tilstrekkeleg å utarbeide ei sakkyndig vurdering kvart 3.- 4. år. Dette må vurderast i kvart enkelt tilfelle, men skulen pliktar å ta omsyn til evt. større endringar som tilseier at ny sakkyndig vurdering bør utarbeidast. Eleven/føresette kan og krevje at PPT gjennomfører ny sakkyndig vurdering.

Det er kontrollert 20 av 90 elevsaker der det er tildelt spesialundervisning. Utvalet vart gjort tilfeldig, men fordelt på alle skulane i kommunen. Av dei 20 sakene som vart kontrollert hadde alle fått sakkyndig vurdering, med tilhøyrande tilråding frå PPT. Innhaldet i vurderingane var i samsvar med føresetnadane i opplæringslova og rettleiar.

Ingen av dei sakkyndige vurderingane som vart vurderte, og som var grunnlaget for enkeltvedtak skuleåret 2013/14 har vore eldre enn 3-4 år. Det gjekk også fram av dei fleste vurderingane kor lenge dei var gjeldande.

Administrasjonen har opplyst at skulen og PPT er i dialog med foreldra før den sakkyndige vurderinga vert utarbeidd, og at føresette dermed får mulegheit til å komme med evt. innspel i forhold til vurderinga som vert gjort. Det går også fram av kommunen sine skriftelege rutinar at føresette skal signere samtykkeerklæring før PPT startar kartlegging av eleven. Det låg føre berre ei signert samtykkeerklæring i dei elektroniske elevmappene som revisjonen kontrollerte.

Den sakkyndige vurderinga vert utarbeida på bakgrunn av PPT si kartegging av eleven og skulen og skal innehalde ei tilråding av kva som er eit forsvarleg opplæringstilbod. I dei tilfelle der PPT ikkje tilrår spesialundervisning samarbeider PPT og skulen slik at eleven får eit tilrettelagt undervisningsopplegg innanfor det ordinære opplæringstilbodet.

Problemstilling 2: Ligg det føre skrifteleg vedtak og er dei i samsvar med regelverket?

Vedtak om spesialundervisning er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Også avgjerder om avslag på spesialundervisning er enkeltvedtak i hht. forvaltningslova. Vedtaket som vert fatta om tildeling av spesialundervisning bør være så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva slags opplæringstilbod eleven skal få. I vedtaka bør det nyttast formuleringar og omgrep som er enkle å forstå for mottakaren, det bør gå fram tildelt timeressurs, men også gi ei skildring av innhaldet i opplæringa og korleis den skal gjennomførast.

I flg. forvaltningslova har eleven ein del rettar i forbindelse med enkeltvedtaket. Vedtaket skal være skrifteleg, og føresette skal underrettast om vedtaket så raskt som råd. Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar at: ***I alle tilfeller hvor skoleeier/skolen har tilmeldt eleven til PP-tjenesten skal saken avgjøres ved at det treffes et enkeltvedtak***

Vedtak: Form og innhald

Opplæringslova har ingen særskilte reglar om utforminga eller innhaldet i enkeltvedtaket, men avvik frå den sakkyndige vurderinga må grunnjevast. Krav til innhald er at enkeltvedtaket må avgjere om eleven har rett til spesialundervisning, og rettleiaren gir vidare føringar for kva vedtaket skal innehalde. *«Enkeltvedtaket må si noe om elevens behov og kva som er et forsvarlig opplæringstilbud. Det skal blant annet si noe om innholdet i opplæringen, den organisatoriske gjennomføringen og omfanget av eventuelle støttetiltak».*

Rettleiar kring spesialundervisning seier at det er tilstrekkelig om det går fram av vedtaket at: *«det som er tilrådd i den sakkyndige vurderinga, skal ligge til grunn»*, men i Ot.prp nr 46 er det understreka at eit vedtak om spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva for opplæringstilbod eleven skal få. Eit vedtak, som berre tildelar eleven ein viss timeressurs utan å fastsetje nærmare kravet til innhaldet i eller den organisatoriske gjennomføringa av opplæringa, er ikkje godt nok.

Dei ulike skulane nytta i stor grad same mal for utforming på vedtaka, men det var derimot forskjellig detaljgrad og kvalitet på vedtaka. Vedtaka hadde i stor grad informasjon om innhald, organisering og omfang av spesialundervisninga, men også enkelte tilfelle der vedtaka inneheldt lite informasjon m.o.t. desse emna. Spesielt ved ein av skulane blei det i stor grad berre vist til den sakkyndige vurderinga og framtidig IOP(individuell opplæringsplan). Det er viktig at vedtaka inneheld all relevant informasjonen slik at foreldre/føresette får kjennskap til innhaldet.

Unnateke offentlegheit:

Sakshandsaming i høve spesialundervisning er informasjon som er unnateke offentlegheit. Alle dei kontrollerte vedtaka som revisjonen gjennomgjekk var adressert til dei føresette. Dei fleste var også stempla med «unnateke offentlegheit», med unntak av vedtaka fatta ved Volda ungdomsskule.

Klage:

Administrasjonen har informert at det berre i varierende grad har vore fatta vedtak i saker der det ikkje har blitt tilrådd spesialundervisning. Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar at: *«Også i de tilfellene hvor skoleeier/skolen kommer til at eleven ikkje har behov for spesialundervisning, skal det treffes enkeltvedtak om dette.* Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak jfr. forvaltningslova, og når det ikkje vert fatta vedtak fell desse rettane vekk. Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Problemstilling 3: Korleis vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapportar).

Alle elevar som har fått vedtak om spesialundervisning har rett på individuell opplæringsplan (IOP) og ei skrifteleg vurdering over den opplæring som har blitt gitt (årsrapport).

Individuell opplæringsplan

Den individuelle opplæringsplanen skal vise kva mål som vert sett for opplæringa, kva innhald opplæringa skal ha og korleis opplæringa skal gjennomførast. Planen skal rullerast kvart år så lenge eleven har vedtak om spesialundervisning og skal innehalde kor mange timar med spesialundervisning i skuleåret som er spesifisert i enkeltvedtaket. Planen skal også innehalde ei oversikt over innhaldet i opplæringstilbodet, eleven si forventa faglege utvikling og mål.

Ein registrerte ulik utforming og kvalitet på planane ved dei ulike skulane. I samtale med administrasjonen vart det nemnd at det er utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport, og at den vil bli teken i bruk ved alle skulane for skuleåret 2015/16.

Det går fram av rettleiaren at IOP må utarbeidast *«så snart som mulig etter at enkeltvedtaket er truffet»*. Manglande dato for når den individuelle opplæringsplanen har

vore utarbeida gjorde det vanskeleg å evaluere sakshandsamingstida. I dei få tilfella det gjekk fram signaturdato kunne det sjå ut som at planane vart utarbeida på hausten, medan vedtaka i stor grad var fatta i mai/juni. Kommunen bør derfor sørge for at framtidige IOP inneheld signatur og dato for utarbeiding og evt re-vurderingsdato. Ein bør også sørge for at den individuelle opplæringsplanen vert utarbeida så snart som muleg, og i samband med at enkeltvedtak om spesialundervisning vert fatta.

Det går fram av opplæringslova at ein IOP skal vise mål for opplæringa, innhaldet i opplæringa og korleis opplæringa skal drivast. Det skal også vere ein raud tråd mellom enkeltvedtak, IOP-en og årsrapporten. Sjølv om ein registrerte forskjellig mal og utforming mellom dei ulike skulane, oppfylte i stor grad alle IOP-ane dei krava som går fram av lov og rettleiar.

Kontrollen avdekka ved nokre saker med avvik mellom vedtak og IOP i høve tildelt ressurs, utan at det hadde vore utarbeidd nytt enkeltvedtak. Ressursendringar som berre går fram av IOP-en fører til at eleven mistar klageretten sin. På ei anna side er IOP i stor grad utarbeidar i samråd med dei føresette (signert). Kommunen bør likevel utarbeide rutinar for å få på plass nytt enkeltvedtak i dei saker der ein vel å endre den tildelte ressursen til eleven i løpet av skuleåret.

Årsrapport

Ein registrerte forskjellig mal og utforming av årsrapportane ved skulane. Dette gjorde at kvaliteten også varierte. Samanhengen mellom IOP og årsrapportane var varierende både m.o.t. opplæringsmål og tiltak. I dei fleste tilfella hadde årsrapporten anna utforming enn IOP, og i fleire av sakene gjekk det ikkje fram ei evaluering av sjølve ressursen (om timeforbruket har vore tilstrekkeleg).

Kommunen bør sørge for at ein får implementert den nye malen for IOP med tilhøyrande årsrapport ved alle skulane i løpet av skuleåret 2015/16, slik som administrasjonen har signalisert.

Anbefalingar

1. Kommunen bør sørge for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/16.
2. Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
3. Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

1 INNLEIING

Kontrollutvalet i Volda kommune gjorde vedtak i sak 10/15 om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring spesialundervisning i grunnskulen. Målsettinga med prosjektet var å undersøke om Volda kommune innanfor spesialundervisning følgjer krava som går fram av lover og føreskrifter og då spesielt m.o.t. sakkyndig vurdering, vedtak, individuell opplæringsplan og års/halvårsrapportar. I tillegg ei deskriptiv analyse som viser kommunen sine ressursbruk innan spesialundervisning sett i forhold til andre kommunar.

1.1. Spesialundervisning

1.1.1 Opplæringslova - lovføresegn om spesialundervisning

Opplæringslova § 5-1 «Rett til spesialundervisning», stadfestar at elevar som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning. I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggjast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Elevar som får spesialundervisning skal ha det same totale undervisningstimetalet som gjeld andre elevar jfr. § 2-2 og 3-2.

1.1.2 Samanheng mellom spesialundervisning og tilpassa opplæring

Elevar med spesielle opplæringsbehov kjenneteiknast ved at eleven har blitt vist til og vurdert av pedagogisk psykologisk teneste (PPT) på grunn av sine spesielle lærevanskar. Opplæringslova slår samtidig fast at alle elevar har rett til tilpassa opplæring. Tilpassa opplæring skal så langt det let seg gjere gi alle elevar eit godt utbytte av opplæringa innanfor rammene av det ordinære tilbodet. Spesialundervisning er den mest omfattande forma for tilpassa opplæring, og som det er knytt enkeltvedtak til. I juridisk forstand er spesialundervisning noko anna en ordinær tilpassa opplæring. Figuren nedanfor viser samanhengen mellom tilpassa opplæring og spesialundervisning.

Figur 1: Sammenheng mellom tilpassa opplæring, ordinær opplæring og spesialundervisning

1.1.3 Saksgong

Skulane skal på sjølvstendig grunnlag vurdere om elevar kan ha behov for spesialundervisning. Om skulen finn grunnlag for at eleven bør utgreiast med omsyn til rett på spesialundervisning, skal skulen innhente foreldra si godkjenning(samtykkje) før ei slik utgreiing vert gjennomført, og deretter tilvise eleven til kommunen si pedagogisk psykologisk teneste (PPT). PPT er ansvarleg for å utarbeide ei sakkyndig vurdering av eleven, og kjem med ei tilråding i saka. Enkeltvedtak om spesialundervisning vert fatta på bakgrunn av den sakkyndige vurderinga. Tilbod om spesialundervisning er ein rett, og dermed frivillig.

Forplikting frå kommunen si side følger først når spesialundervisning er godkjent/vedteke, og er knytt opp i mot oppfølging av enkeltvedtaket.

Nedanfor er dei ulike fasane ved tildeling av spesialundervisning lista opp:

Fase 1: Før tilmelding og utredning

- Mistanke om at eleven ikkje får tilfredsstillande utbytte av opplæringa.
- Skulen/læraren er pliktig til å vurdere eleven sitt læringsutbytte kontinuerlig.
- Eleven og føresette har rett til å be om ei vurdering.
- Varslingsplikta- undervisningspersonalet si plikt til å vurdere om eleven treng spesialundervisning.

Fase 2: Tilmelding PPT

- Oversending av saka til PPT for sakkyndig vurdering.
- Kommunen ber PPT tenesta utgreie barnet sitt behov.

Fase 3: Sakkyndig vurdering av barnet sine behov

- PPT gjennomfører ei sakkyndig vurdering som består av utredning og tilråding.
- PPT har plikt til å rådføre seg med føresette i arbeidet med å utforme tilbod om spesialpedagogisk hjelp.
- Føresette har rett til å få kunnskap om innhaldet i den sakkyndige vurderinga.

Fase 4: Vedtak

- Kommunen er ansvarleg for at det vert fatta enkeltvedtak.
- Vedtaket skal vere i samsvar med tilrådinga til PPT. Om vedtaket ikkje er i samsvar skal dette grunngjevast særskilt.
- Vedtaket kan påklagast.

Fase 5: Planlegging og gjennomføring

- Hjelpa til barnet skal settast i verk i samsvar med enkeltvedtaket.
- Det skal utarbeidast individuell opplæringsplan til alle born som har fått godkjent spesialpedagogisk undervisning.

Fase 6: Evaluering

- Det skal utarbeidast årsrapportar.
- årsrapportar skal sendast til føresette og kommunen.

1.1.4 Vedtakskompetanse

I Volda kommune vert vedtak om spesialundervisning fatta av rektor ved kvar enkelt skule på delegert mynde frå rådmannen. Dette går fram av kommunen sitt delegasjonsreglement datert 28.08.14 at rådmannen har delegert mynde til å avgjere alle saker som ikkje har prinsipiell karakter – eller som er kurante. Rådmannen kan vidaredelegere mynde dersom kommunestyret ikkje har bestemt noko anna. Det er også utarbeida skriftleg delegering frå skulesjefen til rektorane (vedteke 05.09.14).

Vedtaka vert fatta på bakgrunn av PPT si sakkyndige vurdering av eleven med tilhøyrande tilråding. Det er den enkelte skulen som er ansvarleg for spesialundervisninga som vert gitt til dei elevar som får vedtak på dette.

1.1.5 Pedagogisk- psykologisk teneste – PPT

Volda kommune har felles pedagogisk - psykologisk teneste (PPT) med Ørsta. På Søre Sunnmøre har Ulstein/Hareid felles PP-teneste, det same har Sande/Vanylven, Herøy har eiga teneste. Tenesta er heimla i opplæringslova § 5-6, og lova slår fast at PPT er kommunen/fylkeskommunen sitt sakkyndige organ når det gjeld spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Dette er ei gjennomgåande teneste for aldersgruppa 0-19 år og for vaksne som har rett til spesialundervisning. Pr november 2013 var 10 årsverk knytt til PPT-tenesta i Ørsta/volda.

1.1.6 Grunnskulen i Volda

Grunnskulen i Volda består av 8 skular. Fire barneskular, tre kombinerte barne- og ungdomsskular og ein ungdomsskule. I tillegg er det to private barneskular, ein på Bjørkedalen og ein på Ulvestad. For skuleåret 2013/14 omfattar dette 1093 elevar der 758 er knytt til 1-7 årstrinn og 335 er knytt til 8-10 årstrinn. Dette året var det 90 elevar som hadde vedtak om spesialundervisning etter opplæringslova § 5.1. Av desse var 33 elevar på ungdomstrinnet og 57 elevar på barnetrinnet. Dette utgjorde 8,23% av det totale elevtalet. KOSTRA- rapporteringa viste 8,4% i 2013 (sjå kap 5.1 og 5,4)

2 Målsetting og problemstilling

Målsettinga med prosjektet er å undersøke om Volda kommune innanfor spesialundervisning følgjer krava som går fram av lover og føreskrifter og då spesielt m.o.t. vedtak, individuell opplæringsplan og halvårs-/årsrapportar.

Med utgangspunkt i bestillinga frå kontrollutvalet er det utarbeida følgjande problemstillingar:

1. Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?
2. Ligg det føre skrifteleg og er dei i samsvar med regelverket?
3. Korleis vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapport)

3 Revisjonskriterium

3.1 Innleiing

Innsamla data vil bli vurdert opp mot revisjonskriterium i form av lover, regelverk og andre relevante kommunale vedtak og retningslinjer. Kriteria vil bli utleia frå autoritative kjelder i samsvar med krava i gjeldande standard for forvaltningsrevisjon.

3.2 Kjelder til kriterium

Revisjonskriteria i dette prosjektet er utarbeida av følgjande kjelder:

- **Opplæringslova:**
Opplæringslova regulerer all opplæringsverksemd fosterbarn samt spesialundervisning for barn, unge og vaksne. Den gjeld alle barn i opplæringspliktig alder som ikkje kan få tilfredstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet.
- **Rettleiar «spesialundervisning i grunnskole og vidaregåande opplæring» og «veileder til opplæringsloven om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning»:**
Rettleiar (2004) gir råd om tolking av opplæringslova kapittel 5. Det vart i 2009 utarbeida ein ny rettleiar innanfor spesialundervisning.
- **Forvaltningslova:**
Det går fram av forvaltningslova §1 at lova også gjeld for spesialundervisning. Lova omfattar mange sider av sakshandsaminga. Men i forhold til prosjektet er det spesielt teke utgangspunkt i kapittel 5 «om vedtaket».

Revisjonskriterieia vert vidare omtalt og utgreia i eige avsnitt under kvar enkelt problemstilling.

4 Metode og gjennomføring

Metode er eit samleuttrykk for dei framgangsmåtar som er nytta for å kunne svare på dei ulike problemstillingane. Vi baserer vår kontroll på analyse av relevante dokument, rutinar og korrespondanse med administrasjonen samt samtaler/ intervju med administrasjonen/skuleleiinga. Framgangsmåten i denne undersøkinga har i tillegg vore gjennomgang av enkeltsaker (saksmapper) og sakshandsamingssystemet Ephorte.

Det blei gjennomført ei deskriptiv analyse over kommunen sin ressursbruk innanfor området spesialundervisning på bakgrunn av kommunen si rapportering til SSB (KOSTRA) og «skoleporten» (utdanningsdirektoratet).

4.1 Dokument

Dei viktigaste dokumenta vi har undersøkt er;

Saksmapper som inneheld:

- Sakkyndige vurderingar
- Enkeltvedtak spesialundervisning
- Individuelle opplæringsplanar
- Halvårs-/årsrapportar

Skriftelege rutinar:

Kommunen har utarbeida interne skriftelege rutinar i høve skuleseksjonen. Her er det blant anna utarbeida rutinar/prosedyrar og sjekklister i høve spesialundervisning og tilpassa opplæring.

4.2 Verifisering av data

Rapporten er etter standard for forvaltningsrevisjon, sendt rådmannen for uttale 03.07.15. Uttalen gjeld forhold som er omtala jfr. RSK 001 i rapporten.

4.3 Avgrensing

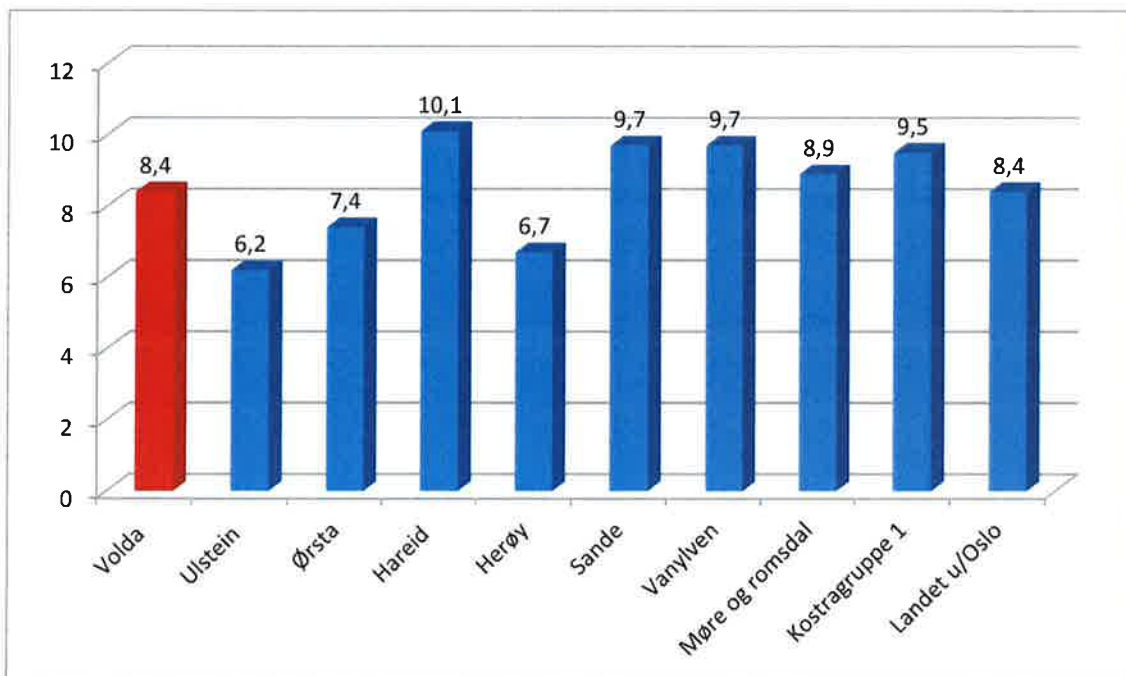
Kontrollen er avgrensa til å gjelde skuleåret 2013/14.

5 Analyse - ressursbruk

5.1 Rapportert ressursbruk i forhold til andre kommunar

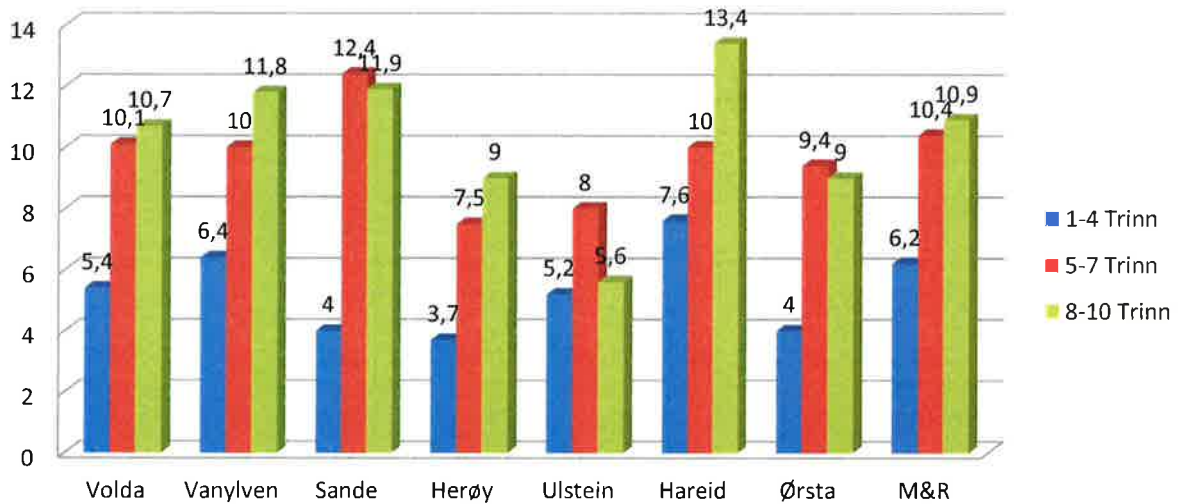
Det er samanlikna omfang av spesialundervisning i Volda kommune i forhold til nabokommunane på Søre Sunnmøre, kommunegruppe 10 og snittet for landet utanom Oslo. Sjå oversikta/diagrammet nedanfor. Kommunegruppe 10 kjenneteiknast av mellomstore kommunar med middels bunde kostnader pr innbyggjar, med lave frie disponible inntekter. Ein registrerte at KOSTRA- rapporteringa opererer med ein andel spesialundervisning på 8,4% i 2013, medan kommunen sine egne tal (henta frå GSI) viser ein andel på 8,23% utan at ein har gått nærmare inn på årsaka til avviket.

Andel spesialundervisning i forhold til alle elevar i ordinær grunnskule

Diagrammet viser at andelen spesialundervisning i Volda for 2013 ligg på landsgjennomsnittet. Av nabokommunane hadde Hareid høgast andel elevar med spesialundervisning (10,1 %) medan Sande og Vanylven også ligg høgare enn landsgjennomsnittet med 9,7 %. Ulstein og Herøy hadde lågast andel ,med hhv 6,2 % og 6,7 %.

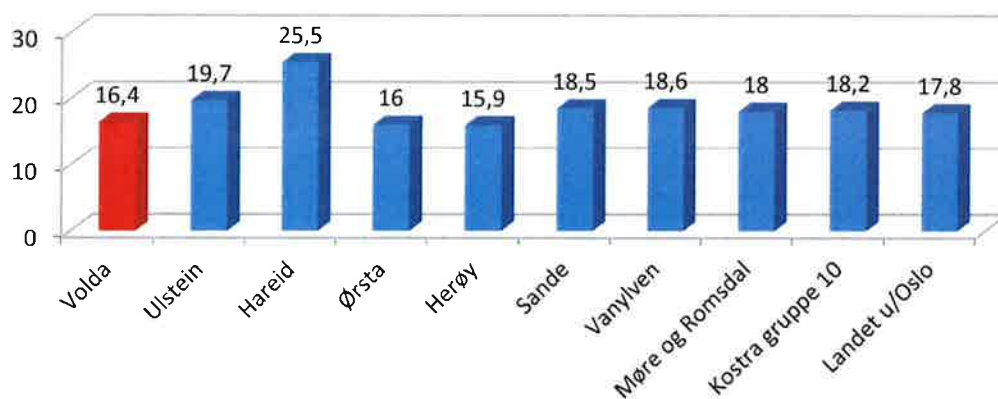
Andel spesialundervisning fordelt på klassetrinn 2013

Tabellen overfor viser andel elevar som får spesialundervisning i småskulen, storskulen og ungdomsskulen. Ein registrear om lag ei dobling i andel elevar som tek i mot spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen i forhold til småskulen.

Tidlig melding og vedtak om spesialundervisning kan være med å førebygge at eleven krev eit større behov for ressursar på eit seinare tidspunkt. Dermed kan ein låg terskel for å godkjenne spesialundervisning være med på å gi gode resultat på sikt.

Timar spesialundervisning i % av antal lærartimar totalt 2013

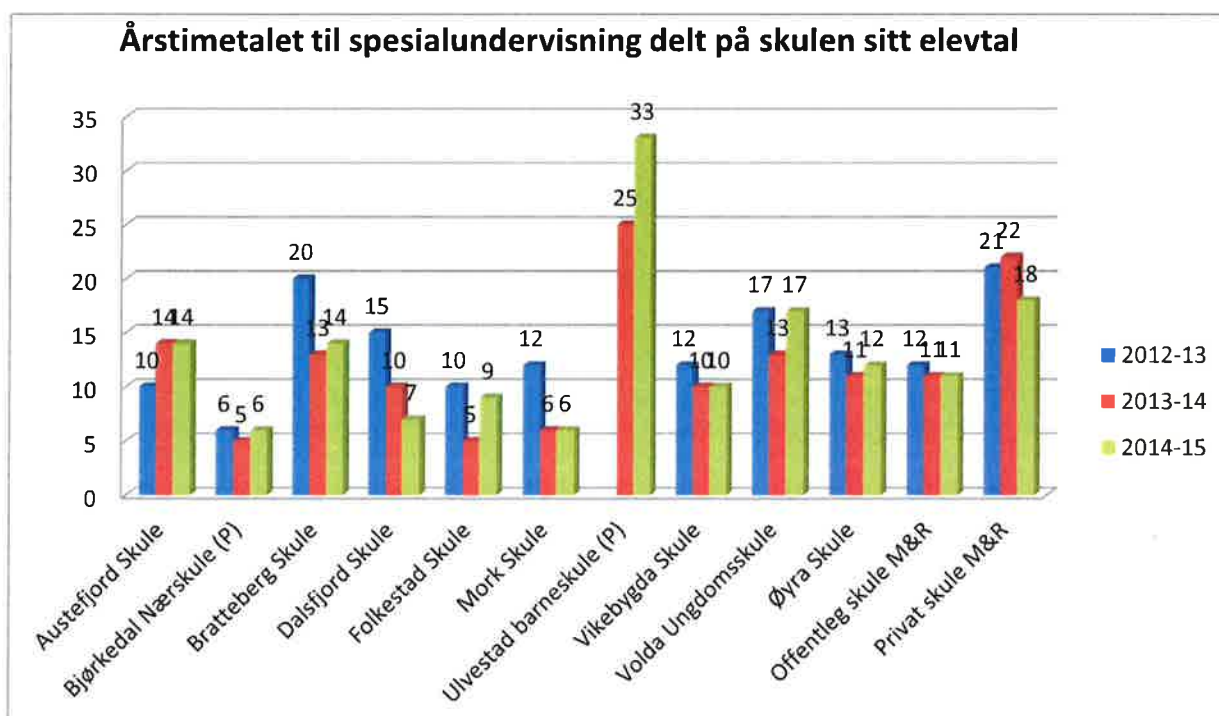

Ser ein på timar til spesialundervisning i forhold til lærartimar totalt i diagrammet over, ser vi at Hareid har høgast prosentvis andel timar knytt til spesialundervisning i forhold til totale lærartimar. Volda kommune ligg lågare enn tilhøyrande KOSTRA gruppe 10. Ulstein har ein

lågare andel spesialundervisning enn Volda kommune jfr. diagram side 14. Dette kan bety at færre elevar i Ulstein får spesialundervisning enn i volda, men at dei som får spesialundervisning i Ulstein får tildelt litt fleire timar enn i Volda.

5.2 Spesialundervisningstimar totalt per elev

Oversikta nedanfor viser årstimetallet knytt til spesialundervisning ved kvar enkelt skule delt på antal elevar ved skulen. Det er interessant å sjå at dei private skulane har nesten dobbelt så mange spesialundervisningstimar per elev i forhold til dei offentlege, utan at revisjonen har sett noko nærmare på kva som kan vere bakgrunnen for dette. Ulvestad barneskule hadde det desidert høgaste timetalet pr elev, medan den andre privatskulen i kommunen Bjørkedal Nærskule hadde det lågaste snittet av skulane. Det skal nemnast at små elevgrupper kan skape store utslag på spesialundervisninga ved kvar enkelt skule. Dei offentlege skulane var i stor grad på same nivå som gjennomsnittet for dei offentlege skulane i fylket.

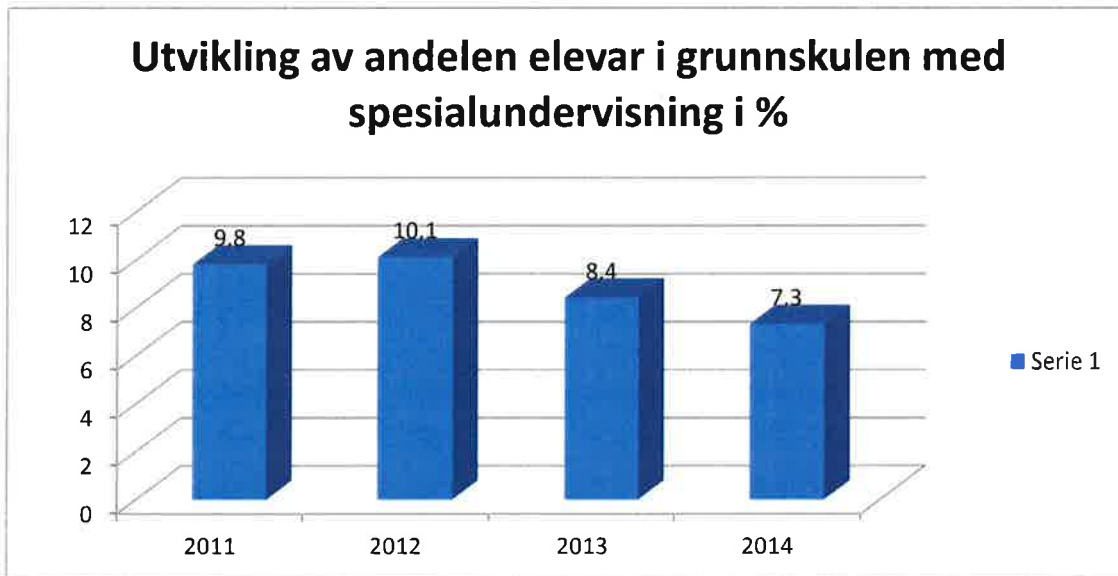
5.3 Elevar med spesialundervisning pr. klassetrinn i Volda

Oversikta nedanfor viser antal elevar med spesialundervisning pr. klassetrinn i Volda kommune skuleåret 2013/14 f. Ut i frå tala registrerar ein at fleire i «storskulen» og ungdomsskulen mottek spesialundervisning i forhold til «småskulen». 10. klasse hadde flest elevar med spesialundervisning (16 elevar).

	1.KL	2.KL	3.KL	4.KL	5.KL	6.KL	7.KL	8.KL	9.KL	10.KL
Sum	5	5	4	7	10	14	12	10	8	16

5.4 Utvikling i antal elevar med spesialundervisning

Andelen elevar i grunnskulen i Volda kommune som får spesialundervisning (i % av alle elevar), har i følge KOSTRA- rapporteringa hatt følgjande utvikling dei siste 3 åra:

Oversikta viser at det sidan 2012 har vore ein sett ein reduksjon i antal elevar som tok i mot spesialundervisning i Volda kommune.

5.5 Årsverk og lærartimar

Oversikta nedanfor viser årsverk og lærartimar som vert nytta i Volda. Ein registrerte ein nedgang på ca 6 % skuleåret 2013/14.

Volda	2011-12	2012-13	2013-14
Sum lærartimar som vert gitt til undervisning totalt	78 951	80 083	73 235
Sum årstimar brukt på spesialundervisning og særskilt språkopplæring	20 657	21 410	15 067
Sum årstimar til ordinær undervisning	58 294	58 673	58 282
Spesialundervisning i % av tot. undervisning	26%	26%	20%

6 Problemstilling 1: Sikrar kommunen eleven sine rettar knytt til sakkyndig vurdering?

6.1 Innleiing:

Elevane i Volda kommune har rett til sakkyndig vurdering av PPT før det vert fatta vedtak om spesialundervisning jfr. opplæringslova § 5-3.

6.2 Revisjonskriterium:

6.2.1 Innmelding til PPT

Det går fram av dei interne skriftelege rutinane i Volda kommune at:

Før tilmelding:

Ved mistanke om at eleven ikkje får tilstrekkeleg utbytte av opplæringa skal undervisningspersonalet melde frå til rektor som då har plikt til å undersøke saka. Skulen vurderer eleven sine behov; kartlegg, justerer og prøver ut nye tiltak innafør dei ordinære rammene med sikte på å gje eleven eit best mogleg tilpassa opplæringstilbod. Skulen skal vurdere både individ- og systemfaktorar. Skulen vurderer eleven sitt læringsutbytte kontinuerleg.

Skulen inviterer til time i "Ressursteam" (etter gjeldande reglar) eller anna møte som skulen meiner er relevante i denne samanheng.

Meldingar til PPT: Dersom vurderinga i fase 1 kjem til at eleven innafør den ordinære opplæringa ikkje får tilfredsstillande utbytte av opplæringa, må skulen få samtykkeerklæring frå føresette og evt melde til PPT. Tilmeldingsskjema og pedagogisk rapport.

Orientering til føresette om det juridiske grunnlaget for spesialundervisning og sakshandsaminga.

6.2.2 Sakkyndig vurdering

Opplæringslova § 5-3 krev at det skal ligge føre ei sakkyndig vurdering før kommunen kan fatte enkeltvedtak om spesialundervisning. Den sakkyndige vurderinga skal innehalde:

- Eleven sitt utbytte av det ordinære opplæringstilbodet
- Eleven sine lærevanskar og andre spesielle forhold som er viktig for opplæringa
- Om eleven har behov for spesialundervisning
- Realistiske opplæringsmål for eleven
- Kva slags opplæring som bør gis
- Om eleven sine vanskar kan løysast innanfor det ordinære opplæringstilbodet
- Kva opplæring som vil gi eit forsvarleg opplæringstilbod

I følgje opplæringslova § 5-6, andre ledd er det PPT i kommunen som skal sørge for at den sakkyndige vurderinga av eleven vert utarbeida. Før PPT gjennomfører ei sakkyndig

vurdering er det krav om ei skrifteleg dokumentert samtykkeerklæring frå eleven sine føresette. Samtykkeerklæringa er eit uttrykk for aksept på at skulen sender ein førespurnad om ei sakkyndig vurdering , og ein aksept på at skulen drøftar forhold som gjeld den aktuelle eleven med PPT som ein ekstern instans. Når dette er på plass, kan skulen sende beskjed til PPT om å gjennomføre vurderinga.

PPT utarbeider ei sakkyndig vurdering av eleven med ei tilråding som seier om det ligg føre behov for spesialundervisning eller ikkje, og kva tilbod som eventuelt bør bli gitt, samt kva omfang.

Den sakkyndige vurderinga skal sikre at eleven si sak vert tilstrekkeleg opplyst før det vert fatta vedtak. Om det vert konkludert med at eleven ikkje har rett på spesialundervisning har eleven likevel, som alle andre elevar rett til tilpassa undervisning for å nå måla i opplæringsplanen for grunnskulen til sitt årstrinn.

Opplæringslova regulerer ikkje kor lenge ei sakkyndig vurdering er gyldig. I fleire tilfelle kan det være tilstrekkeleg å utarbeide ei sakkyndig vurdering kvart 3. – 4. år. Dette må vurderast i kvart enkelt tilfelle, men skulen må heile tida ta omsyn til evt. større endringar som tilseier at ny sakkyndig vurdering bør utarbeidast. Eleven/føresette kan også krevje at PPT gjennomfører ny sakkyndig vurdering.

Det må utarbeidast ei sakkyndig vurdering med tilråding i forbindelse med alle henvisningar. Alle sakkyndige vurderingar skal føre til vedtak, enten vedtak om spesialundervisning eller avslag.

Oppsummering

- Det skal ligge føre samtykkeerklæring frå føresette
- Ei sakkyndig vurdering skal utarbeidast i alle tilfelle der eleven sjølv og/eller føresette ønskjer det, også i dei tilfelle PPT vurderer det slik at eleven ikkje har rett til spesialundervisning.
- Det skal ligge føre ei sakkyndig vurdering frå PPT før skulen fattar vedtak om spesialundervisning. Vurderinga bør ikkje vere eldre enn 3-4 år.
- Den sakkyndige vurderinga skal innehalde ei tilråding.
- PPT bør gi skulen råd om korleis opplæringstilbodet kan til rette leggjast på best mogeleg måte for eleven i dei tilfelle spesialundervisning ikkje vert anbefalt.

6.3 Fakta

6.3.1 Samtykkeerklæring

Det går fram av kommunen sine egne interne rutinar at foreldre/føresette avgi/godkjenne ei samtykkeerklæring før PPT kan startar kartlegging og vurdering av eleven for å kunne utarbeide ei sakkyndig vurdering.

Kontrollen avdekte at i berre ei av dei 20 kontrollerte elektroniske elevmappene låg det føre samtykkeerklæring . Ein har ikkje kontrollert dei fysiske elevmappene, men meiner at samtykkeerklæringar bør også lagrast i kommunen sitt elektroniske arkiv.

6.3.2 Sakkyndig vurdering

Det er kommunen sin rådgjevande instans, pedagogisk – psykologisk teneste (PPT) som utarbeider den sakkyndige vurderinga for alle dei tilvisingane dei mottek om evt. rett til spesialundervisning. Dette gjeld både i dei tilfelle PPT vurderer at eleven har rett på spesialundervisning, men også i dei tilfelle PPT konkluderer med at eleven ikkje har rett på denne type undervisning.

Det går fram av kommunen sine egne rutinar at dei sakkyndige tilrådingane skal fornyast/justert innan 1.mars i 4. skuleår og 7. skuleår for elevar som har hatt spesialundervisning. I 7. skuleår skal tilrådinga utarbeidast med utgangspunkt i det opplæringsmiljøet og dei krava eleven skal møte på ungdomssteget. Tidspunktet på våren er sett slik at IOP og nytt vedtak kan vere på plass ved starten av 5. og 8. skuleår

Administrasjonen opplyste at skulen og PPT er i dialog med foreldra før den sakkyndige vurderinga vert utarbeida, og får dermed mulegheit til å komme med evt. innspel i forhold til vurderinga som vert gjort. Dette går også fram av kommunen sine skriftelege rutinar der det går fram: *“Ein skal invitere føresette til drøfting om kva spesialundervisninga bør innehalde/omfatte før det blir utarbeida vedtak”*. Det låg ingen skriftelege møtereferat ol. i dei elektroniske elevmappene som bekreftar dette.

Kontroll:

Det vart kontrollert 20 av totalt 90 elevsaker der det hadde blitt tildelt spesialundervisning. Utvalet var tilfeldig og fordelte seg over alle skulane i kommunen. Elevmappene vert lagra elektronisk i kommunen sitt saksbehandlarsystem Ephorte og i fysisk arkiv på dei ulike skulane. Skulane sender over dokumenta til skuleadministrasjonen/servicekontoret som lagrar og arkiverer dokumenta i Ephorte.

Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til opplæringsmåla som er realistiske for eleven. I den sakkyndige vurderinga skal det leggjast særleg vekt på eleven sine utviklingsutsikter. Oversikta nedanfor viser dei krav som vert stilt til innhald i den sakkyndige vurderinga som vert regulert i lova, og om Volda kommune etterlever desse. Oversikta er basert på vår gjennomgang av dei elektroniske elevmappene i utvalet.

Krav til Innhald i følgje rettleiar:	Oppfylt?
Er det gjort greie for eleven sitt utbytte av det ordinære opplæringstilbodet?	Ja
Er eleven sine lærevansker og andre spesielle forhold som er viktig for opplæringen vurdert?	Ja
Er det vurdert om eleven har behov for spesialundervisning?	Ja
Kva som er realistiske opplæringsmål for eleven?	Ja
Kva opplæring som bør gis?	Ja
Er det vurdert tiltak i forhold til om eleven sine vanskar kan løysast innfor det ordinære opplæringstilbodet?	Ja
Er det gjort greie for kva opplæring som vil gi eit forsvarleg opplæringstilbod?	Ja
Er tilrådinga ein del av sakkyndige vurderinga?	Ja

Gjennomgang av dei sakkyndige vurderingane viste at vurderingane i stor grad følgde rettleiaren m.o.t. form og innhald. Ein registrerte at dei nyaste sakkyndige vurderingane (utarbeida i 2013) inneheld informasjon om kva undersøkingar/utgreiingar tilrådinga er bygd på, desse vurderingane hadde også ei meir detaljert framstilling av innhald, organisering og omfang av opplæringstilbodet som vart tilrådd.

6.3.3 Sakkyndig tilråding

I følgje rettleiar frå departementet skal tilrådinga inngå som ein del av den sakkyndige vurderinga. I alle dei sakkyndige vurderingane som er utarbeida av PPT og som vi har kontrollert gjekk det fram ei tilråding. Den sakkyndige tilrådinga inneheldt på eit generelt nivå korleis PPT meiner at undervisninga bør organiserast. I tillegg inneheld tilrådingane informasjon omfanget av spesialundervisninga og innhaldet i undervisninga.

Av dei 20 sakene som vi har gjennomgått hadde alle fått ei sakkyndig vurdering, med tilhøyrande tilråding frå PPT, før det vart fatta vedtak om spesialundervisning.

Administrasjonen har opplyst at i dei tilfelle PPT ikkje tilrår spesialundervisning, samarbeider PPT og skulen slik at eleven får eit tilrettelagt undervisningsopplegg innanfor det ordinære opplæringstilbodet.

6.4 Vurdering - konklusjon

PPT utarbeidar ei sakkyndig vurdering med ei tilråding i forhold til krava i opplæringslova § 5-3 for alle elevar det vert søkt om spesialundervisning for, og vurderinga ligg som grunnlag for det vedtaket som vert fatta. Kontrollen viste at innhaldet i dei sakkyndige vurderingane frå PPT er i samsvar med føresetnadane i opplæringslova

Ingen av dei sakkyndige vurderingane som vi har sett på i dette prosjektet, og som har vore grunnlaget for enkeltvedtak skuleåret 2013/14 har vore eldre enn 3-4 år og dei eldste var utarbeida i 2011. Det går også fram av dei fleste vurderingane kor lenge dei var gjeldande.

I saker der det ikkje blir tilrådd spesialundervisning blir det ikkje fatta skrifteleg vedtak. I slike tilfelle utarbeidar PPT ei tilråding der det går fram at eleven ikkje har rett på spesialundervisning.

7 Problemstilling 2: Ligg det føre skrifteleg vedtak og er dei i samsvar med regelverket?

7.1 Innleiing

I dette kapittelet ser vi på dei krava som er knytt til enkeltvedtak om spesialundervisning, og som går fram av kapittel 5 i opplæringslova.

7.2 Revisjonskriterium

Vedtak om spesialundervisning er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2-1, første ledd bokstav b. Også avgjerder om avslag på spesialundervisning er enkeltvedtak i henhold til forvaltningslova.

God forvaltningsskikk krev at sakshandsaminga skal vere skrifteleg for å kunne dokumentere faktagrunnlaget i enkeltvedtaket slik at det er mogeleg å etterprøve at vurderingane i vedtaket ikkje er basert på utanforliggende omsyn, og manglande skriftelegheit i sakshandsaminga kan svekke tilliten til avgjerda i enkeltvedtaket.

Ei avgjerd kring tildeling av spesialundervisning vil i stor grad være eit skjønsspørsmål, og i den samanheng vil det vere avgjerande at det ligg føre ei grundig utredning av eleven. Som tidlegare nemnt krev opplæringslova § 5-3 at det ligg føre ei sakkyndig vurdering før det vert fatta enkeltvedtak om spesialundervisning.

Den som er tildelt vedtakskompetanse i slike saker går fram av kommunen sitt delegasjonsreglement, og ei ryddig sakshandsaming bør skilje klart mellom vedtaksmynde og rådgivande instans (PPT). Opplæringslova legg til grunn at kommunen sitt vedtak skal være i samsvar med tilrådinga frå PPT, og dersom det vert fatta vedtak som har avvik i forhold til den sakkyndige vurderinga, skal dette grunnjevast.

Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar kapittel 6.6.1.2 Krav til enkeltvedtakets innhald:

Når enkeltvedtaket skal fattast er det viktig at det er utgreia i tilstrekkelig grad. Det er også viktig at enkeltvedtaket klart og tydelig angir hva slags opplæringstilbud eleven skal ha. I Ot.prp. nr 46 (1997-90) merknad til §5-3 er det understreket at det må gå klart og fullstendig fram hva slags opplæringstilbud eleven skal ha. Her sies det om enkeltvedtaket: Et vedtak i kommunen og fylkeskommunen om spesialundervisning eller spesialundervisning skal være så klart og fullstendig at det ikke er tvil om hva opplæringstilbud eleven skal få. Eit vedtak som berre tildelar eleven ein viss timeressurs utan å fastsetje nærmare kravet til innhaldet i eller den organisatoriske gjennomføringa av opplæringa, er ikkje godt nok.

Enkeltvedtaket må også seie noko om eleven sine behov og kva som er et forsvarlig opplæringstilbod. Det skal seie noko om innhaldet i opplæringa, den organisatoriske gjennomføringa og omfanget av eventuelle støttetiltak.

Kommunen kan ikkje avslå tilbod om spesialundervisning eller redusere dette tilbodet for elevar som har krav på spesialundervisning, på bakgrunn av økonomi. Dersom den som er ansvarleg for å fatte enkeltvedtak om spesialundervisning ser at det ikkje er tilstrekkelege budsjettmidlar til å overhalde lov- og regelverket på dette området, pliktar vedkomande å rapportere forholdet til nærmaste overordna nivå i kommunen. Kommunen har plikt til å stille midlar til disposisjon til føremålet.

Sidan enkeltvedtak om tildeling av spesialundervisning er tidsavgrensa, bør vedtaksperioden gå fram av vedtaket, når det skal settast i verk og avsluttast. Enkeltvedtaket bør også innehalde opplysningar om vilkår som må være oppfylt for at vedtaket kan fornyast.

Søknad om spesialundervisning med nødvendige vedlegg inneheld i stor grad taushets belagde opplysningar. Av den grunn skal denne type saker vere unnateke offentlegheit i forhold til offentleglova, og må merkast tilsvarande.

Det går fram av utdanningsdirektoratet sin rettleiar kap 6.6.1.1: *«Også i de tilfellene hvor skoleeier/skolen kommer til at eleven ikke har behov for spesialundervisning, skal det treffes enkeltvedtak om dette. Når det fattes enkeltvedtak, utløses elevens/foreldrenes klagerett. Det er derfor viktig for eleven sin rettssikkerhet at det fattes enkeltvedtak om dette. I alle tilfeller hvor skoleeier/skolen har tilmeldt eleven til PP-tjenesten skal saken avgjøres ved at det treffes et enkeltvedtak».*

Forvaltningslova heimlar eleven sine rettar i forbindelse med enkeltvedtaket. Vedtaket skal være skrifteleg, og føresette skal underrettast om vedtaket så raskt som råd, dvs ei skrifteleg melding som gir informasjon om enkeltvedtaket. Denne underretninga skal sendast partane i saka. Det skal i underrettinga opplysast om klagefrist, framgangsmåte ved klage, samt retten til å sjå saka sine dokument (innsynsrett). Når forholda tilseier det skal det i underretninga også bli gitt informasjon om tilgangen til å søke fri rettshjelp, om kommunen/skolen si rettleingsplikt og tilgangen til å få tilkjent eventuelle sakskostnadar.

Det går fram av kommunen sine eigne rutinar at: Enkeltvedtak bør vere fatta innan 7 mai.

Oppsummert vert følgjande revisjonskriterium lagt til grunn for våre vurderingar:

- All sakshandsaming skal dokumenterast skrifteleg i samsvar med god forvaltningsskikk
- Vedtak skal fattast av skulefagleg leiar/ rektor og bygge på den sakkyndige vurderinga frå PPT. Dette gjeld også avslag på spesialundervisning

- Vedtaka bør være så klare og fullstendige at det ikkje er tvil om kva opplæringstilbod eleven skal ha. Årstimane bør definerast i vedtaket, opplysning om vedtaket si eventuelle tidsavgrensing og vilkår for fornying bør opplyst.
- Vedtaka skal innehalde ei grunngjeving dersom det er avvik mellom PPT si tilråding og rektor sitt vedtak
- Underretninga (vedtaket) skal innehalde opplysningar om klagefrist, klageinstans, framgangsmåte ved klage, samt retten til å sjå saka sine dokument. Når forholda ligg til rette for det (ved avslag), bør underretninga også innehalde opplysningar om tilgang til å søkje fri rettshjelp, skulen si rettleiingsplikt og tilgang til ev. å få tilkjent saksomkostningar.
- De aktuelle dokumenta i ei sak om spesialundervisning skal unntakast frå offentlegheita i samsvar med off.lova.
- Enkeltvedtak i høve spesialundervisning bør vere fatta før 7. mai.

7.3 Fakta

7.3.1 Vedtaket

Sakshandsaminga som vert gjort i forbindelse med spesialundervisning vert dokumentert skrifteleg. Kommunen nyttar Ephorte i si sakshandsaming, eit system som er godkjent av riksarkivaren. Den sakshandsaminga som PPT er ansvarlig for vert gjennomført i deira eige sakshandsamingssystem. Dokumentasjon som ikkje vert utarbeida i Ephorte vert scanna og lagt inn. Skulane har pr i dag ikkje tilgang til å legge inn dokumentasjon i Ephorte sjølve, og dette vert i hovudsak gjort på rådhuset. I tillegg til dei elektroniske elevmappene har kommunen fysisk arkiv på dei ulike skulane.

Det er rektor på den enkelte skule som har det delegerte ansvaret for å fatte vedtak i saker som gjeld spesialundervisning i grunnskulen. Rektor har også ansvaret for at vedtaka vert etterlevd. Vedtaka vert fatta på bakgrunn av PPT si sakkyndige vurdering av eleven med tilhøyrande tilråding. Seksjonsleiar/fagkonsulent fattar vedtak om rett til/ikkje rett til spesialundervisning i dei tilfelle rektor er hindra frå å fatte vedtak, og i samband med ressursvedtak i høve privatskulane i kommunen.

Det vart i all vesentleg grad nytta same mal og utforming på vedtaka ved dei ulike skulane i Volda kommune. Ein såg derimot forskjellig detaljgrad og kvalitet på vedtaka. Fleire av vedtaka hadde informasjon om innhald, organisering og omfang av spesialundervisninga, men også enkelte tilfelle der vedtaka inneheldt lite informasjon m.o.t. desse emna. I desse tilfella blei det i stor grad berre vist til den sakkyndige vurderinga og framtidig IOP.

Alle dei kontrollerte vedtaka som revisjonen vurderte var adressert til dei føresette. Dei fleste var også stempla med «unnateke offentlegheit», med unntak av vedtaka som var fatta ved Volda ungdomsskule (4 av dei 20 kontrollerte sakene).

I ei av sakene registrerte ein reduksjon i assistentressursen i enkeltvedtaket i høve den sakkyndige tilrådinga. Det gjekk derimot fram av vedtaket at reduksjonen hadde blitt gjort i samråd med føresette, men utover dette var ikkje reduksjonen grunngeven. I ei anna sak tilrådde PPT ein lærarressurs på 380 årstimar, men ressursen var redusert til 304 årstimar i enkeltvedtaket. Det gjekk fram av vedtaket at klassa hadde 190 årstimar felles pedagog.

Ein registrerte også eit tilfelle der ressursen hadde blitt auka assistentressursen frå 570 til 684 årstimar. Utover dette var 17 av dei 20 kontrollerte vedtaka i samsvar med den sakkyndige tilrådinga. Det låg ikkje føre ei grunngeving for auken.

Vedtaka inneheld ikkje nokon vilkår for fornying. På bakgrunn av at den sakkyndige vurderinga som ligg føre i sakene gir informasjon om kor lenge den skal gjelde, og at det vert fatta enkeltvedtak kvart år ser ein ikkje det som nødvendig å ta med vilkår for fornying i sjølve vedtaket.

Revisjonen etterspurde saker der PPT i sakkyndig vurdering rår til at eleven ikkje har rett til spesialundervisning. Administrasjonen hadde ikkje noko oversikt over slike saker, og har gitt tilbakemelding på at dette i varierende grad har blitt følgt opp tidlegare, men at ein i inneverande år har ein prøvd å følgje med på at det vert gjort. Det skal fattast enkeltvedtak også i dei tilfelle PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Kommunen har eigne rutinar på at vedtak skal fattast før 7.mai. 6 av dei 20 kontrollerte vedtaka var fatta innan denne fristen.

7.3.2 Klage og klagesaker

Det går fram av vedtaket korleis ein skal gå fram ved klage. Ein registrerte lik utforming på klagetekst/framgangsmåte som går fram, og vedtaksteksten gir i stor grad informasjon om, klagefrist, kven som er klageinstans, framgangsmåte ved klage og innsynsrett. Derimot seier ikkje vedtaka noko om tilgang til å få tilkjent saksomkostningar, mogeligheita til å søke fri rettshjelp eller om skulen si rettleiingsplikt. Dei sistnemnde er mest aktuelt ved avslag på spesialundervisning.

Revisjonen etterspurde klagesaker der PPT i sakkyndig vurdering rår til at eleven ikkje har rett til spesialundervisning. Slike klagesaker hadde ikkje kommunen dei tre siste skuleåra. Dette kan ha samanheng med at det berre i liten grad tidlegare har vore fatta vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning. Administrasjonen har informert at dei våren 2015 har ei klagesak, men dette gjeld i ei sak der spesialundervisning har vore innvilga. Saka er no hos fylkesmannen.

7.4 Vurdering - konklusjon

7.4.1 Vedtak – innhald og utforming

Opplæringslova har ingen særskilte reglar om utforminga eller innhaldet i enkeltvedtaket, men avvik frå den sakkyndige vurderinga må grunngjevast. Krav til innhald er at enkeltvedtaket må avgjere om eleven har rett til spesialundervisning, og det går fram av den nye rettleiaren til utdanningsdirektoratet at enkeltvedtak skal angi eleven sitt opplæringstilbod klart og tydelig, og skal blant anna seie noko om; innhald, omfang, organisering og kompetanse.

Enkeltvedtak som berre omfattar omfanget av spesialundervisninga og ikkje seier noko om organisering av opplæringa, i kva fag eleven har behov for særskilt tilrettelegging eller kva innhald det skal være i opplæringstilbodet, vert vurdert som vedtak med sakshandsamingsfeil. Vedtaka i volda inneheld i stor grad dette.

7.4.5 Unnateke offentlegheit

Dei fleste vedtaka (utanom ved Volda ungdomsskule) var merka/stempla med unnateke offentlegheit med tilhøyrande lovheimel. Dette gjekk også fram av dei fleste tilhøyrande dokument som følgde saka (for eksempel sakkyndig vurdering, IOP osv).

7.4.6 Klage

Det skal i underrettinga (vedtaksteksten) opplystast om klagefrist, framgangsmåte ved klage, samt retten til å sjå saka sine dokument (innsynsrett). Når forholda tilseier det (avslag) skal underrettinga også gi informasjon om tilgangen til å søke fri rettshjelp, om kommunen/skulen si rettleiingsplikt og tilgangen til å få tilkjent eventuelle sakskostnader.

Volda kommune har ikkje med i vedtaksteksten at ein kan få tilkjent saksomkostningar, og ein får ikkje informasjon om tilgangen til å sjå saka sine dokument. Det gjekk heller ikkje fram av vedtaksteksten informasjon om mulegheita til å søke fri rettshjelp og til å få tilkjent saksomkostningar. Kommunen bør derfor utarbeide ein oppdatert vedtakstekst der desse emna inngår.

Kommunen har informert om at det berre i varierende grad har vore fatta vedtak i saker der det ikkje vert tilrådd spesialundervisning. Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak jfr. forvaltningslova, og når det ikkje vert fatta vedtak misser eleven desse rettane. Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

8 Problemstilling 3: Vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (individuell opplæringsplan og årsrapportar).

8.1 Revisjonskriterium

Alle elevar som har fått vedtak om spesialundervisning har rett på individuell opplæringsplan (IOP) og ei skriftleg vurdering over den opplæring som har blitt gitt (halvårs/årsrapport).

8.1.1 Individuell opplæringsplan

Den individuelle opplæringsplanen skal vise kva mål som vert sett for opplæringa, kva innhald opplæringa skal ha og korleis opplæringa skal gjennomførast. Planen skal minst rullerast kvart år så lenge eleven har vedtak om spesialundervisning. Planen skal innehalde antal timar med spesialundervisning i skuleåret som er spesifisert i enkeltvedtaket, oversikt over innhaldet i opplæringstilbodet og elevens si forventa faglege utvikling og mål.

Det går fram av kommunen sine skriftlege rutinar at:

IOP vert utarbeidd dersom eleven har fått rett til spesialundervisning. IOP skal operasjonalisere enkeltvedtaket og verte eit arbeidsverktøy for skulen. Planane skal vise mål for og innhaldet i opplæringa og korleis ho skal drivast. Føresette vert involvert i arbeidet og synet deira skal tillegkast vekt. IOP skal sendast til føresette med kopi til PPT og opplæring og oppvekst. Utarbeida innan 1.oktober.

8.1.2 Årsrapportar

Etter opplæringslova § 5-5 andre ledd har elevar som tek i mot spesialundervisning rett til å få ei skriftleg oversikt over opplæringa han/hun har fått og ei vurdering av si eiga utvikling. Etter tidlegare rett skal ei slik oversikt og vurdering utarbeidast kvart halvår. Dette er no endra (frå 1. august 2013) og gjeldande rett er at den skriftlege oversikta og vurderinga skal utarbeidast ein gong i året i staden for to.

Årsrapportane kan brukast for den enkelte elev som dokumentasjon på i kva grad kommunen har etterlevt krava til spesialundervisning som følgje av opplæringslova. I følgje forskrift til opplæringslova § 2-1 «skolebasert vurdering», skal skulen jamleg vurdere i kva grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringa bidreg til å nå fastsette mål i læreplanverket for kunnskapsløftet. Skuleeigar har ansvar for å sjå til at vurderinga vert gjennomført i forhold til føresetnadane. Derfor er eit av hovudmåla med årsrapporten å evaluere den individuelle opplæringsplanen (IOP-en), for å kunne endre og forsterke opplæringa undervegs om det skulle vere behov for det.

Årsrapporten skal sendast til eleven sine føresette og kommunen. Kravet inneber at skulen må kunne dokumentere at skriftelig rapport er sendt kvart år.

Det går fram av kommunen sine skriftlege rutinar at:

Utarbeiding av årsrapport (vurdering av spesialundervisninga) som skal sendast til føresette med kopi til PPT og opplæring og oppvekst. Frist 15 juni.

8.1.3 Oppsummert

Vi legg følgjande revisjonskriterium til grunn for vår vurdering:

- Elevar med spesialundervisning skal ha individuell opplæringsplan som skal rullerast kvart år.
- Det skal ligge føre dokumentasjon for at det er utarbeida halvårsrapportar/årsrapportar for elevar med vedtak om spesialundervisning som skal innehalde:
 1. Ei vurdering av eleven si utvikling i forhold til dei mål som går fram av eleven sin individuelle opplæringsplan
 2. Ei vurdering av om det er gitt spesialundervisning i det time omfanget vedtaket beskriv
- Det skal ligge føre dokumentasjon for at rapportane er sendt til både foreldre og kommunen.

8.2 Fakta

8.2.1 Individuell opplæringsplan

Det var utarbeida individuell opplæringsplan (IOP) til alle kontrollerte elevar med vedtak om spesialundervisning. Det er ikkje krav til korleis den individuelle opplæringsplanen skal utformast, men den skal byggjast på vedtaket. Kor detaljert ein utformar ein plan er avhengig av eleven sitt behov. . Det er derfor tilstrekkeleg med mindre grunngeve planar på elevar med mindre vanskar, medan elevar med meir samansette vanskar krev ein meir grundig IOP.

I Volda kommune registrerte ein forskjellig mal og utforming på dei individuelle opplæringsplanane mellom dei ulike skulane. Dette gjorde samanlikning mellom skulane vanskelig, og ein registrerte forskjellig detaljgrad og kvalitet på rapportane men generelt sett inneheldt planane hovudmomenta som går fram av rettleiaren. Administrasjonen har informert om at det er utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport. Denne har vore prøvd ut på enkelte av skulane dette skuleåret. Dette for å få erfaringar med planen og gjere nødvendige justeringar før den vert kommunen sitt felles system. Den nye malen vert obligatorisk for alle f.o.m. skuleåret 2015/16.

Ein registrerte i enkelte av sakene avvik mellom den tildelte ressursen som gjekk fram av vedtaket og ressursen som gjekk fram av den individuelle opplæringsplanen utan at det har vore fatta nytt vedtak og/eller grunngeve.

19 av dei 20 IOP-ane som vi kontrollerte var signerte av foreldre/føresette.

Det går fram av rettleiaren at IOP må utarbeidast «så snart som mulig etter at enkeltvedtaket er truffet». I 12 av dei 20 kontrollerte sakene gjekk det ikkje fram av IOP når den har vore utarbeida og eventuelt revidert. Dette gjorde det vanskeleg å kontrollere kor lang tid det har tatt frå vedtak har vore fatta til IOP låg føre. Det går fram av kommunen sine egne rutinar at IOP skal utarbeidast før 1.oktober. Berre 8 saker hadde dato, og der 5 var utarbeidd før 1.oktober.

8.2.2 Årsrapport

Gjennomgang av dei fysiske elevmappene viser at skulane for skuleåret 2013/14 har utarbeida årsrapportar. Det låg føre rapportar i alle dei kontrollerte sakene, med unntak av ein, og i stor grad har rapportane vore utarbeida i juni. Ein registrerte forskjellig mal og ein utforming på rapportane mellom dei ulike skulane. Generelt sett inneheldt rapportane hovudmomenta som går fram av rettleiaren.

I to av dei kontrollerte sakene låg det ikkje føre Årsrapport for skuleåret 13/14 i Ephorte. Revisjonen etterspurde dokumenta og fekk eine årsrapporten, medan den andre ikkje hadde blitt utarbeida grunna sjukefråvær. Det låg derfor føre årsrapport i 19 av dei 20 kontrollerte sakene.

Årsrapportane viste i varierende grad samanhengen med den individuelle opplæringsplanen, og ulik mal og utforming gjorde at ein også såg varierende kvalitet. Administrasjonen har opplyst at for skuleåret 2015/16 vil det på lik linje med dei individuelle opplæringsplanen bli utarbeida ein felles mal som skal takast i bruk for årsrapporten. Revisjonen har gjennomgått den nye malen og den bygg direkte på den nye IOP-malen noko som gjer at ein vil få tilfredstillande samheng mellom IOP og årsrapport.

8.3 Vurdering - konklusjon

8.3.1 Individuell opplæringsplan

Ein registrerte ulik utforming og kvalitet på planane ved dei ulike skulane. Ein har fått tilbakemelding på at det har blitt utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport, og at denne vert obligatorisk for alle f.o.m. skuleåret 2015/2016.

Det går fram av rettleiaren at IOP må utarbeidast «så snart som mulig etter at enkeltvedtaket er truffet». Manglande utarbeidingsdato på dei fleire av dei individuelle opplæringsplanane har vore gjorde det vanskeleg å evaluere sakshandsamingstida. I dei få tilfella det gjekk fram signaturdato kunne det sjå ut som at planane var utarbeida på hausten. Kommunen har interne rutinar som tilseier at IOP skal vere utarbeida innan 1.oktober. Ein registrerte tilfelle der denne fristen ikkje var overhaldt.

Kommunen bør derfor sørgje for at framtidige IOP inneheld opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato. Ein bør også sørgje for at den individuelle opplæringsplanen vert utarbeida så raskt som råd etter at vedtak vert fatta, og revisjonen meiner det må vere

rimeleg å forvente at IOP vert utarbeida i samband med at enkeltvedtak om spesialundervisning vert fatta.

Det går fram av opplæringslova § 5-5 at ein IOP skal vise mål for opplæringa, innhaldet i opplæringa og korleis opplæringa skal drivast. Det bør vere ein raud tråd mellom enkeltvedtak, IOP og årsrapporten. Sjølv om ein registrerte forskjellig mal og utforming mellom dei ulike skulane oppfylte i stor grad alle planane dei krava som går fram av lova.

I enkelte av dei kontrollerte sakene registrerte ein avvik mellom vedtak og IOP i forhold til tildelt ressurs, utan at det hadde vore utarbeidd nytt enkeltvedtak. Som det går fram av rettleiaren (kap 6.7.7.2) kan skulen justere IOP dersom ein meiner dette er nødvendig for at eleven skal få eit forsvarleg opplæringstilbod, eller at eit anna tilbod vil kunne gi eleven betre læringsutbytte. Det må likevel vurderast konkret om endringane i IOP er innanfor enkeltvedtaket, eller om dette er endringar som ikkje kan gjerast utan at det vert fatta nytt enkeltvedtak. Dette vil avhenge av ei konkret vurdering.

8.3.2 Årsrapport

Ein registrerte forskjellig mal og utforming av årsrapportane mellom skulane, og kvaliteten varierte. Ein såg i varierende grad god samanheng mellom IOP og årsrapportane både m.o.t. opplæringsmål og tiltak. I dei fleste tilfella hadde årsrapporten anna utforming enn IOP, og i fleire av sakene gjekk det ikkje fram ei evaluering av sjølve ressursen.

For å skape enda betre samanheng mellom IOP og årsrapportane, bør kommunen implementere den nye malen for IOP og årsrapport ved alle skulane i løpet av skuleåret 2015/16, slik administrasjonen har signalisert.

9 ANBEFALINGAR

1. Kommunen bør sørge for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/16.
2. Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
3. Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

10 Rådmannen sin kommentar

Hei!

Takk for rapporten.

Vi kjenner att det som er peika på i rapporten. Anbefalingane som er peika på er relevante og er allereie under arbeid.

Lene Nupen
fagkonsulent
Opplæring og oppvekst

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Bente Engeseth

Arkivsak nr.: 2015/1796

Arkivkode: U63

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

111/15

Kommunestyret

29.10.2015

SKJENKELØYVE - FJORDKONGEN AS (ORG NR 915055885)

Administrasjonen si tilråding:

- Kommunestyret syner til driftsstyret sitt vedtak i sak 24/15 og konstaterer at Fjordkongen AS sitt faste løyvet til skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3 er gjeve på feil grunnlag ved at det er i strid med kommunen sin Rusmiddelpolitiske handlingsplan. Rådmannen vert beden om å varsle løyvehavar om at det vil verte førebudd sak med sikte på å inndrage det faste skjenkeløyvet for gruppe 3. Etter at fristen for ev merknader frå Fjordkongen AS er utgått, vert sak vedkomande spørsmålet om inndraging handsama og avgjort av driftsstyret som har gitt løyvet.*
- Kommunestyret vedtek følgjande presiseringar i skjenkeløyvet gitt av driftsstyret i sak 24/15:*
 - Butikkarealet må fysisk avgrensast, slik at det ikkje er mogleg å gå direkte mellom skjenkearealet og butikkarealet. Frist for gjennomføring av tiltaket blir sett til 30. november 2015. Dersom ikkje utbetringa er utført innan fristen, vil skjenkeløyvet umiddelbart verte inndrege inntil tiltaket er utført.*
 - Det er stilt vilkår for skjenkeløyvet, jf alkohollova § 4-3 om at den ansvarlege for skjenkestaden må ha gjennomgått kurs i "ansvarleg vertskap" i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs jf pkt 1.2.1 i "Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016."*
 - Det vert stilt vilkår jf alkohollova § 4-3 om at det ikkje er høve til å skjenke alkoholhaldig drikk ved arrangement der born og unge er målgruppe. Passasjerfartyet kan heller ikkje legge til i nærleiken av slike arrangement då det er viktig for Volda kommune å oppretthalde rusfrie soner for barn og unge.*
 - Det vert stilt krav om 18 års aldersgrense i opningstid ved skjenking innanfor gruppe 1 og 2. Så lenge Fjordkongen AS har løyve for gruppe 3, så skal aldersgrensa vere 20 år og det vert ikkje gitt høve til at yngre er tilstades i følgje med vaksne.*
 - Det vert stilt krav om at vakthaldet alltid er slik politiet krev. Landgangen må vere godt overvaka og sikra. Plan for vakthald må leverast innan 30. november 2015. Dersom ein slik plan ikkje er kommunen i hende innan fristen, vil skjenkeløyvet umiddelbart verte inndrege inntil vilkåret er innfridd.*
 - Det vert stilt vilkår jf alkohollova § 4-3 om at internkontrollrutinane vert ettersendt innan 30. november 2015, og at dei stetter krava i alkohollova. Dersom internkontrollrutinane ikkje er kommunen i hende innan fristen, vil skjenkeløyvet umiddelbart verte inndrege inntil vilkåret er innfridd.*

Vedleggsliste:

1. 2015/1604 Søknad om skjenkeløyve ved einskildhøve 29.06.15 – Fjordkongen AS
2. 2015/1604 Vedlegg til søknad om skjenkeløyve datert 29.06.2015 – Fjordkongen AS
3. 2015/1604 Bevis for kunnskapsprøve etter alkohollova
4. 2015/1604 Bevis for etablerarprøva etter serveringslova
5. 2015/1604 Bed om uttale i høve søknad om skjenkeløyve ved einskildhøve, Voldabesøk med fjordcruise og pubaften, brev til lensmannen i Ørsta og Volda datert 29.06.15
6. 2015/1604 Uttale frå lensmann 01.07.15 vedk søknad om skjenkeløyve ved einskildhøve - Voldabesøk med fjordcruise og pubaften
7. 2015/1604 Uttale frå lensmann svarskjema, 01.07.15 vedk søknad om skjenkeløyve ved einskildhøve - Voldabesøk med fjordcruise og pubaften
8. 2015/1604 Vedtaksbrev 02.07.15 skjenkeløyve ved einskildhøve til Fjordkongen
9. 2015/1604 Vedk skjenkeløyve til Fjordkongen – spørsmål om vedtaket var lovleg, brev frå Ivar Otto Kristiansen 13.07.15
10. 2015/1604 Førebels svar – vedr skjenkeløyve til Fjordkongen 27.07.15
11. 2015/1604 Vedkomande vedtak om skjenkeløyve datert 07.08.15
12. 2015/1781 Søknad om skjenkeløyve ved einskildhøve, Fjordcruise Lauvstad og Volda sentrum, datert 09.08.15 – Fjordkongen AS
13. 2015/1781 Bed om uttale 10.08.15 i samband med søknad om skjenkeløyve i høve Fjordcruise Lauvstad og Volda sentrum
14. 2015/1781 Uttale frå lensmann vedk skjenkeløyve ved einskildhøve, Fjordcruise Lauvstad og Volda sentrum datert 12.08.15 m vedlegg
15. 2015/1781 Vedtaksbrev 11.08.15 om skjenkeløyve ved einskildhøve til Fjordkongen, Fjordcruise på Lauvstad
16. 2015/1781 Søknad om fast skjenkeløyve 11.08.15 – Fjordkongen AS
17. 2015/1781 Bed om uttale i samband med søknad om fast skjenkeløyve 13.08.15
18. 2015/1781 Uttale frå lensmann vedk fast løyve 14.08.15
19. 2015/1781 Utale frå lensmann vedk fast løyve 14.08.15 – svarskjema
20. 2015/1781 Framlegg til vedtak i driftsstyret 19.08.15
21. 2015/1781 Utskrift av sak 24/15 i driftsstyret 19.08.15 – fast skjenkeløyve
22. 2015/1781 Søknad om serveringsløyve 20.08.15
23. 2015/1781 Vedtaksbrev - Serveringsløyve 21.08.2015
24. Notat frå ordførar 31.08.15 til rådmann og leiar i driftsstyret
25. Ny tilråding frå driftsstyret 07.10.15
26. Presisering av vedtak om skjenkeløyve, brev til Fjordkongen AS 11.09.2015
27. Utskrift av sak 30/15 i driftsstyret 07.10.15- presisering av vedtak
28. Annonsering på Facebook 21. og 22. august
29. Bilete frå synfaring 16.10.15
30. Protokoll KST 24.05.2012 - Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2015
31. Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016
32. Delegeringsreglement vedteke i Volda kommunestyre 28.08.2014

Uprenta saksvedlegg:

1. Alkohollova
URL: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-02-27?q=alkohollova>
2. [Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.](#) (FOR 2005-06-08 nr 538)
URL: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-06-08-538>

SAMANDRAG

Etter å ha fått skjenkeløyve ved enkelthøve for alkoholgruppe 1 og 2 for tidsavgrensa periode i sommar, fekk Fjordkongen fast løyve for alkoholgruppe 1, 2 og 3 i driftsstyret i sak 24/15 den 19.08.15. Dette løyvet vart handsama administrativt, og rådmannen har beklaga at saka ikkje vart lagt fram for politisk handsaming. Problemstillingar i saka inneber at søknaden om fast løyve skulle vore lagt fram for kommunestyret til avgjerd før det vart gjeve løyve, jfr Rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Sakshandsaminga har ikkje vore tilstrekkeleg nok, og det er derfor behov for ein nøyare gjennomgang av saka. Driftsstyret har i møte 07.10.15, PS-sak 30/15 bedt om at saka vert lagt fram for kommunestyret:

1. *Driftsstyret ber om at administrasjonen vurderar saka på nytt, då særskilt spørsmålet om Fjordkongen AS er eit nytt konsept i Volda kommune, jamfør "Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2012-2016"*
2. *Driftsstyret rådar administrasjonen til ei ny synfaring på båten med tanke på båt-, bar- butikk-konseptet og vurdere utearealet.*
3. *Saka skal sendast vidare til neste møte i kommunestyret.*
4. *Driftsstyret ber kommunestyret slutthandsame saka.*

SAKSOPPLYSNINGAR

Tidlegare saksgang

Volda kommune har handsama to søknader om skjenkeløyve ved *einskildhøve* frå Fjordkongen:

Søknad datert 29.06.2015 (arkivsak 2015/1604)

I arkivsak 2015/1604 er det handsama søknad 29.06.2015 om skjenkeløyve ved *einskildhøve*.

Dette gjaldt søknad om skjenkeløyve ved *einskildhøve*. Det blei gjort eit delegert vedtak, der det blei gitt løyve til Fjordkongen AS i samband med besøk i Volda. "Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016" seier at eit slikt løyve kan gis for *inntil* 6 dagar, men ved ein sakshandsamingsfeil blei det gitt løyve i 19 dagar. Løyvet var altså ikkje i tråd med lokal plan, men det er likevel ikkje i konflikt med alkohollova.

Søknad datert 10.08.2015 (Arkivsak 2015/1796)

Volda kommune mottok deretter ein ny søknad frå Fjordkongen AS datert 10.08.15 der det blei søkt om skjenkeløyve ved *ei rekke einskildhøve*. I denne søknaden ser ein at det som det blir søkt om berer preg av å vere definert under *fast løyve*, og sakshandsamar fann derfor at det ikkje var rett å bruke reglane etter *einskildvedtak*. Det blei gitt løyve ved *einskildhøve* for det førstkomande arrangementet det var søkt om: Fjordcruise på Lauvstad 15. august, på grunn av at dette arrangementet var nært føreståande.

Søkjar vart oppmoda om å søkje om fast løyve dersom det framleis var aktuelt å ha fleire arrangement i Volda.

Søknad datert 11.08.2015 (Arkivsak 2015/1796)

Volda kommune mottok deretter ein ny søknad, datert 11.08.15 om serveringsløyve og *fast skjenkeløyve* for Fjordkongen AS. I denne søknaden blei det søkt om fast løyve til skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 1, 2 og 3. Driftsstyret gjorde slik vedtak om fast/alminnelig skjenkeløyve om bord i passasjerfartøyet M/S Fjordkongen (PS-sak 24/15 den 19.08.15):

Med heimel i alkohollova §§ 1-4 b, 1-7 a, 1-7 b, 1-7 c, 4-2, 4-3 og 4-4 vert det gjeve skjenkeløyve slik:

Tidsrom: Frå vedtaksdato til 30.juni 2016.

Løyvehavar: FJORDKONGEN AS, org. nr. 915055885

Styrar: Terje Kragset, f. 30.09.60.

Stedfortredar: Arve Jøssang, f. 21.09.67

Skjenkestad: Løyvet gjeld om bord i M/S Fjord-kongen når fartyet ligg ved kai i Volda og på turar med utgangspunkt i Volda.

Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Og gruppe 3 i samsvar med søknad.

Omfang/type: Alminneleg løyve.

Type verksemd: Passasjerfarty som ikkje går i kollektivtrafikk.

Skjenkeareal: Inne 200m² og uteareal 200m².

Skjenketider: Jf. Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016.

Opningstider: Skjenkestaden må stenge og tømast for gjester 30 min etter skjenketida er slutt.

Vilkår 1: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det må vere 18-års aldersgrense når det er pub, dans, trubadurkveld og/eller liknande på skjenkestaden. Når det er arrangement som er særskilt retta mot middagsgjestar og det vert servert alkoholhaldig drikk gruppe 3 må det vere 20-års aldersgrense. Så lenge aktiviteten om bord er fjordcruise og det skjer i oversiktlege former der gjestane sit til bords og matservering er ein vesentleg del av aktiviteten kan også dei under 18 år vere med i fylgje med vaksne.

Vilkår 2: Det vert stilt vilkår om at vakthald alltid er slik politiet krev. Landgangen må vere godt overvaka og sikra.

Vilkår 3: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at internkontrollrutinane vert ettersendt søknad og at dei stettar krava i alkohollova.

Vilkår 4 : Det vart stilt vilkår jf § 4-3 om at den ansvarlege for skjenkestaden må ha gjennomgått kurs i "ansvarleg vertskap" i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs jf. punkt 1.2.1 i "Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune 2012 – 2016".

Vilkår 5: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det ikkje er høve til å skjenke alkoholhaldig drikk ved arrangement der born og unge er målgruppe. Passasjerfartyet kan heller ikkje legge til i nærleiken av slike arrangement då det er viktig for Volda kommune å oppretthalde rusfrie soner for born og unge.

I ettertid er det stilt spørsmål om fast skjenkeløyve for M/S Fjordkongen representerer eit nytt konsept, og om løyvet skulle vore handsama av kommunestyret, jf "Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016".

Ei presisering av løyvet til M/S Fjordkongen vart lagt fram for driftsstyret i møte 07.10.15 (PS sak 30/15), der driftsstyret som nemnt vedtok å sende saka over til kommunestyret.

Rådmannen utgreier ny sak, og ettersom det ikkje er driftsstyremøte før kommunestyremøtet, vert saka lagt fram med innstilling frå rådmannen direkte til kommunestyret.

Løyvehavar

Løyvehavar er Fjordkongen AS, org nr. 915055885. Skjenkestaden er passasjerfartyet MS Fjordkongen. Skjenkestaden har fått serveringsløyve og fast skjenkeløyve ut perioden som er fram til 30. juni 2016. Styrar for løyvet er Terje Kragset, f. 30.09.60. Vara for styrar er Arve Jøssang, f. 21.09.67. Eigar og styrar for løyvet har nødvendige prøver for å drive både serveringsstad og skjenkestad. Vara for styrar har også kunnskapsprøve etter alkohollova. Vandelskravet er innfridd. Skjenkearealet er 200 m² inne, 200 m² ute. Det er 400 gjesteplassar totalt: 200 inne og 200 ute. Pr i dag har MS Fjordkongen løyve for 100 personar ombord når passasjerfartyet ikkje ligg til kai. Når det ligg til land gjeld ikkje dei same reglane for tal på besøkande.

I søknaden står det at M/S Fjordkongen vil drive fjordcruise og arrangement ved kaier på Sunnmøre. Det vart søkt om skjenkeløyve ved kaier i Volda kommune og ved fjordcruise med utgangspunkt frå kaier i Volda kommune.

Synfaring fredag 16.10.2015

Terje Kragset møtte som representant for Fjordkongen AS, Bente Engeseth og Inger-Johanne Johnsen møtte frå administrasjonen.

Tal på passasjerar:

Terje Kragset opplyste om at båten pr i dag har sertifikat for 100 passasjerar når den er i drift (t.d. fjordcruise), men at det blir arbeidd for å få på plass eit nytt sertifikat slik at båten kan ha 300 passasjerar. Når båten ligg i land blir det praktisert at det berre vert tatt om bord maksimalt 200 menneskjer.

Tilgong til butikk/butikkareal:

Butikklokalet er eit eige rom i båten. I eine enden er det ei dør som knapt er synleg pga spegel på. Denne døra er ikkje låst pga branntryggleik. I andre enden (mot baren/skjenkearealet) er det delvis vegg, med tre opningar med søyler mellom. Mellom søylene er det klesstativ som hindrar passasje og utsyn/innsyn. I den eine opninga var det berre eit bord som skal hindre passasje. Båten har moglegheit for å ”sluse” folk direkte inn i butikkareal, utan at dei må gå via skjenkeareal, men samtidig manglar det eit fysisk skilje mellom skjenkelokalet og butikklokalet.

Sikkerheit/avgrensing: Båten har gelender med høgde 1,2 m rundt heile båten. Det er alltid plassert vakt ved landgangen, opplyste Kragset om. Landgangen er også sikra med ekstra nett, når båten ligg ved land og skjenkestaden er open for publikum. Det er nylig lagt teppe på dekk for å hindre at folk glid. Kragset opplyser om at utearealet er avgrensa til å berre gjelde fremre del av båten ved skjenking i helgene.

Kjøkken/servering: Båten har ikkje godkjent kjøkken etter dei krava som vert stilt til restaurantdrift. Det er opplyst at ved større arrangement vil ikkje mat bli tilberedt om bord. Fjordkongen vil nytte catering t.d. når det skal vere julebord. Det er spiseplassar om bord (ferjebenker og bord i salongen).

Uteareal

Alt skjenkeareal ute er sikra med rekkverk alle stader. Nede er det avgrensa med høg rekke, og oppe i båten er der rekkverk på 1.20 m. Landgangen er sikra med ekstra nett og den skal alltid vere godt overvaka. At landgangen må vere godt overvaka og sikra var for øvrig eit vilkår i vedtaket som driftsstyret gjorde 19.08.2015 (sak 24/15).

I ”Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2012-2016” vedlegg 1-1, pk. 9 står fylgjande: *”Det kan gjevast alminneleg skjenkeløyve for alkohol inntil 22 vol % på godkjende uteområde i tilknytning til skjenkestadar med eksisterande alminneleg løyve. Bruken av utearealet skal vere godkjent i høve regulering og plan- og bygningslova, før det kan gjevast løyve. Skjenkearealet skal vere tydeleg definert og avgrensa.”*

Det er gitt løyve for skjenking på uteareal om bord i båten. Det er ikkje relevant å gjere vurderingar jf pk. 9) då dette er om bord i ein båt. Kravet i Rusmiddelpolitisk handlingsplan om at skjenkeareal ute skal vere tydeleg definert og avgrensa, har med kontrollomsynet å gjere. Det skal ikkje vere mogleg å lange alkoholhaldig drikk til folk som ikkje er gjestar ved skjenkestaden. Båten er av naturens art avgrensa frå folk utanfor skjenkearealet.

Marknadsføring

Det har blitt stilt spørsmål om marknadsføringa til Fjordkongen er brot på regelen om reklameforbod, alkohollova § 9-4.

Etter ”Forskrift for omsetning av alkoholhadig drikk mv.”, § 14-3 ”Unntatt frå forbudet er:” pk. 3: *”Annonser om salgssted eller skjenkestad med informasjon om stedets navn, adresse og åpningstider samt bevillingsrettigheter.”*

Alkoholhaldig drikk er ei lovleg vare, og det er ikkje ulovleg å opplyse om at ein har skjenkerett og for kva alkoholgrupper ein har løyve for.

Marknadsføringa viser tydeleg at denne verksemda driv både butikk og skjenkestad. Så lenge skjenkestaden ikkje brukar vare- eller firmamerke eller kjenneteikn for alkoholhaldig drikk som ein må anta at dei reklamen vender seg til, vil oppfatte som alkoholreklame, er det ikkje i strid med reklameregelen i alkohollova eller i forskrifta.

Internkontrollrutinar MS Fjordkongen

I følgje "Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2012-2016" pkt 1.2.1. skal skjenkestaden ha internkontrollrutiner, og desse skal ligge ved søknaden. For nye drivarar er det etter denne bestemmelsen eit krav om at internkontrollrutinene skal vere levert til kommunen ein månad etter at løyvet er tildelt. Kommunen har pr dags dato ikkje motteke internkontrollrutiner for MS Fjordkongen, og det må bli stilt vilkår om at desse blir ettersendt innan ein gitt frist for at løyvet skal gjelde.

Løyve for alkoholgruppe 3

I vedlegg 1-1 Retningslinjer/kriteria for tildeling av saks- og skjenkeløyve i Rusmiddelpolitisk handlingsplan står det følgjande som overordna hovudregel:

Når det gjeld vurderingar knytt til løyve for alkohol mellom 22 vol. % og 60 vol. %, skal det som hovudregel leggast vekt på skjenkestaden sitt konsept. Konsept som satsar på matsservering og tilbod til middagsgjestar kan få alle rettar. Konsept som har meir preg av pub/bar/kro, konsertscene eller dansestad kan berre få løyve for alkohol inn til 60 vol. % etter ei særskilt vurdering.

Planen skisserer vidare kva løyve som gjevast til ulike driftskonsept, m.a:

3. *Restaurantar og enklare serveringsstader*
Kjøkenet skal vere oppe fram til ein time før serveringsstaden stengjer og hovudformålet skal vere servering av mat. Slike restaurantar kan få løyve for alkohol inn til 60 vol. %.
4. *Pub/bar*
Dette konseptet vert kjenneteikna som ein uformell serveringsstad, med hovudvekt på omsetjing av øl og vin på kveldstid og i helgane. Det vert ofte servert enklare mat og snacks. Denne typen skjenkestader kan få løyve for alkohol inn til 22 vol. %.

Berre etter nærare, særskilt vurdering; inntil 60 vol. %. Ein føresetnad for slikt løyve vil vere eige, avgrensa lokale, eigen inngang og med aldersgrense på minst 20 år.
5. *Selskapslokale*
Dette er lokale som i utgangspunktet har som driftskonsept å servere middagsgjestar i slutta selskap. Slike stader kan få innskrenka skjenkeløyve med alle rettar.

Båten Fjordkongen er ikkje eit driftskonsept som er særskilt regulert av planen. Ein må likevel vurdere om konseptet kjem inn under dei kriteria som kan gi grunnlag for å gi fast skjenkeløyve for alkoholgruppe 3. Det fell ikkje inn under hovudregelen for slike rettar ettersom det ikkje er eit konsept med matsservering som hovudformål. Krava til kjøkken og matsservering for hovudformål tilseier at konseptet heller ikkje kjem inn under punkt 3 ovanfor. Konseptet kjem heller ikkje inn under punkt 5 selskapslokale der vilkåret er at driftskonseptet er å servere middagsgjestar i slutta selskap. Driftskonseptet ber meir preg av pub/bar i punkt 4 ovanfor der det berre etter nærare og særskilt vurdering kan gjevast skjenkeløyve inntil 60 vol. % (alkoholgruppe 3). Ein føresetnad for slikt løyve er at ein har eit eige lokale som er avgrensa frå det øvrige skjenkelokalet og med eigen inngang, samt aldersgrense 20 år. Fjordkongen har ikkje eit slikt eige lokale fysisk avgrensa med eigen inngang mv i høve til skjenkearealet som vert vurdert som pub/bar.

Rådmannen meiner at skjenkeløyve for alkoholgruppe 3 er gitt på sviktande grunnlag da det ikkje er i samsvar med Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune. Rådmannen meiner at kommunen bør gjere tiltak med sikte på å inndrage løyvet for alkoholgruppe 3. I mellomtida vert det nødvendig å presisere at aldersgrense ved skjenking av alkohol i gruppe 3, så skal aldersgrensa vere 20 år og at det ikkje er høve til å ta med yngre i følgje med vaksne.

Etter forvaltningslova § 35 kan vedtaket gjerast om til skade for den det gjeld, her Fjordkongen AS, dersom vedtaket er å sjå på som ugyldig. Vedtaket om løyve i alkoholgruppe 3 er i utgangspunktet ikkje ugyldig i høve til alkohollova, men strid i mot kommunen sin rusmiddelpolitiske handlingsplan. Rådmannen meiner likevel kommunen bør varsle løyvehavar om at ein har til siktemål å trekkje attende fast løyve om skjenkeløyve i alkoholgruppe 3, og at Fjordkongen AS ut frå sitt konsept heller bør søkje om slikt løyve ved enkelthøve. Rådmannen meiner at kommunen bør avklare nærare juridisk før ein går til det skrittet å trekkje det faste løyvet attende, men uansett kan det vere naturleg å forvente at Fjordkongen AS med bakgrunn i kommunen sin Rusmiddelpolitiske handlingsplan er innstilt på å rette seg etter denne.

Dersom det faste løyvet vert inndrage, kan Fjordkongen likevel søke om skjenkeløyve ved einskildhøve for alkoholgruppe 3 når det t.d. blir arrangert julebord eller andre lukka lag om bord.

Representerer eit fast skjenkeløyve for M/S Fjordkongen eit nytt konsept i Volda kommune?

I Volda kommune sin ”Rusmiddelpolitiske handlingsplan 2012-2016, går det fram at det skal forast ei restriktiv line når det gjeld tildeling av nye typar konsept (jf handlingsplan pkt 1.2. siste strekpunkt og vedlegg 1-1 pkt 10). Kombinasjonen pub/bar med alkoholserving og handel om bord i båten er ny i Volda kommune, og tildeling av løyvet etter søknad datert 11.08.2015 burde difor vore handsama av kommunestyret, og ikkje driftsstyret. Det er kommunestyret som skal vurdere tildeling av skjenkeløyve til nye konsept.

Helse og miljøkonsekvensar:

Sjå alkoholpolitisk handlingsplan.

Økonomiske konsekvensar:

Løyvehavar må betale gebyr til kommunen etter faktisk omsett mengde alkoholhaldig drikk. Minimumsgebyret er kr 4100,- pr. år.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Rune Sjugard
rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

FJORDKONGEN AS, c/o Terje Kragset, 6149 ÅRAM
Ørsta og Volda lensmannskontor, Torvmyrane 11 B, 6160 HOVDBYGDA

Securitas AS, Postboks 8225 Spjelkavik, 6022 ÅLESUND
Arve Jøssang, Hellandsheiveien 36, 4120 TAU

Klageinstans:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Volda kommune

Telefon: 70 05 87 00

E-post: postmottak@volda.kommune.no

Hjemmeside: <http://www.volda.kommune.no>

Skjenkebevilling - søknad om endrede vilkår for én enkelt anledning (når søker allerede har bevilling)

Bevillingshaver (søker)			
Bevillingshaver er			
☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret			
☐ enkeltpersonforetak eller forening uten organisasjonsnummer			
Org.nr.	Navn på virksomhet		
915055885	FJORDKONGEN AS		
Adresse		Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset		6149	ÅRAM
Telefonnr.	E-postadresse		
99405051	boutique.no@hotmail.com		
Skattekommune			
VANYLVEN			
Bevillingssøker:			
Etternavn		Fornavn	Fødselsnr.
Kragset		Terje	300960
E-postadresse		Mobilnr.	
boutique.no@hotmail.com		99405051	

Skjenkestedet			
Stedets navn			
Fjord-Kongen			
Stedsadresse		Postnr.	Poststed
Kommunekai i Volda		6101	Volda
Telefon			
99405051			

Ønsket utvidelse			
Arrangement			
☒ Åpent arrangement			
☐ Lukket arrangement			
Skjenking - alkoholholdig drikk			
☒ Gruppe 2 (over 4,7 vol.prosent og høyst 22 vol.prosent)			
☐ Gruppe 3 (mellom 22 vol.prosent og 60 vol.prosent)			
Areal (m2)	Antall gjesteplasser inne		Antall gjesteplasser ute
250	200		50
Skjenkeareal			
250			

Ønsket utvidelse av skjenketid	
Ønsket skjenketid for alkoholholdig drikk:	
Gruppe 1	
☒ Skjenking inne	
☒ Skjenking ute	
Fra kl. (inne)	Til kl. (inne)

Skjenkebevilling - søknad om endrede vilkår for én enkelt anledning (når søker allerede har bevilling)

Fra kl. (ute)	Til kl. (ute)
Gruppe 2 ☒ Skjenking inne ☒ Skjenking ute	
Fra kl. (inne)	Til kl. (inne)
Fra kl. (ute)	Til kl. (ute)
Gruppe 3 ☐ Skjenking inne ☐ Skjenking ute	

Type arrangement
Dato 30.06.2015
Antall personer 250
Hvem står som arrangør? Fjordkongen as
Beskrivelse av arrangementet M/S Fjord-kongen er en ombygd passasjerferge med motebutikk, salong og pub. Motebutikken er adskilt fra skjenkeområdet. MS Fjord-Kongen har fast skjenkeløyve i Vanylven kommune. Planen er å komme til Volda i morgen 30.06 og vere der til senest 21.07. Vi har trubadur om bord og vil arrangere pub aftener med trubadur, fjordcruise, rekeaftener mens vi ligg i Volda. Ønsker skjenkeløyve for tidsrommet ovenfor innenfor kommunens maksimaltid når vi ligg ved kai og når vi eventuelt går på fjordcruise med utgangspkt fra kai i Volda.

Bekreftelse og vedlegg
Bekreftelse ☒ Jeg bekrefter at ovenstående opplysninger er riktige, og forplikter meg til å besørge at bestemmelser i alkoholloven blir overholdt. Jeg forplikter meg til å orientere kommunen om eventuelle endringer i driften av serveringsstedet, f. eks. skifte av styrer/stedfortreder eller innstilling av driften med mer.
Tegning over arealet det søkes om utvidelse til skal følge søknaden:
Last opp vedlegg Ettersendes ☒ per post

From: kare.kvangarsnes@vanylven.kommune.no
To: boutique.no@hotmail.com; lene.utseth@heroy.kommune.no
Subject: VS: Fjordkongen -vedlegg til søknad om skjenkeløyve
Date: Wed, 24 Jun 2015 07:42:08 +0000

Hei Terje

Viser til motteken e-post.

Oversender kopi av bestått kunnskapsprøve og etablerarprøve for Terje Kragset til Herøy kommune. For ettertida føreset eg at du sender desse bevisa saman med søknaden.

Med helsing

Vanylven kommune
Kåre Kvangarsnes. Tlf. 70030037

Fra: Andreas Chr. Nørve
Sendt: 15. juni 2015 14:31
Til: Kåre Kvangarsnes
Emne: VS: Fjordkongen -vedlegg til søknad om skjenkeløyve

Fra: Hans Jakob Sandanger
Sendt: 15. juni 2015 14:12
Til: Andreas Chr. Nørve
Emne: VS: Fjordkongen -vedlegg til søknad om skjenkeløyve

Hei

Etter avtale, sender vedlegg om kunnskapsprøve og etablerarprøve.

Venleg helsing

Hans Jakob Sandanger Rådgjevar
Sentraladministrasjonen

Fra: terje kragset [<mailto:boutique.no@hotmail.com>]
Sendt: 2. juni 2015 15:49
Til: Hans Jakob Sandanger
Emne: Fjordkongen -vedlegg til søknad om skjenkeløyve

Finnøy

Forsand

Gjesdal

Hå

Klepp

Lund

Randaberg

Rennesøy

Sandnes

Strand

Time

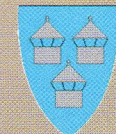
Bjerkheim

Egersund

Sokndal

Kvitsøy

Hjelmeland

Sola

Stavanger

Kunnskapsprøve om alkoholløvgivningen

Terje Kragset

født den 30. september 1960

har den

8. mars 2015

bestått offentlig kunnskapsprøve for

skjenkebevilling

gitt i medhold av lov av 02.06.1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v., § 1-7c og forskrift av 08.06.2005 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Randi Helland Stråtveit
Randi Helland Stråtveit

Sverre Skårland
Sverre Skårland

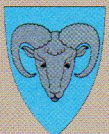

Finnøy

Forsand

Gjesdal

Hå

Klepp

Lund

Randaberg

Rennesøy

Sandnes

Strand

Time

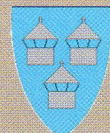
Bjerkheim

Egersund

Sokndal

Kvitsøy

Hjelmeland

Sola

Stavanger

Etablererprøve - serveringsloven

Terje Kragset

født den 30. september 1960

har den

8. april 2015

bestått offentlig kunnskapsprøve for
serveringsbevilling

gitt i medhold av lov av 13. juni 1997 nr. 55
om serveringsvirksomhet §5 annet ledd og
forskrift av 18. januar 2000 med hjemmel
i lov om serveringsvirksomhet

for Inger L Gjerdem
Randi Helland Stråtveit

Sverre Skårland
Sverre Skårland

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Volda og Ørsta lensmannskontor
Torvmyrane 11B

6160 HOVDEBYGDA

Unnateke offentlegheit: jf. offl. § 13, jf. fvl. § 13

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1604	7275/2015	U63	SVK/ BEN	30.06.2015

**BED OM UTTALE I SAMBAND MED SØKNAD OM SKJENKELØYVE
FJORDKONGEN AS, ORG NR 915055885**

Bed om uttale i samband med søknad om skjenkeløyve. Fjordkongen AS (org nr 915055885) har søkt om løyve for alkoholgruppe 1 og 2 i samband med besøk i Volda. Det er søkt om løyve fram til 21. juli 2015.

I søknaden står det at M/S Fjord-kongen er ei ombygd passasjerferje med motebutikk, salong og pub. Motebutikken er adskilt fra skjenkeområdet. Planen er å komme til Volda 30.06 og vere der til seinast 21.juli. Dei har trubadur om bord og vil arrangere pub aften med trubadur, fjordcruise, rekeaften medan dei ligg i Volda.

Dei ynskjer skjenkeløyve for tidsrommet 30.06.-21.07 innan kommunen si maksimaltid.

Det er plass til 250 personar om bord i båten.

Søkjar og styrar for løyvet er Terje Kragset, f og p nr 300960

Med helsing

Bente Engeseth
konsulent

Svarskjema for retur til Volda kommune sak: 2015/1604

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Bed og om uttale for ansvarleg søkjar og styrar for løyvet: Terje Kragset, f 30.09.60.

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Dato

Guttorm Hagen
lensmann

Bente

Viser til vedlegg.

Egil Rustad
Fung. Lensmann
Ulstein og Hareid lensmannskontor
Sunnmøre politidistrikt

Telefon: 70116160 / 90975529

E-post: egil.rustad@politiet.no

www.politi.no

Svarskjema for retur til Volda kommune sak: 2015/1604

Kryss av det som høver:

Politiet har ingen merknad

Politiet har merknad:

For politiet er det sikkerheitsmessige for publikum av interesse. Skjenkestaden er ved havneområdet, og det bør ligge ved ein plan på trygt vakhald og sikring generelt.

Bed og om uttale for ansvarleg søkjar og styrar for løyvet: Terje Kragset, f 30.09.60.

Kryss av det som høver:

Politiet har ingen merknad

Politiet har merknad:

1/7-15

Dato

(Guttorm Hagen
lensmann)

Egje Rustad
Fung. lensmann (Regions lensmann)

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Fjordkongen AS c/o Terje Kragset

6149 ÅRAM

MELDING OM DELEGERT VEDTAK

Sakshandsamar:	Bente Engeseth	Arkivsak nr.:	2015/1604
Delegert vedtak:	Delegert vedtak - serverings- og skjenkesaker	Arkivkode:	U63
Vedtaksnr.:	21/15	Vedtaksdato:	02.07.2015

VEDTAKSBREV - SKJENKELØYVE FOR EITT BESTEMT HØVE - FJORDKONGEN AS ORG NR 915055885

Viser til søknad den 30.06.15 der det er søkt om skjenkeløyve for båten Fjord-Kongen. Det er søkt for perioden 30.06.15-21.07.15 i høve besøk i Volda. Det skal vere arrangement med pubaften med trubadur, fjordcruise og rekeaften.

Etter alkohollova § 1-6, 3. ledd kan det gjevast skjenkeløyve – ved einskildhøve.

Saka er handsama etter delegert mynde, og det er gjort slikt vedtak:

1. Med heimel i alkohollova § 1- 6, får FJORDAKONGEN, org nr 915055885 skjenkeløyve, for alkoholgruppe 1 og 2 innan maksimaltida til Volda kommune i høve besøk i Volda med båten Fjord-Kongen. Det skal vere arrangement om bord med pubaften med trubadur, fjordcruise og rekeaften. Løyvet gjeld frå vedtaksdato til 21.07.15.
2. Styrar for skjenkeløyvet vert sett til: Terje Kragset f. 30.09.60.
3. Det vert stilt vilkår (jf. alkohollova § 4-3) om at det er utarbeidd ein plan på vakthald og sikring av området jf. uttalen til politiet og i samråd med politiet.
4. Avgift for løyvet vert sett til kr. 1500,- og er i samsvar med forskrift av 08.06.05 kap 6 § 6-1. Avgifta skal vere betalt før arrangementet finn stad. Den kan betalast kontant på rådhuset v/rekneskapsstaben, eller setjast inn på kto. nr.: 3991.07.81727. Ved bruk av konto, merk med saksnr. 2015/1604.

Dette vedtaket er handsama med heimel i alkohollova. Det vil ikkje overstyre andre lover, forskrifter eller reglement.

Vedleggsliste:

Søknad 29.06.15

Klageskjema

Uprenta saksvedlegg:

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016 (link:

<http://www.volda.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MIId=18&FilId=131>)

Saksopplysningar:

Volda kommune mottok søknad 29.06.15 frå FJORDAKONGEN AS (org nr 915055885) om skjenkeløyve om bord i båten Fjord-Kongen. Søknaden gjeld i perioden 30.06.15-21.07.15. Det er søkt om løyve for alkoholgruppe 1 og 2 i samband med besøk i Volda. Det skal vere arrangement med pubaften med trubadur, fjordcruise og rekeaften.

Politiet har i sin uttale stilt krav om at det skal vere utarbeidd ein plan på vakthald og sikring av området. Dette vert arrangement på hamna og det vil difor vere krav til sikring av området og godt vakthald.

Det er søkt om løyve innan maksimaltidene til Volda kommune. Desse tidene er regulert i "Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune".

Skjenketidene i Volda er jf Rusmiddelpolitisk plan pkt 1.5.2.

- Normal skjenketid for varegruppe 3 skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.
- Normal skjenketid for varegruppe 1 og 2 skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er høve til å gje generell utviding av skjenketida til kl 02.00 for romjula (2. Juledag - 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).
- Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf. kulepunkt 1 og 2.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for alkohol som er sterkare enn 22 vol. % på uteareal.
- Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut.

Dette vil seie at skjenestaden må stenge 30 min etter at skjenketida har gått ut.

Vurdering og konklusjon:

Miljøkonsekvensar:

Ikkje relevant.

Økonomiske konsekvensar:

Ikkje relevant.

Beredskapsmessige konsekvensar:

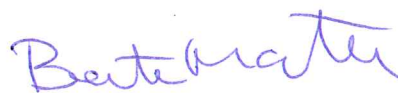
Det er stilt krav om plan på sikring av området og vakthald jf politiet si uttale.

Dette vedtaket er eit enkeltvedtak, med klagerett i samsvar med alkohollova § 1-16 kap. 1.

Klageinstans: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Volda, 02.07.2015

for Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Bente Engeseth
konsulent

Kopi til:
Volda og Ørsta lensmannskontor Torvmyrane 11B 6160 HOVDEBYGDA
Securitas AS Postboks 8225 Spjelkavik 6022 Ålesund

Ivar-Otto Kristiansen
Vevendelvegen 39
6102 Volda

Volda 13.07.2015

Til Volda kommune
V/ Rådmannen/ Ordfører/ Kommunestyret/ Driftsstyret

Vurdering av lovlighet av skjenkeløyve gitt Fjord Kongen.

Viser til skjenke bevilgning gitt til Fjord-Kongen liggende ved Vikeneskaia i Volda, og ønsker med dette å få avklart en del prinsipielle sider vedrørende vedtaket om skjenke løyve. Jeg er kjent med at rådmannen selv er på ferie, og var på ferie i det da vedtaket ble fattet.

Jeg kjenner ikke ordlyden i vedtaket som er gitt, men er blitt kjent med at vedtaket har gitt Fjord Kongen skjenkeløyve løyve til 21.07.2015.

Prinsipielle sider som ønskes belyst er om løyve er gitt i samsvar med Rusmiddelpolitikks handlingsplan (som er i samsvar med alkoholloven) og delegasjonsreglementet.

Rusmiddelpolitikks handlingsplan 1.1.1 Delegering

- *Driftsstyret er løyvemynde i Volda kommune, når det gjeld alminnelege sals – og skjenkeløyve. Mynde for tildeling av ambulerande løyve, for einskildhøve og utviding av eksistereande løyve i enskilde høve vert delegert til rådmannen. Likeins vert mynde til å godkjenne skifte av løyvehavar, styrar for eit løyve og denne sin vara delegert til rådmannen.*
- *Av delegasjonsreglementet går det fram at rådmannen har slikt mynde:*
 - *avgjere einskildbevillingar delegert frå kommunestyret og som ikkje kan delegerast til anna organ.*
 - *gjere vedtak om inndraging av skjenkeløyve for tidsrom som går ut over 8 veker.*

Det er elles berre driftsstyret som kan ta avgjerd i saker om:

- *Tidsavgrensing i sal og skjenking for alminnelege kommunale løyve*
- *Permanent flytting til nye lokale*
- *Endring av driftsform/konsept*
- *Permanent utviding av skjenkestad*
- *Omgjering av løyve med fastsetjing av nye vilkår.*

Rådmannen har i samsvar med delegasjonsreglementet slikt mynde:

- *avgjere søknader om skjenkeløyve ved einskildhøve*
- *avgjere søknad om utvida skjenketid for slutta lag*
- *avgjere søknad om utvida skjenkeareal og skjenketid for enskilde arrangement*
- *godkjenne ny sals- og skjenkestyrar, og vara for denne*
- *tildele ambulerande skjenkeløyve for slutta lag*
- *fastsetje gebyr for kommunale sals- og skjenkeløyve*
- *handheve retningslinjer for reaksjonar på brot på alkohollova for periodar på inn til 8 veker*

Sakshandsamarane i kommunane har kvartalsvis samarbeidsmøte for å drøfte/samordne ulike problemstillingar i høve dette.

Fjord Kongen har markedsført dette som et nytt forretningskonsept gjennom artikler i Møre og Møre-nytt – det er da verd å merke seg punkt 1.2. tildeling av alminnelig skjenkeløyve i Rusmiddelpolitikk handlingsplan, selv om dette ikke berører den delegerte myndigheten gitt til rådmannen, beskriver den noe av intensjonen med planen.

- Kva slags profil og målgruppe kommunestyret ønskjer skjenkestandane skal ha. Ein skal her vurdere søknaden ut frå både ein alkoholpolitisk og ein næringspolitisk ståstad
- Eit alminneleg skjenkeløyve skal knytast til eit bestemt, definert konsept. Sjå retningslinjer for handsaming i vedlegg 1- 1. Det skal først ei restriktiv line med når det gjeld tildeling av løyve til nye typar konsept.

Jeg regner vidare med at vedleggene til Rusmiddelpolitisk handlingsplan ska legges vekt på ved tildeling av skjenkeløyve om dette blir tildelt av rådmannen eller driftsstyret, se utprint av vedlegg.

Vedlegg 1-1. Retningslinjer/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve

10) Særlege tilfelle

I særlege tilfelle og etter ei nærare vurdering kan *kommunestyret sjølv* gjere unntak frå typar av driftskonsept omhandla i punkta 1– 10 med omsyn til om det skal gjevast alminneleg skjenkeløyve. Kommunestyret ønskjer ei restriktiv line med omsyn til utviding av konsept- og verksemdstypar som skal få skjenkeløyve, og ser på dette som eit element i edruskapspolitikken. Difor skal spørsmål om løyve til nye konsept avgjerast av kommunestyret

Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve:

Kule pkt 8.

Det vert ikkje gjeve sals – eller skjenkeløyve til gatekjøkken, kioskar, bensinstasjonar og serveringsstader i tilknytning til slike. Jf forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 3-4. Campinghytter, campingplassar og motell vert ikkje å vurdere som serveringsstader eller overnattingstadar, som skal få skjenkeløyve. Det skal ikkje gjevast skjenkeløyve til frisørsalongar, hudpleiesalongar og liknande typar konsept . Det skal først ei restriktiv line i høve tildeling av løyve til nye typar konsept.

I delelegasjonsreglementet er det beskrevet hvilke mynde rådmannen har etter særlovene og etter kommuneloven §23-4.

5 Mynde til å treffe vedtak etter særlover

Rådmannen får delegert mynde til å gjere vedtak etter følgjande særlover med tilhøyrande forskrifter når sakene er av ikkje- prinsipiell karakter **og** myndet ikkje er lagt til anna organ ved heimel i lov eller i delegeringsreglement:

Jeg oppfatter at skjenkeløyve gitt Fjord Kongen er av prinsipiell karakter, og strider mot intensjonen og målsettingen i Rusmiddelpolitiks handlingsplan og retningslinjer gitt i vedlegg 1 – 1 til planen. Jeg regner med at teksten under **10) Særlege tilfeller** beskriver kommunestyrets ønsker om en restriktiv linje med omsyn til utviding av konsept- og virksomhetstyper som skal få skjenkeløyve. Derav er det også beskrevet at denne type spørsmål skal behandles av kommunestyret selv. Videre regner jeg at kule pkt. 8 under samme vedlegg med overskriften «**Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve**» ikke er uttømmende.

Rådmannens myndighet etter delegeringsreglementet og 5.14 Alkohollova (06.06.89 nr. 27).

- Godkjenne ny styrar og stedfortredar ved skifte i løyveperioden (§ 1-7c).
- Godkjenne utviding av skjenkelokale for ei enkelt tilstelling (§ 4-2).
- Avgjere søknader om ambulerande løyve til slutta lag (§ 4-5).
- Fastsetjing av avgifter etter § 7-1 i alkohollova og §§ 11-1, 11-2 og 11-3 i forskriftene.
- Alminneleg løyve til enkeltarrangement (§17)
- Tiltak etter ruspolitisk handlingsplan og vedtak om sanksjonar ved brot på alkohollova.

På bakgrunn av dette antar jeg at det er gitt Alminnelig løyve til enkeltarrangement, det kan da være ønskelig å få definert hva som ligger under begrepet enkeltarrangement. Ligger et løyve til Fjord Kongen innenfor delegert myndighets område og kan det kalles et enkeltarrangement? Er løyve som strekker seg over 3 uker ansett som et enkeltarrangement? Under – pkt. 1.3 i Rusmiddelpolitisk handlingsplan, beskriver dette og lengden på løyve.

1.3. Tildeling av ambulerande skjenkeløyve og einskildløyve

Etter alkohollova kan kommunen gje ambulerande skjenkeløyve, som ikkje er knytt til ein bestemt person, eller skjenkestad.

a) Det kan gjevast ambulerande løyve for skjenking til deltakarar i *slutta lag*. Med slutta meiner ein at det allereie før skjenkinga startar er danna ein lukka/ privat krets av personar som er samla for eit bestemt føremål i eit bestemt lokale. Eit slikt løyve kan omfatte øl, vin og brennevin.

b) Det kan gjevast løyve for eit *einskildhøve*. Einskildhøve er opne arrangement i tilknytning til eitt bestemt høve som er klart avgrensa i tid, og som ikkje varer lenger enn 1- 6 dagar. Typiske døme kan vere festivalar , konsertar og messer. Eit slikt løyve kan omfatte alkohol inn til 22 vol %.

Jeg registrerer at mange mener det er kjekt at det skjer noe i bygda og at tiltaket til Fjord kongen er hjertelig velkommen. Jeg har full forståelse for at man ønsker aktivitet, men aktiviteten kan ikke etableres i strid med gjeldende Rusmiddelpolitisk handlingsplan, som er i samsvar med alkohollovens bestemmelser, slik jeg oppfatter er tilfelle her.

Jeg ber rådmannen på bakgrunn av dette å legge saken fram for kommunestyret for å få vurdert de prinsipielle sidene ved skjenkeløyve gitt til Fjord Kongen. Viser også til hensikten med en fellers Rusmiddelpolitikks handlingsplan for Søre Sunnmøre og Ulstein rådmannens behandling av tilsvarende sak. Videre ber jeg om at det blir vurdert om det foreligger brudd på alkohollova i henhold til at Fjord – Kongen har ligget ved Kai i på Vikeneset i Volda fra den 02.07 – 21.07.2015. med gitt skjenkeløyve.

Som nevnt innledningsvis så er jeg klar over at rådmannen selv ikke har behandlet saken, selv om denne vil bli stilet til rådmannen, ordføreren, kommunestyret og Driftsstyret.

Med vennlig hilsen
Ivar-Otto Kristiansen
Vevendelvegen 39
6102 Volda.

Jeg er kjent med at både Rådmann Rune Sjugård og Ordfører Arild Iversen er på ferie og ikke kjenner saken. (Og derved ikke har vært i befatning med behandlingen av saken)

Jeg ønsker svar på de prinsipielle sidene og lovligheten ved fattet vedtak, og ber om at dette blir lagt fram for kommunestyret ved første møte etter ferien.

/ Det kan også være grunnlag for å se på åpnings og lukketidene for drift av klesbutikk jfr. Annonse, men dette er ikke omtalt i brevet.

Med vennlig hilsen
Ivar-Otto Kristiansen

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Ivar-Otto Kristiansen
Vevendelveen 39

6102 VOLDA

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1604	7935/2015	U63	SVK/ IJJ	27.07.2015

FØREBELS SVAR - VEDR. SAK OM SKJENKELØYVE TIL FJORDKONGEN

Vi viser til ditt brev datert 13. juli 2015, der du ber om å få avklart ein del prinsipielle sider vedr. vedtaket om skjenkeløyve til Fjordkongen.

Grunna ferieavvikling vil vi ikkje kunne gje deg svar innan fristen på 3 veker, men du vil få svar så snart som råd etter at sakshandsamar er tilbake frå ferie.

Med helsing

Inger-Johanne Johnsen
Sektorsjef, Kultur og service

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

NOTAT

Til: Servicekontoret
Frå: Bente Engeseth
Sak: Fjordkongen - skjenkeløyve

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd / Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1604	8197/2015	U63	SVK/BEN	07.08.2015

VEDKOMANDE VEDTAK OM SKJENKELØYVE TIL FJORDKONGEN AS

Viser til brev 13.07.15 og spørsmål kring vedtak om skjenkeløyve for einskildhøve gitt til FJORDKONGEN AS, org nr 915055885. Det er bedt om at ein del prinsipielle sider ved vedtaket vert oppklart.

1. Det er stilt spørsmål om løyvet er gitt i samsvar med Rusmiddelpolitisk handlingsplan, med alkohollova og med delegasjonsreglementet til Volda kommune.
2. Det er bedt om definisjon på kva eit einskildarrangement er.
3. Det er merknad til om vedtaket er i tråd med intensjonen bak planen sitt punkt ”1.2. *Tildeling av alminneleg skjenkeløyve*”.
4. Det er stilt spørsmål om vedtaket er i strid med intensjonen og målsetjinga i Rusmiddelpolitisk handlingsplan og retningsliner gitt i vedlegg 1-1. Det vert vist til punkt 10 Særlege tilfelle og kulepunkt 8 under ”Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve”.
5. Det vert vist til felles rusmiddelpolitisk handlingsplan og Ulstein kommune si handsaming av tilsvarande sak.
6. Det er bedt om vurdering av om det er brot på alkohollova med omsyn til løyvet som er gitt til Fjordkongen AS.

Vedtaket i det aktuelle skjenkeløyvet lyder slik:

Etter alkohollova § 1-6, 3. ledd kan det gjevast skjenkeløyve – ved einskildhøve. Saka er handsama etter delegert mynde, og det er gjort slikt vedtak:

1. *Med heimel i alkohollova § 1- 6, får FJORDAKONGEN, org nr 915055885 skjenkeløyve, for alkoholgruppe 1 og 2 innan maksimaltida til Volda kommune i høve besøk i Volda med båten Fjord-Kongen. Det skal vere arrangement om bord med pubaften med trubadur, fjordcruise og rekeaften. Løyvet gjeld frå vedtaksdato til 21.07.15.*
2. *Styrar for skjenkeløyvet vert sett til: Terje Kragset f. 30.09.60.*

VOLDA KOMMUNE

Servicekontoret

3. *Det vert stilt vilkår (jf. alkoholova § 4-3) om at det er utarbeidd ein plan på vakthald og sikring av området jf. uttalen til politiet og i samråd med politiet.*
4. *Avgift for løyvet vert sett til kr. 1500,- og er i samsvar med forskrift av 08.06.05 kap 6 § 6-1. Avgifta skal vere betalt før arrangementet finn stad. Den kan betalast kontant på rådhuset v/rekneskapsstaben, eller setjast inn på kto. nr.: 3991.07.81727. Ved bruk av konto, merk med saksnr. 2015/1604.*

Dette vedtaket er handsama med heimel i alkoholova. Det vil ikkje overstyre andre lover, forskrifter eller reglement.

Svar på punkt 1:

Det er gitt skjenkeløyve ved einskildhøve jf alkoholova § 1.6 (en enkelt bestemt anledning).

Dette er eit delegert vedtak som er i tråd med delegasjonsreglement for Volda kommune. Det er gitt løyve til Fjordkongen AS i samband med besøk i Volda. Det er snakk om eit ope arrangement som er avgrensa i tid.

Etter alkoholova er det ikkje spesifisert noko om kor mange dagar eit slikt løyve kan gjelde, men i den lokale planen til Volda, Rusmiddelpolitisk handlingsplan, er det ei avgrensing på 6 dagar. Det er difor ein sakshandsamingsfeil i vedtaket som strekk seg utover 6 dagar. Løyvet er altså ikkje i tråd med lokal plan, men det er ikkje i konflikt med alkoholova.

Før søknad kom inn var det mykje telefonkontakt mellom søkjar og sakshandsamar. Søkjar var usikker på kva tid han kom til Volda. Det var mellom anna avhengig av kva tid han fekk sertifikat for passasjerar. Det var snakk om at han skulle til Ålesund først og så til Volda. Sakshandsamar oppfatta det slik at det var snakk om at han ynskte løyve for ei helg i samband med besøk i Volda der han skulle tilby fjordcruise og trubaduraften. Då det var få dagar til sakshandsamar skulle ut i ferie og der var ingen andre som kunne handsama søknad på ei stund, vart vedtaket tilpassa slik at det skulle vere klart til ferja kom til Volda.

Skriftleg søknaden vart sendt inn til kommunen den 29. juli. Det vil seie at sakshandsamar fekk den opp i sakshandsamingssystemet 30. juli, ein dag før ferieavvikling. I kombinasjon med å avløse sentralbordet til kommunen vart det i all hast utarbeidd eit vedtak om skjenkeløyve ved einskildhøve. Intensjonen var at ferja skulle ha løyve ei helg, men vedtaket vart gitt slik at ferja skulle kunne komme når alt var klart til å tilby fjordcruise og trubaduraften i Volda.

Volda kommune kunne valt å avslå handsaming av søknaden pga for kort sakshandsamingstid og for mange dagar oppført på søknaden. Då det er innarbeidd praksis med å yte så god service som mogleg og at kommunen ofte handsamar søknader på kort varsel, vart det likevel utarbeidd vedtaksbrev.

Fjordkongen AS hadde på si side sin fulle rett til å skjenke dei dagane som stod i vedtaket. Det er sakshandsamar sitt ansvar å sjå til at vedtak som blir gjort er innanfor gjeldande lover og planar.

VOLDA KOMMUNE

Servicekontoret

Svar på punkt 2:

Definisjon på einskildløyve.

Viser til definisjon frå Håndbok i alkoholloven m.v. – Rundskriv IS-5/2008:

”Kommunen kan vidare gi bevilling for en enkelt bestemt anledning. Bevillingen må knytte seg til en bestemt begivenhet. Det må gis særskilt bevilling for hvert enkelt arrangement. Når det gjelder 51 Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser skjenking, kan bevilling gis som alminnelig bevilling, eller som bevilling til sluttet selskap. Bestemmelsen gir også adgang til å utvide en eksisterende skjenkebevilling for en enkelt bestemt anledning til å omfatte alkoholholdig drikk som ikke er omfattet av den gitte bevillingen. De to begrepene “en enkelt bestemt anledning” i § 1-6 og “en enkelt anledning” i § 4-2 tredje ledd og § 4-5 skal forstås på samme måte.”

Hva som er en enkelt bestemt anledning må avgjøres i hvert enkelt tilfelle. Det sentrale er om arrangementet fremstår som et klart avgrenset arrangement. Momenter i en slik vurdering vil være tema, tidsramme mv. I de tilfeller hvor kommunen gir bevilling for en bestemt del av året eller for en bestemt anledning følger det av begrepet “bestemt” at det må fremgå klart av bevillingen når den begynner og når den opphører.”

Svar på punkt 3:

Er vedtaket i tråd med intensjonen bak planen sitt punkt ”1.2. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve”?

Slik lyder punkt ”1.2. Tildeling av alminneleg løyve”:

1.2. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve

Volda kommune ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve. Driftsstyret tildeler skjenkeløyve i samsvar med denne planen og etter ei samla vurdering, der ein legg vekt på:

- Kor mange skjenkeløyve ein ynskjer å ha i eit geografisk avgrensa område i kommunen.*
- Kva slags profil og målgruppe kommunestyret ønskjer skjenkestandane skal ha. Ein skal her vurdere søknaden ut frå både ein alkoholpolitisk og ein næringspolitisk ståstad. Nokre skjenkestadar vil berre få løyve for øl og vin. Det vert føresett at nasjonale mål vert lagt til grunn for vurderingane.*
- Eit alminneleg skjenkeløyve skal knytast til eit bestemt, definert konsept. Sjå retningsliner for handsaming i vedlegg 1- 1. Det skal førast ei restriktiv line med når det gjeld tildeling av løyve til nye typar konsept.*

Løyvet skal tildelast den fysiske eller juridiske personen som eig og driv verksemda.

Dette punktet handlar om vurdering av faste løyve og desse kriteria skal ikkje verte vurdert ved handsaming av skjenkeløyve ved einskildhøve.

Svar på punkt 4:

Er vedtaket i strid med vedlegget i Rusmiddelpolitisk plan, ”Vedlegg 1-1.

Retningsliner/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve” punkt 10 og kulepunkt 8 under “Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve”?

VOLDA KOMMUNE Servicekontoret

Dette står i planen under desse punkta:

”10) Særlege tilfelle

I særlege tilfelle og etter ei nærare vurdering kan kommunestyret sjølv gjere unnatak frå typar av driftskonsept omhandla i punkta 1– 10 med omsyn til om det skal gjevast alminneleg skjenkeløyve. Kommunestyret ønskjer ei restriktiv line med omsyn til utviding av konsept- og verksemdstypar som skal få skjenkeløyve, og ser på dette som eit element i edruskapspolitikken. Difor skal spørsmål om løyve til nye konsept avgjerast av kommunestyret.”

Kulepunkt 8 under ”Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve”:

Det vert ikkje gjeve sals – eller skjenkeløyve til gatekjøkken, kioskar, bensinstasjonar og serveringsstader i tilknytning til slike. Jf forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 3-4. Campinghytter, campingplassar og motell vert ikkje å vurdere som serveringsstader eller overnattingstadar, som skal få skjenkeløyve. Det skal ikkje gjevast skjenkeløyve til frisørsalongar, hudpleiesalongar og liknande typar konsept . Det skal førast ei restriktiv line i høve tildeling av løyve til nye typar konsept.

Skjenkeløyve for båt er ikkje noko nytt konsept for Volda kommune. Kommunen har i fleire år hatt ein cruicebåt med fast skjenkeløyve. Hurtigruta Polarlys fekk også skjenkeløyve ved einskildhøve då den vitja Volda. Med omsyn til likehandsaming av tilsvarande saker, vil det alltid vere relevant å følgje tidlegare praksis i ei kommune. Det er også ope for å bruke skjønn i vurdering av slike søknader, så kommunane har opning for å vurdere søknader om skjenkeløyve ulikt.

Når det gjeld kulepunkt 8 så vert det vist til utradisjonelle konsept som skjenkeløyve til gatekjøkken, kioskar, bensinstasjonar, campinghytter, campingplassar, frisørsalongar og hudpleiesalongar. Dette er tradisjonelt sett nye stader der det tidlegare ikkje har vore vanleg å kunne kjøpe seg alkoholhaldig drikk. Føremålet med alkohollova er å avgrense forbruket av alkoholhaldige drikkevarer. Å opne for å gi skjenkeløyve til slike konsept vil gjere tilgangen større og dermed auke forbruket.

Alkoholloven § 1-1. Lovens formål.

”Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.”

Skjenkeløyve om bord i båtar er ikkje eit nytt og uvanleg konsept og kan ikkje samanliknast med nye konsept som det ville vere å gje skjenkeløyve til bensinstasjonar, gatekjøkken, frisørsalongar, osv.

Svar på punkt 5:

Vedkomande felles rusmiddelpolitisk handlingsplan og Ulstein kommune si handsaming av tilsvarande sak. Det er ope for å bruke skjønn og tolke både lokal plan og alkohollova forskjellig. Kommunane må også sjå på tidlegare praksis i kommunen. Viser til Herøy

VOLDA KOMMUNE

Servicekontoret

kommune som også ga alminneleg skjenkeløyve ved einskildhøve på tilsvarande søknad frå Fjordkongen AS.

Svar på punkt 6:

Er vedtaket om skjenkeløyve til Fjordkongen AS eit brot på alkohollova?

Vedtaket til Fjordkongen inneheld ikkje brot på alkohollova, men det er ikkje i tråd med Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2015, då det er gitt løyve utover 6 dagar. Dette er ein sakshandsamingsfeil som ikkje skulle ha skjedd. Administrasjonen i Volda kommune har som intensjon å fylgje alle planar som er politisk vedteke.

Volda kommune

Telefon: 70 05 87 00

E-post: postmottak@volda.kommune.no

Hjemmeside: <http://www.volda.kommune.no>

Skjenkebevilling - søknad om endrede vilkår for èn enkelt anledning (når søker allerede har bevilling)

Bevillingshaver (søker)			
Bevillingshaver er			
☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret			
☐ enkeltpersonforetak eller forening uten organisasjonsnummer			
Org.nr.	Navn på virksomhet		
915055885	FJORDKONGEN AS		
Adresse		Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset		6149	ÅRAM
Telefonnr.	E-postadresse		
99405051	boutique.no@hotmail.com		
Skattekommune			
VANYLVEN			
Bevillingssøker:			
Etternavn		Fornavn	Fødselsnr.
kragset		terje	300960
E-postadresse		Mobilnr.	
boutique.no@hotmail.com		99405051	

Skjenkestedet		
Stedets navn		
M/S FJORD-KONGEN		
Stedsadresse	Postnr.	Poststed
Lauvstad	6133	Lauvstad
Telefon		
99405051		

Ønsket utvidelse		
Arrangement		
☒ Åpent arrangement		
☐ Lukket arrangement		
Skjenking - alkoholholdig drikk		
☒ Gruppe 2 (over 4,7 vol.prosent og høyst 22 vol.prosent)		
☐ Gruppe 3 (mellom 22 vol.prosent og 60 vol.prosent)		
Areal (m2)	Antall gjesteplasser inne	Antall gjesteplasser ute
200	200	100
Skjenkeareal		
200		

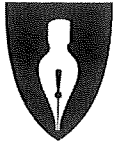
Ønsket utvidelse av skjenketid	
Ønsket skjenketid for alkoholholdig drikk:	
Gruppe 1	
☒ Skjenking inne	
☒ Skjenking ute	
Fra kl. (inne)	Til kl. (inne)

Skjenkebevilling - søknad om endrede vilkår for én enkelt anledning (når søker allerede har bevilling)

Fra kl. (ute)	Til kl. (ute)
Gruppe 2 ☒ Skjenking inne ☒ Skjenking ute	
Fra kl. (inne)	Til kl. (inne)
Fra kl. (ute)	Til kl. (ute)
Gruppe 3 ☐ Skjenking inne ☐ Skjenking ute	

Type arrangement
Dato 15.08.2016
Antall personer 300
Hvem står som arrangør? Fjordkongen as
Beskrivelse av arrangementet 15,08 ankommer m/s Fjord-kongen Lauvstad. Vi skal gå fjordcruise om kvelden med 100 personer ombord og vi skal ha åpen båt for alle med pubaften og trubadur etter fjordcruiset. Søker difor om skjenkeløyve ved kai på lauvstad og på fjordcruiset 15,08. Vurderer å gå til Volda 16.08 og ligge der i noen uker. Søker difor om skjenkeløyve ombord i M/S Fjord-kongen ved kai i Volda for følgende datoer i samme søknad : 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09

Bekreftelse og vedlegg		
Bekreftelse ☒ Jeg bekrefter at ovenstående opplysninger er riktige, og forplikter meg til å besørge at bestemmelser i alkoholloven blir overholdt. Jeg forplikter meg til å orientere kommunen om eventuelle endringer i driften av serveringsstedet, f. eks. skifte av styrer/stedfortreder eller innstilling av driften med mer.		
Tegning over arealet det søkes om utvidelse til skal følge søknaden:		
<table border="1"> <tr> <td>Last opp vedlegg</td> <td> Ettersendes ☐ per post </td> </tr> </table>	Last opp vedlegg	Ettersendes ☐ per post
Last opp vedlegg	Ettersendes ☐ per post	

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Volda og Ørsta lensmannskontor
Torvmyrane 11B

6160 HOVDEBYGDA

Unnateke offentlegheit: jf. offl. § 13, jf. fvl. § 13

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1781	8237/2015	U63	SVK/ BEN	10.08.2015

**BED OM UTTALE I SAMBAND MED SKJENKELØYVE FOR FJORDCRUISE
LAUVSTAD OG VOLDA SENTRUM - FJORDKONGEN**

Bed om uttale i samband med søknad om skjenkeløyve. Fjordkongen AS har søkt om løyve for alkoholgruppe 1 og 2 i samband med besøk på Lauvstad og i Volda sentrum.

Det er søkt om løyve følgende dagar: 15.08, 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09

I søknaden står det:

”15.08 ankommer m/s Fjord-kongen Lauvstad. Vi skal gå fjordcruise om kvelden med 100 personer om bord og vi skal ha åpen båt for alle med pubaften og trubadur etter fjordcruiset. Søker difor om skjenkeløyve ved kai på lauvstad og på fjordcruiset 15.08.

Vurderer å gå til Volda 16.08 og ligge der i noen uker.

Søker difor om skjenkeløyve om bord i M/S Fjord-kongen ved kai i Volda for følgende datoer i samme søknad: 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09”

Terje Kragset f. 30.09.60 er ansvarleg søkjar og styrar for løyvet.

Med helsing

Bente Engeseth
konsulent

Svarskjema for retur til Volda kommune sak: 2015/1781

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Bed om uttale for ansvarleg søkjar og styrar for løyve, Terje Kragset f. og p. nr: 300960

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Dato

Guttorm Hagen
lensmann

Eg syner til søknad og tilrår denne.

For politiet er det særleg viktig at landgang er overvaka.

Ørsta, 12.8. 2015

Guttorm Hagen

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Bente Engeseth [<mailto:Bente.Engeseth@volda.kommune.no>]

Sendt: 10. august 2015 11:50

Til: Postmottak PDI Sunnmøre

Kopi: Guttorm Hagen

Emne: Arkivsak 2015/1781 - Skjenkeløyve Fjordkongen AS 15. august Lauvstad og 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09 i Volda sentrum

Hei

Bed om uttale i samband med søknad om skjenkeløyve frå Fjordkongen AS.

Det er søkt om løyve for alkoholgruppe 1 og 2 følgande dagar: 15. august Lauvstad og 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09 i Volda sentrum.

Dette er det søkt om. Eg skal sjekke nærare om han kan få alle dagane, men ber om uttale slik at eg kan handsame søknaden som gjeld førstkomande helg på Lauvstad den 15. august.

Kom gjerne med uttale som gjeld alle dagane, så vert det klart korleis politiet ser på saka.

Mvh

Bente Engeseth
Volda kommune

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Fjordkongen AS
c/o Terje Kragset
6149 ÅRAM

MELDING OM DELEGERT VEDTAK

Sakshandsamar:	Bente Engeseth	Arkivsak nr.:	2015/1781
Delegert vedtak:	Delegert vedtak - serverings- og skjenkesaker	Arkivkode:	U63
Vedtaksnr.:	22/15	Vedtaksdato:	11.08.2015

VEDTAKSBREV OM SKJENKELØYVE VED EINSKILDHØVE TIL FJORDKONGEN

Viser til søknad den 09.08.15 der det er søkt om skjenkeløyve om bord i M/S Fjord-kongen.

Etter alkohollova § 1-6, 3. ledd kan det gjevast skjenkeløyve ved einskildhøve.

Saka er handsama etter delegert mynde, og det er gjort slikt vedtak:

1. Med heimel i alkohollova § 1- 6, får FJORDKONGEN AS (org nr 915055885) skjenkeløyve ved einskildhøve for alkoholgruppe 1 og 2, innan maksimaltidene til Volda kommune. Løyvet gjeld om bord i M/S Fjord-kongen når fartyet ligg ved kai på Lauvstad og under fjordcruise med utgangspunkt frå Lauvstad den 15. august 2015 (natt til 16. august).
2. Styrar for skjenkeløyvet vert sett til: Terje Kragset f. 30.09.60.
3. Det vert stilt vilkår om 18-års aldersgrense jf. alkohollova § 4-3.
4. Avgift for løyvet vert sett til kr. 1000,- og er i samsvar med forskrift av 08.06.05 kap 6 § 6-1. Avgifta skal vere betalt før arrangementet finn stad. Den kan betalast kontant på rådhuset v/rekneskapsstaben, eller setjast inn på kto. nr.: 3991.07.81727. Ved bruk av konto, merk med saksnr. 2015/1781.

Dette vedtaket er handsama med heimel i alkohollova. Det vil ikkje overstyre andre lover, forskrifter eller reglement.

Vedleggsliste:

Uprenta saksvedlegg:

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016

Søknad

Teikning

Samandrag av saka:

FJORDKONGEN AS, org nr. 915055885 har søkt om skjenkeløyve ved einskildhøve følgjande dagar: 15.08, 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09. Det vert gitt skjenkeløyve ved

arrangement den 15. august 2015 med utgangspunkt frå Lauvstad. Løyvet gjeld om bord i passasjerfartyet M/S Fjord-kongen når fartyet ligg ved kai på Lauvstad og tur med utgangspunkt frå Lauvstad.

Saksopplysningar:

FJORDKONGEN AS, org nr. 915055885 har søkt om skjenkeløyve ved einskildhøve følgjande dagar: 15.08, 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09.

I søknaden står det:

”15.08 ankommer m/s Fjord-kongen Lauvstad. Vi skal gå fjordcruise om kvelden med 100 personer om bord og vi skal ha åpen båt for alle med pubaften og trubadur etter fjordcruiset. Søker difor om skjenkeløyve ved kai på lauvstad og på fjordcruiset 15.08.

Vurderer å gå til Volda 16.08 og ligge der i noen uker.

Søker difor om skjenkeløyve om bord i M/S Fjord-kongen ved kai i Volda for følgende datoer i samme søknad: 21.08, 22.08, 28.08, 29.08 og 04.09”

Når det vert søkt om så mange gjentakande arrangement kan ein ikkje bruke regelen om einskildhøve. Det vert difor gitt løyve ved einskildhøve til første arrangementet i søknaden, den 15. august 2015, som skal ut utgangspunkt frå Lauvstad. Dersom FJORDKONGEN AS ynskjer å få skjenkeløyve ved fleire høve må det bli søkt om fast skjenkeløyve for Volda kommune. Søknader om faste skjenkeløyve må opp til politisk handsaming i driftsstyret.

Vurdering og konklusjon:

Miljøkonsekvensar:

Ikkje vurdert

Økonomiske konsekvensar:

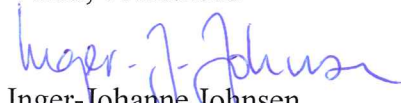
For å få skjenkeløyve ved einskildhøve må ein betale gebyr til kommunen.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje vurdert

Dette vedtaket er eit enkeltvedtak, med klagerett i samsvar med alkohollova § 1-16 kap. 1.

Volda, 11.08.2015

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Bente Engeseth
konsulent

Utskrift med vedlegg og informasjon om klagerett til:
FJORDKONGEN A,S c/o Terje Kragset, 6149 ÅRAM

Kopi til:

Volda og Ørsta lensmannskontor	Torvmyrane 11B	6160	HOVDEBYGDA
Securitas AS	Postboks 8225 Spjelkavik	6022	Ålesund

Klageinstans: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Volda kommune

Telefon: 70 05 87 00

E-post: postmottak@volda.kommune.no

Hjemmeside: http://www.volda.kommune.no

Skjenkebevilling - søknad

Bevillingstype
Det søkes om ☒ Ny bevilling ☐ Endret bevilling
Er virksomheten overdratt? ☐ Ja ☒ Nei
Type bevilling ☒ Alminnelig bevilling ☐ Bevilling for lukket selskap (varig bevilling for skjenking i lukket selskap)
Alkoholholdig drikk ☒ Alkoholholdig drikk gruppe 1 (over 2,5 vol.prosent og høyst 4,7 vol.prosent) ☒ Alkoholholdig drikk gruppe 2 (over 4,7 vol.prosent og høyst 22 vol.prosent) ☐ Alkoholholdig drikk gruppe 3 (mellom 22 vol.prosent og 60 vol.prosent)

Informasjon til søker
Definisjon av bevillingssøker Bevillingssøker er «den for hvis regning virksomheten drives». Dette kan enten være en fysisk person eller en juridisk person som f.eks. et ansvarlig selskap eller et selskap med delt ansvar. Vedkommende er ansvarlig for de økonomiske og juridiske forpliktelser knyttet til driften av virksomheten.
Krav om vandel Bevillingshaver, daglig leder og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til regnskapslovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen. Personer som nevnt i første punktum må heller ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgiving på en måte som vil være uforenlig med drift av skjenkestedet.
Alkoholloven § 1-7b Konsolidering av eierandeler I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, regnes vedkommendes eierandeler eller stemmer sammen med eierandeler eller stemmer som tilhører følgende personer: 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold, 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje samt søsken, 3) ektefelle til person som nevnt i nr. 2 eller person som bor i ekteskapslignende forhold sammen med person som nevnt i nr. 2.
Alkoholloven § 1-7b, tredje ledd

Opplysninger om bevillingssøker			
Bevillingssøker er ☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret ☐ enkeltpersonforetak eller forening uten organisasjonsnummer			
Org.nr. 915055885	Navn på virksomhet FJORDKONGEN AS		
Adresse c/o Terje Kragset	Postnr. 6149	Poststed ÅRAM	
Telefon 99405051	E-postadresse boutique.no@hotmail.com		
Skattekommune VANYL VEN			
Bevillingssøker:			
Bevillingssøker - Etternavn Kragset	Bevillingssøker - Fornavn Terje	Bevillingssøker - Fødselsnr. 30096C	
Bevillingssøker - e-postadresse boutique.no@hotmail.com		Bevillingssøker - Org.nr. 99405051	

Skjenkebevilling - søknad

Har søker andre bevillinger?		
☒ Ja		
☐ Nei		
Type bevilling		
Alminnelig bevilling Vanylven kommune		
Navn på virksomhet		
Fjordkongen as		
Adresse	Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset	6149	Åram

Eier (1)		
Eier er		
☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret		
☐ privatperson eller enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer		
Org.nr.	Navn på virksomhet	
915055885	FJORDKONGEN AS	
Adresse	Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset	6149	ÅRAM
Telefonnr.	E-postadresse	
99405051	boutique.no@hotmail.com	
Skattekommune	Eierandel i %	
VANYLVEN	100	
Etternavn på eierne	Fornavn	Fødselsnr.
Kragset	Terje	300960
Etternavn på eierne	Fornavn	Fødselsnr.
Er det flere eiere av skjenkevirksomheten?		
☐ Ja		
☒ Nei		

Andre enn formelle eiere
Er det andre enn formelle eiere som har vesentlig innflytelse på virksomheten?
☐ Ja
☒ Nei

Informasjon - Styrer og stedfortreder
Hver bevilling skal ha en fysisk person som styrer /stedfortreder, som må godkjennes av kommunen. Styrer og stedfortreder må være ansatt på stedet eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styrers fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer dersom styrer slutter.
Bevilling kan nektes dersom styrer/stedfortreder ikke oppfyller de krav som stilles til ham.
Styrer og stedfortreder må være over 20 år og må dokumentere å ha bestått Kunnskapsprøven.
Styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel.

Styrer og stedfortreder		
Styrer (må være en fysisk person)		
Etternavn	Fornavn	Fødselsnr.
Kragset	terje	300960
Adresse	Postnr.	Poststed
postveien 3a	4044	Hafsløfjord
Telefonnr.	E-postadresse	
99405051	boutique.no@hotmail.com	
Skattekommune	Stavanger	
Stedfortreder for styrer (må være en fysisk person)		
Etternavn	Fornavn	Fødselsnr.

Jøssang	Arve	210967
Adresse Hellandsheiveien 36	Postnr. 4120	Poststed Tau
Telefonnr. 93872699		
Skattekommune Strand		

Virksomheten		
Navn M/S Fjord-kongen		
Stedsadresse c/o Terje Kragset	Postnr. 6149	Poststed Åram
E-postadresse boutique.no@hotmail.com		Nettadresse
Telefon 99405051	Gnr.	Bnr.
Forventet omsetning		
Oppgi forventet omsetning av alkoholholdig drikk per år: ☒ Alkoholgruppe 1 ☒ Alkoholgruppe 2 ☐ Alkoholgruppe 3		
Forventet omsetning - alkoholgruppe 1 5 000		
Forventet omsetning - alkoholgruppe 2 500 000		

Virksomhetstype og driftskonsept
Virksomhetstype ☐ Kafé ☐ Spiserestaurant ☐ Pub ☐ Servering i danserestaurant ☐ Servering i overnattingssted ☒ Annet
Spesifiser Passasjerferge
Skjenkestedets driftskonsept: Beskriv stedets utforming, ev. plassering av bar, meny, ute-/inneservering og øvrige tilbud. Oppgi målgruppe, aldersgrense, planer for kontroll/vakthold. Opplys hva slags gjester tilbudet retter seg mot, f.eks. fastboende, turister, kurs og konferanser, ungdom, voksne etc. Dersom stedet har ulikt konsept på forskjellige tider av døgnet, må dette oppgis.
Beskrivelse av konseptet Vil drive fjordcruise og arrangement ved kaier på sunnmøre. Det søkes om skjenkeløyve ved kaier i Volda kommune og ved fjordcruise med utgangspkt fra kaier i Volda kommune. Søker om å kunne få skjenkeløyve i klasse 3 ved slutta lag og til spesielle arrangement med matservering som feks julebord.
Utfyllende opplysninger om driftskonseptet sendes ☒ per post ☐ elektronisk med denne søknaden

Skjenkestedets areal
Skjenkestedets areal innendørs. 200
Antall gjesteplasser innendørs 200
Skal det skjenkes utendørs? ☐ Nei ☒ Ja
Skjenkestedets areal utendørs. 200

Skjenkebevilling - søknad

Antall gjesteplasser utendørs 200
Areal totalt (m2) 400
Antall gjesteplasser totalt 400

Skjenkeareal innendørs

Beskriv skjenkeareal innendørs Salong og bar på hoved dekk. Salong på båtdekk.

Skjenkeareal utendørs

Beskriv skjenkeareal utendørs Forut og akterut på hoveddekk og på båtdekk.

Åpningstid og skjenketid

Skjenkestedets åpningstid:					
Mandag - torsdag		Fredag - lørdag		Søndag/helligdag	
Mand.-torsd. fra kl.	Mand.-torsd. til kl.	Fred.-lørd. fra kl.	Fred.-lørd. til kl.	Søn-/helligd. fra kl.	Søn-/helligd. til kl.
Ønsket skjenketid for alkoholholdig drikk:					
Gruppe 1					
☐ Inne					
☐ Ute					
☒ Ønsker skjenking innenfor kommunens maksimaltid					
Gruppe 2					
☐ Inne					
☐ Ute					
☒ Ønsker skjenking innenfor kommunens maksimaltid					

Eier av eiendommen

Eieren er organisasjon registrert i Enhetsregisteret			
Org.nr. 915055885	Navn på virksomhet FJORDKONGEN AS		
Adresse c/o Terje Kragset	Postnr. 6149	Poststed ÅRAM	
Telefonnr. 99405051	E-postadresse boutique.no@hotmail.com		
Skattekommune VANYLVEN			

Sentrale personers tilknytning til annen virksomhet

Fødselsnr. 300960	Etternavn kragset	Fornavn terje	Posisjon eier	Org.nr. 983232116	Foretakets navn CHANTAL BOUTIQUE AS
----------------------	----------------------	------------------	------------------	----------------------	--

Vedleggsoversikt

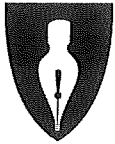
Vedlegg som skal følge søknaden

Vedlegg

Beskriv	Last opp vedlegg	Ettersendes ☐ per post
Beskriv	Last opp vedlegg	Ettersendes ☐ per post

Bekreftelse

<p>Bekreftelse</p> <p>☒ Jeg bekrefter at ovenstående opplysningene i alkoholloven og dens forskrifter blir overholdt. Jeg forplikter meg til å orientere kommunen om eventuelle endringer i driften av skjenkestedet, f. eks. skifte av styrer/stedfortreder eller innstilling av driften med mer. Jeg forplikter meg til å sende kommunen årlig oppgave over forventet omsatt mengde alkoholvarer på skjenkestedet. Jeg samtykker i at det kan foretas en etterberegning av bevillingsgebyret dersom det foreligger et avvik mellom tidligere oppgitt, forventet omsetning og faktisk omsetning.</p>	
<p>Kunnskapsprøven</p> <p>☒ Styrer har avlagt Kunnskapsprøven</p> <p>☒ Stedfortreder har avlagt Kunnskapsprøven</p>	
<p>Navn på kommunen der styrer avla Kunnskapsprøven</p> <p>Sandnes</p>	
<p>Navn på kommunen der stedfortreder avla Kunnskapsprøven</p>	
<p>Kopi av Kunnskapsprøven skal følge søknaden</p>	
Last opp fil	Ettersendes ☒ per post
Last opp fil	Ettersendes ☒ per post

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Volda og Ørsta lensmannskontor
Torvmyrane 11B

6160 HOVDEBYGDA

Unnateke offentlegheit: jf. offl. § 13, jf. fvl. § 13

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1796	8362/2015	U63	SVK/ BEN	13.08.2015

**BED OM UTTALE I SAMBAND MED SØKNAD OM FAST SKJENKELØYVE -
FJORDKONGEN AS**

Bed om uttale i samband med søknad om fast skjenkeløyve. FJORDKONGEN AS, org nr 915055885 har søkt om løyve for alkoholgruppe 1 og 2. Det er søkt om fast løyve etter tilråding frå Volda kommune. I siste søknad som Volda kommune fekk frå Fjordkongen var det søkt om så mange arrangement at det bar preg av å verte vurdert som eit fast etablissement. Ein kan ikkje bruke regelen om einskildhøve for så mange etterfylgjande arrangement.

Terje Kragset (f og p nr 30096) skal stå som styrar for løyvet og
Arve Jøssang (f og p nr 21096) skal står som stedfortredar for løyvet

Bed om uttale i samband med søknaden frå FJORDKONGEN AS.

Det vert også søkt om serveringsløyve i samband med fast skjenkeløyve. Nødvendige kunnskapsprøver er på plass hos søkjar.

Med helsing

Bente Engeseth
konsulent

Svarskjema for retur til Volda kommune sak: 2015/1796

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Bed og om uttale for ansvarleg søkjar, Terje Kragset, f. 30.09.60

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Bed og om uttale for vara for styrar, Arve Jøssang f. 21.09.67.

Kryss av det som høver:

- Politiet har ingen merknad
 Politiet har merknad:
-

Dato

Guttorm Hagen
lensmann

Eg syner til søknad og tilrår denne.

Ørsta, 14.8. 2015

Guttorm Hagen, lensmann

Svarskjema for retur til Volda kommune sak: 2015/1796

Kryss av det som høver:

Politiet har ingen merknad

Bed og om uttale for ansvarleg søkjar, Terje Kragset, f. 30.09.60

Kryss av det som høver:

Politiet har ingen merknad

Bed og om uttale for vara for styrar, Arve Jøssang f. 21.09.67.

Kryss av det som høver:

Politiet har ingen merknad

Ansvarleg lyt ha særleg oppsyn med landgang og kai i høve arrangement.

14.8.2015

Dato

Guttorm Hagen
Lensmann i Volda og Ørsta

J tillegg til alkoholholdig drikk
gruppe 1 og 2 og i samsvar med
søknad, omfattes løyvet alkoholholdig
drikk gruppe 3.

Fellesframlegg Sp, Sv, Ap og
Frp

2015/1796

VOLDA KOMMUNE

Servicekontoret

Fjordkongen AS, v/Terje Kragset

6149 ÅRAM

Arkivsak nr.	Løpenr.	Arkivkode	Avd/Sakshandsamar	Dato
2015/1796	8638/2015	U63	SVK/ BK	20.08.2015

MELDING OM POLITISK VEDTAK - SKJENKELØYVE - FJORDKONGEN AS

Vi melder med dette frå at driftstyret den 19.08.15, hadde føre ovannemnde som sak 24/15, der det vart gjort slikt vedtak:

Med heimel i alkohollova §§ 1-4 b, 1-7 a, 1-7 b, 1-7 c, 4-2, 4-3 og 4-4 vert det gjeve skjenkeløyve slik:

Tidsrom: Frå vedtaksdato til 30.juni 2016.

Løyvehavar: FJORDKONGEN AS, org. nr. 915055885

Styrar: Terje Kragset, f. 30.09.60.

Stedfortredar: Arve Jøssang, f. 21.09.67

Skjenkestad: Løyvet gjeld om bord i M/S Fjord-kongen når fartyet ligg ved kai i Volda og på turar med utgangspunkt i Volda.

Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Og gruppe 3 i samsvar med søknad.

Omfang/type: Alminneleg løyve.

Type verksemd: Passasjerfarty som ikkje går i kollektivtrafikk.

Skjenkeareal: Inne 200m² og uteareal 200m².

Skjenketider: Jf. Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016.

Opningstider: Skjenkestaden må stenge og tømast for gjester 30 min etter skjenketida er slutt.

Vilkår 1: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det må vere 18-års aldersgrense når det er pub, dans, trubadurkveld og/eller liknande på skjenkestaden. Når det er arrangement som er særskilt retta mot middagsgjestar og det vert servert alkoholhaldig drikk gruppe 3 må det vere 20-års aldersgrense. Så lenge aktiviteten om bord er fjordcruise og det skjer i oversiktlege former der gjestane sit til bords og matservering er ein vesentleg del av aktiviteten kan også dei under 18 år vere med i fylgje med vaksne.

Vilkår 2 Det vert stilt vilkår om at vakthald alltid er slik politiet krev. Landgangen må vere godt overvaka og sikra.

Vilkår 3: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at internkontrollrutinane vert ettersendt søknad og at dei stettar krava i alkohollova.

Vilkår 4 : Det vart stilt vilkår jf § 4-3 om at den ansvarlege for skjenkestaden må ha gjennomgått kurs i "ansvarleg vertskap" i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs jf. punkt 1.2.1 i "Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune 2012 – 2016".

Vilkår 4: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det ikkje er høve til å skjenke alkoholhaldig drikk ved arrangement der born og unge er målgruppe. Passasjerfartyet kan heller ikkje legge til i nærleiken av slike arrangement

Postadresse:	postmottak@volda.kommune.no	www.volda.kommune.no		
Stormyra 2	Telefon:	Telefaks:	Org. nr:	Bankgiro:
6100 Volda	70058887	70058701	939 760 946	3991.07.81727

då det er viktig for Volda kommune å oppretthalde rusfrie soner for born og unge.

Sakutgreiinga med vedlegg følgjer vedlagt.

Ettersom dette er eit enkeltvedtak som kan klagast på i høve forvaltningslova, legg vi ved skjema med meir opplysningar om klagefrist m.m.

Volda kommune, servicekontoret

Bente Kristin Krøvel
førstesekretær

Kopi til:

Volda og Ørsta lensmannskontor	Torvmyrane 11B	6160	HOVDEBYGDA
Securitas AS	Postboks 8225 Spjelkavik	6022	Ålesund

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Bente Engeseth Arkivsak nr.: 2015/1796
Arkivkode: U63

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
24/15	Driftsstyret	19.08.2015

SKJENKELØYVE - FJORDKONGEN AS

Handsaming:

Fellesframlegg frå Sp, Sv, Ap og Frp: Til pkt. om alkoholvare.

I tillegg til alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2 og i samsvar med søknad, omfattar løyvet alkoholhaldig drikk gruppe 3.

Røysting:

Det vart først røysta over tilrådinga med endring frå Sp, Sv, Ap og Frp. Deira framlegg fekk 5 røyster og vart vedteke. Tre (3) røysta mot. Tilrådinga fall med 7 røyster, ei røyst var for.

Vedtak i Driftsstyret - 19.08.2015

Med heimel i alkohollova §§ 1-4 b, 1-7 a, 1-7 b, 1-7 c, 4-2, 4-3 og 4-4 vert det gjeve skjenkeløyve slik:

Tidsrom: *Frå vedtaksdato til 30.juni 2016.*

Løyvehavar: *FJORDKONGEN AS, org. nr. 915055885*

Styrar: *Terje Kragset, f. 30.09.60.*

Stedfortredar: *Arve Jøssang, f. 21.09.67*

Skjenkestad: *Løyvet gjeld om bord i M/S Fjord-kongen når fartyet ligg ved kai i Volda og på turar med utgangspunkt i Volda.*

Alkoholvare: *Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Og gruppe 3 i samsvar med søknad.*

Omfang/type: *Alminneleg løyve.*

Type verksemd: *Passasjerfarty som ikkje går i kollektivtrafikk.*

Skjenkeareal: *Inne 200m² og uteareal 200m².*

Skjenketider: *Jf. Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016.*

Opningstider: *Skjenkestaden må stenge og tømast for gjester 30 min etter skjenketida er slutt.*

Vilkår 1: *Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det må vere 18-års aldersgrense når det er pub, dans, trubadurkveld og/eller liknande på skjenkestaden. Når det er arrangement som er særskilt retta mot middagsgjestar og det vert servert alkoholhaldig drikk gruppe 3 må det vere 20-års aldersgrense. Så lenge*

- aktiviteten om bord er fjordcruise og det skjer i oversiktlege former der gjestane sit til bords og matsservering er ein vesentleg del av aktiviteten kan også dei under 18 år vere med i fylgje med vaksne.*
- Vilkår 2** *Det vert stilt vilkår om at vakthald alltid er slik politiet krev. Landgangen må vere godt overvaka og sikra.*
- Vilkår 3:** *Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at internkontrollrutinane vert ettersendt søknad og at dei stettar krava i alkohollova.*
- Vilkår 4 :** *Det vart stilt vilkår jf § 4-3 om at den ansvarlege for skjenkestaden må ha gjennomgått kurs i "ansvarleg vertskap" i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs jf. punkt 1.2.1 i "Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune 2012 – 2016".*
- Vilkår 4:** *Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det ikkje er høve til å skjenke alkoholhaldig drikk ved arrangement der born og unge er målgruppe. Passasjerfartyet kan heller ikkje legge til i nærleiken av slike arrangement då det er viktig for Volda kommune å oppretthalde rusfrie soner for born og unge.*

Administrasjonen si tilråding:

Med heimel i alkohollova §§ 1-4 b, 1-7 a, 1-7 b, 1-7 c, 4-2, 4-3 og 4-4 vert det gjeve skjenkeløyve slik:

Tidsrom: Frå vedtaksdato til 30.juni 2016.

Løyvehavar: FJORDKONGEN AS, org. nr. 915055885

Styrar: Terje Kragset, f. 30.09.60.

Stedfortredar: Arve Jøssang, f. 21.09.67

Skjenkestad: Løyvet gjeld om bord i M/S Fjord-kongen når fartyet ligg ved kai i Volda og på turar med utgangspunkt i Volda.

Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2.

Omfang/type: Alminneleg løyve.

Type verksemd: Passasjerfarty som ikkje går i kollektivtrafikk.

Skjenkeareal: Inne 200m² og uteareal 200m².

Skjenketider: Jf. Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016.

Opningstider: Skjenkestaden må stenge og tømast for gjester 30 min etter skjenketida er slutt.

Vilkår 1: *Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det må vere 18-års aldersgrense når det er pub, dans, trubadurkveld og/eller liknande på skjenkestaden. Når det er arrangement som er særskilt retta mot middagsgjestar og det vert servert alkoholhaldig drikk gruppe 3 må det vere 20-års aldersgrense. Så lenge aktiviteten om bord er fjordcruise og det skjer i oversiktlege former der gjestane sit til bords og matsservering er ein vesentleg del av aktiviteten kan også dei under 18 år vere med i fylgje med vaksne.*

Vilkår 2 *Det vert stilt vilkår om at vakthald alltid er slik politiet krev. Landgangen må vere godt overvaka og sikra.*

Vilkår 3: *Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at internkontrollrutinane vert ettersendt søknad og at dei stettar krava i alkohollova.*

Vilkår 4 : Det vart stilt vilkår jf § 4-3 om at den ansvarlege for skjenkestaden må ha gjennomgått kurs i "ansvarleg vertskap" i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs jf. punkt 1.2.1 i "Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune 2012 – 2016".

Vilkår 4: Det vert stilt vilkår jf § 4-3 om at det ikkje er høve til å skjenke alkoholhaldig drikk ved arrangement der born og unge er målgruppe. Passasjerfartyet kan heller ikkje legge til i nærleiken av slike arrangement då det er viktig for Volda kommune å oppretthalde rusfrie soner for born og unge.

Vedleggsliste:

- Vedtak om fast skjenkeløyve frå Vanylven kommune.

Uprenta saksvedlegg:

- Søknad
- Alkohollova
- [Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv.](#) (FOR 2005-06-08 nr 538)
- Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune
- Uttale Lensmannen i Volda
- Serveringsløyve

Samandrag av saka:

Det ligg føre søknad av 11.08.15 frå FJORDKONGEN AS, org nr 915055885 om løyve til skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Det kjem ikkje fram noko i uttalane som tilseier at løyvehavar ikkje kan få løyve som omsøkt. Det vert difor tilrådd at driftsstyret gir fast skjenkeløyve som omsøkt ut perioden.

Saksopplysningar:

Generelt om skjenkeløyve etter alkohollova:

Eit skjenkeløyve kan gjevast for maksimalt 4 år om gongen, eller ut juni månad i året etter at eit nytt kommunestyre har teke til i vervet. Det vil seie at alle eksisterande skjenkeløyve går ut pr. 30.06.16. Dette for at dei til ei kvar tid sittande politikarar skal kunne føre den alkoholpolitikken dei ynskjer. Alkohollova gir kommunane stor fridom, men også stort ansvar når det gjeld å bestemme sin eigen alkoholpolitikk.

Eit skjenkeløyve er knytt til eit bestemt lokale. Det kan vere alminneleg eller berre gjelde for slutta lag. For kvart løyve skal det vere ein styrar og ein vara for styrar. Dei må ha fylt 20 år, ha bestått kunnskapsprøve etter alkohollova, vere tilsett på skjenkestaden eller arbeide der som eigar og ha uklanderleg vandel i høve alkohollogvevinga. Ein kan gjere unntak frå kravet om vara for styrar dersom det er urimeleg med omsyn til størrelsen på skjenkestaden.

Formålet til alkohollova (§ 1-1):

"Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer."

Kommunen si skjønnsvurdering ved handsaming av søknad:

Alkohollova stiller visse vilkår som må vere oppfylt for at løyve skal kunne gis. Når desse vilkåra er oppfylt, er det opp til kommunen, på fritt skjønn, å bestemme om løyve skal gis.

Kommunen sitt skjønn kan ikkje verte overprøvd av Fylkesmannen.

Etter alkohollova sin § 1-7 a, skal ein ved vurdering av om løyve bør gis, mellom anna leggje vekt på tal på skjenkestader, skjenkestaden sin karakter, lokalisering, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske omsyn og omsyn til lokalmiljøet elles. Det kan også leggest vekt på om løyvesøkjar og andre involverte personar er eigna til å ha løyve. Det er vid ramme for kva omsyn ein kan leggje vekt på ved avgjersle om løyve skal bli tildelt. Generelt sett kan ein seie at alle omsyn som fremmar alkohollova sitt formål er relevante. Det kan også til ein viss grad leggest vekt på andre omsyn enn dei som direkte fremmar alkohollova sine formål. Det er alltid krav om at avgjersla vert gjort på sakleg grunnlag.

Alkohollova opnar for store variasjonar mellom kommunane. Einskilde kommunar kan velje å ikkje gi skjenkeløyve, medan andre kan føre ein meir liberal politikk. Dette medfører ikkje usakeleg forskjellbehandling.

Skjenke- og opningstidene:

Kommunestyret kan generelt for kommunen eller for einskilde skjenkestadar utvide eller innskrenke skjenketidene som etter alkohollova er sett til; for alkoholhaldig drikk gruppe 3 frå kl. 13.00 til 24.00. Skjenking av annan alkoholhaldig drikk kan skje frå kl. 08.00 til 01.00. Det er i alkohollova sett maksimaltider. Det er forbod å skjenke gruppe 3 mellom kl 03.00 og 13.00. Skjenking av annan alkoholhaldig drikk er forbod mellom kl 03.00 – 06.00.

Skjenketidene for Volda kommune er sett i ”*Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune*”, vedteken av kommunestyret 24. mai 2012 i sak 61/12 punkt 1.5.2:

- Normal skjenketid for alkoholgruppe 3 skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.
- Normal skjenketid for alkoholgruppe 1 og 2 skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er høve til å gje generell utviding av skjenketida til kl 02.00 for romjula (2. Juledag – 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).
- Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf. kulepunkt 1 og 2.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for alkohol som er sterkare enn 22 vol. % på uteareal.
- Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut.

Vilkår for å få løyve:

Det er aldersgrense for å få tildelt løyve. Det er også krav om ein styrar og ein vara for styrar med bestått kunnskapsprøve etter alkohollova. Ein kan gje fritak frå kravet om vara for styrar dersom det m.a. er urimeleg i forhold til størrelsen på skjenkestaden. Det er krav om godkjent vandel for alle involverte personar (§§ 1-7b og 1-7c).

I tillegg til dei vilkår for tildeling av skjenkeløyve som følgjer av lovverket, er det i Volda kommune vilkår jf. punkt 1.2.1 i ”Rusmiddelpolitisk plan for Volda kommune 2012 – 2016”. Den ansvarlege for skjenkestaden må ha gjennomgått kurs i ”ansvarleg vertskap” i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs. Der det er sett vilkår om ordensvakter skal desse vere godkjende.

Det er eit krav at skjenkestaden skal ha internkontrollrutinar. Desse skal ligge ved søknaden. For nye drivarar er det krav om at internkontrollrutinar skal vere levert til kommunen innan ein månad etter at løyvet er tildelt.

Uttalerunde:

I samsvar med alkohollova § 1-7 har kommunen plikt til å innhente uttale frå politiet. Kommunen kan og innhente uttale frå skatte- og avgiftsmynde. Det er fast praksis at dette vert gjort i Volda kommune. Politiet skal for det første uttale seg om politimessige forhold ved skjenkestaden. Som døme på politimessige forhold kan ein nemne ordens- og trafikkmessige forhold eller om staden ligg i eit kriminelt belasta område. Politiet skal også vurdere vandelen til dei ansvarlege. Det er spesielt styrar og vara for styrar sin vandel politiet blir bedt om å uttale seg om. Men også vandel for løyveharar og eventuelt andre personar som eig vesentleg del av verksemda.

Den aktuelle søknaden frå FJORDKONGEN AS, org nr 915055885:

Det ligg føre søknad av 11.08.2015 frå FJORDKONGEN AS, org nr 915055885 om fast løyve til skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 1, 2 og 3. Det er søkt om skjenkeløyve om bord i passasjerfartyet M/S Fjord-kongen.

Løyveharar skal vere FJORDKONGEN AS, org nr 915055885. Skjenkestaden er passasjerfartyet M/S Fjord-kongen. Styrar for løyvet skal vere Terje Kragset, f. 30.09.60. Vara for styrar skal vere Arve Jøssang, f. 21.09.67. Eigar og styrar for løyvet har nødvendige prøver for å drive både serveringsstad og skjenkestad. Vara for styrar har også kunnskapspørve etter alkohollova. Skjenkearealet er 200² inne, 200 m² ute. Det er 400 gjesteplassar totalt. Det er 200 gjesteplassar inne og 200 ute.

I søknaden står det at M/S Fjord-kongen vil drive fjordcruise og arrangement ved kaier på Sunnmøre. Det vert søkt om skjenkeløyve ved kaier i Volda kommune og ved fjordcruise med utgangspunkt frå kaier i Volda kommune. Det vert søkt om å kunne få skjenkeløyve for alkoholhaldig drikk gruppe 3 ved slutta lag og til spesielle arrangement med matsservering som for eksempel julebord.

Det kjem ikkje fram noko i uttalane som tilseier at løyvesøkjar ikkje skal få skjenkeløyve.

Vurdering og konklusjon:

Det kjem ikkje fram noko i uttalane som tilseier at søkjar ikkje skal få løyve for skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 1, 2 og 3. Det vert rådd til at driftsstyret gir løyve som omsøkt men med dei vilkår som er lagt til i vedtakspunkta.

Helse og miljøkonsekvensar:

Sjå alkoholpolitisk handlingsplan.

Økonomiske konsekvensar:

Løyvehavar må betale gebyr til kommunen etter faktisk omsett mengde alkoholhaldig drikk.
Minimumsgebyret er kr 4100,- pr. år.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

FJORDKONGEN AS, c/o Terje Kragset, 6149 ÅRAM
Ørsta og Volda lensmannskontor
Securitas AS

Klageinstans:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Volda kommune

Telefon: 70 05 87 00

E-post: postmottak@volda.kommune.no

Hjemmeside: http://www.volda.kommune.no

Serveringsbevilling - søknad

Bevillingstype		
Det søkes om		
☒ Ny bevilling ☐ Endret bevilling		
Er virksomheten overdratt?		
☐ Ja ☒ Nei		
Har søker andre bevillinger?		
☒ Ja ☐ Nei		
Type bevilling		
Serveringsbevilling og skjenkebevilling i Vanylven kommune		
Navn på virksomhet		
Fjordkongen A/S		
Adresse	Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset	6149	Åram

Informasjon til søker
Definisjon av bevillingssøker Bevillingssøker er «den for hvis regning virksomheten drives». Dette kan enten være en fysisk person eller en juridisk person som f.eks. et ansvarlig selskap eller et selskap med delt ansvar. Vedkommende er ansvarlig for de økonomiske og juridiske forpliktelser knyttet til driften av virksomheten.
Krav om vandel Bevillingshaver, daglig leder og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til straffelovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskapslovgivningen, lov om forbud mot diskriminering på grunnlag av etnisitet, religion mv. Personer som nevnt i første punktum må heller ikke ha begått lovbrudd i forhold til annen lovgivning på en måte som vil være uforenlig med drift av serveringssted.
Serveringsloven § 6
Konsolidering av eierandeler I vurderingen av om en person har vesentlig innflytelse på virksomheten, regnes vedkommendes eierandeler eller stemmer sammen med eierandeler eller stemmer som tilhører følgende personer: 1) ektefelle eller person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold, 2) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje samt søsken, 3) ektefelle til person som nevnt i nr. 2 eller person som bor i ekteskapslignende forhold sammen med person som nevnt i nr. 2.
Serveringsloven § 7

Opplysninger om bevillingssøker		
Bevillingssøker er		
☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret ☐ enkeltpersonforetak eller forening uten organisasjonsnummer		
Org.nr.	Navn på virksomhet	
915055885	FJORDKONGEN AS	
Adresse	Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset	6149	ÅRAM
Telefon	E-postadresse	
99405051	boutique.no@hotmail.com	
Skattekommune		
VANYLVEN		
Bevillingssøker er:		
Kontaktperson - Etternavn	Kontaktperson - Fornavn	Kontaktperson - Fødselsnr.
kragset	terje	300960
Kontaktperson - e-postadresse		Mobilnr.

boutique.no@hotmail.com	99405051
-------------------------	----------

Eier (1)			
Her angis oppbygningen av det reelle, underliggende eierforholdet av serveringsvirksomheten. Oppgi navn på personer og/eller selskaper som direkte eller indirekte eier eller kontrollerer den virksomheten som søker bevilling.			
Eier er			
☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret ☐ privatperson eller enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer			
Org.nr.	Navn på virksomhet		
915055885	FJORDKONGEN AS		
Adresse		Postnr.	Poststed
c/o Terje Kragset		6149	ÅRAM
Telefon	E-postadresse		
Skattekommune		Eierandel i %	
VANYLVEN		100	
Etternavn på eierne		Fornavn på eierne	Fødselsnr.
kragset		terje	300960
Etternavn på eierne		Fornavn på eierne	Fødselsnr.
Er det flere eiere av serveringsvirksomheten?			
☐ Ja ☒ Nei			

Andre enn formelle eiere
Er det andre enn formelle eiere som har vesentlig innflytelse på virksomheten?
☐ Ja ☒ Nei

Daglig leder			
Serveringsvirksomheten skal ha en daglig leder som har det reelle ansvar for den daglige drift av stedet. Daglig leder må være myndig.			
Serveringsvirksomhetens daglige leder må ha gjennomført etablererprøven.			
Etternavn		Fornavn	Fødselsnr.
kragset		terje	300960
Bostedsdresse		Postnr.	Poststed
postveien 3a		4044	Hafsrfsjord
Telefon	E-postadresse		
99405051	boutique.no@hotmail.com		
Skattekommune			
stavanger			

Serveringsvirksomheten			
Serveringsstedets navn			
M/S Fjord-kongen			
Stedsadresse		Postnr.	Poststed
Ved kai og på cruise i Volda kommune		6100	Volda
E-postadresse			
boutique.no@hotmail.com			
Nettadresse			
Telefon	Gnr.	Bnr.	
99405051			

Virksomhetstype og driftskonsept
Virksomhetstype

Serveringsbevilling - søknad

☐ Kafé ☐ Spiserrestaurant ☐ Gatekjøkken ☐ Pub ☐ Servering i danserestaurant ☐ Servering i overnattingssted ☒ Annet	
Spesifiser passasjerferge	
Serveringsstedets driftskonsept: Beskriv stedets utforming, ev. plassering av bar, meny, ute-/inneservering og øvrige tilbud. Opplys hva slags gjester tilbudet retter seg mot, f.eks. fastboende, turister, kurs og konferanser, ungdom, voksne etc. Dersom stedet har ulikt konsept på forskjellige tider av døgnet, må dette oppgis.	
Beskrivelse av konseptet Passasjerferge med kiosk/bar for inne og uteservering. Passasjerfergen vil flytte seg fra kai til kai på sunnmøre og tilby servering ved kai og på fjordcruise og retter seg mot både turister og fastboende.	
Vedlegg ☐ per post ☐ elektronisk med denne søknaden	
Forventet omsetning av mat	Forventet omsetning av mat i % av omsetningen 20

Serveringsstedets areal	
Areal (m ²) 300	Antall gjesteplasser innendørs 300
Skal det serveres utendørs ☐ Nei ☒ Ja	
Antall gjesteplasser utendørs 300	

Åpningstid	
Åpningstid ☒ Fast åpningstid hele året ☐ Årstidavhengig åpningstid	
Fra kl. 09.00	Til kl. 02.00

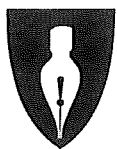
Eier av eiendommen (der serveringsvirksomheten ligger)			
Eieren er ☒ organisasjon registrert i Enhetsregisteret ☐ privatperson eller enkeltpersonforetak/forening uten organisasjonsnummer			
Org.nr. 915055885	Navn på virksomhet FJORDKONGEN AS		
Adresse c/o Terje Kragset	Postnr. 6149	Poststed ÅRAM	
Telefon 99405051	E-postadresse		
Skattekommune VANYLVEN			

Sentrale personers tilknytning til annen virksomhet				
Etternavn kragset	Fornavn terje	Posisjon 50 % eier	Org.nr. 983232116	Foretakets navn CHANTAL BOUTIQUE AS

Vedleggsoversikt
Vedlegg som skal følge søknaden

Vedlegg		
Last opp vedlegg	Beskriv	Ettersendes per post ☐
Last opp vedlegg	Beskriv	Ettersendes per post ☐

Bekreftelse
Bekreftelse ☒ Jeg bekrefter at ovenstående opplysninger er riktige, og forplikter meg til å besørge at bestemmelser i serveringsloven blir overholdt. Jeg forplikter meg til å orientere kommunen om eventuelle endringer i driften av serveringsstedet, f.eks. skifte av styrer/stedfortreder eller innstilling av driften med mer. ☒ Daglig leder har avlagt Etablererprøven
Navn på kommunen der prøven ble avlagt Sandnes

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

FJORDKONGEN AS v/Terje Kragset
c/o Terje Kragset
6149 ÅRAM

MELDING OM DELEGERT VEDTAK

Sakshandsamar:	Bente Engeseth	Arkivsak nr.:	2015/1796
Delegert vedtak:	Delegert vedtak - serverings- og skjenkesaker	Arkivkode:	U63
Vedtaksnr.:	24/15	Vedtaksdato:	21.08.2015

SERVERINGSLØYVE - FJORDKONGEN AS

Viser til søknad 20.08.2015 der det er søkt om serveringsløyve for passasjerfartyet FJORDKONGEN AS, org nr 915055885. Søknaden gjeld for arealet ombord i passasjerfartyet, M/S Fjord-kongen.

Saka er handsama etter delegert mynde, og det er gjort slikt vedtak:

- 1. Med heimel i serveringslova § 3 etter delegert fullmakt, får FJORDKONGEN AS, org. nr.: 915055885 serveringsløyve som omsøkt.**
- 2. Løyvet gjeld om bord i passasjerfartyet M/S Fjord-kongen ved kai i Volda og cruise-turar med utgangspunkt frå Volda kommune.**
- 3. Opningstid fylgjer Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016. Konsum av alkoholhaldig drikk må opphøre seinast 30 min etter at skjenketida går ut jf. § 4-4 i alkohollova. Serveringsstaden må difor stenge seinast 30 min. etter utgått skjenketid.**
- 4. Dagleg leiar for serveringsløyvet er Terje Kragset, f. 30.09.60.**
- 5. Løyvet vert gjeve under føresetnad av at Mattilsynet får melding om drifta, og gir nødvendige godkjenningar.**

Dette vedtaket er eit enkeltvedtak, med klagerett i samsvar med forvaltningslova kap. 6.

Vedleggsliste:

Søknad

Uprenta saksvedlegg:

Uttale frå politiet

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune

Etablerar prøve Terje Kragset

Saksopplysningar:

Det vert vist til søknad 20.08.2015 der det er søkt om serveringsløyve om bord i passasjerfartyet M/S Fjord-kongen. Søkjaren er føretaket FJORDKONGEN AS, org. nr. 915055885.

Etter serveringslova skal det innhentast uttale frå politiet i høve vandelskrava i §§ 6 og 7 og om der er politimessige omsyn jf. § 9 som gjer det utilrådeleg å gje serveringsløyve. Dette er gjort og Lensmannen i Volda og Ørsta har ikkje merknader til søkjar eller søknaden. Volda kommune har motteke nokon av saksdokumenta frå Vanylven kommune, som har handsama tilsvarande søknad i si kommune.

Etter § 3 skal søkjar få serveringsløyve dersom krava i lova § 4-6 jf. § 7 er oppfylt. Krav til dagleg leiar etter § 4 er oppfylt. Lova har vidare krav om ei etablerarprøve, jf. § 5. Dagleg leiar har gjennomført og bestått eksamen som tilsvarar denne prøva, jf. § 1, 2. ledd. Vandelskrava i §§ 6 og 7 er oppfylt.

Driftsstyret hadde søknad datert 11.08.2015 om fast skjenkeløyve oppe til handsaming i møte 19. august. Der vart det gjort vedtak om fast skjenkeløyve.

Ettersom konsum av alkoholhaldig drikk må opphøyre seinast 30 min etter at skjenketida går ut jf. § 4-4 i alkohollova, må passasjerfartyet vere tømt for gjestar og stengje seinast 30 min etter utgått skjenketid.

Frå ”Rusmiddelpolitisk handlingsplan”:

1.5.2. Skjenketider

Skjenketid er eitt av dei verktya kommunen kan nytte som edruskapspolitisk verkemiddel. Volda kommunestyre vil praktisere ein relativt stram politikk med omsyn til skjenketider for å avgrense tilgjenge til alkohol og alkoholtypar på sein kveld og natt.

Av omsyn til dei som bur og oppheld seg i sentrumsmiljøa, er det føremålstenleg å ha ei avgrensing av den tida det vert skjenka alkohol. Dette er særskilt viktig med omsyn til uteservering. Kommunestyret meiner at det ikkje er det offentlege si oppgåve å legge til rette for støy utandørs på nattetid. Etter midnatt bør det vere krav om alminneleg ro i det offentlege rom.

- *Normal skjenketid for varegruppe 3 skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.*
- *Normal skjenketid for varegruppe 1 og 2 skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.*
- *Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00. • Det er høve til å gje generell utviding av skjenketida til kl 02.00 for romjula (2. Juledag – 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).*
- *Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf. kulepunkt 1 og 2.*
- *Det kan gjevast skjenkeløyve for alkohol som er sterkare enn 22 vol. % på uteareal.*
- *Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikk må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut.*

Vurdering og konklusjon:

Miljøkonsekvensar:

Ikkje relevant

Økonomiske konsekvensar:

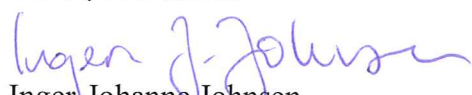
Ikkje relevant

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje relevant

Dette vedtaket er eit enkeltvedtak, med klagerett i samsvar med serveringslova § 27.

Volda, 21.08.2015

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Bente Engeseth
konsulent

Utskrift med vedlegg og informasjon om klagerett til:
FJORDKONGEN AS

Utskrift med informasjon om klagerett også til:

Kopi til:

Volda og Ørsta lensmannskontor	Torvmyrane 11B	6160	HOVDEBYGDA
Securitas AS	Postboks 8225 Spjelkavik	6022	Ålesund

Klageinstans: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Rådmann Rune Sjurgard
Leiar for driftsstyret Ann-Britt Våge fannemel

SKJENKELØYVER TIL FJORDKONGEN AS

Som ordførar har eg fleire merknader til skjenkeløyve som i den seinare tid er gjeve til Fjordkongen AS ombord i MS Fjordkongen. Merknadane er knytt både til saksførebuing og til politisk handsaming i driftsstyret.

Kommunestyret som kommunen sitt øvste organ har vedteke rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune for perioden 2012-2016. Kommunestyret har gjeve driftsstyret løyvemynde i Volda for alminnelege skjenkeløyve og rådmannen for ambulerande løyve i slutta lag og einskildhøve som ikkje varer lenger enn 1-6 dagar. Det ligg til grunn i planen at kommunestyret ynskjer ei restriktiv line ut frå gjeldande plan. I løpet av planperioden er det også vist samstemt vilje til konsekvent praksis når det gjeld sanksjonar for brot på alkohollova og vilkår for løyve.

Når det gjeld skjenkeløyve til Fjordkongen har eg fleire merknader.

Einskildløyve:

I sommar fekk Fjordkongen einskildløyve for skjenking. Løyvet vart gjeve etter fullmakt i planen til rådmannen for ei periode som gjekk vesentleg ut over 6 dagar. Rådmannen har orientert om dette i ettertid og sagt seg lei for sakshandsamingsfeilen. Det er difor naturleg å ta denne episoden som læring for framtidig sakshandsaming.

Fast skjenkeløyve:

Driftsstyret gjorde 19. august vedtak om fast skjenkeløyve for varegruppe 1 (øl), varegruppe 2 (vin) og varegruppe 3 (sprit).

Til saksførebuinga har eg desse merknadane:

1. Rusmiddelpolitisk handlingsplan var ikkje vedlagt saksutgreiinga. Driftsstyret hadde difor ikkje det lokale regelverket direkte tilgjengeleg i handsaminga av saka.
2. Søknaden frå Fjordkongen AS er referert i saksutgreiinga men ikkje lagt ved.
3. I gjeldande plan er det bestemt at det skal førast ei restriktiv line når det gjeld tildeling av løyve til nye typar konsept. Difor skal spørsmål om nye konsept etter denne planen tildelast av kommunestyret. Fjordkongen AS marknadsfører sitt konsept med pubaften og motesal. Det ligg føre eit konsept med felles marknadsføring av varehandel og alkoholservering for sine kundar og gjestar. Puben og butikken er på same plan ombord i båten og i praksis i same lokalar og utan skilje. Dette er eit nytt konsept i Volda. Det kan lett ha prinsipiell verknad for annan varehandel på land i kombinasjon med alkoholservering. Ordføraren stiller spørsmål ved om dette er i samsvar med vedteken plan og om rett organ er invitert til å gjere vedtak.

Til den politiske handsaminga i driftsstyret har eg desse merknadane:

1. Rusmiddelpolitisk handlingsplan gir løyve for skjenking av alkohol inn til 22% for pubar og barar med hovudvekt på omsetting av øl og vin på kveldstid og i helgane. Lokale som i utgangspunktet har som driftskonsept å servere middagsgjestar i slutta selskap kan få innskrenka skjenkeløyve med alle rettar. Administrasjonen tilrår skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 1,2 og 3. Driftsstyret sitt fleirtal vedtok fylgjande:

I tillegg til alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2 og i samsvar med søknad, omfattar løyvet alkoholhaldig drikk gruppe 3.

Det går ikkje spesifikt fram av tillegget frå fleirtalet i driftsstyret at dette gjeld for slutta lag.

Ordføraren stiller spørsmål ved opninga for skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3. Ei synfaring frå administrasjonen og driftsstyret ombord i fartøyet kan klargjere om dette er ein pub/bar slik selskapet sjølv marknadsfører eller eit selskapslokale der driftskonseptet er å servere middagsgjestar slik kravet er i gjeldande rusmiddelpolitisk handlingsplan når det gjeld gruppe 3.

Det bør også nemnast at tillegget frå driftsstyret ikkje ein del av protokollert vedtak frå møtet. Berre at det vart føreslege av SP,SV,AP og FrP og at det vart vedteke mot tre røyster.

Ordføraren registrerer også at tilrådinga frå administrasjonen fall med 7 røyster. Kva det er i tilrådinga som fall og kva som vart vedteke er då formelt sett noko uklart.

Brot på alkohollova?

Etter vedtaket i driftsstyret skriv MS Fjordkongen på si facebookside:

JULEBORD PÅ FJORD-KONGEN. Vi har nå fått skjenkeløyve for øl og vin samt brennevin for slutta lag i Volda kommune ☐. Ser difor muligheten til Julebord cruise. Ta gjerne kontakt for ett tilbud. (Firma - Foreninger - Grendalag etc.) Vil også arrangere julebordcruise eller julebord ved kai der det er åpe for alle å melde seg på. Mvh fjord-kongen.

Rådmannen har delegert mynde til å vurdere og sette i verk sanksjonar dersom det ligg føre brot på alkohollova eller lokale planar. Ordføraren vil be rådmannen sjå på om marknadsføringa frå Fjordkongen etter driftsstyret sitt vedtak er i samsvar med gjeldande lov og regelverk.

Ordføraren har ikkje mynde til å endre vedtak i driftsstyret. Eg vil likevel be rådmannen gå gjennom saka på nytt. Til dette ligg også at driftsstyret vert kalla inn til nytt møte for å gå gjennom saka ein gong til. Rådmannen skal også kome med ei vurdering på om vedtaket i driftsstyret kan endrast i ettertid slik at det er i samsvar med gjeldande rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Volda 31.08.2015

Med helsing

Arild Iversen
ordførar

Punkt 1. Ny tilråding
Driftstyret ber om at administrasjonen vurderar saka på nytt, då særskilt spørsmålet om Fjordkongen AS ~~er~~ er eit nytt konsept, i Volda kommune, gjennomfør Rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Punkt 2.
Driftstyret rådar administrasjonen ~~kommunestyret~~ til å ta ei ny synfaring på båten, ~~med~~ med tanke på ~~tanke~~ på ~~tanke~~ med tanke på båt - bar - butikk konseptet og utearealet.

Punkt 3.
Saka skal ~~sendast~~ sendast ~~til~~ vidare til ~~kommunestyret~~ neste kommunestyremøte.

Punkt 4. Driftstyret ber kommunestyret ~~sluttvurdere~~ ~~saka~~ ~~endelig~~.
~~slutt~~handsame saka:

SR 5

Ps 30/15

FJORDKONGEN AS v/Terje Kragset
c/o Terje Kragset

6149 ÅRAM

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1796	9585/2015	U63	SVK/ BEN	11.09.2015

PRESISERING AV VEDTAK OM SKJENKELØYVE - FJORDKONGEN AS (ORG NR 915055885)

Presiseringar i høve vedtak om skjenkeløyve ved FJORDKONGEN AS. Det viser seg å vere nødvendig med presisering av vedtak om skjenkeløyve i forhold til Rusmiddelpolitisk handlingsplan slik at det ikkje vert missforståingar kring dette.

I vedtaket står dette punktet ”*Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Og gruppe 3 i samsvar med søknad.*”

Dette kom inn i vedtaket etter framlegg til vedtak i driftsstyret frå Sp, Sv, Ap og Frp.

Presisering:

Det er altså gitt løyve i samsvar med søknaden. I søknaden står det: ”*Søker om å kunne få skjenkeløyve i klasse 3 ved slutta lag og til spesielle arrangement med matservering som for eksempel julebord*”

Skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3 kan altså berre skje etter dei vilkår det er søkt om, ved slutta lag og spesielle arrangement med matservering som for eksempel julebord.

Det er i tråd med Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2012-2016, Vedlegg 1-1. Retningsliner/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve, pkt 3. Der står det:

”*Restaurantar og enklare serveringsstadar. Kjøkenet skal vere ope fram til ein time før serveringsstaden stengjer og hovudføremålet skal vere servering av mat. Slike restaurantar kan få løyve for alkohol inn til 60 vol. %.*”

Vedkomande butikkarealet i passasjerfartyet. Det er ikkje lov å nytte dette lokalet til skjenkeareal, med andre ord skal det ikkje foregå skjenking i det tidsrommet butikken er open for sal. Dette er tydeleg kommunisert før vedtak om løyve vart gitt.

Med helsing

Bente Engeseth
konsulent

Fjordkongen AS

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2015/1796	10873/2015	U63	SVK/ BENENG	21.10.2015

**MELDING OM POLITISK VEDTAK - MELDING OM VEDTAK I DRIFTSSTYRET
07.10.15 PS 30/15 - PRESISERING TIL VEDTAK OM SKJENKELØYVE -
FJORDKONGEN AS (ORG NR 915055885)**

Vi melder med dette frå at driftsstyret den 07.10.15, hadde føre ovannemnde som sak 30/15, der det vart gjort slikt vedtak:

Samrøystes tilråding i Driftsstyret - 07.10.2015

- 1. Driftsstyret ber om at administrasjonen vurderer saka på nytt, då særskilt spørsmålet om Fjordkongen AS er eit nytt konsept i Volda kommune, jamfør Rusmiddelpolitisk handlingsplan.***
- 2. Driftsstyret rådar administrasjonen til ny synfaring på båten, med tanke på båt-, bar-, butikk-konseptet og utearealet.***
- 3. Saka skal sendast vidare til neste kommunestyremøte.***
- 4. Driftsstyret ber kommunestyret slutthandsame saka.***

Sakutgreiinga med vedlegg følger vedlagt.

Ettersom dette er eit enkeltvedtak som kan klagast på i høve forvaltningslova, legg vi ved skjema med meir opplysningar om klagefrist m.m.

Volda kommune, servicekontoret

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Bente Engeseth

Arkivsak nr.: 2015/1796

Arkivkode: U63

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

30/15

Driftsstyret

07.10.2015

PRESISERING TIL VEDTAK OM SKJENKELØYVE - FJORDKONGEN AS (ORG NR 915055885)

Handsaming:

Det vart lagt på bordet eit skriv: *Skjenkeløyver til Fjordkongen AS*, til sak PS 30/15. Skrivet var frå ordførar Arild Iversen, og stila til rådmann og til leiar for driftstyret. Ved ein feil var ikkje dette skrivet journalført før den 07.10.15. Driftstyret las gjennom brevet før handsaming.

Framlegg til ny tilråding, frå driftstyret:

1. *Driftstyret ber om at administrasjonen vurderer saka på nytt, då særskilt spørsmålet om Fjordkongen AS er eit nytt konsept i Volda kommune, jamfør Rusmiddelpolitisk handlingsplan.*
2. *Driftstyret rådar administrasjonen til ny synfaring på båten, med tanke på båt-, bar-, butikk-konseptet og utearealet.*
3. *Saka skal sendast vidare til neste kommunestyremøte.*
4. *Driftstyret ber kommunestyret slutthandsame saka.*

Røysting:

Driftstyret sitt tilråding fekk 5 røyster. Adm.sitt framlegg fekk ingen røyster og fall.

Samrøystes tilråding i Driftsstyret - 07.10.2015

5. *Driftstyret ber om at administrasjonen vurderer saka på nytt, då særskilt spørsmålet om Fjordkongen AS er eit nytt konsept i Volda kommune, jamfør Rusmiddelpolitisk handlingsplan.*
6. *Driftstyret rådar administrasjonen til ny synfaring på båten, med tanke på båt-, bar-, butikk-konseptet og utearealet.*
7. *Saka skal sendast vidare til neste kommunestyremøte.*
8. *Driftstyret ber kommunestyret slutthandsame saka.*

Administrasjonen si tilråding:

Driftsstyret vedtek følgende presisering av vedtaket om skjenkeløyve Til Fjordkongen AS gitt i DS-sak 24/15 den 19.08.15:

1. Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Det vert gitt løyve for alkoholhaldig drikk gruppe ved slutta lag og spesielle arrangement med matsservering som for eksempel julebord. Hovudføremålet med arrangementet skal vere servering av mat.

2. Vedkomande butikkarealet i passasjerfartyet. Det er ikkje lov å nytte dette lokalet til skjenkeareal, med andre ord skal det ikkje foregå skjenking i det tidsrommet butikken er open for sal.

Vedleggsliste:

Vedtaksbrev om skjenkeløyve til FJORDKONGEN AS

Søknad om skjenkeløyve frå FJORDKONGEN AS

Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012-2016

Uprenta saksvedlegg:

Alkohollova og forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk.

Samandrag av saka:

Det er behov for presisering av vedtaket gjort i driftsstyret sitt møte 19.08.2015 om skjenkeløyve til FJORDKONGEN AS. Dette står i punktet "Alkoholvare":

Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Og gruppe 3 i samsvar med søknad.

Det er behov for presisering av dette vedtaks punktet som er gitt med heimel i alkohollova § 2-2, slik at det vert tydleg at dette er i samsvar med Rusmiddelpolitisk handlingsplan. Skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3 kan altså berre skje etter dei vilkår det er søkt om, ved slutta lag og spesielle arrangement med matsservering som for eksempel julebord.

Vedkomande butikkarealet i passasjerfartyet. Det er ikkje lov å nytte dette lokalet til skjenkeareal, med andre ord skal det ikkje foregå skjenking i det tidsrommet butikken er open for sal.

Saksopplysningar:

For å unngå missforståing kring vedtak om skjenkeløyve tildelt FJORDKONGEN AS i driftsstyret sitt møte 19.08.2015 er det behov for ei presisering av vedtaket.

I vedtaket står dette punktet: "Alkoholvare: Alkoholhaldig drikk gruppe 1 og 2. Og gruppe 3 i samsvar med søknad."

Dette punktet kom inn i vedtaket etter framlegg til vedtak i driftsstyret frå Sp, Sv, Ap og Frp.

Presisering:

Det er altså gitt løyve i samsvar med søknaden. I søknaden står det: *”Søker om å kunne få skjenkeløyve i klasse 3 ved slutta lag og til spesielle arrangement med matsservering som for eksempel julebord”*

Skjenking av alkoholhaldig drikk gruppe 3 kan altså berre skje etter dei vilkår det er søkt om, ved slutta lag og spesielle arrangement med matsservering som for eksempel julebord.

Det er i tråd med Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2012-2016, Vedlegg 1-1.

Retningsliner/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve, pkt 3. Der står det:

”Restaurantar og enklare serveringsstadar.

Kjøkenet skal vere ope fram til ein time før serveringsstaden stengjer og hovudføremålet skal vere servering av mat. Slike restaurantar kan få løyve for alkohol inn til 60 vol. %.”

Vedkomande butikkarealet i passasjerfartyet. Det er ikkje lov å nytte dette lokalet til skjenkeareal, med andre ord skal det ikkje skje skjenking i det tidsrommet butikken er open for sal. Dette er tydeleg kommunisert før vedtak om løyve vart gitt. Det viser seg at butikkarealet ikkje er tydeleg nok avgrensa frå skjenkearealet om bord i passasjerfartyet. Det er difor viktig at det ikkje vert skjenka alkoholhaldig drikk når butikken er open.

Løyveinnehavar er i brev av 11.09.15 varsla om at desse forholda vert presisert.

Vurdering og konklusjon:

Det er viktig at alle vedtak er tydeleg formulert slik at dei ikkje skaper rom for tvil og vert feiltolka.

Helse og miljøkonsekvensar:

Viser til Rusmiddelpolitisk handlingsplan

Økonomiske konsekvensar:

Ikkje relevant

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje relevant

VOLDA KOMMUNE
Servicekontoret

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Utskrift av endeleg vedtak:

FJORDKONGEN AS, c/o Terje Kragset, 6149 ÅRAM
Securitas AS, Postboks 8225 Spjelkavik, 6122 ÅLESUND

Klageinstans: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

M/S Fjord-Kongen

22. august · 🌐

JULEBORD PÅ FJORD-KONGEN. Vi har nå fått skjenkeløyve for øl og vin samt brennevin for slutta lag i Volda kommune 😊 . Ser difor muligheten til Julebord cruise. Ta gjerne kontakt for ett tilbud. (Firma - Foreninger - Grendalag etc.) Vil også arrangere julebordcruise eller julebord ved kai der det er åpne for alle å melde seg på. Mvh fjord-kongen.

Frå Facebook 21. august:

M/S Fjord-kongen

Ligg ved Vikeneskaia(fergekaia)

Følg oss!
m/s fjord-kongen

Velkommen ombord i Volda

Fredag 21 og lørdag 22 August
Kl. 12-17 open båt med motesalg.
Haustens nyheiter direkte fra Paris
til halv pris!

kl. 22:00 - 02:00 pubaften
med trubadur Ole Jørgen Lundal
18. års grense **Fri entrè!**

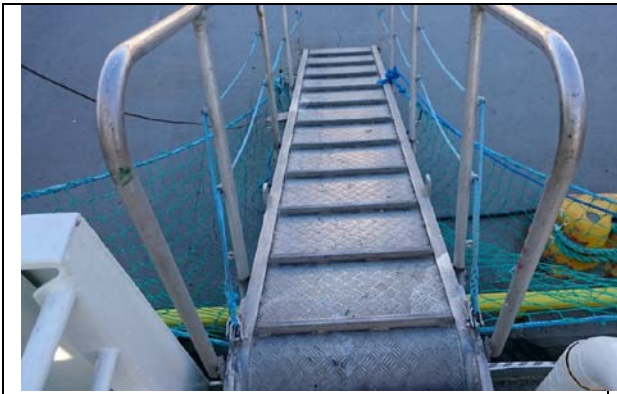
FJORDKONGEN

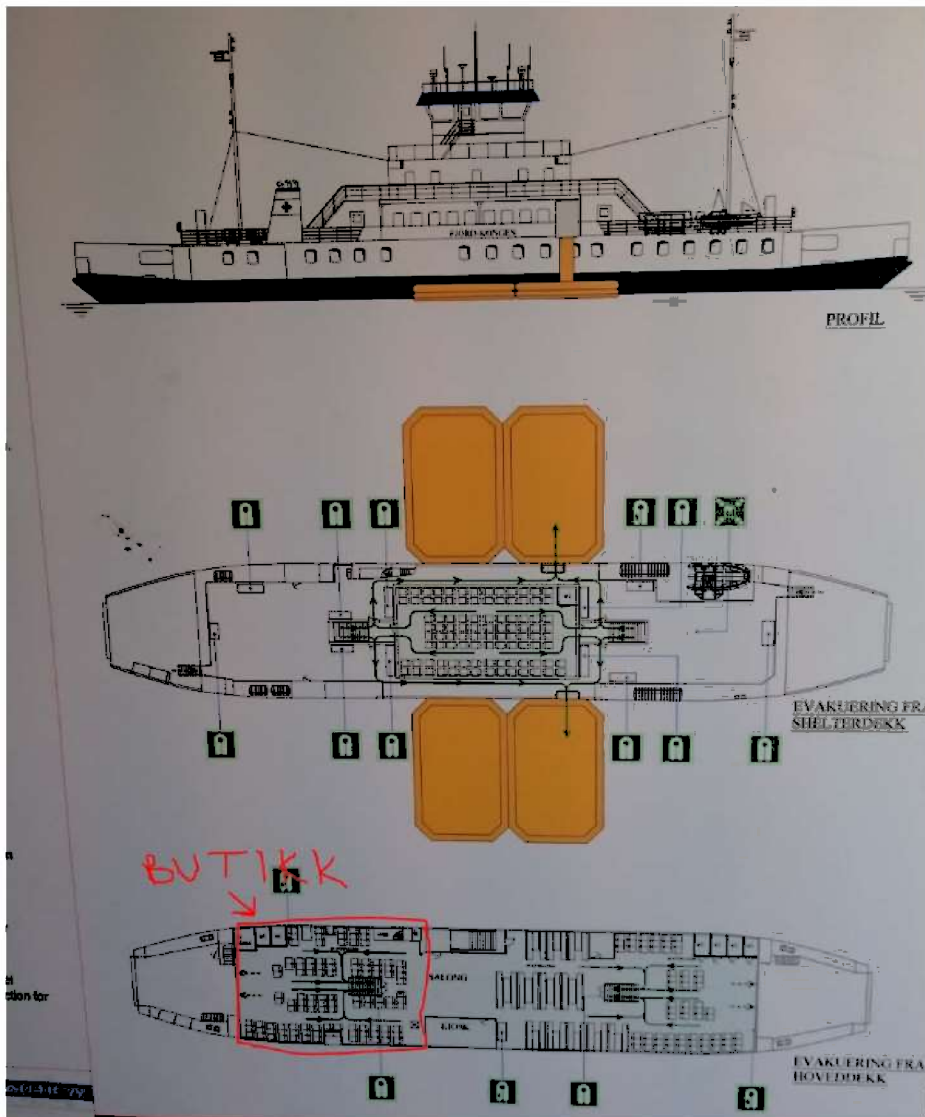
Kanskje vert din by eller bygd neste stoppestad

For oppdatering av seglingsplan og informasjon
fyl oss på Facebook m/s fjord-kongen

Følg oss!
m/s fjord-kongen

Handsaming:

Brev av 22.05.12 frå Det Grøne Treet v/Trude Lid vart utdelt på møtet.

Jan Henning Egset og Roald Espset reiste spørsmål om dei var ugilde, jf Fvl §6, 2. 1. Dei tok ikkje del i handsaminga av og røystinga over spørsmålet om ugildskap. Bjørn Ytrestøyl tok sete som vara for Jan Henning Egset.

Røysting vedk. ugildskap:

Jan Henning Egset vart samrøystes kjend ugild.

Roald Espset vart samrøystes kjend ugild.

Det var 26 røysteføre til stades under handsaming av saka.

Krf v/Håvard Strand kom med fylgjande endringsframlegg:

1. *Taket på skjenkeløyver skal vere som no.*
2. *Normal skjenketid for varegruppe 1 og 2 skal vere avgrensa til mellom 11.00 og kl. 24.00 søndag – torsdag, og mellom 11.00 og kl. 01.00 fredag og laurdag.*
3. *Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl. 11.00.*
4. *Skjenketider for romjul og påske vert tilsvarande skjenketider helg.*

Odd Harald Sundal, SP, kom med fylgjande endringsframlegg for pkt. 1.5.2. Skjenketider:
Kulepkt. 5: Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf kulepkt. 1 og 2.

Jon Georg Dale, Frp, kom med fylgjande endringsframlegg for pkt. 1.5.2:
Det vert ikkje endra alkoholstyrke som kan serverast ute.

Røysting:

Framlegget frå Odd Harald Sundal fekk 19 røyster og vart vedteke. 7 røysta mot.

Framlegget frå Jon Georg Dale fekk 20 røyster og vart vedteke. 6 røysta mot.

Framlegget frå Krf v/Håvard Strand fekk 7 røyster og fall. 19 røysta mot.

Tilrådinga frå formannskapet med ”fylgjande endringar” i fyrste avsnitt vart samrøystes vedteken.

Vedtak i Kommunestyret - 24.05.2012

Kommunestyret vedtek Rusmiddelpolitisk handlingsplan for Volda kommune 2012 – 2016, kapittel 1: Løyvepolitikken, med fylgjande endringar i vedlegg 1:

Kulepkt. 5: Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf kulepkt. 1 og 2. Det vert ikkje endra alkoholstyrke som kan serverast ute.

Gjennomføring av sals- og skjenkekontroll vert vedteken med desse endringane: Kontrollane skal føre strengt tilsyn med skjenking/sal til personar som ikkje oppfyller reglane om aldersgrense. Det same skjenking/sal til openbart rusa personar.

Jan Henning Egset og Roald Espset tok sete, og Bjørn Ytrestøyl gjekk.

RUSMIDDELPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR VOLDA KOMMUNE

2012 - 2016

Kapittel 1 – LØYVEPOLITIKKEN

Vedteken i kommunestyret 24. mai 2012 PS 6/12

KAPITTEL 1. MÅLET MED LØYVEPOLITIKKEN

Kommunen skal regulere omsetting av alkohol, slik at ein i størst mogleg grad avgrensar samfunnsmessige og individuelle skadar som alkoholbruk kan medføre, derimellom avgrense forbruk av alkoholhaldige drikkevarer i lokalsamfunnet.

Kommunestyret ser nytteverdien av at kommunane på Søre Sunnmøre har ein løyvepolitikk som er mest mogeleg samordna. Det er særleg tenleg med:

- Felles retningslinjer for sals- og skjenketider av omsyn til mellom anna trafikktryggleik i helgane og like vilkår i bransjen i heile regionen.
- Felles kontrollorgan, eller at kontrollorgana har felles praksis når det gjeld frekvens av kontrollar.
- Lik praksis for reaksjonar på brot på alkohollova.
- Gjere vedtak i samsvar med gjeldande lovverk og gjeldande plan
- Opplæring av løyvehavarar

Løyvepolitikken er også viktig med omsyn til folkehelsa. Dette vil særleg gjelde kommunen sin politikk med omsyn til skjenketider, tilgjenge og tilgjenge til alkoholsterk drikke. Kommunen må elles legge til rette for rusfrie soner.

1.1. Handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve

Volda kommune er ansvarleg for den utøvande løyvepolitikken, og for kontroll av sals- og skjenkestadar etter den alkohollovgjevinga som til ei kvar tid gjeld.

Løyveperioden er 4 år. Alle løyve som vert gjevne i medhald av denne planen skal såleis i utgangspunktet gjelde fram til og med 30. juni 2016. Salsløyvet til Vinmonopolet skal etter § 1-6 gjelde i 4 år.

Ut over reglane og retningslinene her gjeld reglane i alkohollova, med forskrifter.

1.1.1. Delegering

Driftsstyret er løyvemynde i Volda_ kommune, når det gjeld alminnelege sals- og skjenkeløyve. Mynde for tildeling av ambulerande løyve, løyve for einskildhøve og utviding av eksisterande løyve i einskilde høve vert delegert til rådmannen. Likeins vert mynde til å godkjenne skifte av løyvehavar, styrar for eit løyve og denne sin vara delegert til rådmannen.

Av delegasjonsreglementet går det fram at rådmannen har slikt mynde:

- avgjere einskildebvillingar delegert frå kommunestyret og som ikkje kan delegerast til anna organ.
- gjere vedtak om inndraging av skjenkeløyve for tidsrom som går ut over 8 veker.

Det er elles berre driftsstyret som kan ta avgjerd i saker om:

- Tidsavgrensing i sal og skjenking for alminnelege kommunale løyve
- Permanent flytting til nye lokale
- Endring av driftsform/konsept
- Permanent utviding av skjenkestad
- Omgjering av løyve med fastsetjing av nye vilkår.

Rådmannen har i samsvar med delegasjonsreglementet slikt mynde:

- avgjere søknader om skjenkeløyve ved einskildhøve
- avgjere søknad om utvida skjenketid for slutta lag
- avgjere søknad om utvida skjenkeareal og skjenketid for einskilde arrangement

- godkjenne ny sals- og skjenkestyrar, og vara for denne
- tildele ambulerande skjenkeløyve for slutta lag
- fastsetje gebyr for kommunale sals- og skjenkeløyve
- handheve retningsliner for reaksjonar på brot på alkohollova for periodar på inn til 8 veker

Sakshandsamarane i kommunane har kvartalsvis samarbeidsmøte for å drøfte/samordne ulike problemstillingar i høve dette.

1.1.2.Sakshandsamingsreglar

- Før alminneleg sals- og skjenkeløyve vert gjeve til ein serveringsstad, skal det ligge føre løyve etter lov om serveringsverksemd (serveringslova).

- **Uttale frå skatte- og avgiftsmynde**

Det skal innhentast uttale frå skatte- og avgiftsmynde i samband med handsaming av søknader om alminneleg sals- og skjenkeløyve.

- **Uttale frå politiet**

Alle søknader om alminneleg sals- og skjenkeløyve og opne einskildarrangement skal sendast til politiet for uttale. Unnataket er slutta lag, der politiet får melding om vedtak. Politiet skal ikkje vurdere alkoholpolitiske, men politimessige sider av søknaden. Tilhøve som bør vurderast særleg er trafikale omsyn, omsyn til offentleg ro og orden, og om det er andre tilhøve ved skjenkestaden, lokalisering, verksemda eller dei ansvarlege for verksemda som tilseier at ein ikkje kan tilrå søknad.

Politiet skal også gje uttale om søkjar og ansvarlege juridiske personar sin vandel dei siste 10 åra. Løyvehavar og ansvarlege verksemda og for løyvet må ha utvist uklanderleg vandel i høve reglane i alkohollova og anna lovgjeving som har samband med føremålet i alkohollova.

- **Uttale frå sosialtenesta**

Ved handsaming av alle søknader, med unnatak for dei som gjeld slutta lag, skal det innhentast uttale frå kommunen sin sosialteneste som har eit særleg ansvar for å vurdere søknaden ut frå et sosialpolitisk og helsemessig perspektiv.

- **Særskilt om løyve for einskildhøve**

Dersom slike arrangement skal vere utandørs, i telt eller liknande bør det stillast vilkår om at arrangøren hentar inn godkjenning frå grunneigar. Søknaden skal då innehalde teikning og kart over skjenkearealet. I samband med sakshandsaminga skal ein vurdere om det er behov for å stille krav om godkjenning frå mattilsynet, brannvernet og byggesaksavdelinga. Ein bør også vurdere om det er behov for å stille krav om aldersgrense.

Søknader om skjenkeløyve som manglar vesentleg dokumentasjon eller opplysningar, skal sendast i retur for ferdigstilling.

1.1.3.Typar løyve

υ Over 2,5 og høgast 4,7%	(gruppe 1)
υ Over 4,7 og mindre enn 22%	(gruppe 2)
υ Mellom 22 og 60%	(gruppe 3)
υ Alkoholfri drikk;	Inneheld under 0,7%
υ Alkoholsvak drikk;	mellom 0,7 og 2,5%

1.2. Tildeling av alminneleg skjenkeløyve

Volda kommune ser det ikkje som tenleg å sette tak for talet på skjenkeløyve.

Driftsstyret tildeler skjenkeløyve i samsvar med denne planen og etter ei samla vurdering, der ein legg vekt på:

- Kor mange skjenkeløyve ein ynskjer å ha i eit geografisk avgrensa område i kommunen.
- Kva slags profil og målgruppe kommunestyret ønskjer skjenkestandane skal ha. Ein skal her vurdere søknaden ut frå både ein alkoholpolitisk og ein næringspolitisk ståstad. Nokre skjenkestadar vil berre få løyve for øl og vin. Det vert føresett at nasjonale mål vert lagt til grunn for vurderingane.
- Eit alminneleg skjenkeløyve skal knytast til eit bestemt, definert konsept. Sjå retningsliner for handsaming i vedlegg 1- 1. Det skal førast ei restriktiv line med når det gjeld tildeling av løyve til nye typar konsept.

Løyvet skal tildelast den fysiske eller juridiske personen som eig og driv verksemda.

1.2.1. Vilkår for å få skjenkeløyve

I tillegg til dei vilkår for tildeling av skjenkeløyve som følgjer av lovverket, må den ansvarlege for skjenkestadane ha gjennomgått kurs i ”ansvarleg vertskap” i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs. Der det er sett vilkår om ordensvakter skal desse vere godkjende.

Det er eit krav at skjenkestadane skal ha internkontrollrutinar. Desse skal ligge ved søknaden. For nye drivarar er det krav om at internkontrollrutinar skal vere levert til kommunen innan ein månad etter at løyvet er tildelt.

1.3. Tildeling av ambulerande skjenkeløyve og einskildløyve

Etter alkohollova kan kommunen gje ambulerande skjenkeløyve, som ikkje er knytt til ein bestemt person, eller skjenkestad.

- a) Det kan gjevast ambulerande løyve for skjenking til deltakarar i *slutta lag*. Med slutta meiner ein at det allereie før skjenkinga startar er danna ein lukka/ privat krets av personar som er samla for eit bestemt føremål i eit bestemt lokale. Eit slikt løyve kan omfatte øl, vin og brennevin.
- b) Det kan gjevast løyve for eit *einskildhøve*. Einskildhøve er opne arrangement i tilknytning til eitt bestemt høve som er klart avgrensa i tid, og som ikkje varer lenger enn 1- 6 dagar. Typiske døme kan vere festivalar , konsertar og messer. Eit slikt løyve kan omfatte alkohol inn til 22 vol %.

For begge gjeld reglane om skjenketider i kapittel 1.5.

1.4. Tildeling av salsløyve

Det er høve til å gje salsløyve for alkohol i varegruppe 1 til ordinære daglegvarebutikkar. Det skal førast ei restriktiv line med tanke på tildeling av salsløyve til andre typar konsept, sjå retningsliner for sakshandsaming i vedlegg 1-1.

Salsløyvet skal vere knytt til eit bestemt lokale, med eit avgrensa areal. Løyvet skal tildelast den fysiske eller juridiske personen som eig og driv verksemda. Løyvemynde kan setje vilkår for løyvet i samsvar med alminnelege forvaltningsrettslege reglar. Vilkåret skal ha sakleg samanheng med det løyvet som vert gjeve. Omsyn til plassering av salsstadane skal takast ut frå lovverket.

Alkoholhaldige varer skal vere betalte innan salstida. Butikkane som sel alkohol skal ha sperre i kassa. Dei alkoholhaldige varene skal vere fysisk tildekte utanom salstida.

1.4.1. Vilkår for å få salsløyve

For å få salsløyve, vert det sett krav om at den som er ansvarleg for salsstaden har gjennomgått kurs i "ansvarleg vertskap/ansvarleg sal" i løpet av første driftsår, så lenge kommunen tilbyr slike kurs.

Det er eit krav at salsstaden skal ha internkontrollrutinar. Desse skal ligge ved søknaden. For nye drivarar er det krav om at internkontrollrutinar skal vere levert til kommunen innan ein månad etter at løyvet er tildelt.

1.5. Sals- og skjenketider

1.5.1. Salstider for varegruppe 1

I Volda kommune er *salstidene* for øl i butikk sett til mellom kl 09.00 og kl 20.00 på kvardagar. På laurdag og dagar før heilagdagar skal salstida vere mellom kl 09.00 og kl 18.00.

1.5.2. Skjenketider

Skjenketid er eitt av dei verktya kommunen kan nytte som edruskapspolitisk verkemiddel. Volda kommunestyre vil praktisere ein relativt stram politikk med omsyn til skjenketider for å avgrense tilgjenge til alkohol og alkoholtypar på sein kveld og natt.

Av omsyn til dei som bur og oppheld seg i sentrumsmiljøa, er det føremålstenleg å ha ei avgrensing av den tida det vert skjenka alkohol. Dette er særskilt viktig med omsyn til uteservering. Kommunestyret meiner at det ikkje er det offentlege si oppgåve å legge til rette for støy utandørs på nattetid. Etter midnatt bør det vere krav om alminneleg ro i det offentlege rom.

- Normal skjenketid for *varegruppe 3* skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 24.00 alle dagar.
- Normal skjenketid for *varegruppe 1 og 2* skal vere avgrensa til mellom kl 11.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 11.00 og kl 02.00 fredag og laurdag.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er høve til å gje generell utviding av skjenketida til kl 02.00 for romjula (2. Juledag – 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).
- Skjenketida for uteareal skal fylgje normal skjenketid, jf. kulepunkt 1 og 2.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for alkohol som er sterkare enn 22 vol. % på uteareal.
- Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut.

1.6 Kontroll med sals- og skjenkestader

Kommunen har ansvar for å føre kontroll med løyvehavarar si forvaltning av kommunale sals- og skjenkeløyve. 6 av kommunane på Søre Sunnmøre har felles avtale med eit eksternt kontrollfirma, som gjennomfører skjenkekontrollen. Kontrollplikta omfattar alle løyve som kommunen har gjeve, med unntak for A/S Vinmonopolet sine utsal, eller løyve til engrossal.

Kontrollane skal føre strengt tilsyn med skjenking/sal til personar som ikkje oppfyller reglane om aldersgrense. Det same gjeld skjenking/sal til openbart rusa personar.

1.6.1 Gjennomføringa av sals og skjenkekontrollane

Kontrollane skal til ei kvar tid gjennomførast i samsvar med kravspesifikasjon og eventuelle pålegg gitt av kommunen. Kontrollane skal utførast i nært samarbeid med kontaktpersonen i kvar kommune. Talet på kontrollar for sals- og skjenkekontrollar skal vere i samsvar med forskrifta, § 9.7. Kontrollørane skal opphalde seg i lokalet i meir enn 20 minutt per kontroll og skal utførast til varierende tider, stadar og dagar.

Skjenkekontroll:

For skjenkestadane skal minst 2/3 av kontrollane skje på fredagar og laurdagar frå kl 23.00 og fram til stenetid. Halvparten av desse kontrollane skal gjennomførast på fredag og laurdag ved skjenkestaden si stenetid. Det skal maksimum gjennomførast 2 kontrollar per kveld, per kommune.

Salskontroll:

Det er spesielt viktig å kontrollere salstidene. Kontrollane bør i all hovudsak utførast ved slutten på salstida og då primært på torsdag, fredag og laurdag.

Det skal sendast rapport til kontaktpersonen i kvar kommune etter kvar kontroll innanfor den frist som går fram av forskrifta. I samband med skjenkekontroll skal kommunen sitt kontrollansvar i hht tobakkskadelova § 6 følgjast opp.

Kontrollane må organiserast slik at skjenkestadane får besøk av ulike kontrollørar gjennom avtaleperioden.

Skjenkekontroll bør lysast ut på anbod kvart 4. år.

Kommunestyret ønskjer også eit samarbeid med lensmennene i området, slik at kveldspatroljane og særleg nattpatroljane i helgane rutinemessig tek stikkkontrollar på dei skjenkestadane som samlar mykje folk på sein kveldstid og i helgane. Kommunestyret ønskjer at det vert prioritert å få til eit slikt samarbeid med politiet, då ein ser stor nytteeffekt av eit slikt tiltak. I tillegg til å halde oppsikt med løyvehavar si forvaltning av løyvet og alkohollova, vil ei slik ordning ha positiv innverknad i høve ro og orden i sentrumsområda i helgane. Kommunestyret ønskjer at politiet nyttar sitt mynde til å gripe inn mot ulovlege tilhøve, eller at slike tilhøve vert rapportert til kommunen.

Når det gjeld sanksjonering av brot på lovverk eller vilkår, sjå vedlegg 1-2.

1.7. Reaksjonar på brot på alkohollova

Kommunen kan inndrage eit sals- eller skjenkeløyve for ein periode ved brot på alkohollova, vilkåra for løyvet eller brot på andre reglar som er gjevne i medhald av andre lover som har samband med føremålet i alkohollova. Jamfør alkohollova § 1-8.

Løyvet vil verte inndrege dersom det ikkje er nytta i løpet av dei siste 12 månadane. Kommunen kan også melde lovbrot.

Politiet har høve til å stengje ein sals- eller skjenkestad for inntil 2 dagar når dette er naudsynt for å hindre forstyrring av offentleg ro og orden, sikre tryggleiken for einskildpersonar eller ålmenta, eller for å hindre eller stanse lovbrot.

Volda kommunestyre ser på høvet til å sanksjonere regelbrot ved til dømes inndraging av løyve for kortare eller lengre periodar som ein del av kommunen sin alkohol- og edruskapspolitikk.

Saman med den generelle kontrollen og politiet sin kontroll/patroljering vil dette vere eit viktig verkemiddel for å motverke uheldige utslag av alkoholbruken og uheldig forvaltning av sals- og skjenkeløyve. Inndraging av løyve er eit sterkt verkemiddel, som set krav til at kommunen si vurdering tek omsyn til forvaltningslova sine krav om forsvarleg sakshandsaming.

Det er viktig med eit konsekvent, rettferdig og føreseiande reaksjonssystem i dei tilfelle alkohollova sine reglar ikkje vert overhaldne. Påviste brot på reglane kan få fylgjer for løyvehavarane i form av inndraging av løyve (kommunen) og/eller straff (politiet). Ved brot på alkohollova ligg det innanfor kommunen sitt frie forvaltningsskjøn å avgjere reaksjonsforma og lengda på inndraging. Reaksjonane skal settast etter vedlagde prikk-belastningssystem (vedlegg 1-2), og skal handhevast likt i kommunane. Handheving er delegert til rådmannen for rask iverksetting av reaksjon for brot. Rådmannen har delegert mynde til inndraging i inn til 8 veker. Reaksjonar ut over dette skal avgjerast av driftsstyret. Reaksjonen må stå i samsvar til brotet sin art og omfang.

Sjå vedlegg 1-2 – ”Retningslinjer for reaksjonar på brot i høve alkohollova og vilkår for løyve i Volda kommune”.

1.8. Sals- og skjenkegebyr

I samsvar med alkohollova og forskrift til lova skal løyvehavar for alminneleg løyve kvart år betale sals- og skjenkegebyr i høve stipulert omsetjing av alkoholhaldig drikk. Ved årsskifte skal løyvehavar sende inn oppgåve over faktisk mengde omsett alkohol. Ved eventuell avvik mellom forventa og faktisk omsetjing, vil det verte gjennomført etteroppgjjer. Utrekning og satsar følgjer av forskrifta. Gebyra skal sikre kommunen ei viss dekning av kostnadane med handsaming av søknader og kommunen sine kontrolloppgåver.

Manglande innrapportering skal føre til inndraging av løyve (Jfr. Retningslinjer for brot). Innrapportert sal gir grunnlag for gebyr. Før krav vert sendt ut, skal innbetalt forskot for same år trekkjast frå.

For handsaming av søknad om løyve som gjeld *slutta lag* gjeld gebyrsatsane som er gjevne i forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 6-2, pr. 2012 kr 280,-

For handsaming av søknad om løyve som gjeld *einskildhøve* gjeld gebyrsatsane som er gjevne i forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 6-2, pr 2012 kr 4 000,-
I samband med einskilde arrangement, der alkohol ikkje er ein sentral del av arrangementet, eller der hovudsiktemålet ikkje er å tene pengar på sal av alkohol, kan gebyret setjast til kr 500.- pr. gong.

Vedlegg 1-1. Retningslinjer/kriteria for tildeling av sals- og skjenkeløyve

Ved handsaming av søknader om sals- og skjenkeløyve skal løyvemynde leggje vekt på følgjande :

Det som går direkte fram av alkohollova § 1-7a:

- Talet på sals- og skjenkeløyve i kommunen
- Sals- og skjenkestaden sin karakter, storleik, driftskonsept m.m.
- Lokalisering
- Målgruppe
- Trafikk- og ordensmessige tilhøve
- Næringspolitiske omsyn
- Andre relevante omsyn

Nedanfor følgjer ei utgreiing av ulike typar verksemder som vert å nytte som kriteria ved tildeling av skjenkeløyve. Det kan vere grunnlag for inndraging/ending av løyve dersom driftskonseptet vert endra i løpet av løyveperioden, slik at kriteria for tildeling ikkje lenger er oppfylt.

Når det gjeld vurderingar knytt til løyve for alkohol mellom 22 vol. % og 60 vol.%, skal det som hovudregel leggjast vekt på skjenkestaden sitt konsept. Konsept som satsar på matsservering og tilbod til middagsgjestar kan få alle rettar. Konsept som har meir preg av pub/bar/kro, konsertscene eller dansestad kan berre få løyve for alkohol inn til 60 vol % etter ei særskilt vurdering.

Følgjande verksemder / driftskonsept kan få skjenkeløyve slik:

1) Hotell

Til hoteldrift vil det vere knytt restaurantar, diskotek, bar, nattklubb, selskapslokale og minibar på rom. Alle desse lokala vil vere ein naturleg del av vanleg hoteldrift, og vil verte omfatta av eit løyve. Søknaden skal handsamast ut frå det oppgjevne driftskonseptet. I tillegg kan søknaden vurderast særskilt med omsyn til turisme, reiseliv og andre næringspolitiske omsyn.

Hotell kan få løyve for all alkoholhaldig drikk inn til 60 vol. %.

Konseptet *sommarhotell* er å tolke som større overnattingsstadar/internat, som har fått godkjenning som sommarhotell etter plan- og bygningslova for å drive hotellverksemd i sommarhalvåret. Dette konseptet kan få løyve ein del av året for alkoholhaldig drikk inn til 60 vol %.

2) Anna serveringsstad/overnattingsstad – Gjestegard, gardsturisme, "kulturisme" i kombinasjon med servering av tradisjonsmat og/ eller overnatting.

Gjestegardar, serveringsstadar og/eller overnattingsstadar som driv som gardsturisme eller reiselivsverksemd i kombinasjon med servering av tradisjonsmat og kulturbasert oppleving som del av driftskonseptet, kan få skjenkerett for all alkoholhaldig drikk inn til 60 vol. %.

3) Restaurantar og enklare serveringsstadar.

Kjøkenet skal vere ope fram til ein time før serveringsstaden stengjer og hovudføremålet skal vere servering av mat. Slike restaurantar kan få løyve for alkohol inn til 60 vol. %.

4) Pub/bar

Dette konseptet vert kjenneteikna som ein uformell serveringsstad, med hovudvekt på omsetjing av øl og vin på kveldstid og i helgane. Det vert ofte servert enklare mat og snacks. Denne typen skjenkestadar kan få løyve for alkohol inn til 22 vol. %.

Berre etter nærare, særskilt vurdering; inn til 60 vol. %. Ein føresetnad for slikt løyve vil vere eige, avgrensa lokale, eigen inngang og med aldersgrense på minst 20.

5) Diskotek, nattklubb, restaurant med dans, konsertlokale.

Konsept med hovudfokus på musikkunderhaldning og dans på kveldstid og i helgane. Denne typen skjenkestadar kan få løyve for alkohol inn til 22 vol. %.

6) Selskapslokale

Dette er lokale som i utgangspunktet har som driftskonsept å servere *middagsgjestar* i slutta selskap. Slike stadar kan få innskrenka skjenkeløyve med alle rettar.

7) Bowlinghall

Lokale med bowlingbane som hovudkonsept. Kommunestyret opna for skjenkeløyve for denne typen verksemd for to periodar sidan, men på særlege vilkår. Erfaringane med dette har vore gode, då vilkåra om avgrensa skjenketid har gjort at det ikkje vert skjenkt alkohol før kl. 21.00, då born og unge gjer mest bruk av hallen.

Ein føreset ei restriktiv line med omsyn til skjenketida for det alminnelege løyvet. Bowlinghall kan få alminneleg skjenkeløyve for alkohol inn til 22 vol. %, etter kl 21.00. Dette av omsyn til barn og unge.

8) Ambulerande skjenkeløyve / einskilde høve.

Kan omfatte alkohol inn til 60 vol. % i slutta lag og einskildhøve. Eit kriterium for tildeling av løyve for alkohol mellom 22 vol. % og 60 vol. % skal vere om arrangementet primært er retta mot middagsgjestar.

9) Utandørs serveringsareal for serveringsstader med løyve

Det kan gjevast alminneleg skjenkeløyve for alkohol inn til 22 vol. % på godkjent uteområde i tilknytning til skjenkestadar med eksisterande alminneleg løyve. Bruken av utearealet skal vere godkjent i høve regulering og plan- og bygningslova, før det kan gjevast løyve. Skjenkearealet skal vere tydeleg definert og avgrensa.

10) Særlege tilfelle

I særlege tilfelle og etter ei nærare vurdering kan *kommunestyret sjølv* gjere unnatak frå typar av driftskonsept omhandla i punkta 1– 10 med omsyn til om det skal gjevast alminneleg skjenkeløyve. Kommunestyret ønskjer ei restriktiv line med omsyn til utviding av konsept- og verksemdstypar som skal få skjenkeløyve, og ser på dette som eit element i edruskapspolitikken. Difor skal spørsmål om løyve til nye konsept avgjerast av kommunestyret.

Elles skal følgjande leggjast til grunn i høve søknad om skjenkeløyve:

- Alminneleg skjenkeløyve skal ikkje verte gitt til *kulturhus og grendehus*. Her kan det ved søknad gjevast løyve for slutta lag eller einskildhøve. Det vert ikkje gitt løyve når det er arrangement for unge under 18 år.
- Det vert ikkje gjeve *alminneleg* skjenkeløyve til serveringsstader i skulebygg, eller bygg der hovudfokus er undervisning, eller andre alkoholfrie aktivitetar retta mot barn og ungdom. Jamfør opplæringslova § 9-5, 3. ledd.
- Det skal ikkje gjevast *ambulerande* skjenkeløyve til lokale i reine skulebygg. I kombinerte anlegg for skule og andre føremål kan det i særlege høve gjerast unnatak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skuletida. Jamfør opplæringslova § 9-5, 3. ledd.
- Det vert ikkje gjeve alminneleg skjenkeløyve som ei fast ordning for serveringsstader i direkte tilknytning til idrettsanlegg, idrettshallar, og anlegg med tilbod om mosjons- og idrettsaktivitetar.
- Det vert ikkje gjeve skjenkeløyve til arrangement som i hovudsak er retta mot born og ungdom.
- Det vert ikkje gjeve skjenkeløyve for serveringsstader i direkte tilknytning til kjøpe-/butikksenter i desse si opningstid. Unnatak kan gjerast for serveringslokale i slike anlegg når det er fysisk skilt og har eigen inngang og utanfor anlegget si generelle opningstid.
- Det vert ikkje gjeve sals – eller skjenkeløyve til gatekjøkken, kioskar, bensinstasjonar og serveringsstader i tilknytning til slike. Jf forskrift om omsetning av alkoholhaldig drikk § 3-4. Campinghytter, campingplassar og motell vert ikkje å vurdere som serveringsstader eller overnattingstadar, som skal få skjenkeløyve. Det skal ikkje gjevast skjenkeløyve til frisørsalongar, hudpleiesalongar og liknande typar konsept . Det skal først ei restriktiv line i høve tildeling av løyve til nye typar konsept.
- Ungdomsklubbar, ungdomsdiskotek, skisenter, svømmehall/badeland og idrettsarenaer er område som tradisjonelt er sett på som rusfrie soner. Desse skal ikkje skjenkeløyve.
- Kommunal representasjon skal alltid vere alkoholfri.

Vedlegg 1-2. Retningslinjer for reaksjonar på brot på alkohollova og vilkår for løyve

Interkommunale retningslinjer for reaksjonar i høve brot på alkohollova for løyvehavarar:

1. Brot på alkohollova eller forskrift vert delt inn i 4 grupper:

1.1. Mindre alvorlege brot, 1 prikk

- Manglar alkoholfrie alternativ
- Manglar ved skjenkekart
- Brot på reglane om reklameforbod
- Brot på dei generelle reglane om opplæring av tilsette, der det er sett som vilkår for løyve.
- Manglande internkontroll og oppfølging av denne.

1.2. Alvorlege brot, 3 prikkar

- Alkohol vert teke med utanfor godkjent skjenkeareal, eller det vert nytt medbrakt
- Det vert nytt alkohol i utsalslokale.
- Det vert gjeve alkoholservering ved bord der det oppheld seg openbart rusa person.
- Manglande innmelding frå løyvehavar om endringar med omsyn til ansvarlege for løyvet eller skifte av eigarskap.
- Skjenking/sal utover tillaten skjenketid / utsalstid
- Openbart rusa vert gjeve tilgang til skjenkestaden / vert ikkje vist ut før kontrolløren gjer merksam på tilhøvet.

1.3. Grove brot, 8 prikkar

- Det vert skjenkt /selt til openbart rusa person
- Det vert skjenkt /selt til eller av personar som ikkje oppfyller reglane om aldersgrense
- Dersom det vert påvist gjenteken bruk og omsetnad av narkotika på skjenke- eller utsalsstaden.

1.5. Reaksjon

- 5 prikkar fører til inndraging av løyvet i 1 veke
- 8 prikkar fører til inndraging av løyve i 2 veker
- 10 prikkar fører til inndraging av løyve i 4 veker.
- 12 eller fleir prikkar fører til inndraging av løyve i 8 veker

2. Vesentlege brot på skatte-, avgifts- og rekneskapslovgivinga fører til inndraging av løyve i ei periode på minimum 3 månadar allereie ved fyrste gongs brot.

3. Manglande innsending av revisorstadfesta omsetningsoppgåve og manglande betaling av løyvegebyr fører til at kommunestyret eller den kommunestyret delegerer til, kan inndra løyve inntil omsetningsoppgåva er innsendt eller gebyret er betalt. Omsetningsoppgåve skal vere levert til kommunen innan 1. mars kvart år.

4. Ved oppsummering av prikkbelastningar, er det summen av prikkar/brot i den einskilde rapport som vert lagt til grunn. Ei inndragingsveke er å rekne frå og med måndag kl 00.00 til og med søndag kl 24.00. Etter inndragingsperiode og ved nytt løyve er prikkbelastninga sett til 0.

5. Rådmannen har fullmakt til å tildele prikkar etter gjeldande regelverk.

6. Iverksetjing av inndraging skal skje utan ugrunna opphald, etter at løyvehavar har fått høve til å uttale seg og saka er ferdig handsama.

7. Kommunen praktiserer ikkje oppsetjande verknad ved klage på vedtak.

Sak: Delegering frå kommunestyret til rådmann

Arkivsak nr. *Løpenr.* *Arkivkode* *Avd/Sakshandsamar* *Dato*
2014/1115 044 ADM/RSJ 28.08.2014

DELEGERING FRÅ KOMMUNESTYRET TIL RÅDMANNEN

Vedteke i Volda kommunestyre den 28.08.2014, sak PS 108/14

1 Føremål

Dette reglementet skal bidra til:

-
- Ei føremålstenleg og effektiv arbeidsdeling mellom politiske organ og administrasjonen
 - Gje administrasjonen nødvendig handlefridom til å utvikle ein effektiv organisasjon med vekt på å dekkje innbyggjarane sine behov innanfor dei politisk opptrekte rammene.
 - Sikre innbyggjarane ein rask og effektiv service og sakshandsaming.
-

2 Rådmannen sitt arbeids- og ansvarsområde

Rådmannen er øvste leiaren for den kommunale administrasjonen. Han/hennar rettar og plikter går m.a. fram av kommunelova § 23.

Rådmannen skal ha eit særleg ansvar for:

-
- Leie det strategiske plan- og utviklingsarbeidet i kommunen.
 - Leie administrasjonen sitt arbeid med å førebu saker for dei folkevalde organa og sjå til at desse er forsvarleg utgreidde m.a. med omsyn til heilskapsperspektiv og konsekvensar for helse, miljø, økonomi, beredskap, personell og publikum sine krav til tenester.
 - Gjennomfører dei politiske vedtaka.
 - Syte for god forvaltning og effektiv bruk av kommunen sine økonomiske ressursar, under dette etablere rutiner for internkontroll.
 - Vidareutvikle, kvalitetssikre og tilpasse kommunale tenester til dei behov innbyggjarane har.
 - Motivere og utvikle kommunen sine tilsette innanfor ein fleksibel og effektiv organisasjon.
 - Kommunen sitt overordna ansvar for det interne arbeidet med helse, miljø og tryggleik og det utadretta i høve innbyggjarane si folkehelse.
 - Oppfølging av dei andre kommunale leiarane.
 - Delta i kommunen sitt interkommunale samarbeid og ekstern profilering.
-

3 Generelt mynde

Rådmannen har delegert mynde til å avgjere alle saker som ikkje har prinsipiell karakter – eller som er kurante. Kva som er av prinsipiell karakter, må takast stilling til

ikkje berre ut frå karakteren og konsekvensane av vedtaket, men også ut frå ei vurdering av i kva grad dei viktigaste skjønsmessige sidene av den aktuelle avgjerda er klarlagde gjennom politiske vedtak, instruksar eller tidlegare praksis.

I sondringa prinsipiell/ikkje- prinsipiell sak skal ein vurdere om det er grunn for at avgjerda treng meir enn ei fagleg og/el. regelbunden vurdering eller handsaming. Dersom det er tvil om saka er av prinsipiell karakter, skal rådmannen ta opp med ordføraren om saka leggjast fram for politisk organ til avgjerd.

Rådmannen kan vidaredelegere mynde dersom kommunestyret ikkje har bestemt noko anna.

Rådmannen skal til vanleg utgreie saker som skal handsamast i formannskap og utval (første folkevalde organ som handsamar ei sak). Nærare retningslinjer for form og innhald i saksutgreiingane vert fastlagde av kommunestyret.

Rådmann kan opprette og nedlegge stillingar innanfor kommunestyret si fastsette personalramme (årsverkramme). Rådmannen er tilsetjingsmynde for alle stillingar der slikt mynde ikkje er lagt til andre ved lov eller reglement.

Ved avgang av sektorleiarar (etatsjefar) skal formannskapet orienterast. Ved tilsetjing i slike stillingar, skal formannskapet orienterast før utlysing.

Rådmannen gjer vedtak i alle personalsaker innanfor dei retningslinjer som politisk vert vedteke i retningslinjer og arbeidsgjevarstrategien.

Rådmannen har fullmakt til å handsame klage på vedtak som underinstans.

4 Mynde i økonomiske saker

Rådmannen har ansvar for og mynde til å disponere heile kommunen sitt budsjett innanfor kommunestyret sitt vedtekne budsjett, mål og retningslinjer.

Rådmannen har fullmakt til å overføre driftsmidlar mellom kommunen sine felles stabs- og støttfunksjonar når dette ikkje er i strid med budsjettføresetnadene eller fører til vesentlege endringar i budsjettet.

Rådmannen har fullmakt til å gjennomføre dei låneopptaka som kommunestyret har vedteke og fylkesmannen har godkjent etter kommunelova § 50. Fullmakta gjeld også refinansiering av eldre gjeld i samsvar med kommunen sitt finansreglement for å redusere kommunen sine finansieringskostnader.

Fordeling av låneporteføljen på fast og flytande rente og val av rentesikring skal drøftast med formannskapet.

Innanfor same eining (rammeområde) kan rådmannen omdisponere mellom alle driftspostane og eventuelt styrke driftspostar ved bruk av meirinntekter i samsvar med reglane i økonomireglementet.

Rådmannen kan auke ein driftspost ved å ta i bruk tidlegare overførde løyvingar til vedkomande føremål.

Rådmannen kan fråfalle kommunal pant eller fråfalle/vike prioritet når dette ikkje fører med seg tapsrisiko for kommunen.

Rådmannen har mynde til å godkjenne avdragsutsetting med inntil eitt år for lån der kommunen har gitt kommunal garanti.

5 Mynde til å treffe vedtak etter særlover

Rådmannen får delegert mynde til å gjere vedtak etter følgjande særlover med tilhøyrande forskrifter når sakene er av ikkje- prinsipiell karakter **og** myndet ikkje er lagt til anna organ ved heimel i lov eller i delegeringsreglement:

5.1 Plan og bygningslova (27.06.2008 nr 71)

I samsvar med delegasjonsreglementet er ikkje -prinsipielle avgjerder delegert til rådmannen. Dette inneber at ikkje prinsipielle saker i medhald av plan- og bygningslova kan handsamast administrativt.

5.2 Lov om eigedsregistrering (matrikkellova) (LOV-2005-06-17-101)

- Møte på vegne av kommunen ved kart- og delingsforretningar.
- Overlate til andre å utføre kart- og delingsforretningar.
- Adresseforvaltning (§ 21).

5.3 Nabolova (16.06.61 nr. 15).

- Opptre på vegne av kommunen i naboforhold.

5.4 Veglova (21.06.63 nr. 23).

- Kommunen sitt mynde etter veglova.

5.5 Vegtrafikklova (18.06.65 nr. 4).

- Kommunen sitt mynde etter vegtrafikklova med tilhøyrande forskrifter.
- Skiltforskriftene av 10.10.80 nr. 1, pkt. 30 (Jf. Delegering frå vegsjefen av 02.01.98).

5.6 Lov om samferdsel (04.06.76 nr. 63).

- Gi uttale på vegne av kommunen i alle løyvesaker (unntatt saker vedk. kollektivtransport).

5.7 Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (10.06.77 nr. 82).

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter lova.

5.8 Eigarseksjonslova (23.05.97 nr. 37).

- Kommunen sitt mynde etter eigarseksjonslova.

5.9 Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg (16.03.2012 nr. 12).

- Og mynde etter forskrift om kommunale vatn- og avløpsgebyr av 10.01.95.

5.10 Forureiningslova (13.03.81 nr. 6).

- Kommunen sitt mynde etter forureiningslova med tilhørende forskrifter (§ 83).
- Mynde etter vedtekter for renovasjon vedk. kloakkslam og husholdningsavfall.

5.11 Konesesjonslova (Lov 2003-11-28-98)

Mynde til å gjere vedtak/uttale seg på vegne av kommunen på følgjande punkt:

- Konesesjon for bustadtomt eller tomt til fritidsbustad som det ikkje er bygd på dersom tomta er under 2 daa (§ 4, 1. ledd).
- Konesesjon på areal som er ein del av byggeområde som nemnt i plan- og bygningslova §§ 20-4, 1. ledd nr. 1 og 25, 1. ledd nr. 1.
- Konesesjon på eigedom der konesesjonsfridom er sett ut av kraft med heimel i Konesesjonslova § 5.
- Fritak frå bu- og driveplikt etter Odelslova § 28 og Konesesjonslova § 5, 2. ledd.
- Saker som gjeld søknader om bu- og driveplikt skal handsamast politisk.

5.12 Lov om trussamfunn (13.06.69 nr. 25).

- Fordele støtte til trussamfunn, jf. §§ 19, 19a.

5.13 Lov om gjeldsordning (17.07.93 nr. 99).

- Godta eller forkaste forslag til gjeldsordningar innanfor ei ramme på kr. 200.000,-.
- Gjere avskrivning av tap på etableringslån, med dekning av kommunen sin innskotskonto for etableringslån i bank som vert nytta ved forvaltning av etableringslån. Innbetalingar på etableringslån i høve til oppretta gjeldsordningar godskrivast innskotskontoen.

5.14 Alkohollova (06.06.89 nr. 27).

- Godkjenne ny styrar og stedfortredar ved skifte i løyveperioden (§ 1-7c).
- Godkjenne utviding av skjenkelokale for ei enkelt tilstelling (§ 4-2).
- Avgjere søknader om ambulerande løyve til slutta lag (§ 4-5).
- Fastsetjing av avgifter etter § 7-1 i alkohollova og §§ 11-1, 11-2 og 11-3 i forskriftene.
- Alminneleg løyve til enkeltarrangement (§17)
- Tiltak etter ruspolitisk handlingsplan og vedtak om sanksjonar ved brot på alkohollova.

5.15 Serveringslova (13.06.97 nr. 55).

- Godkjenne ny styrar ved skifte (§ 4).
- Serveringsløyve
- Vedtak om sanksjonar ved brot på serveringslova.

5.16 Lov om helse og omsorgstjenester (Lov 2011-06-24-30)

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.17 Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) av 24.06.2011 nr 29.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.18 Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17.07.1992.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.19 Lov om vern mot smittsomme sykdommer av 24.05.1999 nr. 55.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.20 Lov om helsepersonell m.v av 02.07.1999 nr. 64.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.21 Lov om pasientrettigheter av 02.07.1999 nr. 63.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.22 Lov om helsemessig beredskap av 17.01.1986 nr. 3047.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.23 Lov om vern mot tobakkskader av 15.12.1995 nr. 99

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.24 Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern 02.07.1999 nr. 62.

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.25 Lov om samordnet næringsmiddeltilsyn av 17.03.1978 nr. 6

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.26 Lov om sosiale tenester i NAV (Lov 2009-12-18-131).

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som følgjer av lova.

5.27 Lov om tilsyn med næringsmiddel (19.05.33 nr. 3).

- Kommunen sitt mynde etter lova med dei unntak som fylgjer av lova..

5.29 Lov om barn og foreldre (08.04.81 nr. 7).

- Gi uttale på vegne av kommunen (§41).

5.30 Lov om folketrygd (17.06.66 nr. 12).

- Gi uttale på vegne av kommunen (§ 18-3).

5.31 Lov om vaksenopplæring (28.05.76).

- Avgjere søknad om kommunalt tilskot til vaksenopplæring etter reglar vedteke av kommunen.

5.32 Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) (17.07.98)

- Kommunen si oppgåve og mynde etter lova med følgjande unntak:
Saker om skulekrinsar, skulekringsgrenser, namn på skular, målform i grunnskulen og fastsette forskrifter etter lov om opplæring og saker som kommunestyret sjølv skal handsame etter lova

5.33 Barnehagelova (05.05.95 nr. 19).

- Kommunen si oppgåve og mynde etter lova med dei unntak som fylgjer av lova.

5.34 Lov om film og videogram (15.05.87 nr. 21).

- Avgjere søknad om løyve til framvising av film og videogram i næring (§2).

5.35 Jordlova (12.05.95 nr. 23).

- Kommunen sine oppgåver og mynde etter lova med fylgjande unntak:

Saker som gjeld søknader om bu- og driveplikt skal handsamast politisk.

5.36 Skogbrukslova (LOV 2005-05-27-31)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter lova.

5.37 Odelslova (28.06.74 nr. 58).

- Fritak frå bu- og driveplikta etter § 28, jf. Konesjonslova § 5, 2. ledd.

5.38 Lov om regulering av ervervsmessig husdyrhald (13.06.75 nr. 46) med forskrifter.

- Kommunen si oppgaver og mynde etter lova.

5.39 Viltloven (Lov-1981-05-29-38)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter lova.

5.40 Friluftsløven (Lov-1957-06-28-16)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter lova knytt til landbrukssektoren.

5.41 Forpaktingslova (Lov-1965-06-25-1)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter lova.

5.42 Lov om vassdrag (15.03.40 nr. 3).

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter lova knytt til landbrukssektoren.

5.43 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven). LOV-2002-06-14-20

- Kommunen sitt mynde etter lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlege stoff og om brannvesenet sine redningsoppgaver av 14. juni 2002 nr. 20 med tilhøyrande forskrifter vert delegert til rådmannen (rådmannen) for vidare delegering til brannsjefen.

5.44 Lov om Husbanken (29.05.09 nr 30)

- Saker om vidareformidling av Startlån og tilskot, jfr Foskrift 2014-03-12-273 om Startlån.

5.45 Introduksjonslova (Lov-2003-07-04-80)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter introduksjonslova.

5.46 Kulturlova (Lov-2007 – 06 -29 -89)

Og forskrift for tilskot til anlegg for idrett og friluftsliv (V 0732) så langt dette omhandlar kommunen (jfr teknisk godkjenning av anlegg)

5.47 Kulturminnelova (Lov-1978-06-09-50)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter kulturminnelova.

5.48 Biblioteklova (Lov-1985-12-20-108)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter biblioteklova.

5.49 Konfliktrådsloven (Lov 2014-06-20-49)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter konfliktrådslova.

5.50 Gjeldsordningsloven (Lov1992-07-17-99)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter gjeldsordningslova.

5.51 Skattelova (Lov-1999-03-26-14)

- Kommunen sine oppgaver etter skattelova.

5.52 Eigedomsskattelova (Lov-1975-06-06-29)

- Utskriving og innkreving av skatt.

5.53 Skattebetalingslova (Lov-2005-06-17-67)

- Kommunen sine oppgaver og mynde etter skattebetalingslova.

Lov om flagging på kommunenes offentlige bygninger (Lov-1933-06-29-2)

5.54 Eldrerådslova (Lov-1991-11-08-76)

- Kommunen sine oppgaver etter lova.

5.55 Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne (Lov-2005-06-17-58)

- Kommunen sine oppgaver etter lova.

5.56 Lov om kommunal beredsskapsplikt

- Kommunen sine oppgaver etter lova.

5.57 Krisesenterlova (Lov-2009-19-44)

- Kommunen sine oppgaver etter lova.

6 Mynde etter generell forvaltnings- og arbeidsmiljølovgeving

Rådmannen har i kraft av å vere øvste leiar for administrasjonen m.a mynde etter desse lovene:

- 6.1 Forvaltningslova (Lov-1967-02-10)**
- 6.2 Offentleglova (Lov-2006-05-19-16)**
- 6.3 Arkivlova (Lov-1992-12-04-126)**
- 6.4 Personopplysningslova (Lov-2000-04-14-31)**
- 6.5 Arbeidsmiljølova (Lov-2005-06-17-62)**
- 6.6 Kommuneleova (Lov-1992-09-25-107)**

7 Inntillingsrett

Rådmannen har innstillingsrett til alle politiske utval bortsett frå kommunestyret der innstillinga skal gå via eit underordna politisk utval. (Rådmannen kan etter lova ikkje gjevast innstillingsrett til kontrollutvalet)

Volda, august 2014

Rune Sjurgard

PS 112/15 Orienteringssaker

Orienteringssaker

Orienteringssaker

Til alle fylkesting og kommunestyre

Vår dato:
15.10.2015

Eldre og funksjonshemmede er best tjent med hvert sitt råd

Eldrerådsloven og *Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.*, ble vedtatt for å sikre eldre og funksjonshemmede økt innflytelse og begrunnet med at begge grupper er underrepresentert i folkevalgte organer. Resultatet fra valget i høst bekrefter at det fortsatt er behov for eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse i alle fylker og kommuner.

Vår erfaring er at eldre og personer med nedsatt funksjonsevne er best tjent med hvert sitt råd, fordi hver enkelt gruppes innflytelse svekkes om deres råd slås sammen. Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO) og Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO) ønsker derfor å minne alle nyvalgte kommunestyre og fylkesting om at å slå sammen eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne, kun kan skje om organisasjoner som representerer dem samtykker.

Hvis enten eldres organisasjoner eller organisasjoner som representerer mennesker med nedsatt funksjonsevne ikke ønsker et felles råd, oppfylles ikke formålet med eldrerådsloven og *Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.* Felles råd bør kun velges i spesielle tilfeller. Det fremgår av (daværende) Arbeids- og inkluderingsdepartementets rundskriv A-32/2007:

«Kommunen og/ eller fylkeskommunen kan vedta å opprette felles råd for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne.

Skal ei representasjonsordning fungere godt, må ho ha legitimitet. Dersom menneske med nedsett funksjonsevne og eldre ikkje opplever å ha sterke nok felles interesser og dermed ikkje vil medverke til eit felles råd, så vil ikkje eit felles råd oppfylle formålet med lova. Departementet ser det som avgjerande for ordninga at både organisasjonane, etablerte frivillige råd for menneske med nedsett funksjonsevne og eldreråda vert høyrde før kommunen/fylkeskommunen tek stilling til kva for representasjonsordning dei skal ha.

Saksområdet for eit eventuelt felles råd vil være saker som er særleg viktige for menneske med nedsett funksjonsevne og alle saker som gjeld levekåra for eldre. Departementet viser til [rundskriv A-28/07](#) for omtale av saksområdet for råd for menneske med nedsett funksjonsevne. Departementet meiner at felles råd berre bør veljast i særskilde høve.»

Pensjonistforbundet, FFO og SAFO oppfordrer alle kommunestyre og fylkesting til å ikke opprette felles råd for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne. Kommunestyre og fylkesting som likevel vurderer felles råd, må involvere eldres og funksjonshemmedes organisasjoner og kun vedta felles råd om begge grupper organisasjoner samtykker.

Eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er lovpålagte organer hjemlet i to ulike lover. Vi har vært i kontakt med direktør Helge Eide i KS om verdien av å ha separate råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, både for gruppene de representerer og for kommunestyrene og fylkestingene. Vi anmoder alle som opplever lokale uenigheter om forståelse av lovene om å kontakte KS i fylket og våre organisasjoner for å få hjelp.

Vennlig hilsen

Jan Davidsen
Pensjonistforbundet

Knut Magne Ellingsen /s
FFO

Arne Lein /s
SAFO

MØTEPROTOKOLL

Utval: Kontrollutvalet
Møtestad: Møterom 133, Volda rådhus
Dato: 24.09.2015
Tid: 13.00 – 15.00

Faste medlemmer som møtte:

Namn	Funksjon	Representerer
Ronald Hagen	Leiar	
Solfrid Førde	Nestleiar	
Ingrid Opedal	Medlem	
Rolleiv Hjelle	Medlem	
Anne Karin Espe	Medlem	

Faste medlemmer som ikkje møtte:

Namn	Funksjon
Sindre Rotevatn	Medlem
Rolleiv Hjelle	Medlem

Vara som møtte:

Namn
Ragnhild Folkestad

Frå Vest Kontroll møte:

Namn	Stilling
Jostein Støylen	Dagleg leiar

Frå Søre Sunnmøre kommunerevisjon møte:

Namn	Stilling
Halldis Moltu	Oppdragsansvarleg revisor
Alf Marius Grønnevik	Forvaltningsrevisor

Frå kommuneadministrasjonen og politisk hald møte:

Namn	Stilling
------	----------

SAKLISTE

- SAK 20/15 GODKJENNING AV INNKALLING AV SAKLISTE.
MØTEPROTOKOLLEN
- SAK 21/15 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLLEN FRÅ SISTE MØTE
- SAK 22/15 GJENNOMGANG AV MØTEPROTOKOLLAR 2015
- SAK 23/15 MELDINGAR
- SAK 24/15 EVALUERING KONTROLLUTVALET 2011-2015
- SAK 25/15 BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALET 2016
- SAK 26/15 FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – SPESIALUNDERVISNING –
GRUNNSKULEN VOLDA KOMMUNE

SAK 20/15 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE. MØTEPROTOKOLLEN

Samrøystes vedtak

1. Innkalling og sakliste vert godkjent.
2. Til å skrive under møteprotokollen saman med leiaren vert vald Solfrid Førde.

SAK 21/15 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLLEN FRÅ SISTE MØTE

Samrøystes vedtak

Møteprotokollen frå møtet den 11.05.2015 vert godkjent.

SAK 22/15 GJENNOMGANG AV MØTEPROTOKOLLAR 2015

Møteprotokollar som var til gjennomgang:

Kommunestyret	28.05, 18.06, 27.08
Formannskapet	19.05, 09.06, 23.06, 18.08, 25.08, 08.09
Driftsstyret	13.05, 10.06, 19.08, 03.09
Forvaltningsstyret	12.05, 09.06, 25.08
Kommunalt råd for funksjonshemma:	18.05
Ungdomsrådet	20.05, 17.06
Valstyret	23.06, 18.08
VØR representasjon	17.08
VØR styret	19.06

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet har, på noverande tidspunkt, ingen merknader til gjennomgådd møteprotokollar.

SAK 23/15 MELDINGAR

Vedlegg

1. Melding om vedtak: Rekneskap 2014
2. Melding om vedtak: Årsmelding 2014
3. Tilbakemelding på kontrollutvalssak 14/15
4. Tilbakemelding på kontrollutvalssak 16/14
5. Kommunal Økonomi: «Ventetiden er over!»
6. Kommunal Økonomi: «Skatteinnkrevingen forblir kommunal – NKK har vunnet frem med sine argumenter»
7. Kommunal Rapport: «Bernt svarer: Du har plikt til å forklare deg til kontrollutvalget»
8. Vikebladet Vestposten: «-Ikkje utan vidare gode barnevern»
9. Kommunebilde – eit grunnlagsdokument for dialog mellom Volda kommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal
10. Møre og Romsdal fylkeskommune: Kapasitet og tilbudsstruktur i vidaregåande opplæring i Eiksundregionen.

Samrøystes vedtak

Meldingane vert tekne til orientering.

SAK 24/15 EVALUERING KONTROLLUTVALET 2011-2015

Saksopplysningar

I og med dette truleg er siste møte i noverande valperiode, evaluerer vi (kontrollutvalet, sekretariatet og revisjonen) arbeidet i perioden. Dette for å kunne bli endå betre i den nye valperioden.

Dette kom fram under møtet:

Revisjonen orienterte om spørjeundersøking vedkomande overordna analyse

Sekretariatet orienterte om val til nytt kontrollutval.

Kontrollutvalet

- Må få ut om rolla til kontrollutvalet for å auke statusen
- Viktig med forvaltningsrevisjonar
- Viktig å fokusere på kontroll og legge politikken vekk. Dette har noverande kontrollutval vore svært gode til
- Utvalet har i valperioden fungert veldig godt
- Utvalet har vore konsistent og godt leia

Sekretariatet

- Godt sekretariat/fungerer heilt ut tilfredsstillande

Revisjonen

- God revisjon/fungerer heilt ut tilfredsstillande.
- Veldig bra at det er god framdrift og kvalitet vedkomande forvaltningsrevisjon

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet viser til det som kom fram under møtet.

SAK 25/15 BUDSJETT FOR KONTROLLUTVALET 2016

Saksopplysningar

Styret for Vest kontroll vedtek selskapet (samarbeidet) sitt budsjett. Når vedtak er fatta vert melding om kommunen sitt tilskot sendt rådmannen, som legg dette inn i kommunen sitt budsjett. Sekretariatet er det utøvande lekk for kontrollutvalet.

I tillegg til budsjett for sekretariat er det nødvendig at kontrollutvalet, som utval, har sitt eige budsjett som skal dekke: Opplæring/kurs, litteratur m.m.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet skriv bl.a. dette i Kontrollutvalsboka (2011) om opplæring:

«Kommunestyret er ansvarleg for at kontrollutvalsmedlemmene og varamedlemmene får tilstrekkeleg opplæring i sine kontroll- og tilsynsoppgåver.»

«Kontrollutvalet bør sørge for at medlemmene (både faste og vara) får tilstrekkeleg opplæring. Det vil vere nytting at utvalet held seg orientert om arrangement i regi av bransjeorganisasjonar og foreiningar, og sjølv tek initiativ til kurs medlemmene har trong for» For å få tilstrekkeleg opplæring er det nødvendig at det vert løyvd midlar.

Hausten 2015 vil eit nytt kontrollutval vere valt på i konstituerande kommunestyremøte (nye valreglar for kontrollutval frå valet 2015). Dette inneber at opplæringa kjem i gong hausten

2015 og vil også gå vesentleg inn i 2016. Dette gjer at kontrollutvalet må be kommunestyret om budsjett i 2016 på same nivå som vart lagt fram for 2015, kr 40.000.

For større særskilde tiltak/saker (som gransking, større forvaltningsrevisjonar) må framleis hovudregelen vere at kontrollutvalet først går til kommunestyret for å få løyvd nødvendige midlar til formålet.

Viser til Kontrollutvalsboka som er utgitt av Kommunaldepartementet i 2011 side 25: «Det er berre kommunestyret som kan endre budsjettframlegget frå kontrollutvalet. Grunnen til at budsjettet til kontrollutvalet er i ei særstilling, er at utvalet skal vere fritt og uavhengig av dei organa som utvalet skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller eit organ som kontrollutvalet skal kontrollere og ha tilsyn med, til dømes formannskapet eller administrasjonsutvalet, får innverknad på budsjetttramma til tilsynsorganet. Formannskapet kan likevel, i sitt samla budsjett, føreslå eit lågare beløp enn det kontrollutvalet føreslår. Budsjettframlegget til kontrollutvalet skal likevel uendra følgje det samla budsjettframlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjetthandsaminga har informasjon om både kontrollutvalet sitt framlegg og formannskapet si innstilling til budsjett.»

Samrøystes vedtak

Kontrollutvalet ber kommunestyret løyve minimum kr 40.000,- til fri disposisjon for kontrollutvalet i budsjettet for 2016. Leiar og møtegodtgjersle må kome i tillegg.

SAK 26/15 FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – SPESIALUNDERVISNING – GRUNNSKULEN VOLDA KOMMUNE

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsprosjekt – spesialundervisning - grunnskulen Volda kommune.
Utarbeida av Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS, datert 11.06.2015.

Saksopplysningar

Vedtak for prosjektet

Kontrollutvalet vedtok i sak 37/14 å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring spesialundervisning i grunnskulen. Formålet med prosjektet er å sette søkelys på dagens situasjon og peike på muligheter for forbetring og vidareutvikling av den kommunale verksemd, samt avdekke eventuelle manglar.

Problemstillingar, anbefalingar og rådmannen sine kommentarar

Problemstilling 1:

Sikrar kommunen eleven sine rettigheter knytt til sakkyndig vurdering? (Del 6 i rapporten. Side 18)

Revisor sin konklusjon, oppsummering:

- PPT skal utarbeide ei sakkyndig vurdering før kommunen gjer enkeltvedtak om spesialundervisning.
- Kan vere tilstrekkeleg å utarbeide sakkyndig vurdering kvart tredje/fjerde år, men dette må vurderast i kvart enkelt tilfelle. Eleven/føresette kan og krevje ny sakkyndig vurdering.
- Kontrollert 20 av 90 saker der det hadde blitt tildelt spesialundervisning, tilfeldig utvalt av alle dei offentlege skulane i kommunen.

- Innhaldet i dei sakkyndige vurderingane var i samsvar med føresetnadane i opplæringslova, og vurderinga låg som grunnlag for dei vedtaka som blei fatta.
- Dei sakkyndige vurderingane som ligg til grunn for enkeltvedtak dette skuleåret var ikkje eldre enn 3-4 år, og det gjekk fram kor lenge den var gjeldande.
- Skulen og PPT er i dialog med foreldra før den sakkyndige vurderinga vert utarbeida, og dei føresette får dermed mulegheit til å komme med evt. innspel i forhold til vurderinga som vert gjort.
- I følgje kommunen sine skriftlege rutinar skal føresette signere samtykkeerklæring før PPT startar kartlegging av eleven. Av dei kontrollerte elevmappene låg det berre føre ei signert samtykkeerklæring.
- I dei tilfelle der PPT ikkje tilrår spesialundervisning samarbeider PPT og skulen slik at eleven får eit tilrettelagt undervisningsopplegg innanfor det ordinære opplæringstilbodet.

Problemstilling 2:

Ligg det føre skriftleg vedtak på elevar med spesialundervisning og er dei i samsvar med vedtaket?

(Del 7 i rapporten. Side 22)

Revisor sin konklusjon, oppsummering:

Vedtak: Form og innhald

- Vedtak om spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva for opplæringstilbod eleven skal få.
- Dei ulike skulane nytta i stor grad same mal for utforming på vedtaka, men det var derimot forskjellig detaljgrad og kvalitet på vedtaka.
- Vedtaka hadde i stor grad informasjon om innhald, organisering og omfang av spesialundervisninga, men også enkelte tilfelle der vedtaka inneheldt lite informasjon m.o.t. desse emna.
- Spesielt ved ein av skulane blei det i stor grad berre vist til den sakkyndige vurderinga og framtidig IOP.
- Det er viktig at vedtaka inneheld all relevant informasjon slik at foreldre/føresette får kjennskap til innhaldet.

Unnateke offentlegheit

- Dei fleste kontrollerte vedtaka var stempla med «unnateke offentlegheit», med unntak av vedtaka fatta ved Volda ungdomsskule.

Klage

- Vert berre i varierende grad fatta vedtak i saker der det ikkje har blitt tilrådd spesialundervisning.
- Eleven har ein del rettar i forbindelse med eit enkeltvedtak, og når det ikkje vert fatta vedtak fell desse rettane vekk.
- Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i saker der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Problemstilling 3:

Vert elevane med spesialundervisning følgt opp? (Individuell opplæringsplan og årsrapportar)

(Del 8 i rapporten. Side 27)

Revisor sin konklusjon, oppsummering:

Individuell opplæringsplan (IOP)

- IOP skal vise mål, innhald og korleis opplæringa skal gjennomførast.
- Planen skal rullerast kvart år så lenge eleven har vedtak om spesialundervisning, og skal innehalde kor mange timar med spesialundervisning i skuleåret som er spesifisert i enkeltvedtaket.
- Ulik utforming og kvalitet på planane ved dei ulike skulane.
- Det er utarbeida ny felles mal for IOP og årsrapport som vert teken i bruk ved alle skulane for skuleåret 2015/2016.
- IOP må utarbeidast så snart som mulig etter at enkeltvedtak er fatta. Manglande dato for når IOP har vore utarbeida gjorde det vanskeleg å evaluere sakshandsamingstida.
- I dei få tilfella det gjekk fram signaturdato kunne det sjå ut som at planane vart utarbeida på hausten, medan vedtaka i stor grad var fatta i mai/juni.
- Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld signatur og dato for utarbeiding, og evt. re-vurderingsdato.
- IOP bør utarbeidast så snart som mulig, og i samband med at enkeltvedtak om spesialundervisning vert fatta.
- Sjølv om ein registrerte forskjellig mal og utforming mellom dei ulike skulane, oppfylte i stor grad alle IOP-ane dei krava som går fram av lov og rettleiar.
- Kontrollen avdekkar ved nokre saker med avvik mellom vedtak og IOP i høve tildelt ressurs, utan at det hadde vore utarbeidd nytt enkeltvedtak.
- Ressursendringar som berre går fram av IOP-en fører til at eleven mistar klageretten sin. På ei anna side er IOP i stor grad utarbeida i samråd med dei føresette (signert).
- Kommunen bør utarbeide rutinar for å få på plass nytt enkeltvedtak i dei saker der ein vel å endre den tildelte ressursen til eleven i løpet av skuleåret.

Årsrapport

- Registrerte forskjellig mal og utformin av årsrapportane ved skulane, som også gjorde at kvaliteten varierte.
- Samanhengen mellom IOP og årsrapportane var varierende både m.o.t. opplæringsmål og tiltak.
- I dei fleste tilfella hadde årsrapporten anna utforming enn IOP, og i fleire av sakene gjekk det ikkje fram ei evaluering av sjølve ressursen (om timeforbruket har vore tilstrekkeleg).
- Kommunen bør sørge for at ein får implementert den nye malen for IOP med tilhøyrande årsrapport ved alle skulane i løpet av skuleåret 2015/2016, slik som administrasjonen har signalisert.

Anbefalingar i rapporten (Rapporten del 9. Side 30)

1. Kommunen bør sørge for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/2016.
2. Kommunen bør sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
3. Kommunen bør utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.

Rådmannen si tilbakemelding (Rapporten del 10. Side 31)

«Vi kjenner att det som er peika på i rapporten. Anbefalingane som er peika på er relevante og er allereie under arbeid.

Lene Nupen
Fagkonsulent
Opplæring og oppvekst»

Avslutning

Meir utfyllande og detaljert informasjon finn ein i rapporten frå Søre Sunnmøre kommunerevisjon IKS, som ligg ved saka.

Samrøystes innstilling

1. Kommunestyret tek til vitande forvaltningsrevisjonsprosjektet spesialundervisning - grunnskulen Volda kommune.
2. Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal fylgjast/utførast:
 - a. Kommunen skal sørge for å implementere ny mal for individuell opplæringsplan og årsrapport ved alle skulane frå skuleåret 2015/2016.
 - b. Kommunen skal sørge for at framtidige IOP-ar inneheld både opphavleg utarbeidingsdato og evt. re-vurderingsdato, og at desse vert utarbeida så snart som muleg etter at vedtak er fatta.
 - c. Kommunen skal utarbeide rutinar som sikrar at det vert fatta vedtak i alle saker, også der PPT ikkje tilrår spesialundervisning.
3. Kommunestyret merkar seg at det er dobbelt så mange elevar som tek mot spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen som i småskulen. Ut frå kunnskapen om kor viktig det er med tidleg innsats, ber kommunestyret administrasjonen vri innsatsen ved å setje inn større ressursar tidleg.
4. Kommunestyret ber om at ein i samband med overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for komande valperiode sterkt vurderer å følgje opp rapporten med ein ny forvaltningsrapport der ein ser på samspelet mellom skulen og pp-tenesta.
5. Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterer om status for gjennomføringane av anbefalingane og evt. vidare framdrift til kontrollutvalet innan 01.08.2016.

Møtet slutt.

Ronald Hagen

Solfrid Førde

Møteprotokollen går til:

**Kommunestyret som melding
Kontrollutvalet for godkjenning i neste møte**

VEST KONTROLL

SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVAL

Side 270

Oversending for behandling, skal som melding til kommunestyret.

Med helsing

Ida Birgitte Marholm

Sekretær

Tlf: 700 30 445/41 47 62 12

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Statsråden

Volda kommune
v/ordfører Arild Iversen
Stormyra 2
6100 Volda

Kopi:
PEL

VOLDA KOMMUNE	
Stempel	2012/2485
Løpnr	Ordf.
Stempel	16 OKT 2015
Emne	Emne
Ansvarlig	
Stempel	

Deres ref.
2012/2485

Vår ref.
15/6448 - EJH

Dato
13.10.2015

Henvendelse om krav om at Søre Sunnmøre tingrett blir opprettholdt.

Jeg takker for ditt brev av 17. september 2015.

Domstoladministrasjonen (DA) er nå er i gang med et arbeid hvor de ser på mulige sammenslåinger av førsteinstansdomstoler. Jeg forstår godt, og er glad for, at dette vekker engasjement.

Jeg er positiv til at dette arbeidet gjøres og vil vurdere DAs rapport vedrørende sammenslåinger av førsteinstansdomstoler når den foreligger. Hvis det blir aktuelt med flere sammenslåinger, vil forslaget bli sendt på høring.

DA har som du nevner hatt et forslag til forskrift om felles faste dommerstillinger og domstollederstillinger på høring. På bakgrunn av en gjennomgang av høringssvarene, herunder fra Justis- og beredskapsdepartementet, har forskriften blitt justert. DAs styre behandlet saken i styremøte 28. september 2015 og forskriften vil tre i kraft 1. november 2015. Norge er et langstrakt land med spredt domstolstruktur. Det er behov for noe fleksibilitet, og felles dommerstillinger og domstollederstillinger vil kunne være en god løsning for enkelte tingretter. Felles domstolleder skal i henhold til forskriften imidlertid kun benyttes i «særlige tilfeller».

DA har opplyst at samlokalisering av Søre Sunnmøre tingrett og Sunnmøre jordskifterett ikke følges opp som følge av svært ulike ønsker og behov fra de to domstolene samt kostnadene forbundet med dette.

Det er således ingen sammenheng mellom at samlokaliseringsprosessen mellom Søre Sunnmøre tingrett og Sunnmøre jordskifterett ikke følges opp videre og DAs ønske om å vurdere om Søre Sunnmøre tingrett kan sammenslås med Sunnmøre tingrett.

Med vennlig hilsen

Anders Anundsen

VOLDA KOMMUNE Ordførar

Justis- og beredskapsdepartementet v/minister Anundsen
Postboks 8005 Dep

0030 OSLO

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Lopenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2012/2485	9821/2015	023	ADM/ PEL	17.09.2015

KRAV OM AT SØRE SUNNMØRE TINGRETT VERT OPPRETTALDE

Kommunane i nedslagsfeltet til Søre Sunnmøre Tingrett er kjende med at Domstoladministrasjonen (DA) har starta prosess med samanslåing av tingrettar. For vårt vedkomande handlar dette om samanslåing av Søre Sunnmøre tingrett i Volda og Sunnmøre tingrett i Ålesund. Domstoladministrasjonen varslar at dette er endringar som medfører fleire store domstolar og færre små domstolar. Vi har difor god grunn til å frykte at dette betyr nedlegging av Søre Sunnmøre tingrett.

Kommunane finn dette forslaget uhøyr, då det seinast i 2014 var semje mellom DA og vertskommunane om at samlokalisering av Tingretten og Jordskifteretten i Volda/Ørsta er ei løysing partane ser seg godt tente med. Etter at det har vore lyst etter lokale til dette, og DA har utsett lokaliseringa, har vi oppfatta at det berre er ei midlertidig utsetjing til høvelege lokale dukkar opp.

For få månader sidan fekk vi varsel om ei mulig forskriftsendring der tingrettane skulle få felles leing og at domarane skulle vere tilsett på meir enn ein tingrett. Dette skulle i seg sjølv ikkje bety strukturendring. Forskriftsendringar tenkt gjennomført med heimel i gjeldande lov der Domstoladministrasjonen sjølve skulle stå for gjennomføringa. Forslaget skulle sendast ut på høyring. Sidan har ikkje vi høyr, meir. Det er god grunn til å tru at også dette forslaget ville medføre svekking og på sikt nedlegging av tingrettar.

Det nye forslaget om samanslåing av tingrettar kjem dagen etter kommune- og fylkestingsvalet. Dette er i seg sjølv uakseptabelt.

Distrikta treng offentlege arbeidsplassar og funksjonar, og Tingretten er ein viktig del av infrastrukturen for no ein felles arbeidsmarknadsregion med opp mot 70 000 innbyggjarar.

Regionen er takksam for statleg samferdselssatsing med Eiksundsambandet og Kvivsvegen på om lag 2 mrd kroner. Det er viktig at staten ikkje byggjer ned potensialet for å ta ut effekt av desse satsingane og beheld Tingretten i Volda. Det vil også vere eit signal om optimisme for denne regionen, noko som vil vere avgjerande viktig for å få synergjar av samferdselssatsinga og rettferdiggjere desse investeringane som regional verdiskaping.

Postadresse:
Stormyra 2
6100 Volda

postmottak@volda.kommune.no
Telefon: 70058858
Telefaks: 70058701

www.volda.kommune.no
Org. nr: 939 760 946
Bankgiro:

Rettskrinsgrensene vart vurdert i 2002. Høgskulen i Volda kom den gongen med ei fråsegn, der det vert vist til at tingretten si lokalisering i Volda er viktig, særleg i høve til journalistutdanninga (som er den største i sitt slag på høgskulenivå). Dåverande rektor skriv i brev av 8.12.99 m.a. følgjande:

”Den geografiske nærleiken til Søre Sunnmøre sorenskrivarembete er viktig som del av den praktiske treninga i å oppsøkje, bruke og setje seg inn i dei tenestene embetet representerer. I praktisk reining i retts- og kriminaljournalistikk, er det viktig å kunne referere frå rettsforhandlingar. Dersom embetet vert flytta til Ålesund vert denne delen av opplæringa vesentleg svekka, på grunn av den lange reiseavstanden til domstolen.”

Vi er kjende med at regjeringa i si politiske plattform av 7.10.13 har med følgjande:

”Regjeringa vil evaluere domstolsstrukturen og modernisere domstolene. Målet er raskere behandlingstid og økt kapasitet..... ”. Ein naturleg konsekvens av denne evalueringa vil vere at

- Søre Sunnmøre Tingrett vert oppretthalden
- Søre Sunnmøre Tingrett sine rettskrinsgrenser vert endra slik at kommunane Hornindal, Stryn, Selje, Vågsøy, Eid, Ulstein og Hareid vert overført til domstolen i Volda.
- Søre Sunnmøre Tingrett vert styrka fagleg tilsvarande auken i oppdragsmengde.

Søre Sunnmøre Tingrett har absolutt sin berettiga eksistens med stor pågang på saker og ein domstol som rekrutterer godt. Domstolen har god fagkompetanse og har ut frå arbeidsmengda potensial for å byggje ut fagmiljøet. Slik vi ser det er motivet for framlegg til nedlegging grunna i overdriven tru på rasjonalisering og stordriftsfordelar utan å sjå konsekvensane av korleis dette steg for steg byggjer ned distriktet. Ei slik sentralisering av offentlege arbeidsplassar vil få svært alvorlege konsekvensar for distrikts-Norge.

Vi vil be ansvarleg statsråd om svar på om Domstoladministrasjonen sine stadige forsøk på å svekke tingrettane skjer i samsvar med eller etter oppdrag frå regjeringa. Om dette ikkje er tilfelle vil vi be stastråden tydeleggjere dette overfor Domstoladministrasjonen.

Med helsing

Arild Iversen
ordførar

Vedlegg.

Kopi til:

Justiskomiteen	Stortinget	0026	OSLO
Domstoladministrasjonen	Sluppen, boks 5678	7485	TRONDHEIM
Sunnmøre Regionråd	boks 1521	6025	ÅLESUND
KS	boks 1378, Vika	0114	OSLO
Mørebenken på Stortinget		0026	OSLO

Mottakere: ihht vedlagte liste med berørte rettskretser

Vurdering av domstolstrukturen for tingretter og jordskifteretter

Domstoladministrasjonen (DA) vil i løpet av 2015 gjennomføre vurderinger av domstolstrukturen for tingretter og jordskifteretter. Dette vil ikke være en fullstendig gjennomgang av strukturen i hele landet, men regionale vurderinger hvor det eventuelt kan være hensiktsmessig å endre inndelingen av rettskretser og lokalisering av rettssteder (se vedlegg).

DA ønsker et likeverdig domstoltilbud i hele landet. Størrelsen på domstolene må bidra til et fagmiljø som gir et godt grunnlag for utvikling hos alle medarbeidere. Det er viktig for domstolene å kunne tilby moderne og kostnadseffektive løsninger for digitale arbeidsprosesser. Tinghusene behøver teknisk utstyr og nødvendig sikkerhet av hensyn til brukere og domstolenes medarbeidere. DA mener disse utviklingstrekkene forutsetter større domstoler.

Vedlagt følger en oversikt for de rettskretser som vil bli vurdert høsten 2015. I den grad arbeidet resulterer i konkrete forslag om endringer av domstolstrukturen, vil DA avholde lokale informasjonsmøter med invitasjon til berørte kommuner og representanter for de profesjonelle brukerne av domstolene; advokater, politiet og påtalemyndigheten.

Det er Stortinget som bestemmer domstolstrukturen. DA kan foreslå endringer av strukturen. Offentlige høringer vedrørende konkrete forslag om endringer i rettskretser gjennomføres av de berørte fagdepartementene.

Henvendelser i tilknytning til dette brevet kan rettes til seniorrådgiver Frank Egil Holm i DA epost: Frank.Egil.Holm@domstol.no tlf. 73567068.

Med hilsen

Jann Ola Berget
avdelingsdirektør

Frank Egil Holm
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Protokoll frå representantskapsmøte nr. 3-2015 i Sunnmøre regionråd IKS

Fredag 02.10.2015 kl. 12.30 – 15.30 vart det halde møte i representantskapet i Sunnmøre Regionråd IKS på Parken Hotel i Ålesund.

Til stades:

Frå representantskapet:

Giske kommune: varaordfører Olav Sindre Roald

Haram kommune: ordfører Bjørn Sandnes

Hareid kommune: varaordfører Dag Audun Eliassen

Herøy kommune: ordfører Arnulf Goksøyr

Sandøy kommune: ordfører Oddvar Myklebust

Sande kommune: ordfører Dag Vaagen

Skodje kommune: ordfører Terje Vadset

Stordal kommune: ordfører Eva Hove

Stranda kommune: ordfører Jan Ove Tryggestad (f.o.m. kl. 14.55)

Sula kommune: varaordfører Trygve Holm

Sykkylven kommune: ordfører Petter Lyshol

Vanylven kommune: ordfører Jan Helgøy

Ørsta kommune: ordfører Rune Hovde

Ørskog kommune: ordfører Thorbjørn Fylling

Ålesund kommune: ordfører Bjørn Tømmerdal

Forfall:

Norddal kommune: varaordfører Per Magnus Berdal

Ulstein kommune: varaordfører Knut Erik Engh

Volda kommune: varaordfører Dan Bjørneset

Vestnes kommune: varaordfører Martin Kjøpstad

I tillegg møtte:

Frå styret:

Styreleiar Anders Riise, ordfører i Hareid kommune

Nestleiar Geir Ove Vegsund, ordfører i Sula kommune

Styremedlem Synnøve Synnes, rådmann i Ørskog kommune

Styremedlem Wenche Solheim, rådmann i Ørsta kommune

Varamedlem Geir Inge Lien, ordfører i Vestnes kommune (f.o.m. kl. 13.10)

Rådmenn:

Asle Giske, rådmann i Sande kommune

May-Helen Molvær Grimstad, rådmann i Sykkylven kommune

Astrid Eidsvik, rådmann i Ålesund kommune

Turid Hanken, rådmann i Haram kommune

Anne Berit Løset, rådmann i Stordal kommune

Frå administrasjonen:

Dagleg leiar Jan Kåre Aurdal

Rådgivar Vegard Sperre Austnes

Rådgivar Anne Mette Liavaag

Kommunikasjonsrådgivar Ingvild Liadal
Prosjektleder Einar Haram

Andre:

Leiar av valnemnda i Sunnmøre Regionråd Knut Støbakk
Ass. fylkesmann Rigmor Brøste, Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Sakliste:

Sak 21/2015: Godkjenning av innkallinga

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Møteinnkallinga vart godkjent utan merknadar.

Sak 22/2015: Godkjenning av saklista. Saker til eventuelt

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Saklista vart godkjent. Leiaren av representantskapet gjorde merksam på at ein vil gjere om på rekkefølga slik at sak 25/2015 Fylkesmannen sin halvtime og sak 26/2015 Vidare arbeid med kommunereforma vart handsama før sak 24 Revisjon av strategien til Sunnmøre Regionråd.

Det var ingen saker til eventuelt.

Sak 23/2015: Val av to personar til å underteikne protokollen

Ved leiar av representantskapet Dag Vaagen

Bjørn Sandnes og Petter Lyshol vart valt til å underteikna protokollen saman med leiaren av representantskapet.

Sak 24/2015: Revisjon av strategien til Sunnmøre Regionråd. Ved styreleiar Anders Riise

Riise presenterte administrasjonen og styret sitt pågåande arbeid med å revidere strategien til Sunnmøre Regionråd. Han viste til at regionrådet i dag har ein omfattande formålsparagraf som bør spissast. I spissinga ligg mellom anna det å tydeleggjere Sunnmøre Regionråd si rolle som regional politisk arena og reiskap for effektiv fremming av sunnmørske politiske interesser.

Tilbakemeldingane frå representantskapet var at tankane som vart presentert var gode. Framlegg til ny strategi vert teke opp på representantskapsmøtet 20. november 2015.

Sak 25/2015: Fylkesmannen sin halvtime. Ved ass. fylkesmann Rigmor Brøste, Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Brøste tok opp fleire tema, mellom desse nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging, kommunal planstrategi, folkevaltopplæring og utviding av flyktningmottak.

Når det gjaldt kommunereforma, viste mellom anna Brøste til at reforma ligg fast og at felles milepæler er på plass. Mellom anna er frist for utgreiing 31. desember 2015 og frist for endeleg vedtak 30. juni 2016. Brøste sa at Fylkesmannen vil invitere ordførarar og varaordførarar til ei samling om ettermiddagen 11. november 2015.

Sak 26/2015: Vidare arbeid med kommunereforma. Ved rådgivar Anne Mette Liavaag

Liavaag viste til at styret og representantskapet tidlegare har bestemt at regionrådet skal ha ei offensiv og aktiv rolle i arbeidet med kommunereforma. Rolla har hatt tre hovudområder: prosessarbeid, kunnskapsproduksjon og kunnskapsformidling.

Det er gjennomført fleire utgreiingar, og nye utgreiingar er planlagt. Perspektiv frå utgreiingsarbeidet er at kommunane sjølv har stått for det, at det har skjedd i samspel med andre kommunar og at prosessen har vore viktig.

Det er lagt opp til ny studietur til Danmark 16.-18. november 2015 og eit nytt Arena Sunnmøre 26. november 2015. Vidare er det planlagt ei ny innbyggjarundersøking. Etter konstituering av dei nye kommunestyra vert det lagt opp til «restartmøter» for dei ulike utgreiingane.

Tilbakemeldingane frå representantskapet var at regionrådet bør invitere seg ut i dei nye kommunestyra. Stikkord som vart nemnt var samle, involvere og presentere. Det vart også sagt at ein må gjere ei kartlegging i høve til kor mange kommunar som ønskjer å ha regionrådet med i det vidare arbeidet med kommunereforma.

Sak 27/2015: Val av nye medlemmar til valnemnda og styret. Ved leiar for valnemnda Knut Støbakk.

Det vert endringar i regionrådet sitt styre som konsekvens av kommunevalet og ny valperiode. Knut Støbakk orienterte om at valnemnda vil leggje fram forslag på nye styremedlemmar og varamedlemmar på neste møte i representantskapet 20. november 2015. Styret vil på same møte leggje fram forslag på nye medlemmar i valnemnda.

Sak 28/2015: Politireforma. Ved dagleg leiar Jan Kåre Aurdal i Sunnmøre Regionråd

Aurdal viste til høyringa om forslaget til nye hovudseter for politidistrikta, og anbefalte at Sunnmøre Regionråd lagar eit samla høyringssvar. Representantskapet støtta dette.

Ålesund 02.10.2015

.....
Dag Vaagen

.....
Petter Lyshol

.....
Bjørn Sandnes

PS 113/15 Delegerte saker frå avdelingane

Delegasjonssaker frå avdelingane

DS 199/15 Ferdigattest, tilbygg Gbr 2/33

DS 200/15 Løyve til endring Gbr 11/99

DS 201/15 Løyve til tiltak, etablering av pipe Gbr 18/1/3

DS 202/15 Pålegg om stans av utfylling i sjø, gbr 29/37

DS 203/15 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 157/15

DS 204/15 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 19/551

DS 205/15 Ferdigattest, utebod Gbr 13/131

DS 206/15 Igangsettingsløyve Gbr 19/877

DS 207/15 Ferdigattest, tomannsbustad og garasje Gbr 11/110

DS 208/15 Løyve til tiltak, driftsbygning Gbr 93/6

DS 209/15 Ferdigattest, brakkerigg Gbr 11/72

DS 210/15 Løyve til tiltak, einebustad Gbr 3/35

DS 211/15 Ferdigattest, bod Gbr 20/170

DS 212/15 Mellombels bruksløyve, bustad Gbr 6/36

DS 213/15 Igangsettingsløyve, tilbygg Gbr 19/288

DS 214/15 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 11/75

DS 215/15 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 30/352

DS 216/15 Løyve til tiltak, tilbygg Gbr 19/54

DS 217/15 Løyve til tiltak, fasadeendring Gbr 19/230

DS 218/15 Løyve til tiltak, bustad og garasje Gbr 21/149

DS 219/15 Ferdigattest, flytebrygge Gbr 38/5

DS 220/15 Løyve til tiltak, rehab. pipe Gbr 91/3